

Agenda vergadering Algemeen Bestuur ODA

Datum: 4 juli 2024
Tijd: 14:00 – 16:00 uur
Locatie: Gemeentehuis Bronckhorst (*Elderinkweg 2 te Hengelo*)
Vergaderzaal: Haas

Agenda

1. Opening

Kennismaken met de teamleiders

2. Vaststelling agenda

Behandeling: vaststellen

3. Vaststelling verslag d.d. 28 maart 2024 (bijlage 1)

Behandeling: vaststellen

4. Jaarstukken 2023 inclusief accountantsverklaring (bijlagen 2 t/m 6)

Behandeling: vaststellen

5. Bestemming resultaat 2023 en verhuizing (bijlagen 7 en 8)

Behandeling: vaststellen

6. Voorstel begroting 2025 (bijlagen 9 en 10)

Behandeling: vaststellen

7. Voorstel reactie op zienswijze: Bronckhorst, Oost Gelre, Oude IJsselstreek en Winterswijk (bijlage 11)

Behandeling: vaststellen

8. Berap T1 2024 (bijlage 12) nazending

Behandeling: besluitvormend

9. Gemeenschappelijke regeling, derde wijzigingsbesluit (bijlagen 13 t/m 15)

Behandeling: vaststellen

10. Jaarverslag klachten tegen bestuurders en medewerkers ODA (bijlage 16)

Behandeling: ter kennisgeving

11. Archiefinspectierapport, auditverslag en reactie DB (bijlagen 17 en 18)

Behandeling: ter kennisgeving

12. Mededelingen

- Kamerbrief borging Interbestuurlijk programma versterking VTH (bijlage 19)
- Voortgangsbrief IenW Robuuste omgevingsdiensten (bijlage 20)
- Brief opdrachtgeversboard van de Gelderse Omgevingsdiensten (bijlage 21)
- Provincie wil in gesprek met de voorzitters van de Gelderse Omgevingsdiensten

13. Rondvraag

14. Sluiting

CONCEPT Verslag vergadering Algemeen Bestuur ODA d.d. 28 maart 2024

Aanwezig:	de heer J. van Oostrum de heer T. Kok de heer B. Porskamp de heer W. Pelgrom de heer H. Bulten mevrouw M. Eggink de heer J. Haverdil de heer R. Verschure mevrouw P. van Oosterbosch de heer R. Woestenenk de heer G. Groot Roessink	Gemeente Berkelland (voorzitter) Gemeente Aalten Gemeente Oost Gelre Gemeente Bronckhorst Gemeente Doetinchem Gemeente Lochem Gemeente Oude IJsselstreek Gemeente Zutphen directeur ODA (secretaris) controller ODA Notulist
Afwezig:	de heer D. Vreugdenhil de heer G. Visser de heer G. Nijland	Provincie Gelderland Gemeente Winterswijk Gemeente Montferland

CONCEPT Verslag

1. Opening

De voorzitter opent de vergadering om 14:00 uur.

2. Vaststellen agenda

De agenda wordt vastgesteld.

3. Vaststelling verslag d.d. 4 december 2023 openbare vergadering

Het verslag wordt vastgesteld.

4. Vaststelling verslag d.d. 1 maart 2024 besloten vergadering

Het verslag wordt vastgesteld.

5. Concept plan van aanpak IBP

In de eerdere besloten vergaderingen van het bestuur zijn verschillende opmerkingen gemaakt over de onduidelijkheden in het proces vanuit de staatssecretaris. Opmerkingen vanuit het bestuur en de ambtelijk opdrachtgevers zijn verwerkt in het huidige concept plan van aanpak Interbestuurlijk programma versterking VTH.

Het bestuur constateert dat rondom het proces vanuit de staatssecretaris veel vragen zijn ontstaan over het voortbestaan van alle omgevingsdiensten in ieders huidige vorm. Zo lijkt de staatssecretaris inmiddels veel concreter te sturen op het opschalen van de diensten en lijkt nagenoeg niet geïnteresseerd in de stappen die de diensten trachten te ondernemen om daarmee te voldoen aan de robuustheidscriteria.

Uit de meest recente berichtgeving blijkt dat nagenoeg geen van de omgevingsdiensten voldoen aan de robuustheidscriteria en naar aanleiding daarvan roept de staatssecretaris op om nadrukkelijk de fusiemogelijkheden te onderzoeken in het plan van aanpak.

Het bestuur stelt vast dat de Omgevingsdienst Achterhoek met haar bestuur en ambtelijk opdrachtgevers alles in het werk heeft gesteld om te komen tot een gedragen opzet binnen het concept plan van aanpak. Omdat de financiële consequenties zo onduidelijk blijven kan het bestuur niet anders dan op dit moment nog niet in te stemmen met de opgenomen acties in het plan. Pas na de reactie van de staatssecretaris op het plan van aanpak zullen de acties met de individuele ambtelijk opdrachtgevers moeten worden besproken en daarbij de financiële consequenties nader worden uitgewerkt. Zodra dit proces is afgerond zal het bestuur al dan niet instemmen met de acties uit het plan.

Besluit: Het bestuur stemt in met de opzet van het plan van aanpak en maakt het voorbehoud op de genoemde acties in het plan van aanpak. Deze acties worden na de reactie van de staatssecretaris besproken in het ambtelijk opdrachtgeversoverleg, waarna het bestuur al dan niet zal instemmen met de acties en de financiële consequenties.

6. Notitie: organisatiewijziging

Het bestuur bespreekt de notitie die is ingebracht over de organisatiewijziging. Het bestuur stelt zich de vraag of een zodanige uitbreiding met een extra managementlaag noodzakelijk is en hoe zich dit verhoudt tot de huidige situatie met coördinatoren.

Mevrouw van Oosterbosch geeft een samenvatting van de aanzienlijke groei die de organisatie vanaf de start heeft doorgemaakt binnen het primaire proces. Dit heeft er inmiddels toe geleid dat de span of control voor de managers in het gedrang is gekomen. Managers hebben te weinig tijd voor de medewerkers, de ambtelijk opdrachtgevers en het maken van de strategische keuzes voor de organisatie zoals vanuit het Interbestuurlijk programma versterking VTH wordt verondersteld.

Door de keuze te maken om de coördinatoren te vervangen door teamleiders komt deze span of control weer in de juiste balans. De totale uitbreiding bedraagt 1 fte, waarbij deze ook voor een groot deel zal worden ingezet op het primaire proces.

Besluit: Het bestuur neemt de notitie ter kennisgeving aan.

7. Mededelingen

Op 30 en 31 oktober 2024 staat de visitatie van de Omgevingsdienst Achterhoek gepland en hiervoor ontvangen de bestuurders en ambtelijk opdrachtgevers een uitnodiging.

8. Rondvraag

Er zijn geen rondvragen.

9. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 15:43 uur.

CONCEPT Verslag vergadering Algemeen Bestuur ODA
d.d. 28 maart 2024

Besluitenlijst Algemeen Bestuur

Agenda punt	Onderwerp en Besluit	Besluit-nummer
3.	Vaststelling verslag d.d. 4 december 2023 openbaar <i>Het verslag is vastgesteld.</i>	AB2024.01.01
4.	Vaststelling verslag d.d. 1 maart 2024 besloten <i>Het verslag is vastgesteld.</i>	AB2024.01.02
5.	Concept plan van aanpak IBP <i>Het bestuur stelt de opzet van het plan van aanpak vast en maakt het voorbehoud om pas na de reactie van de staatssecretaris al dan niet in te stemmen met de genoemde acties in het plan.</i>	AB2024.01.03
6.	Notitie organisatiewijziging <i>Het bestuur neemt de notitie ter kennisgeving aan.</i>	AB2024.01.04
7.	Mededelingen <i>Geen besluitvorming</i>	
8.	Rondvraag <i>Geen besluitvorming</i>	
9.	Sluiting <i>Geen besluitvorming</i>	

Aldus vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur Omgevingsdienst Achterhoek d.d. 4 juli 2024.

de voorzitter,

de secretaris,

J.H.A. van Oostrum

P.G.M. van Oosterbosch

Voorstel aan het Algemeen Bestuur

Kenmerk:		Afdeling:	Staf
Datum voorstel:	6 juni 2024	Behandeld door:	R. Woestenenk
AB-vergadering:	4 juli 2024	Mede-adviseur:	
Portefeuillehouder:		Manager ODA:	P. van Oosterbosch

Onderwerp: Jaarverslag 2023

Voorstel:

1. Kennis te nemen van het Jaarverslag 2023;
2. Kennis te nemen van het concept besluit van het Algemeen Bestuur d.d. 4 juli 2024:
 - Het Jaarverslag 2023 vast te stellen.
 - Het resultaat 2023 vast te stellen op € 448.000 voordelig.

Advies secretaris /directeur:

Besluit AB-vergadering d.d.

Bijlage(n):

- Jaarstukken 2023

Aanleiding

Hierbij bieden wij u de jaarstukken 2023 aan.

Het algemeen bestuur dient de jaarstukken vast te stellen.

De jaarrekening is gecontroleerd door onze accountant WHS accountants.

De goedkeurende controleverklaring en het accountantsverslag treft u bijgaand aan.

Wat wordt met de beslissing bereikt?

Dat we voldoen aan het bepaalde in artikel 29 van de gemeenschappelijke regeling dat de jaarrekening 2023 vóór 15 juli 2024 door uw algemeen bestuur wordt vastgesteld.

De jaarrekening 2023 dient uiterlijk 1 augustus 2024 aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties te zijn gezonden.

Argumenten om in te stemmen met de voorgestelde beslissing (en)

Consequenties voor:

Financiën:

In de jaarrekening is een uitvoerige toelichting en analyse van het resultaat opgenomen. Voor de verrekening van het resultaat is een separaat voorstel toegevoegd.

Reactie op het accountantsverslag

Geen bijzonderheden.

Personeel:

N.v.t.

Informatie & automatisering:

N.v.t.

Communicatie:

1. Verzending aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties;
2. Ter kennisname aan de ondernemingsraad;
3. Publicatie op de website.

Besluit Algemeen Bestuur

Het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Achterhoek;

Gelezen het voorstel van het Dagelijks Bestuur van 13 juni 2024

BESLUIT:

1. De jaarstukken 2023 vast te stellen.
2. Het resultaat 2023 vast te stellen op € 448.000 voordelig.

Aldus besloten in de openbare vergadering van het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Achterhoek op 4 juli 2024.

De secretaris,

De voorzitter,

Ir. P.G.M. van Oosterbosch

drs. J.H.A. van Oostrum

Omgevingsdienst
Achterhoek

Jaarstukken 2023

Jaarverslag en jaarrekening 2023

Jaarstukken 2023

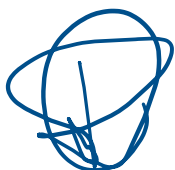
Jaarverslag en jaarrekening 2023

Datum: 12-6-2024

Status: versie DB vergadering 13-6-2024
© Omgevingsdienst Achterhoek

Omgevingsdienst
Achterhoek

Elderinkweg 2, 7255 KA Hengelo (Gld)

info@odachterhoek.nl

www.odachterhoek.nl

www.gelderseomgevingsdiensten.nl

@odachterhoek

/OmgevingsdienstAchterhoek

INHOUDSOPGAVE

JAARVERSLAG 2023	4
I. Voorwoord	4
II. Inleiding	5
III. Programma 1 – Vergunningverlening	7
Programma 2 – Toezicht en Handhaving	9
IV. Programma 3 – Specialismen	15
V. Programma 4 - Stelseltaken	19
VI. Programma 5 – Overige activiteiten en projecten	21
VII. Financiële uitkomsten	23
VIII. Paragrafen	24
1. Bedrijfsvoering	24
2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing	27
3. Financiering	33
4. Onderhoud kapitaalgoederen	34
5. Wet open overheid (Woo)	34
IX. Overzicht van baten en lasten	49
X. Toelichting overzicht van baten en lasten	50

JAARVERSLAG 2023

I. Voorwoord

Met het aanbieden van de jaarrekening kijken we terug op 2023. Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet ingevoerd. Inmiddels weten we dat onze voorbereiding op de Omgevingswet samen met onze (keten)partners de opmaat is geweest voor een relatief geruisloze invoering. Het samenwerken aan processen en heel veel oefenen met elkaar heeft ons goed geholpen. Daarnaast hebben we veel verbetervoorstellen gedaan tijdens de consultatierondes bij de voorbereiding van de wet en voor de werking en gebruiksvriendelijkheid van het DSO. Niet alles is (al) overgenomen of verwerkt.

De aandacht voor milieu neemt toe. Daarbij wordt het werkveld steeds complexer. Dit komt ondermeer door razendsnelle ontwikkelingen in de samenleving. Er worden veel nieuwe producten en technieken ontwikkeld. Helaas zitten daar soms 'bijwerkingen' aan voor milieu en gezondheid die pas na verloop van tijd aan het licht komen. Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) zijn hier een voorbeeld van. Het is belangrijk dat we alle beschikbare kennis bundelen en verder ontwikkelen.

De krappe arbeidsmarkt is een zorgpunt. Toch lukt het steeds beter om vacatures in te vullen. Daarbij blijven we talentvolle mensen zelf verder opleiden om onze taken uit te kunnen voeren en te voldoen aan de kwaliteitscriteria.

De vraag vanuit de partners neemt toe. Het aantal adviesvragen blijft stijgen en we krijgen meer vragen om ondersteuning bij het ontwikkelen van milieubeleid. Dat laatste is positief omdat we waar mogelijk uniform milieubeleid in de Achterhoek kunnen ontwikkelen. Daarmee hebben we bij de voorbereiding van de Omgevingswet al een mooie start gemaakt.

Het Interbestuurlijk Programma VTH (IBP) vraagt veel capaciteit. Met de bijbehorende subsidies hebben we diverse verbeteringen op gang kunnen brengen, zoals datasturing en datadelen. Het gaat ons helpen om nog beter zicht te krijgen op de risico's in de Achterhoek zodat we de capaciteit gericht kunnen inzetten. Daarbij verbeteren ook de mogelijkheden om samen te werken met ketenpartners.

Onder het IBP VTH zijn robuustheidscriteria ontwikkeld. De staatssecretaris heeft de Omgevingsdiensten gevraagd om voor 1 oktober 2023 een zelftoets te doen en voor 1 april 2024 een Plan van Aanpak in te dienen om voor 2026 aan deze robuustheidscriteria te voldoen. Het bestuur heeft de zelftoets en het Plan van Aanpak tijdig aangeboden en verwacht in de loop van 2024 een reactie hierop. Bestuur en partners zijn nauw betrokken bij deze ontwikkelingen. Het bestuur is positief over het werk en de uitvoering van de taken door de ODA.

Financieel sluiten we 2023 positief af. We blijven ons graag inzetten voor onze partners en inwoners in de Achterhoek zodat we allemaal kunnen blijven genieten van een schone, gezonde en veilige leefomgeving,

Hengelo, 4 juli 2024

Met vriendelijke groet namens
Het Dagelijks Bestuur van de Omgevingsdienst Achterhoek,

Ir. Petra G.M. van Oosterbosch,
Directeur

II. Inleiding

1. Algemeen

Voor u ligt het jaarverslag en de jaarrekening 2023 van de ODA. De jaarrekening sluit met een positief resultaat van € 448.000.

De ODA is opgericht op 7 november 2012, de eerste vergadering van het Algemeen Bestuur van de ODA. De ODA kent twee bestuursorganen namelijk het Algemeen Bestuur en het Dagelijks Bestuur.

De voorzitter wordt door en uit het Algemeen Bestuur gekozen.

Op 31 december 2023 waren de besturen als volgt samengesteld:

Lid	Functie	Gemeente/ Provincie	Plaatsvervanger	Functie
T.M.M. Kok	Wethouder	Aalten	A.B. Stapelkamp	Burgemeester
J.H.A. van Oostrum	Burgemeester vz	Berkelland	A.K. van Gijssel	Wethouder
W.J.P. Pelgrom	Wethouder	Bronckhorst	E.M. Gosselink	Wethouder
H.G. Bulten	Wethouder	Doetinchem	L.T.M. Steintjes	Wethouder
M. Eggink-Meuleman	Wethouder	Lochem	S.W. van 't Erve	Burgemeester
G.J.M. Nijland	Wethouder	Montferland	J.A.M. Derksen	Wethouder
B.T.M. Porskamp	Wethouder	Oost Gelre	J.B.M. Hoenderboom	Wethouder
S.L. Hiddinga	Wethouder	Oude IJsselstreek	O.E.T. van Dijk	Burgemeester
G.E. Visser	Wethouder	Winterswijk	B.J.J. Bengevoord	Burgemeester
H.J.M. Verschure	Wethouder	Zutphen	S.J.H.G. Wannet*	Wethouder
D.E. Vreugdenhil*	Gedeputeerde	Gelderland	P. van 't Hoog	
Secretaris				
P.G.M. van Oosterbosch	Directeur	ODA	R. Reinders	Afdelingshoofd

*) nieuw bestuurslid n.a.v. de provinciale verkiezingen 2023.

Dagelijks Bestuur:

Lid	Functie	Gemeente/ Provincie	Plaatsvervanger	Functie	Gemeente
J.H.A. van Oostrum	Burgemeester vz	Berkelland			
B.T.M. Porskamp	Wethouder	Oost Gelre			
M. Eggink	Wethouder	Lochem			
S.L. Hiddinga	Wethouder	Oude IJsselstreek			
P.G.M. van Oosterbosch	Directeur	ODA	R. Reinders	Afd.hoofd	ODA

Het Algemeen Bestuur heeft op 4 juli 2022 de leden benoemd of herbenoemd.

2. Financiële uitkomsten

Jaar 2023; x 1.000 euro

x € 1.000	Taakveld	Begroting 2023		Begroting 2023 na wijz		Realisatie 2023		Begr-real
		Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Saldo
Programmaplan								
Programma 1 Vergunningverlening	7.4 Milieubeheer	2.050	1.515	2.322	1.701	2.247	1.568	58
Programma 2 Toezicht en handhaving	7.4 Milieubeheer	5.315	3.187	5.583	3.411	5.346	3.342	-168
Programma 3 Advies	7.4 Milieubeheer	1.927	1.405	2.186	1.514	2.593	2.008	-87
Programma 4 Stelseltaken	7.4 Milieubeheer	77	352	77	364	107	399	-5
Programma 5 Projecten	7.4 Milieubeheer	4	0	4		583		579
Overzichten								
Overhead	0.4 Overhead ondersteuning organisatie		2.841		3.104		3.110	-6
Algemene dekkingsmiddelen	0.5 Treasury		0					0
Bedrag onvoorzien	0.8 Algemene baten en lasten		73		78		0	78
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten normale bedrijfsvoering		9.373	9.373	10.172	10.172	10.876	10.428	448
Bijdrage deelnemers in het tekort 2022						298		
Toevoegingen en ontrekkingen aan de reserves							298	
Resultaat		9.373	9.373	10.172	10.172	11.174	10.726	448

Procedure jaarrekening

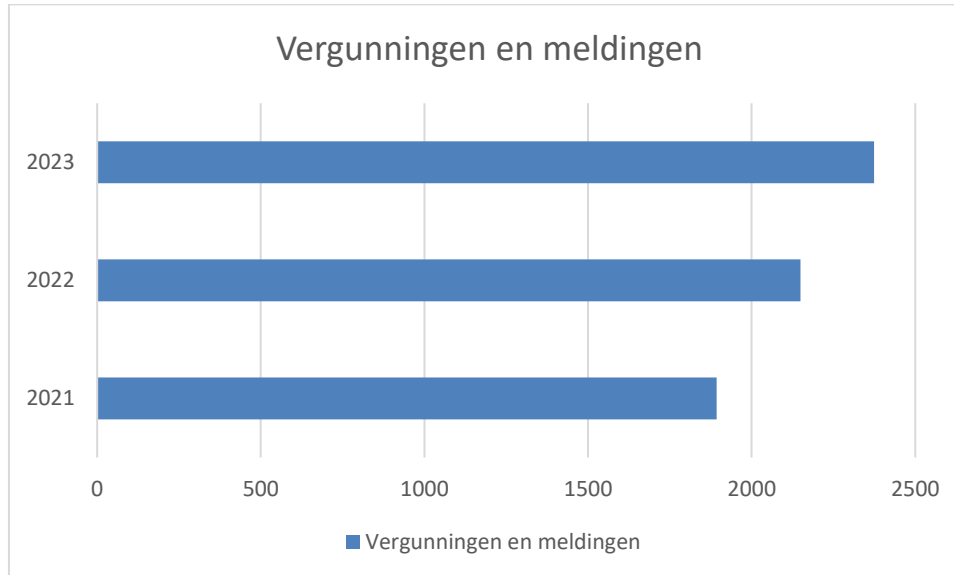
- De procedure inzake de jaarrekening ziet er als volgt uit: Het Dagelijks Bestuur zendt de ontwerp jaarstukken 2023 vóór 15 juli 2024 aan Provinciale Staten en de gemeenteraden.
- Provinciale staten en de gemeenteraden kunnen hun zienswijzen over de ontwerp jaarstukken indienen bij het Dagelijks Bestuur van de Omgevingsdienst.
- Het Dagelijks Bestuur verzamelt de zienswijzen en biedt de ontwerp jaarstukken voorzien van de zienswijzen aan het Algemeen Bestuur.
- Het Algemeen Bestuur stelt de jaarstukken 2023 vervolgens vóór 14 juli 2024 vast.
- Onmiddellijk na de vaststelling van de jaarstukken door het Algemeen Bestuur zendt het Algemeen Bestuur de jaarstukken aan Provinciale Staten en de gemeenteraden.
- Het Dagelijks Bestuur zendt de jaarstukken vóór 31 juli 2024 aan de minister.

III. Programma 1 – Vergunningverlening

1. Wat hebben we bereikt

Het aantal afgehandelde vergunningprocedures is afgenomen ten opzichte van 2022 en 2021. Het aantal aangevraagde vergunningen is toegenomen ten opzichte van 2021 en 2022. Het aantal behandelde en indiende meldingen is in 2023 is ook toegenomen ten opzichte van 2022 en 2021. Vergunningen en meldingen zijn vraaggestuurd.

Afgehandelde en aangevraagde vergunningen en meldingen

Tijdigheid vergunningen

Tijdigheid van een besluit binnen de wettelijke termijn is van belang voor zowel partners als burgers en bedrijven vanuit het oogpunt van een goede service en het voorkomen van ongewenste situaties door van rechtswege afgegeven WABO (wet algemene bepalingen omgevingsrecht) vergunningen. Met de wettelijke termijn wordt hierbij bedoeld de wettelijk maximale tijdsduur (inclusief eventuele verlengingen) tussen inboeken van een aanvraag en het afgeven van de definitieve beschikking. Dit kan een fatale termijn (waarbij het daarna van rechtswege verleend is) of een termijn van orde zijn.

In het Gelders Stelsel is een kritische prestatie indicator (KPI) bepaald voor het tijdig verlenen van vergunningen. Deze **KPI is gesteld op 90 %** WABO vergunningaanvragen binnen wettelijke termijn t.o.v. alle WABO vergunningaanvragen.

De KPI tijdigheid vergunningen over 2023 bedraagt tot nu toe 61% en ligt daarmee ruim onder de doelstelling (90%), wat betekent dat niet alle termijnen tijdig zijn gehaald. Dit wordt veroorzaakt doordat we een capaciteitstekort hadden en nu een inhaalslag aan het maken zijn voor de oudere vergunningen. Daarnaast hebben we ook wat vertragingen bij procedures waarbij er een zogenaamde VVGB (Verklaring van geen Bedenkingen) door de provincie moet worden afgegeven.

We zijn er het afgelopen jaar in geslaagd nieuwe vergunningverleners aan te trekken. Omdat dit echter vooral starters en trainees betreft dienen deze eerst (intern) opgeleid te worden waardoor dit nog niet veel effect heeft op de capaciteit.

2. Wat hebben we daarvoor gedaan

In 2023 heeft het team Vergunningen zich met name gericht op:

- De uitvoering van primaire taken in het kader van vergunningverlening en milieumeldingen.
- Het bieden van extra ondersteuning bij het afhandelen van asbestsloopmeldingen op verzoek van een van onze partners.
- We hebben in 2023 een pilot gedraaid waarbij de vergunningverlening van complexe bedrijven die tot nu toe door de Omgevingsdienst Nijmegen voor ons werden uitgevoerd, zelf hebben uitgevoerd. Deze pilot is inmiddels succesvol afgerond. Vanaf 2024 zullen ook de vergunningaanvragen van complexe bedrijven door de ODA worden uitgevoerd.
- Daarnaast hebben we door wat vertragingen bij procedures waarbij er een zogenaamde VVGB (Verklaring van geen Bedenkingen) door de provincie moet worden afgegeven, soms dubbel werk moeten doen.

3. Wat heeft het gekost

(bedragen in 1.000 euro's)

Overzicht baten en lasten Programma 1 Vergunningverlening							
x € 1.000	Begr. 2023 Na wijz.			Realisatie 2023			Begr - rel
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Saldo
Programmaplan							
Programma 1 Vergunningverlening	2.322	1.701	621	2.247	1.568	679	58
Overzicht							
Algemene dekkingsmiddelen							
Overhead		685	-685		681	-681	4
Heffing vennootschapsbelasting							
Onvoorzien		17	-17		0	0	17
Saldo van baten en lasten	2.322	2.403	-81	2.247	2.248	-1	80

De baten uit Vergunningverlening liggen iets lager dan begroot. Dit zit vooral op de meer complexe vergunningen. De lasten zijn gebaseerd op de salarislasten van het team vergunningen en de inhuur derden. De netto-lasten zijn iets lager dan begroot.

Programma 2 – Toezicht en Handhaving

1. Wat hebben we bereikt

Reguliere en aspectcontroles bij bedrijven

Controles 2023	Afgerond	Opgestart, maar nog niet afgerond
Regulier	846	344
Aspect	1244	571
Totaal	2090	915

Bij aspectcontroles kun je denken aan EPRT (European Pollutant Release Transfer Register), geluidsmetingen, vuurwerk en energiecontroles, maar ook aan controles waar gekeken wordt naar specifieke aspecten bij een branche (bijvoorbeeld luchtwassers of een top 10 van meest voorkomende overtredingen). Deze aspecten worden mede met behulp van gemaakte brancheplannen en de data daaruit bepaald. Het grote voordeel is dat je meer tijd kunt besteden aan de daadwerkelijke knelpunten binnen een branche/ bedrijf en dat je hiermee meer contactmomenten krijgt met een bedrijf.

Er zijn in totaal minder reguliere en aspectcontroles als in 2022 afgerond. Toen waren het er in totaal 2409. Daarentegen zijn er wel meer opgestarte, maar nog niet afgeronde reguliere en aspectcontroles. In 2022 waren het er 618. Als je alle afgeronde en niet afgeronde controles bij elkaar optelt is er slechts een verschil van 62 controles.

Een reden dat controles langer lopen en dus minder snel afgerond worden, heeft o.a. te maken met complexere regelgeving en complexere aspecten zoals zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) en de stikstofproblematiek. De complexere regelgeving zal met de inwerkingtreding van de Omgevingswet in 2024 alleen nog maar lastiger worden.

Percentage volledige naleving na 1^e controlebezoek

Dit wordt berekend door te registreren waar geen hercontrole nodig is geweest. Oftewel waar er maar 1 bezoek is geweest aan het bedrijf. Het percentage volledige naleving is 82% en daarmee maar 1% minder dan vorig jaar. Maar het ligt veel hoger dan de gewenste afgesproken percentage vanuit het verleden. Dat is al meerdere jaren zo en een oorzaak hiervan is o.a. dat we in het kader van branchegericht werken en brancheplannen meer aan voorlichting doen en dat er meer aspectcontroles zijn in plaats van alleen maar reguliere controles.

Projecten

We werken voor een groot deel projectgericht. Hieronder staan een aantal van deze projecten benoemd.

Project Web-BVB voor agrarische bedrijven

Web-BvB (Bestand VeehouderijBedrijven) was een door de provincie ondersteunde website waarin door elke gemeente zelf de dieraantallen per locatie werden genoteerd. Deze website is echter door de provincie stopgezet. Vanuit deze voormalige Web-BVB is een lijst gemaakt van vaak kleinere milieu inrichtingen (heel veel van dit soort bedrijven waren of al gestopt of alleen nog maar hobbymatig bezig) waarvoor in de ODA-tijd nog weinig aandacht is geweest. Vanaf 2023 zijn deze bedrijven bezocht op de volgende meest van belang en toepassing zijnde milieuaspecten:

- Inwerking volgens melding/vergunning;
- Besluit emissie arme huisvesting (emissie arme huisvestingsystemen);
- Regels dieselolietank;
- Regels mestbassin;
- Regels vaste mestopslag.

Hieruit bleek dat de meest voorkomende overtreding tot nu toe was dat de inrichting niet in werking was volgens de melding/vergunning. Dit project loopt nog door in 2024.

Administratieve controles pluimveehouderij

In verband met de maatregelen tegen vogelgriep (geen fysieke controle) is besloten om de pluimvee sector administratief te controleren. Er zijn ca. 30 pluimveebedrijven administratief gecontroleerd. In de meeste controles zijn overtredingen geconstateerd, zoals een niet gekeurde noodstroomaggregaat, ontbreken van automatische registratie op huisvestingssystemen enz. De meeste overtreding zijn binnen de gestelde termijn beëindigd. Sinds eind januari 2024 is het weer toegestaan om als toezichthouder pluimveebedrijven te bezoeken. Daarom is dit project afsloten en worden de nog af te handelen pluimveebedrijf als reguliere controle opgepakt.

Controles op de Natuurbeschermingswet bij agrarische bedrijven:

Dit was een pilot om tijdens de (reguliere) milieucontrole de verklaring van geen bedenkingen (vvgb) onderdeel Natuur mee te nemen. Gebleken is dat de extra inspanning voor de controle op de vvgb slechts een kleine plus op de uren van een reguliere controle betekent.

Kunstgrasvelden

Dit is naar aanleiding van een verzoek tot handhaving op kunstgrasvelden die zijn ingestrooid met rubber infiltraat afkomstig van personen- en bedrijfsautobanden. Hierbij is geïnventariseerd of de verenigingen voldoen aan de door de Branchevereniging sport en cultuurtechniek (BSNC) opgestelde "Handreiking Zorgplicht milieu voor kunstgrasvelden", het zorgplichtdocument. Uit de resultaten is gebleken dat sommige het wel en sommige het niet voor elkaar hadden. Verder waren de meeste verenigingen niet bekend met deze regelgeving. Het verzoek aan deze verenigingen/ gemeentes is nu om ervoor te zorgen dat sportvelden gaan voldoen aan de basis van het zorgdocument en de milieuregels. Hierop wordt bij een eerstvolgende controle gecontroleerd.

Loonwerkers

De activiteiten van loonwerkers in de agrarische sector zijn de laatste jaren veranderd. Veel loonwerkers hebben nu nevenactiviteiten. Meestal zijn deze activiteiten niet vergund of in strijd met het bestemmingsplan. Veel van deze activiteiten hebben betrekking op het innemen van afvalstoffen en/of opslag en transport van grond. Ook blijkt uit ervaring dat bij veel loonwerkers het naleefgedrag niet altijd goed is. Slechts 21% van de controles zijn afgerond. Dit komt met name omdat er bij veel bedrijven knelpunten zijn/ waren op het bestemmingsplan en dit eerst bij de gemeentes opgepakt moet worden.

Uitvraag zeer zorgwekkende stoffen (ZZS)

Dit project is het vervolg van de indicatieve uitvraag over ZZS in 2020/2021. In de vorm van een brief zijn veel bedrijven, waar mogelijk ZZS aanwezig zijn, toen gevraagd om een vragenlijst over ZZS in te vullen. Nu zijn deze bedrijven verzocht om veiligheidsbladen van hun producten en grondstoffen op te sturen. Uit deze veiligheidsbladen kan met behulp van een ZZS-Tool nagegaan worden of hierin ZZS zitten. Uit het resultaat van dit project is o.a. gebleken dat 85% van de gevraagde bedrijven ZZS binnen hun bedrijf hebben. In 2024 gaan wij hiermee verder bij bedrijven die niet in het eerste uitvraag zijn meegenomen.

Afhandeling klachten en meldingen ongewone voorvallen/ incidenten

Klachten/ meldingen	2021	2022	2023
Aantal	1335	1142	1159
Binnen termijn afgehandeld	85%	87%	89%

Vanaf 2019 tot en met 2022 was er een duidelijk dalende trend van klachten/ meldingen te zien. Dat kwam mogelijk door Corona, maar ook omdat we veel langdurige knelpunten hebben opgelost. Nu zie je een stabilisatie ten opzichte van 2022. In het algemeen gaan de meeste klachten over een beperkt aantal bedrijven binnen de Achterhoek. Deze bedrijven worden door

ons opgepakt als aandachtsbedrijven (zie kopje aandachtsbedrijven). Daarnaast zien we dat de meeste klachten over geur- en/ of geluidshinder gaan. Er zijn verder 16 ongewone voorvallen/ incidenten bij ons gemeld en opgepakt. Deze hebben niet geleid tot hele grote problemen en zijn naar tevredenheid opgelost. Dit zijn er overigens veel minder dan in 2022. Toen waren er 55.

Percentage klachten binnen termijn afgehandeld

De norm is dat klagers/melders binnen 3 werkdagen worden geïnformeerd over het vervolg van hun klacht en dat tenminste 86% van de klachten binnen 2 weken is afgerond. Dat wil zeggen dat of de klacht helemaal afgehandeld is of dat vervolgstappen zijn afgesproken (b.v. geluidsmeting bij geluidsklachten). Van de klachten die we in 2023 hebben ontvangen is 89% (1026) binnen de afgesproken termijn van 2 weken afgerond. Bij een overschrijden van de termijn gaat het vooral om klachten en meldingen van lang(er)lopende handhavingzaken.

Aandachtsbedrijven/ ondermijning

Dit betreft bedrijven die extra aandacht nodig hebben en daardoor vaak ook veel tijd kosten. Elk jaar vallen er bedrijven af, maar er komen ook wat bij. Onderstaande tabel geeft aan welke categorieën aandachtsbedrijven we toepassen en wat de aantallen per categorie zijn.

Aandachtsbedrijven met:	2021	2022	2023
een hoog risicoprofiel	20	27	19
een slecht naleefgedrag	12	10	6
veel klachten uit de omgeving	29	28	20
Gevaar voor ondermijning/ milieucriminaliteit	7	7	3
Totaal	68	77	48

Het aantal bedrijven is dus dynamisch en het kan ook een combinatie van bovenstaande categorieën zijn. Wat je ziet is dat het aantal bedrijven bij alle categorieën slinkt en daar zijn per categorie de volgende redenen voor:

Een hoog risicoprofiel:

Vanaf 2020 (bij de opstart van deze aandachtsbedrijvenlijst) groeide dit aantal tot en met 2022 omdat we in die jaren niet alle bedrijven inzichtelijk hadden. Dit inzicht is nu mede door de uitgevoerde controles veel beter geworden. Het aantal slinkt zelfs omdat de bedrijven naar aanleiding van onze eisen (o.a. door maatwerkvoorschriften) meer maatregelen genomen hebben, waardoor het risico duidelijk minder is geworden of omdat bedrijven ook gestopt zijn.

Een slecht naleefgedrag:

Door toezicht en waar nodig te nemen handavingsacties nemen bedrijven de benodigde maatregelen. Hierdoor laten bedrijven een betere naleving zien en vallen ze van deze lijst af. Er komen ook altijd nieuwe bij, maar dat aantal is in 2023 kleiner dan het aantal dat er af ging.

Veel klachten uit de omgeving

We hebben veel knelpunten in de afgelopen jaren (samen met de gemeentes) opgepakt en dat heeft resultaat gehad. Dat zie je terug in een vermindering van dit type aandachtsbedrijven.

Gevaar voor ondermijning/ milieucriminaliteit

De laatste jaren is er een goede samenwerking binnen de Achterhoek op het gebied van ondermijning. Dat heeft deels geleid tot het afronden van zaken rondom een aantal drugslabs binnen de Achterhoek. Daarom is het aantal in deze categorie ook minder in 2023. Dit zegt overigens helaas niets over de toekomst en de eventuele drugslabs die mogelijk nog aanwezig zijn en gevonden worden. Daarnaast hebben we in alle gemeentes meegeholpen bij diverse ondermijningsacties. Dat betrof allerlei werkzaamheden van aspectcontroles door ons zelf tot

aan het meelopen met multidisciplinaire controles met alle handhavingpartners. Zo hebben alle gemeentes ook het Keurmerk Veilig Buitengebied opgepakt, waar wij ook aan deelnemen.

Energiecontroles en beoordelingen

Erkende Maatregelenlijsten energiebesparing (EML)

Als een bedrijf meer dan 50.000 kWh elektriciteit of 25.000 m³ gas per jaar verbruikt, dan geldt een verplichting om de energiebesparende maatregelen uit te voeren die binnen 5 jaar terugverdiend kunnen worden. We hebben 418 EML controles afgerond., wat iets meer is dan de geplande 412. Echter er zijn daarnaast ook nog 224 opgestarte, lopende controles.

Na de controle wordt in een plan van aanpak aangegeven op welke termijn welke maatregelen genomen gaan worden. Hierop houden we toezicht. We merken dat ondernemers steeds meer aandacht hebben voor energiebesparingsmaatregelen. Dit zien we ook terug bij de controles. Vaak hebben ze dan al een aantal maatregelen genomen. Aan de andere kant zien we dat er een aantal bedrijven hardnekkig volhouden om niets te willen doen. Daar zetten we onze handhaving op in (met name via lasten onder dwangsom).

Informatieplicht energiebesparende maatregelen

De ondernemer is verplicht om door middel van een melding het bevoegd gezag te informeren welke energiebesparende maatregelen zijn getroffen. Deze wordt dan gebruikt om te controleren of aan boven genoemde energiebesparingsplicht is voldaan.

We sporen zoveel mogelijk bedrijven op die zich nog niet gemeld hebben en we dwingen dan af dat ze dat alsnog doen. Het aantal niet gemelde bedrijven wordt steeds kleiner. Helaas hebben we geen 100% inzicht in welke bedrijven moeten voldoen aan de registratieplicht. Dat is een landelijk probleem waar nog steeds geen oplossing voor is.

Toezicht op verplichting van minimaal energielabel C voor kantoorgebouwen

Per 1 januari 2023 moet elk kantoorgebouw (>100m²) minimaal energielabel C hebben. Als dit niet het geval is, mag het gebouw volgens het Bouwbesluit 2012, artikel 5.11 niet meer als kantoor worden gebruikt. We hebben in 2022 de voorbereidingen getroffen voor het toezicht hierop, waaronder het maken van een lijst voor de kantoorgebouwen die in de Achterhoek. In 2023 hebben we het toezicht opgestart en dit zal nog doorlopen in 2024. In totaal zijn 228 van de 387 kantoorgebouwen in de Achterhoek label C-plichtig. Al deze bedrijven hebben een brief ontvangen over deze plicht, waarin ze gevraagd zijn om aan te tonen dat ze er of aan voldoen of er aan gaan voldoen en per wanneer. Tot nu toe hebben 27 bedrijven aangetoond hieraan te voldoen.

Circulaire economie

De circulaire economie krijgt steeds meer landelijke en regionale aandacht. Binnen alle Gelderse omgevingsdiensten zijn in 2022 en 2023 m.b.v. een provinciale subsidie hiervoor mensen opgeleid om waar nodig en mogelijk gemeentes en bedrijven te kunnen ondersteunen. Bij de ODA zijn in 2023 4 medewerkers opgeleid en is een bijeenkomst over duurzaamheid en circulaire economie voor bedrijven georganiseerd.

Overige controles en handhaving

Slopen/ Asbest

We hebben in 2023 voor alle gemeentes asbestcontroles uitgevoerd, waarbij we niet alleen afgaan op ingediende asbestmeldingen maar ook op zoek zijn naar illegale asbestverwijdering via vrije veldcontroles. In totaal hebben we voor deze gemeentes 415 locaties bezocht, waarbij we regelmatig handhavend moesten optreden.

Toezicht bodem

Dit betreft controles op het gebied van bodemsaneringen (Wet bodembescherming) en grondtoepassingen (Besluit Bodemkwaliteit). We doen dit op basis van een risico- en

effectgerichte benadering, waarbij we net als bij asbest gebruik maken van vrije veldcontroles om illegale grondtoepassingen en opslagen te traceren.

Geluidmetingen

Dit betreft 107 geluidmetingen bij evenementen. Dit zijn er ruim meer dan voorgaande jaren (in 2022 waren dit er 53). Los van de coronacrisis zien we ook een toename in de wens om meer geluidsmetingen bij de gemeentes. De resultaten worden gedeeld met de gemeentes, waarna waar nodig actie genomen wordt naar de organisatie van het evenement. Verder komen vanuit de gemeentes steeds meer verzoeken binnen op het gebied van geluidsmetingen bij inrichtingen of in de openbare ruimte. Aan de ene kant omdat er steeds meer knelpunten op het gebied van geluid zijn (denk b.v. aan overlast van warmtepompen en airco's), aan de andere kant ook omdat we hebben laten zien dat we de kennis en kunde hiervoor hebben.

Vuurwerkcontroles

De ODA had de opdracht om 31 vuurwerkverkooppunten te controleren in 2023. Dit waren er vorig jaar nog 35. We zien dan ook al langer een daling vanwege meerdere stoppende vuurwerkverkooppunten. Hiervoor zijn controles uitgevoerd in het najaar op brandveiligheids- en installatietechnische aspecten (zoals veiligheidsafstanden, brandwerendheid van bouwdelen en keuring van de sprinkler) en eind december tijdens de verkoopdagen. Wat opvalt is dat, ondanks dat ondernemers al jaren weten wat de regels zijn, er altijd nog overtredingen plaats vinden.

Verzoeken tot handhaving

Wij krijgen verzoeken van derden om op een bedrijf te gaan handhaven. Deze verzoeken moeten beoordeeld worden en vervolgens wordt besloten om wel of niet te gaan handhaven. Van deze mogelijkheid werd tot 2022 steeds meer gebruik gemaakt, echter we zien nu een daling ten opzichte van 2022. Er zijn in 2023 12 verzoeken tot handhaving binnengekomen, terwijl dat in 2022 nog 22 waren.

Last onder dwangsom of bestuursdwang

Door de Landelijke Handhavingstrategie (LHS) meer toe te passen zijn de laatste jaren steeds meer (vooraankondigingen) lasten onder dwangsom of bestuursdwang opgelegd. Naast een aantal grote en vaak langlopende handhavingzaken betreft het over het algemeen zaken van kleinere overtredingen die allemaal of al opgelost zijn of snel opgelost kunnen worden. Het wil dus niet zeggen dat het allemaal leidt tot een daadwerkelijke dwangsom of bestuursdwang. De meeste bedrijven hebben voor het zover komt de overtreding(en) al opgelost. Over 2023 zijn er naast al lopende handhavingzaken vanuit eerdere jaren 94 handhavingzaken opgestart, waarvan 86 voor een last onder dwangsom en 8 voor een last onder bestuursdwang.

Strafrechtelijke handhaving door Buitengewoon Opsporingsambtenaren (BOA's)

Dit betreft diverse soorten misdrijven/ overtredingen. Er zijn 127 strafrechtelijke onderzoeken opgestart. Bij 40 onderzoeken is er uiteindelijk ingezet op een strafrechtelijk instrument, zijnde processen-verbaal (10), BSBm (9), SAM (3) en bij 18 onderzoeken is een strafrechtelijke waarschuwing (zowel schriftelijk als mondeling) uitgedeeld. Er zijn 87 zaken strafrechtelijk opgepakt waar het onderzoek in 2023 (nog) niet heeft geleid tot vervolging door de ODA.

2. Wat hebben we daarvoor gedaan

Verbeterde uitvoering toezicht

We werken met een risico & effectgerichte benadering, gebaseerd op steeds meer beschikbare informatie vooraf. Dit hebben we voor enkele branches vertaald naar specifieke brancheplannen. Hierin staan verschillende manieren van toezicht houden, zoals de traditionele reguliere controle, de aspectcontrole en de zelfcontrole (bedrijven vullen vooraf zelf een checklist in, waarna gekeken wordt waar de ODA zelf nog langs moet gaan voor een controle). Verder wordt

in een brancheplan ook beschreven welke overtredingen het meest voorkomen in zo'n branche en hoe je mogelijke overtredingen kunt voorkomen door bijvoorbeeld voorlichting. In 2023 hebben we een start gemaakt voor een nieuwe risicoanalyse in het kader van de Omgevingswet, gebaseerd op Milieu Belastende Activiteiten (MBA's) in plaats van inrichtingen. Deze nieuwe risicoanalyse zal de basis worden voor het Handhavingsuitvoeringsprogramma (HUP) 2025 en de daaropvolgende jaren.

Landelijke handhavingstrategie (LHS)/ naleefgedrag

Binnen de ODA wordt gewerkt met de LHS. Hierbij wordt per overtreding in stappen bekeken wat de vervolgacties moeten zijn. Dit kan betekenen dat zowel bestuursrechtelijk als strafrechtelijk opgetreden moet worden. Een belangrijk aspect hierbij is het naleefgedrag van het bedrijf (overigens ook een onderdeel van het risico- en effectgerichte toezicht).

Gebruik van strafrecht

In het kader van het vorige punt en de toetsing van overtredingen aan de hand van de LHS zijn de werkzaamheden in het kader van het strafrecht door de BOA's van belang. Daarom wordt er steeds gekeken naar een verbetering van de samenwerking met het OM, FP en de politie. De onderlinge contacten zijn goed, maar de verwachtingen en daarmee de werkafspraken en de -processen kunnen nog beter op elkaar worden afgestemd.

Ondermijning

Ondermijning is de vermenging van de onderwereld met de bovenwereld. Je kunt hierbij b.v. denken aan drugslabs in leegstaande bedrijfspanden maar ook aan fraudezaken en milieucriminaliteit. De ODA kan hierbij vaak helpen, o.a. omdat onze medewerkers de ogen en oren kunnen zijn voor het signaleren van deze zaken. Binnen de ODA hadden we in 2023 daarvoor 2 contactpersonen, waaronder de coördinator ondermijning die in nauw contact staan met de gemeentes en andere handhavingpartners. Wij nemen o.a. ook deel aan de gemeentelijke ondermijningsoverleggen. We merken dat we steeds vaker voor ondermijningsacties ingezet worden. Daarom zal vanaf 2024 het aantal contactpersonen uitgebreid worden naar 4.

3. Wat heeft het gekost

(bedragen in 1.000 euro's)

Overzicht baten en lasten Programma 2 Toezicht en Handhaving							
x € 1.000	Begr. 2023 Na wijz.			Realisatie 2023			Begr - rel
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Saldo
Programmaplan							
Programma 2 Toezicht en Handhaving	5.583	3.411	2.172	5.346	3.342	2.004	-168
Overzicht							
Algemene dekkingsmiddelen							
Overhead		1.701	-1.701		1.624	-1.624	77
Heffing vennootschapsbelasting							
Onvoorzien		43	-43		0	0	43
Saldo van baten en lasten	5.583	5.155	428	5.346	4.966	380	-48

De baten liggen iets onder de begroting. Dat komt o.a. door een groter ziekteverzuim aan het begin van het jaar door nasleep van corona en langdurige ziekten bij enkele toezichthouders en het niet op tijd in kunnen vullen van vacatures na het vertrekken van 3 toezichthouders. De lasten zijn gebaseerd op de salarislasten van het team toezicht en handhaving en de inhuur van derden. De netto-lasten zijn lager dan begroot. Dat komt met name omdat door het niet tijdig kunnen invullen van vacatures na het vertrek van 3 toezichthouders.

IV. Programma 3 – Specialismen

1. Wat hebben we bereikt

Het totaal aantal adviezen in het jaar 2023 is ten opzichte van 2022 toegenomen. Voor een verdere toelichting zie hieronder in paragraaf 2.

Percentage adviezen binnen de servicenorm van 4 weken (minimaal 80%)

80,7% van de adviezen zijn binnen de afgesproken 4 weken geleverd. Dit ligt boven de norm en is een verlaging ten opzichte van het jaar ervoor toen 85% van de adviezen binnen de servicenorm van 4 weken lag.

2. Wat hebben we daarvoor gedaan

Archeologie

In 2023 is het regulier archeologisch werk weer uitgevoerd, waaronder het geven van archeologische adviezen, beoordelen van opgravingsrapporten en het toetsen van archeologische bureauonderzoeken en booronderzoeken. Het aantal gegeven adviezen en beoordelingen is nagenoeg gelijk gebleven ten opzichte van 2022. Evenals vorig jaar was sprake van een relatief groot aantal grootschalige proefsleuvenonderzoeken en archeologische opgravingen.

Om de kwaliteit van de archeologietaken te borgen en te voldoen aan de kwaliteitscriteria is er samengewerkt met de archeologische dienst van de gemeente Zutphen.

Aanvullend heeft de ODA dit jaar een Achterhoekse Archeologiedag georganiseerd. Deze richtte zich op een breed publiek van geïnteresseerden uit de regio. Met een opkomst van 120 bezoekers was deze dag zeer goed bezocht. Tot slot is de ODA bezig met het ontwikkelen van een digitaal platform (storymapping) om het archeologisch verhaal van de Achterhoek op een toegankelijke manier te vertellen aan de inwoners van de regio.

Bodem

Naast reguliere taken zoals het geven van bodemadviezen in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen en het beoordelen van bodemrapporten is er in 2023 aandacht geweest voor de inwerkingtreding van de omgevingswet. Samen met de partners voeren we het overkoepelende project 'bodem in de Omgevingswet' uit. Het doel van dit project is kijken hoe de taken die we nu uitvoeren, onder de Omgevingswet worden uitgevoerd en welke taken erbij komen. Verder gaan we na of het nodig is om, voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet, nog lokale regels op te stellen.

Voor de Nota bodembeheer is samen met het vakberaad bodem een adviesbureau ingehuurd die een voorstel heeft gemaakt om de tekst van de nota zodanig aan te passen en aan te vullen dat deze opgenomen kan worden in het omgevingsplan.

Zowel met betrekking tot de voorbereiding van de Omgevingswet maar ook voor tal van andere onderwerpen zijn diverse bodemadviseurs van de ODA betrokken binnen verschillende landelijke en regionale overlegstructuren waarin we meedenken en meepraten om de regio achterhoek op een goede manier in te vertegenwoordigen. Denk hierbij aan het Gelders Ondergrond Overleg (GOO), maar ook de VNG of OD-NL. Binnen deze overleggen kunnen we kwijt waar we als gemeenten en als regio tegenaan lopen, worden inhoudelijke zaken besproken en kennis opgehaald en gedeeld. De opgedane kennis wordt vervolgens ook weer gedeeld met onze partners.

Externe veiligheid

In 2023 zijn de reguliere taken uitgevoerd zoals het geven van externe veiligheidsadviezen in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen en het beoordelen van externe veiligheid in omgevingsvergunningen (milieu). Daarnaast heeft de ODA zich beziggehouden met de volgende projecten:

- Werken aan de toekomst: in het kader van dit project zijn het afgelopen jaar verschillende activiteiten ontplooid om de aandacht voor externe veiligheid zowel intern als extern te vergroten. Voorbeelden van activiteiten zijn het verzorgen van gastcolleges op hogescholen, het organiseren van kennissessies voor gemeenten en het opzetten van een stageprogramma om studenten kennis te laten maken met externe veiligheid.
- De Adviesrobot: de ODA is samen met de Omgevingsdienst Regio Arnhem en adviesbureau Oostkracht10 bezig met het ontwikkelen van de Adviesrobot. Dit is een digitaal programma dat geautomatiseerde standaardadvisering voor externe veiligheid in Gelderland mogelijk maakt. Het doel van dit programma is om de afhandeling van simpele adviesaanvragen te automatiseren zodat meer tijd overblijft voor ingewikkelde adviesaanvragen.
- Gelders Externe Veiligheid Overleg (GEVO): net als voorgaande jaren neemt de ODA deel aan het GEVO. Dit is een regionale kennisschakel die partners en gemeenten van de zes Gelderse omgevingsdiensten informeert over landelijke en regionale ontwikkelingen op het gebied van externe veiligheid. De ODA vervult samen met de Omgevingsdienst Veluwe het voorzitterschap van dit overleg.

Juridisch

In 2023 zijn reguliere taken uitgevoerd als: het juridisch toetsen van omgevingsvergunningen, het opstellen en toetsen van handhavingsbesluiten, de ondersteuning van vergunningverleners en toezichthouders, het behandelen van bezwaarprocedures, voorlopige voorzieningen en (hoger)beroepsprocedures, het afhandelen van verzoeken tot handhaving, verstrekken informatie bij WOO verzoeken van de provincie, het bijhouden van jurisprudentie en nieuwe wetgeving en implementeren hiervan in de organisatie.

Daarnaast is juridisch bijgedragen aan:

- saneren van ontmantelde drugslabs en kostenverhaal
- implementatie van de Omgevingswet bij zowel de partners als ook binnen de eigen organisatie
- actualiseren DVO's en mandaten in verband met de Omgevingswet
- proces voor de wijziging van de gemeenschappelijke regeling
- nader afstemmen van werkprocessen tussen de ODA en gemeentelijke bezwaarcommissies van de partners
- bijdragen aan de behandeling van gemeentelijke WOO verzoeken

Geluid

In 2023 hebben de werkzaamheden binnen het werkveld geluid in hoofdzaak bestaan uit het geven van adviezen in het kader van melding- en vergunningprocedures en bij ruimtelijke procedures. Daarnaast is ondersteuning geboden aan de toezichthouders in situaties waarbij (complexere) geluidsmetingen zijn verricht en aan juristen bij zittingen van bezwarencommissies en de rechtbank.

Meldenswaardig is dat in 2023 de gemeenten Doetinchem en Bronckhorst het zonebeheer industrielaawaai hebben overgedragen aan de Oda. Voor de industrieterreinen waar het zonebeheer al bij de Oda lag is gestart met het actualiseren van de zonebeheersmodellen. In 2023 zijn de modellen voor De Mars in Zutphen en bedrijvenpark A18 in Doetinchem geactualiseerd. Verder is tijd en energie gestoken in de voorbereiding op de komst van de Omgevingswet.

Luchtkwaliteit en geur

Naast reguliere taken zoals het geven van luchtkwaliteit- en geuradviezen in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen en het beoordelen van luchtkwaliteitsrapporten, is in 2022 voor zeven gemeenten de monitoring van de luchtkwaliteit uitgevoerd in het kader van het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL).

In voorkomende gevallen werden adviezen gegeven ten aanzien van geur bij de meer complexe milieuvergunningverlening of – handhaving bij bedrijven.

Een belangrijk deel van de beschikbare capaciteit is nodig geweest voor de beoordeling van de stikstofemissie van bouwvergunningaanvragen. Door de partners werden vragen uitgezet ten aanzien van de aanhaakverplichting die in 2023 gold ten aanzien van mogelijk verplichte natuurvergunningen als gevolg van de bouw van woningen en andere bouwprojecten in combinatie met het wegvallen van de bouwvrijstelling (bij benadering 300 adviesverzoeken). Hiertoe is beleid ontwikkeld en heeft dit in een enkel geval geleid tot het advies aan de partners om bij een bouwproject contact op te nemen met het bevoegde gezag (de provincie) ten aanzien van de Natuurwetgeving om te bezien of een vergunningtraject opgestart moet worden.

Milieu-effect(boordelings)rapportages (MER)

Bij de beoordeling van bestemmingsplannen worden steeds vaker ook (vormvrije) milieu-effect beoordelingsrapportages opgesteld. De noodzaak voor- en de beoordeling van de kwaliteit van deze rapportages en eventueel inhoudelijke tekortkomingen werden teruggekoppeld aan de partners.

Licht

Er zijn steeds vaker klachten ten aanzien van deze voorheen nauwelijks aan de orde zijnde milieuproblematiek. Naast het opbouwen van expertise op dit gebied werden ook lichtadviezen aan de partners verstrekt.

Bestemmingsplannen

Naast het beoordelen van de noodzaak en de kwaliteit voor MER-rapportages werden ook ten aanzien van het verplichte onderdeel milieuzonering diverse (reguliere) adviezen verstrekt. Wanneer hierbij een geurproblematiek speelde ten aanzien van nabij gelegen agrarische bedrijven werden ook aan de hand van de V-Stacks rekenmethode voorgrond- en achtergrondgeurberekeningen opgesteld, aangezien hier naast de richtafstanden van de VNG-brochure, ook de wettelijke afstanden van de Wet geurhinder en veehouderij een rol spelen. In dit kader werd ook een advies aan het VNG uitgebracht ten aanzien van de mogelijke wijziging van de bestaande zonerings-systeematiek door de VNG. Uiteraard spelen de bovengenoemde milieuaspecten afwisselend ook een rol bij de te beoordelen bestemmingsplannen, waarbij vaak in overleg met de andere specialisten (externe veiligheid, geluid) gezocht wordt naar een oplossing bij een complexe zoneringsproblematiek.

3. Wat heeft het gekost

(bedragen in 1.000 euro's)

Overzicht baten en lasten Programma 3 Advies							
x € 1.000	Begr. 2023 Na wijz.			Realisatie 2023			Begr - rel
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Saldo
Programmaplan							
Programma 3 Advies	2.186	1.514	672	2.593	2.008	585	-87
Overzicht							
Algemene dekkingsmiddelen							
Overhead		718	-718		806	-806	-88
Heffing vennootschapsbelasting							
Onvoorzien		18	-18		0	0	18
Saldo van baten en lasten	2.186	2.250	-64	2.593	2.814	-221	-157

De baten zijn toegenomen door extra werk. Ook aan de lasten kant zien we een stijging. Vooral bij de specialismen is de ODA genoodzaakt een beroep te doen op externe inhuur om aan de gevraagde werkzaamheden te kunnen voldoen.

V. Programma 4 - Stelseltaken

Het Gelders Stelsel is een samenwerkingsverband van de zeven Gelderse Omgevingsdiensten (OD's). De OD's verrichten in de nabijheid van gemeenten de Wabo-taken waarvoor zij robuuste taakuitvoering realiseren. Om deze robuustheid te garanderen zijn samenwerkingsafspraken gemaakt die zijn vastgelegd in stelselafspraken. Hiermee zijn de OD's in Gelderland onlosmakelijk met elkaar verbonden.

Er zijn stelselafspraken gemaakt over:

- Complexe vergunningverlening (ODRN);
- Toezicht en handhaving provinciale bedrijven (ODRA);
- Ketentoezicht (ODR);
- Coördinatie en kwaliteit, Informatievoorziening Gelderse Omgevingsdiensten (I-GO) (ODDV);
- Het Portaal - kenniscentrum en communicatie (OVIJ);
- Coördinatie Bestuurlijke strafbeschikking Milieu (ODNV);
- HRM, Bestuurlijk & Juridisch (ODA).

De dienst waar een stelseltaak is belegd, voert die taak uit mede ten behoeve van de overige diensten. Daarmee is de basis gelegd voor het Gelders Stelsel dat in samenhang functioneert. ODA voert de stelseltaken HRM, Bestuurlijk & Juridisch uit. Een paar lichten we eruit.

Complexe vergunningverlening

Op het grondgebied van de ODA liggen complexe gemeentelijke inrichtingen. De impact van complexe bedrijven is groot door bijvoorbeeld luchtuitstoot, geur- en geluidoverlast of omdat deze bedrijven met gevaarlijke stoffen of afval werken. De ODRN stelt voor de omgevingsdiensten in Gelderland en dus ook voor de ODA het milieudeel voor de omgevingsvergunning op voor dit type bedrijven. ODRN levert hiervoor de technische inhoud en alle onderdelen die te maken hebben met aspecten zoals externe veiligheid, geluid, lucht en geur. De totale regie van de procedure, zoals het versturen van brieven en het bewaken van wettelijke termijnen, ligt bij de lokale omgevingsdienst.

In 2023 is een pilot uitgevoerd waarbij de ODA voor twee complexe inrichtingen de vergunningverlening zelf heeft uitgevoerd. Deze pilot is inmiddels succesvol afgerond en de ODA is voornemen met ingang van 2024 alle vergunningverlening voor complexe gemeentelijke inrichting zelf uit te gaan voeren.

Ketentoezicht

De regie op deze taken ligt in het Gelders stelsel bij de Omgevingsdienst Rivierenland (ODR). De ODA heeft zelf de taken uitgevoerd en is daarbij ondersteund door de ODR. Het doel van ketentoezicht is het integraal in beeld brengen, voorkomen en bestuursrechtelijk aanpakken van risicovolle activiteiten en gedragingen met o.a. (afval)stoffen die kunnen leiden tot schade aan de leefomgeving en -ondermijning in de (afval)stoffenketens. Hiermee leveren we een bijdrage aan de effectieve aanpak van milieucriminaliteit.

Dit doen we via risico- en informatie gestuurde (keten) analyses en Diepgaand Administratief Toezicht (DAT). De analyses geven een gestructureerd en integraal beeld van de problematiek en geven richting aan vervolginventies, ook voor gemeentes en andere ketenpartners. Resultaten in 2023 waren o.a. een drietal diepgaande administratieve onderzoeken bij afvalbedrijven en een dashboard die asbesttoezichthouders actuele inzichten geeft in asbestdata en een indicatie van mogelijke overtredingen/overtreders,.

P&O stelseltaak (ODA)

De ODA is verantwoordelijk voor de stelseltaak HRM. Vanuit een coördinerende rol vertegenwoordigt zij de HR-expertgroep, bestaande uit 7 HR adviseurs en een arbeidsjurist. De HR-expertgroep houdt zich bezig met gezamenlijke HR-thema's. Deze zijn gerelateerd aan het gezamenlijk arbeidsvoorwaardenreglement, de cao en de medezeggenschap. De HR-

expertgroep richt zich met name op kennisdeling. De cao wijzigingen bracht met zich mee dat thema's als het verlofsparen, vitaliteit en het thuiswerken in het bijzonder aandacht kregen.

Bestuurlijk & juridisch (ODA)

De expertgroep adviseert de directeuren over diverse thema's waaronder:

- Voorbereiding bestuurlijke besluitvorming
- Aanpassing mandaatregeling als gevolg van Omgevingswet
- Vereenvoudiging van procedures
- Samenwerking taskforce Omgevingswet

BSBm (Bestuurlijke Straf Beschikking milieu) ODNV)

De bevoegdheid voor de BSBm is toebedeeld aan de directeuren van de omgevingsdiensten en wordt uitgevoerd door BOA's. Binnen het stelsel was tot halverwege 2021 de coördinatie van de uitvoering van de BSBm's en het aanspreekpunt voor het OM belegd bij omgevingsdienst Noord Veluwe. Met het vertrek van de toenmalige directeur is deze taak overgedragen aan de directeur van de ODA, de uitvoering blijft bij Noord Veluwe.

Wat heeft het gekost

(bedragen in 1.000 euro's)

Overzicht baten en lasten Programma 4 Stelseltaken							
x € 1.000	Begr. 2023 Na wijz.			Realisatie 2023			Begr - rel
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Saldo
Programmaplan							
Programma 4 Stelseltaken	77	364	-287	107	399	-292	-5
Overzicht							
Algemene dekkingsmiddelen							
Overhead			0				
Heffing vennootschapsbelasting							
Onvoorzien			0				
Saldo van baten en lasten	77	364	-287	107	399	-292	-5

Voor een toelichting verwijzen wij u naar het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening.

VI. Programma 5 – Overige activiteiten en projecten

Commissie van Aartsen

Op 4 maart 2021 heeft de commissie van Aartsen het rapport "Om de leefomgeving" aan de demissionair staatsecretaris) aangeboden, waarin tien aanbevelingen worden gedaan om te komen tot een toekomstvast, effectief, slagvaardig en toekomstgericht VTH-stelsel. Aanvullend zijn twee vervolgrapporten aangeboden. Het rapport "Omgevingsdiensten in beeld" geeft een verzameling en analyse van alle relevante data van alle omgevingsdiensten die bij de commissie van Aartsen nog niet meegenomen waren en het rapport "Juridisch onderzoek aanbevelingen Adviescommissie Vergunningverlening" geeft een wijze waarop de aanbevelingen vanuit de commissie van Aartsen wettelijk opgevolgd zouden kunnen worden. Hierop is het Interbestuurlijke programma versterking VTH stelsel (IBT) opgezet waarin Omgevingsdienst Nederland (ODNL) en de individuele diensten werken aan bovengenoemde punten.

Onderzoek provincie Gelderland over robuustheid Gelders stelsel

De provincie Gelderland heeft in het kader van de doeltreffendheid en doelmatigheid een artikel 217a onderzoek uitgevoerd naar de Omgevingsdiensten in Gelderland. De centrale vraag was of de omgevingsdiensten voldoende robuust en toekomstbestendig zijn. De conclusie was volgens de onderzoekers dat dit nu onvoldoende het geval is door onvoldoende doorzettingsmacht, krapte op de arbeidsmarkt en niet naar behoren werkende informatie- en communicatielijnen. Naast dat de provincie 'weer' actief wil gaan deelnemen aan alle besturen van de omgevingsdiensten, hebben ze een vervolgonderzoek naar de robuustheid van het Gelders stelsel gedaan. Hierin worden een oordeel en aanbevelingen gegeven over de mate waarin het Gelders stelsel in staat is om ontwikkelingen, die binnen het eerder genoemde IBP worden uitgewerkt, in te vullen. Het rapport is in 2023 opgeleverd en besproken. Voor de uitkomsten is een plan van aanpak opgesteld waarin de ODA aangeeft hoe zij wil gaan voldaan aan deze robuustheidscriteria. Begin 2024 is het plan van aanpak aangeleverd bij de staatssecretaris.

Omgevingswet

De afgelopen jaren is de inwerkingtreding van de nieuwe Omgevingswet steeds uitgesteld. Op dit moment lijkt de minister te sturen op de inwerkingtreding op 1 januari 2024. Discussie over de inwerkingtreding richt zich enerzijds op de techniek (DSO), maar anderzijds ook vanwege de beschikbare middelen, tijd en vacatures die langdurig openstaan in het land bij zowel partners als ketenpartners. ODA bereidt zich samen met de (keten-)partners voor op de verschillende scenario's door o.a.:

- o het oefenen met de Omgevingswet en de samenwerkingsafspraken binnen de Achterhoek;
- o het wijzigen van het productenboek gebaseerd op de Omgevingswet;
- o onderzoeken en adviseren over mogelijk te heffen milieuleges in de toekomst;
- o het beleidsneutraal omzetten van DVO/mandaat.

Archiefbeheer

De ODA bereidt zich samen met de DIV-collega's van de partners en onze archiefinspecteur voor om de partners te ontzorgen in het beheren van het archief. De planning was om zo mogelijk al per 1 januari 2022 het archief in mandaat te beheren. Dit bleek echter te ambitieus. In 2022 hebben de DIV collega's de focus gelegd op de kwaliteit van registeren, alle ODA medewerkers die werken met het zaakstelsel heeft een opfriscursus genoten en er wordt gemonitord op registratie. Tijdens het proces bleek ook dat er een tekort aan DIV kennis is binnen de ODA, er een vacature hiervoor opgestart en deze is per 1 februari 2023 ingevuld. Met de geworven DIV adviseur hebben we kennis en kunde in huis om het Project Archief in beheer van de ODA af te kunnen ronden. Tevens zijn de DIV-collega's bezig geweest met het testen en valideren van een update van het zaakstelsel; OneGov. Sinds vorig jaar zijn wij overgegaan naar een Cloud

omgeving. Dit zorgt ervoor dat de ODA meerdere functionaliteiten in het zaakstelsel kan gebruiken en ook niet meer afhankelijk is Doetinchem, zoals het voorheen georganiseerd was.

Gelders Programma gemeentelijke complexe bedrijven

Er wordt binnen het Gelders stelsel bekeken of het toezicht op de gemeentelijke complexe bedrijven geplaatst kunnen worden onder een gezamenlijk Gelders programma. De komst van de Omgevingswet, de kwaliteitscriteria waaraan voldaan moet worden en de verbeterpunten vanuit de commissie van Aartsen worden hierin meegenomen.

Wat heeft het gekost

(bedragen in 1.000 euro's)

Overzicht baten en lasten Programma 5 Projecten							
x € 1.000	Begr. 2023 Na wijz.			Realisatie 2023			Begr - rel
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Saldo
Programmaplan							
Programma 5 Projecten	4	0	4	583	0	583	579
Overzicht							
Algemene dekkingsmiddelen							
Overhead			0				
Heffing vennootschapsbelasting							
Onvoorzien			0				
Saldo van baten en lasten	4	0	4	583	0	583	579

Voor een toelichting verwijzen wij u naar het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening.

VII. Financiële uitkomsten

1. Algemeen

De Omgevingsdienst Achterhoek verkrijgt haar inkomsten hoofdzakelijk uit bijdragen van de deelnemende partners. Daarnaast kan zij opbrengsten verkrijgen buiten de deelnemende partners.

2. Financiële resultaten

Onderstaand de financiële resultaten over 2023.

Omschrijving		2022	2023	2023
x € 1.000		Realisatie	Begroting	Realisatie
		Periode P12		
	LASTEN			
1	Personele kosten/Inhuur en diensten derden	8.066	8.014	8.488
2	Organisatiekosten	843	916	916
3	Organisatieontwikkeling en SPP	16	113	92
4	Bovenregionale taken	347	364	283
5	Organisatie ondersteuning	617	689	649
6	Algemene lasten	0	76	0
	Totaal Lasten	9.889	10.172	10.428
	BATEN			
21	Bijdragen van derden	480	81	690
25	Bijdragen deelnemers	9.025	10.091	10.186
	Totaal Baten	9.505	10.172	10.876
	Gerealiseerde resultaat	-384	0	448

Het was voor de ODA een bewogen jaar vanwege het interbestuurlijk programma versterking VTH. Dit vraagt veel van de organisatie en onze mensen. Ondanks de druk van het IPB zien een toenemende vraag naar onze dienstverlening en producten en dat is mooi. Tegelijkertijd bereiden we ons, ook vorig jaar volop voor op de omgevingswet. In toenemende mate zien we ook dat het heel moeilijk is om geschikte mensen te vinden. In combinatie met meer uitval door ziekte richting einde van het jaar neemt de gevoelde werkdruk dan verder toe.

Ten opzichte van vorig jaar hebben we minder beroep hoeven doen op inhuur om werk weg te zetten. Een (groot) gedeelte van onze trainees worden steeds beter ingewerkt en kunnen daardoor zelfstandig werk oppakken. Met het blijven zelf opleiden van trainees hopen we de afhankelijkheid richting externe inzet verder te verlagen.

De stijgende baten door de toenemende vraag van onze dienstverlening en onze werkzaamheden voor het IPB en energietoezicht leiden tot een positief resultaat van € 448.000. Voor een nadere toelichting op de verschillende onderdelen wordt verwezen naar de toelichting op de baten en lasten in de jaarrekening.

VIII. Paragrafen

Inleiding

In het Besluit Begroting en Verantwoording zijn zeven verplichte paragrafen opgenomen voor provincies, gemeenten en hun gemeenschappelijke regelingen. Deze zijn niet allemaal relevant voor de Omgevingsdienst Achterhoek. Om die reden zijn de paragrafen lokale heffingen, grondbeleid en verbonden partijen achterwege gelaten.

De volgende paragrafen worden achtereenvolgens behandeld:

1. Bedrijfsvoering
2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing
3. Financiering
4. Onderhoud kapitaalgoederen

1. Bedrijfsvoering

I-GO (informatievoorziening Gelderse Omgevingsdiensten)

De provincie heeft medio 2015 het initiatief genomen de informatievoorziening van, door en tussen de zeven omgevingsdiensten en de provincie te verbeteren. Dit is gebeurd door de ontwikkeling van een centrale Informatievoorziening (IGO). Inmiddels is I-GO in de beheerfase beland.

Formatie en Personeel

Hieronder een overzicht van de ontwikkeling van de bezetting van de ODA tot en met 31 december 2023 (in aantallen fte).

31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023
70,6 fte	75,56 fte	80,31 fte	89,5 fte

De arbeidsmarkt is krap. Dat geldt ook voor het vakgebied milieu. In het laatste onderzoek van het UWV is terug te zien hoe kansrijk een carrière in de milieu-branche is. Tegelijkertijd is het aantal opleidingen dat zorgt voor nieuwe aanwas schaars. De kans op uitstroom van medewerkers is groter vanwege het grote (financieel aantrekkelijke) aanbod van banen buiten de overheid. Ook de Oda heeft dit jaar te maken gehad met een grotere uitstroom dan voorgaande jaren. De vacatures die ontstaan zijn met moeite in te vullen. Daarom is er gezocht naar creatieve mogelijkheden om te kunnen blijven voldoen aan de vraag van onze partners. Een van de voorbeelden is het zelf opleiden van medewerkers. In 2022 zijn er wederom 4 HBO geschoolde medewerkers gestart die we zelf opleiden tot milieu vergunningverleners/juristen. De werkprocessen worden continu opnieuw tegen het licht gehouden zodat (her)organisatie leidt tot het optimaal benutten van ieders capaciteit(en).

Daarnaast zien we dat extra opdrachten vanuit de partners, met name op het gebied van specialisme een beroep doen op capaciteit. Om hierin te blijven voorzien is er extra capaciteit aangetrokken.

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuim percentage over 2023 is 5,6%. Dat is een behoorlijke afname ten opzichte van voorgaande jaren. Begin van het jaar we nog een relatief hoog ziekteverzuim (gelijk aan eind vorig jaar) vanwege o.a. structurele ziekte. Gaande het jaar is dit teruggelopen richting de norm. Deze daling zien we ook terug in de productiviteit.

P&O: kwaliteitscriteria en e-portfolio

Oda is in 2023 invulling blijven geven aan de KC 2.2. Voor de taken die de Oda uitvoert voor de partners is zij robuust. Dat houdt in dat aan de eisen die de KC 2.2. stelt wordt voldaan door;

- a. voldoende medewerkers in dienst te hebben die voldoen aan de KC 2.2. die gelden voor het betreffende deskundigheidsgebied.
- b. door van samenwerking met andere diensten uit het Gelders Stelsel
- c. externe partijen (inhuur).

Arbobeleid

Sinds 2022 heeft de ODA een extern arbo-adviseur die ODA ondersteund bij het uitwerken van een spoorboekje voor het plan van aanpak van de eerder uitgevoerde RI&E. Dit kreeg in 2023 een vervolg. Met de terugkeer van medewerkers naar de kantoorwerkplek in de gemeente Bronckhorst neemt ook de druk op de kantoorruimte toe. In 2023 zijn er daarom wederom gesprekken geweest met de gemeente Bronckhorst om te kijken hoe we hiervoor een oplossing voor kunnen vinden.

Dienstverleningsovereenkomsten (DVO's) ondersteunende diensten

Onderstaande partners verrichten voor ons de volgende ondersteunende diensten.

Partner	Ondersteunende dienst
Berkelland	Financiële administratie
Bronckhorst	Facilitaire zaken en huisvesting
Doetinchem	Informatisering en automatisering inclusief archief
Lochem	Personeels- en salarisadministratie

Om het verwachtingspatroon van de te leveren en te ontvangen diensten op elkaar af te stemmen, zijn hiervoor DVO's afgesloten.

Financiële rechtmatigheid

In dit stuk is de analyse op de begrotingsafwijkingen en daarmee de begrotingsrechtmatigheid te lezen. Voor de verantwoordingsgrens van de rechtmatigheid is vastgesteld op 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee € 321.780. In deze paragraaf worden echter afwijkingen van boven € 100.000 gepresenteerd.

Analyse begrotingsrechtmatigheid op grond van artikel 189, lid 3 van de Gemeentewet zijn alle begrotingsoverschrijdingen op lasten (en daarmee overeenstemmende balansmutaties) onrechtmatig. Bij de afweging van de vraag of van de begrotingsonrechtmatigheden meetellen in het rechtmatigheidsoordeel van de externe accountant zijn de criteria "passend binnen het door het bestuur uitgezette beleid", "sprake van compensatie door direct gerelateerde opbrengsten", "open-einde-regelingen" en "overschrijding geconstateerd vóór of na verantwoordingsjaar" van belang.

Uit analyse blijkt bij twee van de vijf programma's dat de lasten lager waren dan begroot na wijziging, dus formeel rechtmatig zijn. De overschrijdingen van de lasten van programma 4: stelsentaken vallen onder de toelichtingsgrens. De overschrijding op het resterende programma: 3 advies wordt onder dit overzicht toegelicht.

Overzicht baten en lasten Programma 3 Advies							
x € 1.000	Begr. 2023 Na wijz.			Realisatie 2023			Begr - rel
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Saldo
Programmaplan							
Programma 3 Advies	2.186	1.514	672	2.593	2.008	585	-87
Overzicht							
Algemene dekkingsmiddelen							
Overhead		718	-718		806	-806	-88
Heffing vennootschapsbelasting							
Onvoorzien		18	-18		0	0	18
Saldo van baten en lasten	2.186	2.250	-64	2.593	2.814	-221	-157

De overschrijding van de lasten (€ 564.000) binnen advies zit voornamelijk op kosten van derden, ofwel inhuur kosten. We zien dat het lastig is om (de juiste) mensen te vinden voor advies. Om aan de stijgende vraag te kunnen voldoen zijn we dus genoodzaakt geweest om expertise in te huren. Tegenover de hogere kosten staan ook hogere baten n.a.v. de werkvraag die onze partners aan ons stelt. Er is hier dus sprake van compensatie door direct gerelateerde opbrengsten. De conclusie is dan ook onrechtmatig, maar telt niet mee voor het oordeel.

De overige afwijkingen worden onder de volgende tabel toegelicht.

Jaar 2023; x 1.000 euro

x € 1.000	Taakveld	Begroting 2023		Begroting 2023 na wijz		Realisatie 2023		Begr-real
		Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Saldo
Programmaplan								
Programma 1 Vergunningverlening	7.4 Milieubeheer	2.050	1.515	2.322	1.701	2.247	1.568	58
Programma 2 Toezicht en handhaving	7.4 Milieubeheer	5.315	3.187	5.583	3.411	5.346	3.342	-168
Programma 3 Advies	7.4 Milieubeheer	1.927	1.405	2.186	1.514	2.593	2.008	-87
Programma 4 Stelseltaken	7.4 Milieubeheer	77	352	77	364	107	399	-5
Programma 5 Projecten	7.4 Milieubeheer	4	0	4		583		579
Overzichten								
Overhead	0.4 Overhead ondersteuning organisatie		2.841		3.104		3.110	-6
Algemene dekkingsmiddelen	0.5 Treasury		0					0
Bedrag onvoorzien	0.8 Algemene baten en lasten		73		78		0	78
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten normale bedrijfsvoering		9.373	9.373	10.172	10.172	10.876	10.428	448
Bijdrage deelnemers in het tekort 2022						298		
Toevoegingen en ontrekkingen aan de reserves							298	
Resultaat		9.373	9.373	10.172	10.172	11.174	10.726	448

Binnen programma 1 liggen de lasten € 133.00 onder begroting en dit heeft te maken met lagere personeelslasten binnen team vergunningverlening.

Binnen programma 2 bleven de baten €237.000 achter op begroting, zoals eerder tijdens het jaar aan het bestuur is medegedeeld. Zoals al beschreven stond in de toelichting van het programma komt het achterblijven o.a. door een groter ziekteverzuim aan het begin van het jaar door nasleep van corona en langdurige ziekten bij enkele toezichthouders en het niet op tijd in kunnen vullen van vacatures na het vertrekken van 3 toezichthouders.

Zoals eerder aangegeven is er binnen programma 3 een overschrijding in zowel de baten (€ 407.000), alsmede de lasten (€ 494.000) vanwege de stijgende vraag in specialistische adviezen. Om op korte termijn aan deze vraag te kunnen voldoen is deze expertise ingehuurd.

Binnen programma 5 is een duidelijke overschrijding in de baten van € 579.000. Dit komt voornamelijk door de ontvangen bedragen voor de specifieke uitkeringen IPB VTH en energietoezicht. Omdat de omvang van de uren en daarmee de opbrengsten vanuit de uitkeringen vooraf lastig te bepalen is, zijn deze bedragen niet opgenomen in de begroting.

Voorwaardencriterium

Het voorwaardecriterium gaat over de eisen die worden gesteld bij de uitvoering van de financiële beheershandelingen. De voorwaarden hebben betrekking op aspecten zoals: doelgroep, termijn, grondslag, administratieve bepalingen, normbedragen, bevoegdheden, bewijsstukken, recht, hoogte en duur. De overdrachten van onder andere subsidies en uitkeringen zijn bijvoorbeeld aan bepaalde voorwaarden verbonden. Het niet in acht nemen van deze voorwaarden kan leiden tot een onrechtmatigheid.

Binnen dit criterium is er geen onrechtmatigheid vastgesteld.

Het actuele M&O beleid is op dit moment opgesteld en moet nog door het bestuur worden vastgesteld.

2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

De wereld om ons heen verandert continu. Dat betekent dat er altijd ontwikkelingen zijn waar geen rekening mee is gehouden. Deze ontwikkelingen kunnen de ODA geld kosten. Het is daarom verstandig financiële middelen te reserveren voor eventuele tegenvallers. Hoeveel we moeten reserveren hangt af van de risico's die we lopen. Het Algemeen Bestuur van de ODA heeft daartoe in november 2015 een notitie vastgesteld waarin de risico's en de benodigde weerstandscapaciteit zijn bepaald. Overigens merken we dat het benoemen van de risico's al helpt bij het beperken van de gevolgen. We letten meer op de mogelijke risico's en proberen eerder in te grijpen.

Definities

Hieronder worden de begrippen weerstandscapaciteit, risico en weerstandsvermogen gedefinieerd. Voor de begrippen bestaan soms meerdere definities. Er is steeds gekozen voor de definitie die het meest algemeen in gebruik is of die het beste bij de ODA past.

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit middelen en mogelijkheden waarover de ODA beschikt om niet begrote kosten, die onverwachts en substantieel zijn, te dekken, zonder dat de begroting en het beleid aangepast hoeven te worden. Het gaat om die posten waaruit tegenvallers eventueel bekostigd kunnen worden, zoals de algemene reserve. Onderscheid wordt gemaakt in incidentele en structurele weerstandscapaciteit.

Onder incidentele weerstandscapaciteit wordt verstaan de capaciteit die de organisatie heeft om eenmalige tegenvallers op te vangen. Onder structurele weerstandscapaciteit verstaan we middelen die permanent inzetbaar zijn om structurele tegenvallers op te vangen.

Risico

Een risico is een onzekere en ongewenste gebeurtenis die een nadelig effect kan hebben op de ODA, de doelen die zijn gesteld of de financiële positie van de ODA.

Weerstandsvermogen

De beschikbare weerstandscapaciteit afgezet tegen de benodigde weerstandscapaciteit noemen we 'weerstandsvermogen'. Het weerstandsvermogen is toereikend wanneer financiële tegenvallers goed opgevangen kunnen worden.

Anders gezegd: Het weerstandsvermogen geeft aan hoe robuust de financiële positie van een organisatie is. Door voldoende aandacht aan het weerstandsvermogen te besteden, kan worden voorkomen dat elke financiële tegenvaller dwingt tot bezuinigingen of een hogere bijdrage van de deelnemers.

Om het weerstandsvermogen objectiever te kunnen beoordelen is door het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement (NAR) een waarderingstabel ontwikkeld:

Waarderingscijfer	Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
A	Groter dan 2,0	Uitstekend
B	Groter dan 1,4 maar kleiner dan 2,0	Ruim voldoende
C	Groter dan 1,0 maar kleiner dan 1,4	Voldoende
D	Groter dan 0,8 maar kleiner dan 1,0	Matig
E	Groter dan 0,6 maar kleiner dan 0,8	Onvoldoende
F	Kleiner dan 0,6	Ruim onvoldoende

Bepaling weerstandscapaciteit ODA

De weerstandscapaciteit bestaat uit middelen en mogelijkheden om niet begrote kosten, die onverwacht en substantieel zijn, op te vangen. Binnen de ODA is de beschikbare weerstandscapaciteit aan de hand van twee posten berekend:

- Post algemene lasten/onvoorzien (structurele weerstandscapaciteit, begroting 2023: € 78.000).
- Algemene reserve (incidentele weerstandscapaciteit, stand 31-12-2023: € 115.000).

Welk bedrag is er met de risico's gemoed?

Om tot een waardering van een risico te komen moeten de (financiële) gevolgen/impact van een risico worden geschat. Vaak is niet exact aan te geven wat de omvang van een risico in financiële zin zal zijn. Daarom maken we gebruik van onderstaande tabel:

Klasse	Omvang
1	€0-€25.000
2	€25.000-€75.000
3	€75.000-€200.000
4	€200.000-€500.000
5	> €500.000

Hoe groot is de kans dat het risico zich voordoet?

Voor elk risico is een inschatting gemaakt van de kans dat zich een risico voordoet. Daarbij is gebruik gemaakt van de volgende kans-klasse indeling:

Klasse	Waarschijnlijkheid	Kans	Referentiebeeld
1	Zeër klein	10%	1 keer per 10 jaar of >
2	Klein	30%	1 keer per 5-10 jaar
3	Gemiddeld	50%	1 keer per 2-5 jaar
4	Groot	70%	1 keer per 1-2 jaar
5	Zeër groot	90%	1 keer per jaar of <

Gekozen uitgangspunten voor inventarisatie van de risico's

Afspraken dienstverleningsovereenkomsten

Met de deelnemers worden afspraken gemaakt over de dienstverlening en de informatievoorziening over en weer voor de taakuitoefening. Afwijkende situaties per deelnemer kunnen de efficiency-doelstellingen onder druk zetten of kunnen leiden tot te weinig werk per medewerker. Het is ook van belang de afspraken met de andere 'OD's juridisch goed te verankeren.

Het risico bestaat uit dat er meer uren noodzakelijk zijn om de taken uit te voeren waardoor minder vraag naar producten ontstaat dan verwacht. Door regelmatig overleg met de partners wordt de kans hierop risico verkleind. Het risico schatten we op € 50.000 (klasse 2) en de kans dat zich dit voordoet op 30% (klein).

Taakuitvoering

Hieronder verstaan we het risico van aansprakelijkheidsstelling bij de reguliere taakuitoefening. Hiervoor zijn de gebruikelijke aansprakelijkheidsverzekeringen gesloten.

Het restrisico bestaat uit het betalen van schadevergoedingen waarbij het eigen risico voor de ODA blijft.

We schatten de omvang op € 12.500 (klasse 1) en de kans dat zich dit voordoet op 10% (zeer klein).

Deelnemers treden uit de gemeenschappelijke regeling

Mocht een van de deelnemers de keuze maken om uit de gemeenschappelijke regeling te treden, dan zal dit een groot (financieel) effect kunnen hebben op de ODA. We schatten de omvang op €1.000.000 en de kans dat zich dit voordoet op 10% (zeer klein).

Calamiteit bij bedrijf

De ODA kan het verwijt krijgen niet goed te hebben gehandeld, nalatig te zijn geweest of onvoldoende te hebben gecommuniceerd tijdens of na een calamiteit. Ook is het mogelijk dat de ODA het verwijt krijgt dat ze vooraf (dus voordat de calamiteit plaats vond) niet goed heeft gehandeld.

Het vertrouwen in de ODA bij opdrachtgevers en burgers neemt af; schadeclaims en negatieve pers. Voor financiële consequenties zie taakuitvoering.

Als beheersingsmaatregel stellen we hier tegenover het opstellen van een communicatieplan/protocol hoe te handelen bij calamiteiten, praktijksituaties simuleren, kwaliteitsborging producten en kennis blijven delen binnen omgevingsdiensten en met de partners. Het (rest)risico schatten we daarmee op nihil.

Rechtmatigheid

Het niet voldoen aan de rechtmatigheidseisen kan leiden tot juridische procedures en claims.

De ODA wordt geacht rechtmatig, d.w.z. overeenkomstig wet- en regelgeving te handelen en moet daarin de opdrachtgevers adviseren. Het onvoldoende rechtmatig functioneren doet afbreuk aan het imago en het vertrouwen in de ODA.

Bovendien vormt het rechtmatigheidsaspect onderdeel van de interne controle.

We schatten het (rest)risico op nihil.

Bezuinigingen bij de deelnemers

Het risico is dat het rijk bezuinigt op provinciale- en gemeentelijke uitkeringen (Provinciefonds /Gemeentefonds) en/of dat de partner zelf bezuinigingsmaatregelen doorvoert. Voor de ODA bestaat het risico dat provincie en gemeenten een deel van de rijks- of eigen bezuinigingen afwentelen op de ODA. In de eind 2016 vastgestelde verrekensystematiek zijn onder meer afspraken gemaakt, hoe we met tekorten omgaan wanneer deze worden veroorzaakt door bezuinigingen bij de partner. Ondanks deze afspraken schatten we het risico op €250.000 (klasse 4) en de kans dat het zich voordoet op 10% (klein).

Loon- en prijsontwikkelingen

Aan het einde van 2023 is een nieuwe cao vastgesteld wat zal resulteren in loonstijgingen voor 2024 en 2025: in totaal 6%. De daadwerkelijke verhoging bleef hiermee binnen het gestelde risico. Het risico hebben we ingeschat op € 150.000 (klasse 3) en de kans dat het zich voordoet op 50% (gemiddeld).

Eigen risico voor werknemersverzekeringen

De ODA is eigen risico drager voor de ziektewet, WW en premiedifferentiatie voor WGA (Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsgehandicapten).

De ODA betaalt het eigen risico en de premiedifferentiatie indien een medewerker ziek, verplicht uit dienst gaat of in de WGA komt.

We schatten het risico op € 50.000 (klasse 2) en de kans dat zich dit voordoet op 50% (gemiddeld).

Ziekteverzuim

De ODA werkt met een norm aan productie uren van 1.350. Omgerekend is dit 72% naar beschikbare uren. Indien het ziekteverzuim te hoog is, denk bijvoorbeeld aan de medewerkers die werkzaam zijn binnen het primair proces, zet dat de productieve norm onder druk en daardoor de opbrengsten. We schatten het risico op € 70.000 (klasse 2) en de kans dat dit zich voordoet op 50% (gemiddeld).

Het ziekteverzuim van de ODA over 2023 bedraagt 5,6%. Dit ligt boven het landelijk gemiddelde voor openbaar bestuur en overheidsdiensten (circa 5,0%; bron CBS). Wel stellen we vast dat het ziektepercentage vooral zichtbaar is in het primair proces.

Werkkostenregeling

Op 1 januari 2015 is de werkkostenregeling in werking getreden. Deze regeling begrenst het maximaal te besteden bedrag aan onbelaste vergoedingen en verstrekkingen voor de werknemers. Boven de vrije ruimte is loonbelasting in de vorm van een eindheffing van 80% verschuldigd. Deze regeling kan financiële gevolgen hebben voor de loonkosten. We gaan daar vooralsnog niet van uit.

We schatten het risico in op € 12.500 (klasse 1) en de kans dat zich dit voordoet op 30% (gemiddeld).

BTW

Het plafond van het BTW-compensatiefonds (BCF) is per 2015 gekoppeld aan de accrespercentages zoals deze volgen uit de normeringssystematiek voor het gemeentefonds. Het plafond wordt aangepast voor taakmutaties (zoals decentralisaties) die gepaard gaan met onttrekkingen of toevoegingen aan het BCF. Als het plafond wordt overschreden, komt het verschil ten laste van het gemeentefonds. Het risico is dat de gemeenten deze overschrijding (deels) gaan afwentelen op de ODA en daardoor minder producten gaan afnemen. Vooralsnog schatten we dit risico op nihil.

Vennootschapsbelastingplicht

Met ingang van 1 januari 2016 worden ook de lokale overheden belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting. Dit geldt in beginsel ook voor de gemeenschappelijke regelingen zoals de ODA. In 2016 zijn door de Omgevingsdiensten afspraken gemaakt met de Belastingdienst. De inschatting is dat de kans dat ODA vennootschapsbelasting moet betalen zeer klein is.

Productenboek

Het risico is dat de gehanteerde normen in het productenboek afwijken af van de werkelijkheid waardoor de kosten per product hoger of lager zijn dan vooraf verwacht.

Het is zaak de normen regelmatig te toetsen en bij te stellen waar nodig. In 2019 had de ODA een behoorlijk tekort. In 2020 hebben we een tijdschrijfanalyse uitgevoerd. Aan de hand hiervan bleek dat de productvergoeding voor specialistische ondersteuning onvoldoende kostendekkend was en zijn daarop de normen aangepast. We schatten het risico van onvoldoende dekking op € 50.000 (klasse 2) en de kans dat zich dit voordoet op 30% (klein).

Automatisering

Het risico is productieverlies door uitval en reparatie van de verschillende systemen waardoor meer uren noodzakelijk zijn om de taken te verrichten dan waarmee rekening is gehouden. We schatten het risico op € 12.500 (klasse 1) en de kans dat zich dit voordoet op 50% (gemiddeld).

Aanbestedingen

Het risico is dat aanbestedingen niet worden uitgevoerd volgens vastgesteld (Europese en ODA) inkoop- en aanbestedingsbeleid waardoor financiële middelen zijn benodigd voor rechtszaken en de consequenties van deze rechtszaken.

We schatten het risico op € 137.500 (klasse 3) en de kans dat zich dit voordoet op 10% (klein).

Outputmodel (medewerkers)

Het outputmodel vanaf 2017 vergt een geheel andere strategie in de bedrijfsvoering dan we tot dusverre gewoon zijn. De ODA wordt tot op zekere hoogte afhankelijk van de vraag van onze klanten (lees: de partners). Ook voor de medewerkers betekent dit een omslag. We zullen hiermee ervaring moeten opdoen.

Het beleid van onze partners kan leiden tot meer of minder vraag naar producten, incidenteel maar wellicht ook structureel. Het zal niet altijd vanzelfsprekend zijn dat de vraag naar de (soort) producten overeenkomt met de beschikbare capaciteit.

We zullen daarop tijdig moeten inspelen. De strategische personeelsplanning die regelmatig bijgesteld wordt, kan ons daarbij uitstekend van dienst zijn.

We schatten het risico op € 50.000 (klasse 2) en de kans dat zich dit voordoet op 30% (klein).

Gelders Stelsel

Er is een verbeterplan opgesteld op basis van de uitgevoerde evaluatie van het Gelders Stelsel. De mogelijke maatregelen zijn niet op geld doorgerekend. Mogelijk kunnen een aantal maatregelen leiden tot extra kosten voor de ODA. We schatten het risico op € 12.500 en de kans dat zich dit voordoet op 70% (groot).

Omgevingswet

De invoering van de Omgevingswet kan tot een andere taakverdeling tussen gemeenten, provincie en de ODA leiden. Het is zowel mogelijk dat dit tot meer als tot minder taken voor de ODA leidt die in de begroting zo mogelijk worden meegeraamd.

Het risico schatten we daarom op nihil.

Datalekken

Iedereen heeft recht op eerbiediging en bescherming van zijn persoonlijke levenssfeer en een zorgvuldige omgang met zijn persoonsgegevens. De regels hiervoor zijn vastgelegd in de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp). Hierin staat dat persoonsgegevens moeten worden beveiligd tegen verlies en tegen onrechtmatige verwerking. Een datalek moet worden gemeld aan de Autoriteit Persoonsgegevens als het leidt tot een aanzienlijke kans op ernstige nadelige gevolgen voor de bescherming van persoonsgegevens, of als het ernstige nadelige gevolgen heeft voor de bescherming van persoonsgegevens. Het datalek moet daarnaast ook worden gemeld aan de betrokkene indien het waarschijnlijk ongunstige gevolgen zal hebben voor diens persoonlijke levenssfeer. Bij overtreding van de meldplicht datalekken uit de Wbp kan de Autoriteit Persoonsgegevens een bestuurlijke boete opleggen. We schatten het risico op € 137.500 (klasse 3) en de kans dat zich dit voordoet op 10% (zeer klein)

Financieel effect van deze risico's

We willen het totale financiële effect van deze risico's weten. Dit hebben we nodig om vast te stellen of onze financiële buffer voldoende is. In de volgende tabel wordt het financiële effect berekend.

Niet alle risico's komen tegelijk voor. Ook zijn de gevolgen van de risico's niet altijd maximaal. Het geld dat nodig is om de risico's op te kunnen vangen is daarom minder dan alle risico's bij elkaar opgeteld. Een praktische methode om het effect te berekenen is het maximale risico te vermenigvuldigen met de kans dat het risico zich voordoet. We noemen dit het kwantificeren van de risico's. In de tabel kwantificering risico's zijn de eerder genoemde risico's gekwantificeerd.

Risico	Geschatte omvang	Geschatte kans (in %)	Financieel effect van de risico's
Afspraken dienstverleningsovereenkomsten	€ 50.000	30%	€ 15.000
Taakuitvoering	€ 12.500	10%	€ 1.250
Uitreden deelnemer GR	€1.000.000	10%	€100.000
Calamiteit bij bedrijf	nihil	0	€ 0
Rechtmatigheid	nihil	0	€ 0
Bezuinigingen bij de deelnemers	€ 250.000	10%	€ 25.000
Loon- en prijsontwikkelingen	€ 150.000	50%	€ 75.000
Eigen risico voor werknemersverzekeringen	€ 50.000	50%	€ 25.000
Ziekteverzuim	€ 70.000	50%	€ 35.000
Werkkostenregeling	€ 12.500	30%	€ 3.750
BTW	nihil		€ 0
Vennootschapsbelastingplicht	nihil		€ 0
Productenboek	€ 50.000	30%	€ 15.000
Automatisering	€ 12.500	50%	€ 6.250
Aanbestedingen	€ 137.500	10%	€ 13.750
Outputmodel	€ 50.000	30%	€ 15.000
Gelders Stelsel	€ 12.500	70%	€ 8.750
Omgevingswet	€ 0	0%	€ 0
Datalekken	€ 137.500	10%	€ 13.750
Totaal			€ 352.500

In de becijfering is rekening gehouden met de kans dat een risico zich voordoet. Het gaat dan om de **individuele** risico's en de kans dat dit (individuele) risico zich periodiek voordoet. De kans dat **alle** risico's zich op enig moment **tegelijktijd** voordoen is o.i. aanzienlijk lager. Daartoe hanteren we een dempingfactor van 0,5. Het totaal van de financiële risico's komt daardoor op € 176.250.

Weerstandsvermogen

Zoals hierboven becijferd, hebben we de benodigde weerstandscapaciteit bepaald op € 176.250.

De beschikbare weerstandscapaciteit is € 193.000. (Per 31-12-2023 is € 115.000 van de Algemene Reserve vrij besteedbaar + het in de gewijzigde begroting 2023 beschikbare bedrag voor onvoorzien van € 78.000).

Gebruiken we de formule en waarderingstabel (zie hiervoor) dan ziet dit er als volgt uit:

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$$

In bedragen: € 193.000 / € 176.250 = 1,1

Waarderingscijfer: C
Betekenis: Voldoende

Uit de analyse blijkt dat het weerstandsvermogen op basis van de berekening die voor ligt voldoende is.

Kengetallen en ratio's

Op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten dient een aantal financiële kengetallen in de jaarrekening te worden opgenomen. Deze kengetallen dienen om een beter inzicht te bieden in de financiële positie van de ODA. Het overzicht bevat de volgende kengetallen.

Verlooptabel Kengetallen en ratio's in procenten

Jaarverslag 2023 Kengetallen (in procenten)	Verloop van de kengetallen		
	Jaarrekening	Begroting	Jaarrekening
	2022	2023	2023
1a. Netto schuldquote	0	-3	-7
1b. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	0	-3	-7
2. Solvabiliteitsratio	-5	17	20
3. Structurele exploitatieruimte	-1	0	0
4. Grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
5. Belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

De netto schuld quote en de netto schuld quote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen geven inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuld quote is in balans; we hebben net zoveel uitzettingen dan schulden.

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de ODA in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Het percentage is in 2023 positief en beter dan 2022 en dit hangt samen met positieve resultaat 2023.

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt het onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. De meeste verschillen zijn van incidentele aard. Zie hiertoe het overzicht van de incidentele baten en lasten als onderdeel van de jaarrekening.

3. Financiering

De wet Financiering decentrale overheden (FIDO) verplicht gemeenschappelijke regelingen richtlijnen vast te stellen voor het beheer van de geldstromen en de risico's die daaraan zijn verbonden. Hiervoor heeft het algemeen bestuur op 15 december 2016 een geactualiseerd treasurystatuut vastgesteld. De wijzigingen betreffen onder meer het opnemen van het in 2014 ingevoerde schatkistbankieren en het schrappen van bepalingen die voor de ODA niet van toepassing zijn. Qua vormgeving is overgestapt van een beschrijvend statuut naar een artikelsgewijs opgebouwd treasurystatuut.

Treasuryfunctie

De uitvoering van de treasuryfunctie maakt onderdeel uit van de ondersteunende financiële diensten die de gemeente Berkelland voor de Omgevingsdienst Achterhoek verricht.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet geeft aan in welke mate in de financiering van investeringen mag worden voorzien in de vorm van kortlopende middelen. De kasgeldlimiet voor een GR volgens de Wet FIDO bedraagt 8,2% van het totaal van de primitieve begroting, voor 2023 is dit € 9.373.000. De kasgeldlimiet bedraagt dan € 815.451.

Tot nu toe heeft de ODA nog niet hoeven lenen. Aan de hand van de tijdige bevoorschotting worden de lopende activiteiten gefinancierd en is externe financiering niet nodig. Wel moet geconstateerd worden, dat bij een behoorlijke toename van activiteiten zoals in het jaar 2018, er een financieringsprobleem kan ontstaan omdat er pas aan het einde van het jaar wordt afgerekend met de partners. In dat geval zal de ODA actie ondernemen om het financieringsprobleem op te pakken.

4. Onderhoud kapitaalgoederen

Kapitaalgoederen zijn aankopen die een meerjarig gebruik dienen en die we meestal aanduiden als investeringen. Artikel 3 van de financiële verordening bepaalt dat nieuwe investeringen in de begroting moeten worden vermeld.

Mocht de Omgevingsdienst Achterhoek met investeringen worden geconfronteerd dan hanteren we de volgende afschrijvingstermijnen.

Voor investeringen hanteren we de volgende afschrijvingstermijnen.

- hardware: 3 jaar
- software: 5 jaar
- dienstvervoermiddelen: 7 jaar

Overigens bepaalt de financiële verordening (artikel 6) dat materiële vaste activa met economische waarde annuïtair worden afgeschreven.

In 2023 zijn er geen investeringen in kapitaalgoederen gedaan.

5. Wet open overheid (Woo)

De wet Open Overheid (Woo) is in werking getreden medio 2022 en vervangt de wet Openbaarheid van Bestuur WOB. Ook is de Wet Elektronische Publicaties afgelopen zomer in werking getreden. De ODA is een project gestart om de wetten te implementeren in het systeem, en daarmee het primaire proces, van de omgevingsdienst. Ook is de ODA in gesprek met de deelnemers om, omwille van toegankelijkheid, meer en gericht stukken openbaar te maken.

Daarnaast heeft de ODA de wens om meer data gedreven en informatie gestuurd te werken. We zijn gestart met het in kaart brengen van de informatiebehoefte c.q. verplichting bezien vanuit de Omgevingswet en de Woo. Aan de hand hiervan bepalen we welk niveau van datavolwassenheid en dataorganisatie nodig is om in de behoefte te voorzien en om aan de verplichtingen van de Woo te voldoen. Aansluitend bepalen we wat nodig is om op het gewenste niveau te komen.

Vooralsnog is er nog geen inschatting te geven over de beoogde kwaliteit en aantal documenten. Dat komt omdat we samen met onze deelnemers nog geen keuzes gemaakt hebben over wat we openbaar gaan maken. We weten ook nog niet wanneer we beginnen met openbaar maken.

JAARREKENING 2023

- **Balans per 31 december 2023**
- **Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling**
- **Grondslag voorziening**
- **Grondslagen voor de Rechtmatigheidsverantwoording**
- **Toelichting op de balans**
- **WNT-verantwoording**
- **Overzicht van baten en lasten**
- **Toelichting op overzicht van baten en lasten**

Balans per 31 december 2023

Bedragen x € 1.000

ACTIVA	Ultimo 2022	Ultimo 2023
Vaste activa		
Financiële activa		
- Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	2	2
Totaal vaste activa	2	2
Vlottende activa		
Voorraden		
- Onderhanden werk	0	0
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar:		
- Vorderingen op openbare lichamen	1622	1.335
- Rekening courant verhouding met het Rijk	1.049	1.783
	2.671	3.118
Liquide middelen		
- Banksaldi	5	6
	5	6
Overige vlottende activa		
- Overige vorderingen	10	
- De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voor financiering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel		
- Vooruitbetaalde bedragen	56	5
	66	5
Totaal vlottende activa	2.742	3.129
TOTAAL ACTIVA	2.744	3.131
PASSIVA	Ultimo 2022	Ultimo 2023
Vaste Passiva		
Eigen vermogen:		
- Algemene reserve	150	115
- Bestemmingsreserve	100	50
- Gerealiseerd resultaat	-384	448
Voorzieningen	134	201
Totaal vaste passiva	0	814
Vlottende Passiva		
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar:		
- Banksaldi		
- Crediteuren	991	1.185
- Overige schulden		
Overlopende passiva		
- De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	1.271	368
- Nog te betalen bedragen	482	764
Totaal vlottende passiva	2.744	2.317
TOTAAL PASSIVA	2.744	3.131
Aan natuurlijke of rechtspersonen verstrekte borg- en of garantstellingen	0	0

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

Deze jaarrekening is samengesteld met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft.

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen de nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden als last genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming te weten vier jaar.

BALANS

ACTIVA

Vaste activa

De financiële vaste activa is gewaardeerd op basis van verkrijgingsprijs.

Financiële activa

Waarborgsommen

Betreffen betaalde waarborgsommen voor geleasede dienstauto's.

Vlottende activa

Vorraden

Het onderhanden werk is gewaardeerd tegen reeds gemaakte uren maal het geldende uurtarief.

Overige vlottende activa

De overige vlottende activa worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

PASSIVA

Vaste passiva

Voorzieningen

De voorziening harmonisatietoelagen betreft een voorziening voor verplichtingen samenhangend met rechten van voormalig provinciale medewerkers. De voorziening is gevormd ter hoogte van verkregen gelden die voor de medewerkers wordt aangewend.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Overlopende passiva

Deze passiva worden tegen de nominale waarde opgenomen.

RESULTAATBEPALING

De exploitatielasten van de Omgevingsdienst Achterhoek bestaan hoofdzakelijk uit bedrijfsvoeringskosten.

Er is geen sprake van een rechtstreeks risico voor de Omgevingsdienst omdat de deelnemers in de Gemeenschappelijke Regeling uiteindelijk garant staan voor de bijdragen aan de ODA.

De verdeling van de kosten vindt plaats op basis van de in de begroting 2023 afgesproken verdeelsleutel: De (verwachte) afname van de partners per programma.

Grondslag voorziening

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.

Voorzieningen worden gevormd indien er sprake is van:

- Verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten.
- Op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten.
- Kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.
- Middelen verkregen van derden, die specifiek besteed moeten worden, met uitzondering van de voorschotbedragen verkregen van Europese en Nederlandse overheidslichamen met een specifiek bestedingsdoel, die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.

De vorming van een voorziening, dan wel een dotatie aan een reeds bestaande voorziening, is als een last in het betreffende boekjaar verantwoord. Alle aanwendungen aan voorzieningen zijn rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht en in het verslagjaar niet ten laste van de exploitatie verantwoord.

Grondslagen voor de Rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening en op basis van de kadernota rechtmatigheid. Dat betekent dat:

- De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties, alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële-verhoudingswet;
- De financiële rechtmatigheid waaronder het voorwaarden criterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium omvat:
 - Voor het voorwaarden criterium bestaat de norm uit het normenkader zoals, met terugwerkende kracht, op 4 december 2023 door het algemeen bestuur is vastgesteld;
 - Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in de financiële verordening is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderscheidingen van baten, onderschrijdingen van lasten en

- onderschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan het bestuur zijn gemeld.
- Ten aanzien van het M&O criterium is de nota M&O beleid van onze organisatie leidend bij het voorkomen en opsporen van misbruik en oneigenlijk gebruik. Omdat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid zijn eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.
 - De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV alsmede onze eigen financiële verordening. Dit betekent dat:
 - Een verantwoordingsgrens van 3% (zijnde € 321.780) is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
 - Een rapporteringstolerantie van € 100.000 is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen.

Toelichting op de balans

ACTIVA

Vaste activa

Financiële activa

Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer (€ 2.000)
Het betreft hier betaalde waarborgsommen in het kader van lease van bedrijfsauto's.

De financiële vaste activa is gewaardeerd op basis van verkrijgingsprijs.

Viottende activa

Vorraden

Onderhanden werk (€ 0)

Aangezien de onderhanden werk positie per jaareinde is verrekend met de deelnemers, maakt de "onderhanden werk positie" in 2023 onderdeel uit van de nog te ontvangen deelnemersbijdragen en is derhalve verantwoord onder de verantwoord onder de vorderingen op openbare lichamen.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Vorderingen op openbare lichamen (€ 1.335.000)

Het betreft vorderingen op enkele deelnemende gemeenten van de gemeenschappelijke regeling, op andere omgevingsdiensten en de Provincie.

Rekening courant verhouding met het Rijk (€ 1.783.000)

Saldo tegoed op het Ministerie van Financiën in het kader van schatkistbankieren van € 1.783.000.

Liquide middelen

Banksaldi (€ 6.000)

Het banksaldo van de lopende rekening bij de BNG per 31 december 2023.

Drempelbedrag schatkistbankieren

Van de verplichting om overtollige middelen bij het rijk aan te houden is een bepaald "drempelbedrag" uitgezonderd. Dit drempelbedrag is voor de ODA € 1.000.000. Voor ieder kwartaal over 2023 dient te worden toegelicht welk bedrag met inachtneming van het drempelbedrag door de ODA buiten 's Rijks schatkist is aangehouden. De ODA is in 2023 elk kwartaal onder het drempelbedrag gebleven.

Hieronder wordt de specificatie per kwartaal weergegeven

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
		Verslagjaar			
(1)	Drempelbedrag	1.000	1.000	1.000	1.000
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4

		Kwartaalcijfer op dagbasis			
(2)	buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	68	58	38	67
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	932	942	962	933
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	0	0	0	0
(1) Berekening drempelbedrag					
Verslagjaar					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	9.373			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	9.373			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat		-		
Minimumbedrag	Drempelbedrag		1.000	1.000	1.000
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	6.141	5.304	3.538	6.176
(5b)	Dagen in het kwartaal		90	91	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	68	58	38	67

Drempelbedrag kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet zorgt ervoor dat er niet te veel kortlopende leningen worden aangetrokken. De gemiddelde netto-vlottende schuld per kwartaal van een openbaar lichaam mag de kasgeldlimiet niet overschrijden. In 2023 is er in geen enkel kwartaal sprake geweest van een overschrijding. De ruimte onder de limiet was voor:

1 ^e kwartaal 2023	€ 2.459.000
2 ^e kwartaal 2023	€ 4.014.000
3 ^e kwartaal 2023	€ 1.809.000
4 ^e kwartaal 2023	€ 1.941.000

Overige vlottende activa

Overige vorderingen (€ 0)

Per 31-12-2023 zijn er, buiten de vorderingen op openbare lichamen, geen andere vorderingen.

De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel (€ 0)

Per 31 december 2023 staan er geen voorschotbedragen open.

Vooruitbetaalde bedragen (€ 5.000)

In 2022 zijn 100 Smartlockr licenties afgesloten en betaald. De licenties zijn geldig tot 30 maart 2025. De lasten voor 2024 en 2025 worden geparkeerd voor die boekjaren.

PASSIVA

Vaste passiva

Eigen vermogen

Algemene reserve (€ 115.000)

Bestemmingsreserve (€ 50.000)

Omschrijving	Saldo 1-1-2023	Bestemming resultaat 2022	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo 31-12-2023
Algemene reserve	150.340	-35.613	0	0	114.727
Gerealiseerd resultaat	-383.613	383.613			
Bijdrage deelnemers		-298.000			
Bestemmingsreserve omgevingswet	100.000	-50.000	0	0	50.000
Totaal	-133.273	0	0	0	164.727

Toelichting

Algemene reserve (€ 115.000)

Het saldo van de algemene reserve bedroeg per 1 januari 2023 afgerond € 150.000. Ter dekking van een deel van het nadelig resultaat van 2022 is € 35.000 onttrokken. Hierdoor is de reserve nu € 115.000.

Bestemmingsreserve (€ 50.000)

Bij de vaststelling van de jaarrekening 2020 is besloten om van het resultaat € 100.000 te reserveren voor uitgestelde opleidingen en aanpassing van systematiek en systemen met het oog op de invoering van de omgevingswet. Ter dekking van een deel van het nadelig resultaat van 2022 is € 50.000 onttrokken. Hierdoor is de reserve nu € 50.000.

Gerealiseerd resultaat (€ 448.000)

Het voordelig exploitatieresultaat over 2023 is € 448.000.

Voorzieningen

Verloop van de voorzieningen:

Omschrijving	Saldo	Toevoegingen	Vrij- gevallen	Aanwendungen	Saldo
	1-1-2023				31-12-2023
Voorziening harmonisatietoelagen	43.490		19.502		23.988
Voorziening spaarverlof	90.720	86.408			177.128
Totaal	134.210	86.408	19.502	0	201.116

Toelichting

De provincie heeft in 2014 enkele rechtspositionele verplichtingen, waaronder de harmonisatietoelagen, voor voormalige provinciale medewerkers die zijn overgegaan naar de ODA afgekocht. De ODA heeft daartoe in 2014 een bedrag van € 401.065 ontvangen. Voor harmonisatie van toeslagen resteert per 1 januari 2023 € 44.000.

In 2023 is € 20.000 vrijgevallen. Per einde boekjaar is de voorziening € 24.000.

Vanaf 2022 kunnen medewerkers vakantie-uren sparen. Aangezien erbij verlofsparen sprake is van arbeidskostengerelateerde verplichtingen die een niet voorspelbare opbouw en daarmee ook onvoorspelbare afbouw kennen, is hier een voorziening voor gevormd. In 2022 is € 91.000 afgezonderd, in 2023 is daar € 86.000 aan toegevoegd. Hiermee is de voorziening eind 2023 € 177.000.

Flottende passiva

Netto flottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Crediteuren (€ 1.185.000)

De belangrijkste crediteuren per 31 december 2023:

Omschrijving	Bedrag
Belastingdienst, loonheffing december 2023	€ 499.000
Gem. Doetinchem, SLA ICT samenwerking	€ 126.000
DPA Cauberg-Huygen, controles nov.-dec. 2023	€ 104.000
ABP, AOP december 2023	€ 96.000
Data Dolphins BV, inhuur sept. t/m nov. 2023	€ 56.000
Omgevingsdienst Regio Nijmegen, afrekening 2023	€ 50.000
Diverse kleine(re) crediteuren	€ 254.000
Totaal	€ 1.185.000

De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkering met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren (€ 368.000)

Het gaat hierbij om de volgende voorschotbedragen:

Omschrijving	Saldo 1-1-2023	Toevoegingen	Aanwendungen	Saldo 31-12-2023
RvO, Ondersteuning energiebesp. plicht F21	231.542	269.461	375.954	125.049
Min. Infra en waterstaat, IB programma VTH E93	67.077	297.290	121.442	242.925
Gem. Berkelland, bijdrage 1 ^e kw. 2023	477.587		477.587	0
Gem. Oude IJsselstreek, bijdrage 1 ^e kw. 2023	241.123		241.123	0
Gem. Winterswijk, bijdrage 1 ^e kw. 2023	254.009		254.009	0
Totaal	1.271.338	566.751	1.470.115	367.974

Nog te betalen bedragen (€ 764.000)

Omschrijving	Bedrag
Belastingdienst, btw 4 ^e kwartaal 2023	€ 477.000
Gemeente Doetinchem, afrekening 2023	€ 104.000
Gemeente Bronckhorst, afrekening 2023	€ 87.000
Gemeente Oost Gelre, afrekening 2023	€ 43.000
Diverse kleinere bedragen nog te betalen	€ 53.000
Totaal	€ 764.000

Niet uit de balans blijvende verplichtingen.

De gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Achterhoek heeft een huurverplichting voortvloeiend uit een 1-jarig huurcontract eindigend op 31 december 2024 met een optie tot jaarlijkse verlenging. De huur wordt jaarlijks geïndexeerd. De huurlasten voor 2024 bedragen € 177.000.

WNT-verantwoording 2023 Omgevingsdienst Achterhoek

De WNT is van toepassing op de Omgevingsdienst Achterhoek. Het voor de Omgevingsdienst Achterhoek toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2023 € 223.000,-. Dit betreft het algemeen WNT-bezoldigingsmaximum.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling

Gegevens 2023	
bedragen x € 1	P.G.M. van Oosterbosch
Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 t/m 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,89
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	106.977,84
Beloningen betaalbaar op termijn	17.365,92
<i>Subtotaal</i>	<i>123.563,21</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	198.470,00
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	123.563,21
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.
Gegevens 2022	
bedragen x € 1	P.G.M. van Oosterbosch
Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 t/m 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0.89
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	

Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	101.476,02
Beloningen betaalbaar op termijn	18.005,04
<i>Subtotaal</i>	<i>119.481,06</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	192.240,00
Bezoldiging	119.481,06

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12: niet van toepassing

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen: niet van toepassing

1d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.900 of minder: niet van toepassing

NAAM TOPFUNCTIONARIS	FUNCTIE
J.H.A van Oostrum	DB/AB vz
B.T.M. Porskamp	DB/AB
M. Eggink-Meuleman	DB/AB
S.L. Hiddinga	DB/AB
T.M.M. Kok	AB
H.G. Bulten	AB
G.J.M. Nijland	AB
G.E. Visser	AB
H.J.M. Verschure	AB
W.J.P. Pelgrom	AB
D.E. Vreugdenhil	AB

1e. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.900: niet van toepassing

1f. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.900 waarop de anticumulatiebepaling van toepassing is: niet van toepassing

1g. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van € 1.900 of minder waarop de anticumulatiebepaling van toepassing is

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen: niet van toepassing

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2023 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid dagelijks bestuur

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het dagelijks bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het algemeen bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en verordeningen van de ODA en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de algemeen bestuur op 4 december 2023 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de algemeen bestuur bepaald en bedraagt 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 321.780.

Over- en onderschrijding van baten of onderschrijdingen van lasten/ investeringen zijn onrechtmatig als deze afwijkingen niet tijdig in de (bijgestelde) begroting zijn verwerkt. Onder tijdig wordt verstaan: afwijkingen van de (bijgestelde) begroting worden bij de jaarrekening gemeld en toegelicht. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV van november 2023.

Bevinding

Het dagelijks bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties tot stand zijn gekomen boven de daarvoor gestelde grens. De geconstateerde afwijkingen² betreffen:

Begrotingscriterium (x € 1.000)	
1A. Overschrijding lasten programma's (of indien van toepassing een ander het bestuur vastgesteld autorisatieniveau)	€ 529
1B. Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	€ 0
2. Ongeautoriseerde reservemutaties p.s. veelal zijn dit ook getrouwe beeld fouten, die in de jaarstukken aangepast kunnen worden	€ 0
3.Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan het bestuur zijn gemeld (hangt af van de intern vastgelegde spelregels in bijvoorbeeld de financiële verordening art. 212 Gemeentewet over de planning & controlcyclus, budgetafwijkingen, budgetoverheveling etc.).	€ 0
<i>Totaal begrotingsonrechtmatigheden</i>	€ 529
4. Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geduid vermelden en verwijzen naar dit vooraf vastgestelde beleid.	€ 529
5.Resterend saldo aan begrotingsonrechtmatigheden (inhoudelijk hier toelichten en in de paragraaf bedrijfsvoering))	€ 0
Voorwaarden criterium	
Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed (inhoudelijk hier toelichten en in de paragraaf bedrijfsvoering))	€
M&O criterium	

Geen bevindingen	
Totaal van onrechtmatigheden	€ 529

Het totaal van de onrechtmatigheden is € 529.000. Deze komen voort uit overschrijdingen binnen de lasten programma's zowel op de lasten, alsmede op de baten. De toelichting op deze overschrijdingen kunt u terugvinden in de paragraaf bedrijfsvoering.

Daarnaast is in de paragraaf bedrijfsvoering op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met het algemeen bestuur aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het dagelijks bestuur ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

² De afwijkingen (fouten en/of onduidelijkheden als gedefinieerd in de notitie rechtmatigheidsverantwoording) worden alleen in de rechtmatigheidsverantwoording vermeld indien de door het algemeen bestuur gestelde verantwoordingsgrens voor rechtmatigheid is overschreden. Op basis van afspraken tussen het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur kunnen afwijkingen die lager zijn dan deze grens in de paragraaf bedrijfsvoering worden vermeld.

IX. Overzicht van baten en lasten

Baten en lasten per programma

Jaar 2023; x 1.000 euro

x € 1.000	Taakveld	Begroting 2023		Begroting 2023 na wijz		Realisatie 2023		Begr-real Saldo
		Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	
Programmaplan								
Programma 1 Vergunningverlening	7.4 Milieubeheer	2.050	1.515	2.322	1.701	2.247	1.568	58
Programma 2 Toezicht en handhaving	7.4 Milieubeheer	5.315	3.187	5.583	3.411	5.346	3.342	-168
Programma 3 Advies	7.4 Milieubeheer	1.927	1.405	2.186	1.514	2.593	2.008	-87
Programma 4 Stelseltaken	7.4 Milieubeheer	77	352	77	364	107	399	-5
Programma 5 Projecten	7.4 Milieubeheer	4	0	4		583		579
Overzichten								
Overhead	0.4 Overhead ondersteuning organisatie		2.841		3.104		3.110	-6
Algemene dekkingsmiddelen	0.5 Treasury		0					0
Bedrag onvoorzien	0.8 Algemene baten en lasten		73		78		0	78
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten normale bedrijfsvoering		9.373	9.373	10.172	10.172	10.876	10.428	448
Bijdrage deelnemers in het tekort 2022						298		
Toevoegingen en ontrekkingen aan de reserves							298	
Resultaat		9.373	9.373	10.172	10.172	11.174	10.726	448

De baten en lasten over de programma's zijn op directe wijze toegerekend aan de hand van de directe kosten en opbrengsten per productgroep. De baten en lasten zijn weergegeven aan de hand van het format dat met de Gelderse Omgevingsdiensten onderling is afgesproken.

Voor de toelichting op de programma's wordt verwezen naar de desbetreffende beleidshoofdstukken.

Baten en lasten naar kosten categorieën

Omschrijving		2022	2023	2023
x € 1.000		Realisatie	Begroting	Realisatie
		Periode P12		
LASTEN				
1	Personele kosten/Inhuur en diensten derden	8.066	8.014	8.488
2	Organisatiekosten	843	916	916
3	Organisatieontwikkeling en SPP	16	113	92
4	Bovenregionale taken	347	364	283
5	Organisatie ondersteuning	617	689	649
6	Algemene lasten	0	76	0
Totaal Lasten		9.889	10.172	10.428
BATEN				
21	Bijdragen van derden	480	81	690
25	Bijdragen deelnemers	9.025	10.091	10.186
Totaal Baten		9.505	10.172	10.876
Gerealiseerde resultaat		-384	0	448

X. Toelichting overzicht van baten en lasten

LASTEN (€ 256.000 nadelig)

Personeelskosten/ Inhuur en diensten derden (€ 474.000 nadelig)

De personele kosten en inhuur diensten derden bestaan uit de kosten van eigen personeel en de capaciteit van derden die wordt ingehuurd. Deze inhuur betreft zowel detacheringen als gerichte dienstverlening door bureaus. De capaciteit van derden is de flexibele schil naast de eigen capaciteit van de ODA. Opbrengsten uit detachering van medewerkers van de ODA komen ten gunste van deze post. De totale lasten vallen ruim € 474.000 hoger uit. Door toenemende werkzaamheden in combinatie het zeer lastig kunnen invullen van vacatures, het inzetten van trainees liggen de kosten hoger dan begroot. Hier staan echter deels ook hogere opbrengsten tegenover.

Organisatiekosten (€ 0)

De organisatiekosten zijn gelijk aan het begrote bedrag.

Organisatieontwikkeling en SPP (€ 21.000 voordelig)

De kosten hangen samen met de ontwikkeling van de informatievoorziening van de gemeenschappelijke Omgevingsdiensten in het Gelders stelsel. Er bleven middelen over op de ontwikkeling en beheer van I-Go een informatie uitwisselingsysteem. Daarnaast blijven er middelen over voor ontwikkelingen ICT voorzieningen. Het gros van de middelen is ingezet ten behoeve van Power BI en onze data ontwikkeling. De verwachting is dat we dit de aankomende jaren blijven doen.

Bovenregionale taken (€ 81.000 voordelig)

Bovenregionale taken x € 1.000	2022 Realisatie	2023 Begroting	2023 Realisatie
OD De Vallei - Kwaliteit en coördinatie stelsel	17	22	14
OD Rivierenland - Ketentoezicht	74	82	81
OD Veluwe en IJssel - Portaal en kenniscentrum	69	87	55
OD Regio Arnhem - Complexe handhaving, meetdienst en bezwaar en beroep	110	43	102
OD Noord Veluwe - Bestuurlijke Strafbeschikking Milieu	8	10	4
OD Achterhoek - Personeel en Organisatie	66	93	25
Diversen	3	27	2
Totaal	347	364	283

De totale uitgaven aan de partners in het stelsel bedragen € 283.000,-. Binnen de uitgaven is een onderscheid te maken tussen de pure bovenregionale taak die als organisatiekosten/overhead gelden en kosten die betrekking hebben op dienstverlening op de primaire processen vergunningverlening en toezicht en handhaving.

Organisatie ondersteuning (€ 40.000 voordelig)

Ondersteunende dienst (x € 1.000)	2022	2023	2023
Omschrijving	Realisatie	Begroting	Realisatie
Berkelland - Financieel (beheer)	39	45	37
Bronckhorst - Huisvesting en Fac. Ondersteuning	159	181	174
Doetinchem - Informatisering en automatisering	388	430	406
Lochem - Personeel- en salarisadministratie)	31	34	32
Totaal	617	689	649

De kosten vallen lager uit dan begroot omdat de lasten iets minder hard zijn gestegen dan verwacht en dan met het gerekende indexcijfer.

Algemene lasten (€ 76.000)

Deze post wordt gebruikt ter dekking van hogere kosten voor personele capaciteit en inhuur derden; als zodanig begroot om flexibel in te zetten. Werkelijke uitgaven vinden plaats op de andere kostencategorieën. Zit deels verwerkt in de personele lasten.

BATEN (€ 704.000 voordelig)

Bijdragen van derden (€ 609.000 voordelig)

Onder bijdrage derden zijn de opbrengsten verantwoord die buiten de reguliere partner werkzaamheden worden verkregen. Deze bestaat uit verschillende onderdelen. Ten eerste betreft het de inzet die we hebben geleverd voor project wnb (wet natuurbescherming) en asbestsanering. Daarnaast hebben we verdere inzet gepleegd op de coördinatie van de groene BOA's zoals dat eveneens was opgestart in 2020. Een project vanuit de Provincie. De ODA heeft subsidie ontvangen ter ondersteuning van de regionale archeologie voor de komende 4 jaar met een bedrag van € 20.000 per jaar.

Ook zijn er vanuit het ministeries twee specifieke uitkeringen ontvangen, namelijk een uitkering IPB (interbestuurlijk programma) en een uitkering energietoezicht. De onderstaande bedragen dekken de, in 2023 gemaakte, uren en daarmee kosten. De voornaamste uren zijn gemaakt vanuit werknemers die buiten de inhoudelijke teams vallen. Hierdoor is de "normale" productie onder druk komen te staan of teruggelopen. Tot slot zijn er uren gemaakt voor visitaties bij andere omgevingsdiensten in Nederland. Hiervoor heeft de ODA een vergoeding ontvangen.

Specificatie bijdrage derden (x € 1.000)	2023	2023
Omschrijving	Begroot	Realisatie
Bijdrage stelseltaak HRM - Gelders stelsel	81	59
Subsidie archeologie- bevordering en ondersteuning		20
Project WNB en asbestsanering		18
Bijdrage inzet groene BOA's		69
SPUK IPB		121
Visitaties IPB		27
SPUK energie		376
Totaal	81	690

Bijdragen deelnemers (€ 95.000 voordelig)

Bijdrage deelnemers

	Realisatie 2022	Begroting 2023	Realisatie 2023
Aalten	554	611	659
Berkelland	1.082	1.473	1.471
Bronckhorst	1.010	1.170	1.090
Doetinchem	1.164	1.286	1.182
Lochem	866	899	992
Montferland	636	662	744
Oost Gelre	1.219	1.296	1.253
Oude IJsselstreek	927	971	1.040
Winterswijk	741	824	839
Zutphen	687	742	740
Provincie	174	158	177
correctie workshops 2021	-34		
Totaal	9.026	10.091	10.186

De bijdrage van de partners was geraamd op € 10.091.000 en komt dit jaar hoger uit. We zien dat de vraag vanuit de partners sterk is toegenomen. De grootste stijging is zichtbaar binnen specialistische adviezen. De verschillen per partner zijn in de afzonderlijke partner rapportages toegelicht. Sommige partners hebben een iets lagere afrekening ontvangen omdat er ten onrechte een aantal bedrijven als zijnde provinciaal waren aangeduid. Een verrekening hiervan zal in 2024 plaatsvinden en de betreffende gemeenten worden hiervan op de hoogte gebracht.

Verrekening resultaat 2022

Vorig jaar sloot de ODA af met een negatief resultaat. De partners hebben, conform AB besluit, een bedrag betaald van in totaal € 298.000,-. De ODA heeft zelf € 86.000,- bijgedragen aan dit tekort. Dit bedrag is betaald vanuit eigen middelen, namelijk gedeeltelijk vanuit de algemene- en een bestemmingsreserve.

Incidentele baten en lasten

Tabel 2023 tbv jaarverslag

x € 1.000	
Baten	
Hogere bijdragen van deelnemers en derden; minus extra lasten personeel	230 I
Totaal voordelig	230
Kosten	
Lagere kosten bovenregionale taken	81 I
Lagere organisatiekosten/organisatieontwikkeling/ondersteuning	61 I
Algemene lasten	76 I
Totaal voordelig	218
Totaal per saldo voordelig	448

I = Incidenteel

S = Structureel

De meeste verschillen zijn van tijdelijke aard. Afwijkingen in omzet en personele inzet, tezamen met de inzet vanuit de ketenpartners, bezien we als communicerende vaten. Hogere vraag maken we mogelijk door inzet vanuit de flexibele schil die als het ware meebeweegt met meer of minder omzet. Door het lastig invullen van vacatures hebben we, naast de hogere vraag, ook voor deze gemiste capaciteit een beroep moeten doen op externe inzet om de werkzaamheden te kunnen verrichten. Per saldo leidt de hogere externe inzet bij aan een stijging in de personele lasten. Deze verklaren we door het hogere uurtarief dat betaald moet worden voor de externe inzet waardoor de dekkingsbijdrage op de vaste kosten minder wordt. Tegenover de hogere kosten staan ook meer baten in de partnerbijdrage en de bijdragen derden.

Met het zelf opleiden van trainees hopen we de afhankelijkheid van externe inzet voor de komende jaren te verminderen. Dat leidt nu tot extra kosten maar op termijn tot minder externe inzet. Dit zien we nu al terug bij trainees die de afgelopen jaren zijn begonnen. De lagere kosten voor ICT ontwikkelingen en informatievoorziening zijn ook van tijdelijke aard. Door de komst van Power BI zullen deze kosten in 2024 verder toenemen.

De hogere kosten vanwege de nieuwe cao uit 2023 (en daarmee de mogelijkheid om bovenwettelijke uren te blijven sparen) zijn van structurele aard. Structureel hogere kosten worden vertaald naar de begroting.

Aldus opgemaakt door het Dagelijks Bestuur van de Omgevingsdienst Achterhoek,
Bronckhorst, 13 juni 2023.

De secretaris,

Ir. P.G.M. van Oosterbosch

De voorzitter,

drs. J.H.A. van Oostrum

Bijlage: SiSa verantwoordingsinformatie

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Verstrekker	Wettelijke grondslag	Specifieke uitkering	Juridische grondslag	Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	
E53	Regeling specifieke uitkering Interbestuurlijk programma VTH	Totale besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Indicator	Eindeverantwoording (ja/nee)	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	
		Aard controle R Indicator: E53/01	Aard controle n.v.l. Indicator: E53/02	Aard controle n.v.l. Indicator: E53/03	Aard controle n.v.l. Indicator: E53/04	Aard controle n.v.l. Indicator: E53/05	Aard controle n.v.l. Indicator: E53/06	Aard controle n.v.l. Indicator: E53/07	Aard controle n.v.l. Indicator: E53/08	Aard controle n.v.l. Indicator: E53/09	Aard controle n.v.l. Indicator: E53/10
		€ 121.442	€ 126.065	€ 126.065	€ 27.163	€ 54.018	€ 54.018	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		Naam activiteit	Besteding (jaar T)	Besteding (t/m jaar T)	Besteding (t/m jaar T)	Besteding (t/m jaar T)	Besteding (t/m jaar T)	Besteding (t/m jaar T)	Besteding (t/m jaar T)	Besteding (t/m jaar T)	Besteding (t/m jaar T)
		1 Deelname week- en projectgroepen	€ 27.163	€ 27.163	€ 27.163	€ 27.163	€ 27.163	€ 27.163	€ 27.163	€ 27.163	€ 27.163
		2 Aanleveren van data voor het IPB	€ 54.018	€ 54.018	€ 54.018	€ 54.018	€ 54.018	€ 54.018	€ 54.018	€ 54.018	€ 54.018
		3 Scholing en opleiding	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		4 Inzicht in bestaande vormen van bekostiging van de omgevingsdienst	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		5 Implementatie van de Landelijke Handhavingstrategie	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		6 Omgevingswet	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		7 Uniforme indeling naar risico van zorgbedrijven (risico ranking)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		8 Landelijke arbeidsmarktcampagne	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		9 Onderzoek onder het IPB naar belangrijke transitieopgaven	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		10 Een risicanalyse en uitweerings- en handhavingplan per opbevolgingsdistrict	€ 820	€ 820	€ 820	€ 820	€ 820	€ 820	€ 820	€ 820	€ 820
		11 Opstellen en uitvoeren van implementatieprogramma's	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
12 Participeren in onderzoek naar transities bij omgevingsdiensten en meewerken aan evaluatie van de pilots	€ 39.442	€ 39.442	€ 39.442	€ 39.442	€ 39.442	€ 39.442	€ 39.442	€ 39.442	€ 39.442		
13 Plan van aanpak voor het inrichten van een systeem van onderzoeken door LT naar het functioneren van het VTH stelsel	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
14 Materieel kosten (max. 10% van bedrag genoemd in bijlage 2 SPUK)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
E21	Enmalige specifieke uitkeringen ten behoeve van extra ondersteuning voor toezicht op en handhaving van de energiebesparingsplicht	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Aard controle R Indicator: F21/01	Aard controle n.v.l. Indicator: F21/02	Aard controle R Indicator: F21/03	Aard controle n.v.l. Indicator: F21/04	Aard controle R Indicator: F21/05	Aard controle R Indicator: F21/06	Aard controle R Indicator: F21/07	
€ 375.954	€ 389.282	€ 389.282	€ 375.954	€ 375.954	€ 375.954	€ 375.954	€ 375.954	€ 375.954	€ 375.954		
Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	
Neer	Neer	Neer	Neer	Neer	Neer	Neer	Neer	Neer	Neer	Neer	

Omgevingsdienst
Achterhoek

Jaarstukken 2023

Jaarverslag en jaarrekening 2023

h

Jaarstukken 2023

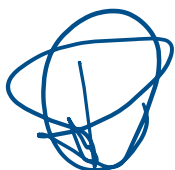
Jaarverslag en jaarrekening 2023

Datum: 12-6-2024

Status: versie DB vergadering 13-6-2024
© Omgevingsdienst Achterhoek

Omgevingsdienst
Achterhoek

Elderinkweg 2, 7255 KA Hengelo (Gld)

info@odachterhoek.nl

www.odachterhoek.nl

www.gelderseomgevingsdiensten.nl

@odachterhoek

/OmgevingsdienstAchterhoek

INHOUDSOPGAVE

JAARVERSLAG 2023	4
I. Voorwoord	4
II. Inleiding	5
III. Programma 1 – Vergunningverlening	7
Programma 2 – Toezicht en Handhaving	9
IV. Programma 3 – Specialismen	15
V. Programma 4 - Stelseltaken	19
VI. Programma 5 – Overige activiteiten en projecten	21
VII. Financiële uitkomsten	23
VIII. Paragrafen	24
1. Bedrijfsvoering	24
2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing	27
3. Financiering	33
4. Onderhoud kapitaalgoederen	34
5. Wet open overheid (Woo)	34
IX. Overzicht van baten en lasten	49
X. Toelichting overzicht van baten en lasten	50

JAARVERSLAG 2023

I. Voorwoord

Met het aanbieden van de jaarrekening kijken we terug op 2023. Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet ingevoerd. Inmiddels weten we dat onze voorbereiding op de Omgevingswet samen met onze (keten)partners de opmaat is geweest voor een relatief geruisloze invoering. Het samenwerken aan processen en heel veel oefenen met elkaar heeft ons goed geholpen. Daarnaast hebben we veel verbetervoorstellen gedaan tijdens de consultatierondes bij de voorbereiding van de wet en voor de werking en gebruiksvriendelijkheid van het DSO. Niet alles is (al) overgenomen of verwerkt.

De aandacht voor milieu neemt toe. Daarbij wordt het werkveld steeds complexer. Dit komt ondermeer door razendsnelle ontwikkelingen in de samenleving. Er worden veel nieuwe producten en technieken ontwikkeld. Helaas zitten daar soms 'bijwerkingen' aan voor milieu en gezondheid die pas na verloop van tijd aan het licht komen. Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) zijn hier een voorbeeld van. Het is belangrijk dat we alle beschikbare kennis bundelen en verder ontwikkelen.

De krappe arbeidsmarkt is een zorgpunt. Toch lukt het steeds beter om vacatures in te vullen. Daarbij blijven we talentvolle mensen zelf verder opleiden om onze taken uit te kunnen voeren en te voldoen aan de kwaliteitscriteria.

De vraag vanuit de partners neemt toe. Het aantal adviesvragen blijft stijgen en we krijgen meer vragen om ondersteuning bij het ontwikkelen van milieubeleid. Dat laatste is positief omdat we waar mogelijk uniform milieubeleid in de Achterhoek kunnen ontwikkelen. Daarmee hebben we bij de voorbereiding van de Omgevingswet al een mooie start gemaakt.

Het Interbestuurlijk Programma VTH (IBP) vraagt veel capaciteit. Met de bijbehorende subsidies hebben we diverse verbeteringen op gang kunnen brengen, zoals datasturing en datadelen. Het gaat ons helpen om nog beter zicht te krijgen op de risico's in de Achterhoek zodat we de capaciteit gericht kunnen inzetten. Daarbij verbeteren ook de mogelijkheden om samen te werken met ketenpartners.

Onder het IBP VTH zijn robuustheidscriteria ontwikkeld. De staatssecretaris heeft de Omgevingsdiensten gevraagd om voor 1 oktober 2023 een zelftoets te doen en voor 1 april 2024 een Plan van Aanpak in te dienen om voor 2026 aan deze robuustheidscriteria te voldoen. Het bestuur heeft de zelftoets en het Plan van Aanpak tijdig aangeboden en verwacht in de loop van 2024 een reactie hierop. Bestuur en partners zijn nauw betrokken bij deze ontwikkelingen. Het bestuur is positief over het werk en de uitvoering van de taken door de ODA.

Financieel sluiten we 2023 positief af. We blijven ons graag inzetten voor onze partners en inwoners in de Achterhoek zodat we allemaal kunnen blijven genieten van een schone, gezonde en veilige leefomgeving,

Hengelo, 4 juli 2024

Met vriendelijke groet namens
Het Dagelijks Bestuur van de Omgevingsdienst Achterhoek,

Ir. Petra G.M. van Oosterbosch,
Directeur

II. Inleiding

1. Algemeen

Voor u ligt het jaarverslag en de jaarrekening 2023 van de ODA. De jaarrekening sluit met een positief resultaat van € 448.000.

De ODA is opgericht op 7 november 2012, de eerste vergadering van het Algemeen Bestuur van de ODA. De ODA kent twee bestuursorganen namelijk het Algemeen Bestuur en het Dagelijks Bestuur.

De voorzitter wordt door en uit het Algemeen Bestuur gekozen.

Op 31 december 2023 waren de besturen als volgt samengesteld:

Lid	Functie	Gemeente/ Provincie	Plaatsvervanger	Functie
T.M.M. Kok	Wethouder	Aalten	A.B. Stapelkamp	Burgemeester
J.H.A. van Oostrum	Burgemeester vz	Berkelland	A.K. van Gijssel	Wethouder
W.J.P. Pelgrom	Wethouder	Bronckhorst	E.M. Gosselink	Wethouder
H.G. Bulten	Wethouder	Doetinchem	L.T.M. Steintjes	Wethouder
M. Eggink-Meuleman	Wethouder	Lochem	S.W. van 't Erve	Burgemeester
G.J.M. Nijland	Wethouder	Montferland	J.A.M. Derksen	Wethouder
B.T.M. Porskamp	Wethouder	Oost Gelre	J.B.M. Hoenderboom	Wethouder
S.L. Hiddinga	Wethouder	Oude IJsselstreek	O.E.T. van Dijk	Burgemeester
G.E. Visser	Wethouder	Winterswijk	B.J.J. Bengevoord	Burgemeester
H.J.M. Verschure	Wethouder	Zutphen	S.J.H.G. Wannet*	Wethouder
D.E. Vreugdenhil*	Gedeputeerde	Gelderland	P. van 't Hoog	
Secretaris				
P.G.M. van Oosterbosch	Directeur	ODA	R. Reinders	Afdelingshoofd

*) nieuw bestuurslid n.a.v. de provinciale verkiezingen 2023.

Dagelijks Bestuur:

Lid	Functie	Gemeente/ Provincie	Plaatsvervanger	Functie	Gemeente
J.H.A. van Oostrum	Burgemeester vz	Berkelland			
B.T.M. Porskamp	Wethouder	Oost Gelre			
M. Eggink	Wethouder	Lochem			
S.L. Hiddinga	Wethouder	Oude IJsselstreek			
P.G.M. van Oosterbosch	Directeur	ODA	R. Reinders	Afd.hoofd	ODA

Het Algemeen Bestuur heeft op 4 juli 2022 de leden benoemd of herbenoemd.

2. Financiële uitkomsten

Jaar 2023; x 1.000 euro

x € 1.000	Taakveld	Begroting 2023		Begroting 2023 na wijz		Realisatie 2023		Begr-real
		Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Saldo
Programmaplan								
Programma 1 Vergunningverlening	7.4 Milieubeheer	2.050	1.515	2.322	1.701	2.247	1.568	58
Programma 2 Toezicht en handhaving	7.4 Milieubeheer	5.315	3.187	5.583	3.411	5.346	3.342	-168
Programma 3 Advies	7.4 Milieubeheer	1.927	1.405	2.186	1.514	2.593	2.008	-87
Programma 4 Stelseltaken	7.4 Milieubeheer	77	352	77	364	107	399	-5
Programma 5 Projecten	7.4 Milieubeheer	4	0	4		583		579
Overzichten								
Overhead	0.4 Overhead ondersteuning organisatie		2.841		3.104		3.110	-6
Algemene dekkingsmiddelen	0.5 Treasury		0					0
Bedrag onvoorzien	0.8 Algemene baten en lasten		73		78		0	78
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten normale bedrijfsvoering		9.373	9.373	10.172	10.172	10.876	10.428	448
Bijdrage deelnemers in het tekort 2022						298		
Toevoegingen en ontrekkingen aan de reserves							298	
Resultaat		9.373	9.373	10.172	10.172	11.174	10.726	448

Procedure jaarrekening

- De procedure inzake de jaarrekening ziet er als volgt uit: Het Dagelijks Bestuur zendt de ontwerp jaarstukken 2023 vóór 15 juli 2024 aan Provinciale Staten en de gemeenteraden.
- Provinciale staten en de gemeenteraden kunnen hun zienswijzen over de ontwerp jaarstukken indienen bij het Dagelijks Bestuur van de Omgevingsdienst.
- Het Dagelijks Bestuur verzamelt de zienswijzen en biedt de ontwerp jaarstukken voorzien van de zienswijzen aan het Algemeen Bestuur.
- Het Algemeen Bestuur stelt de jaarstukken 2023 vervolgens vóór 14 juli 2024 vast.
- Onmiddellijk na de vaststelling van de jaarstukken door het Algemeen Bestuur zendt het Algemeen Bestuur de jaarstukken aan Provinciale Staten en de gemeenteraden.
- Het Dagelijks Bestuur zendt de jaarstukken vóór 31 juli 2024 aan de minister.

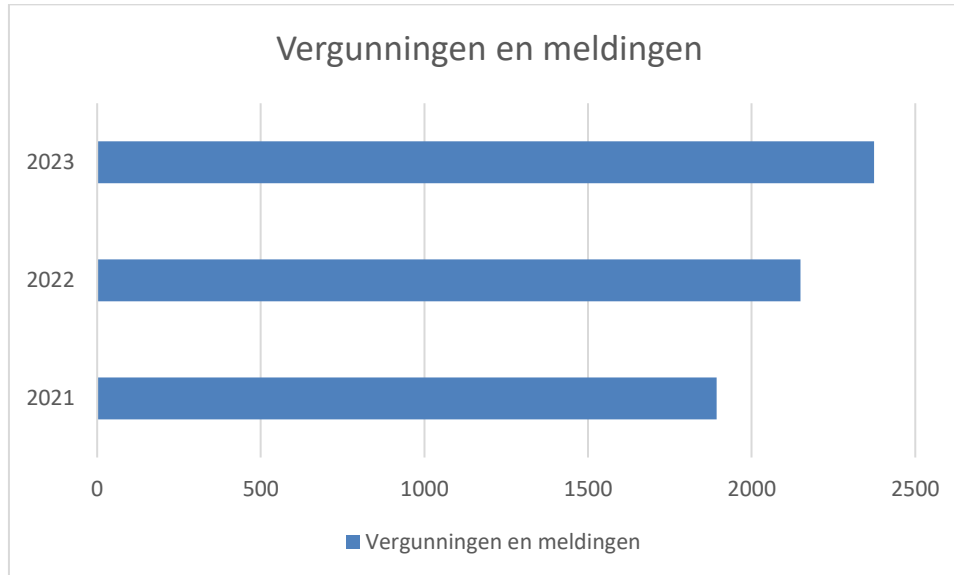
III.

Programma 1 – Vergunningverlening

1. Wat hebben we bereikt

Het aantal afgehandelde vergunningprocedures is afgenomen ten opzichte van 2022 en 2021. Het aantal aangevraagde vergunningen is toegenomen ten opzichte van 2021 en 2022. Het aantal behandelde en indiende meldingen is in 2023 is ook toegenomen ten opzichte van 2022 en 2021. Vergunningen en meldingen zijn vraaggestuurd.

Afgehandelde en aangevraagde vergunningen en meldingen

Tijdigheid vergunningen

Tijdigheid van een besluit binnen de wettelijke termijn is van belang voor zowel partners als burgers en bedrijven vanuit het oogpunt van een goede service en het voorkomen van ongewenste situaties door van rechtswege afgegeven WABO (wet algemene bepalingen omgevingsrecht) vergunningen. Met de wettelijke termijn wordt hierbij bedoeld de wettelijk maximale tijdsduur (inclusief eventuele verlengingen) tussen inboeken van een aanvraag en het afgeven van de definitieve beschikking. Dit kan een fatale termijn (waarbij het daarna van rechtswege verleend is) of een termijn van orde zijn.

In het Gelders Stelsel is een kritische prestatie indicator (KPI) bepaald voor het tijdig verlenen van vergunningen. Deze **KPI is gesteld op 90 %** WABO vergunningaanvragen binnen wettelijke termijn t.o.v. alle WABO vergunningaanvragen.

De KPI tijdigheid vergunningen over 2023 bedraagt tot nu toe 61% en ligt daarmee ruim onder de doelstelling (90%), wat betekent dat niet alle termijnen tijdig zijn gehaald. Dit wordt veroorzaakt doordat we een capaciteitstekort hadden en nu een inhaalslag aan het maken zijn voor de oudere vergunningen. Daarnaast hebben we ook wat vertragingen bij procedures waarbij er een zogenaamde VVGB (Verklaring van geen Bedenkingen) door de provincie moet worden afgegeven.

We zijn er het afgelopen jaar in geslaagd nieuwe vergunningverleners aan te trekken. Omdat dit echter vooral starters en trainees betreft dienen deze eerst (intern) opgeleid te worden waardoor dit nog niet veel effect heeft op de capaciteit.

2. Wat hebben we daarvoor gedaan

In 2023 heeft het team Vergunningen zich met name gericht op:

- De uitvoering van primaire taken in het kader van vergunningverlening en milieumeldingen.
- Het bieden van extra ondersteuning bij het afhandelen van asbestslopmeldingen op verzoek van een van onze partners.
- We hebben in 2023 een pilot gedraaid waarbij de vergunningverlening van complexe bedrijven die tot nu toe door de Omgevingsdienst Nijmegen voor ons werden uitgevoerd, zelf hebben uitgevoerd. Deze pilot is inmiddels succesvol afgerond. Vanaf 2024 zullen ook de vergunningaanvragen van complexe bedrijven door de ODA worden uitgevoerd.
- Daarnaast hebben we door wat vertragingen bij procedures waarbij er een zogenaamde VVGB (Verklaring van geen Bedenkingen) door de provincie moet worden afgegeven, soms dubbel werk moeten doen.

3. Wat heeft het gekost

(bedragen in 1.000 euro's)

Overzicht baten en lasten Programma 1 Vergunningverlening							
x € 1.000	Begr. 2023 Na wijz.			Realisatie 2023			Begr - rel
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Saldo
Programmaplan							
Programma 1 Vergunningverlening	2.322	1.701	621	2.247	1.568	679	58
Overzicht							
Algemene dekkingsmiddelen							
Overhead		685	-685		681	-681	4
Heffing vennootschapsbelasting							
Onvoorzien		17	-17		0	0	17
Saldo van baten en lasten	2.322	2.403	-81	2.247	2.248	-1	80

De baten uit Vergunningverlening liggen iets lager dan begroot. Dit zit vooral op de meer complexe vergunningen. De lasten zijn gebaseerd op de salarislasten van het team vergunningen en de inhuur derden. De netto-lasten zijn iets lager dan begroot.

Programma 2 – Toezicht en Handhaving

1. Wat hebben we bereikt

Reguliere en aspectcontroles bij bedrijven

Controles 2023	Afgerond	Opgestart, maar nog niet afgerond
Regulier	846	344
Aspect	1244	571
Totaal	2090	915

Bij aspectcontroles kun je denken aan EPRT (European Pollutant Release Transfer Register), geluidsmetingen, vuurwerk en energiecontroles, maar ook aan controles waar gekeken wordt naar specifieke aspecten bij een branche (bijvoorbeeld luchtwassers of een top 10 van meest voorkomende overtredingen). Deze aspecten worden mede met behulp van gemaakte brancheplannen en de data daaruit bepaald. Het grote voordeel is dat je meer tijd kunt besteden aan de daadwerkelijke knelpunten binnen een branche/ bedrijf en dat je hiermee meer contactmomenten krijgt met een bedrijf.

Er zijn in totaal minder reguliere en aspectcontroles als in 2022 afgerond. Toen waren het er in totaal 2409. Daarentegen zijn er wel meer opgestarte, maar nog niet afgeronde reguliere en aspectcontroles. In 2022 waren het er 618. Als je alle afgeronde en niet afgeronde controles bij elkaar optelt is er slechts een verschil van 62 controles.

Een reden dat controles langer lopen en dus minder snel afgerond worden, heeft o.a. te maken met complexere regelgeving en complexere aspecten zoals zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) en de stikstofproblematiek. De complexere regelgeving zal met de inwerkingtreding van de Omgevingswet in 2024 alleen nog maar lastiger worden.

Percentage volledige naleving na 1^e controlebezoek

Dit wordt berekend door te registreren waar geen hercontrole nodig is geweest. Oftewel waar er maar 1 bezoek is geweest aan het bedrijf. Het percentage volledige naleving is 82% en daarmee maar 1% minder dan vorig jaar. Maar het ligt veel hoger dan de gewenste afgesproken percentage vanuit het verleden. Dat is al meerdere jaren zo en een oorzaak hiervan is o.a. dat we in het kader van branchegericht werken en brancheplannen meer aan voorlichting doen en dat er meer aspectcontroles zijn in plaats van alleen maar reguliere controles.

Projecten

We werken voor een groot deel projectgericht. Hieronder staan een aantal van deze projecten benoemd.

Project Web-BVB voor agrarische bedrijven

Web-BvB (Bestand VeehouderijBedrijven) was een door de provincie ondersteunde website waarin door elke gemeente zelf de dieraantallen per locatie werden genoteerd. Deze website is echter door de provincie stopgezet. Vanuit deze voormalige Web-BVB is een lijst gemaakt van vaak kleinere milieu inrichtingen (heel veel van dit soort bedrijven waren of al gestopt of alleen nog maar hobbymatig bezig) waarvoor in de ODA-tijd nog weinig aandacht is geweest. Vanaf 2023 zijn deze bedrijven bezocht op de volgende meest van belang en toepassing zijnde milieuaspecten:

- Inwerking volgens melding/vergunning;
- Besluit emissie arme huisvesting (emissie arme huisvestingsystemen);
- Regels dieselolietank;
- Regels mestbassin;
- Regels vaste mestopslag.

Hieruit bleek dat de meest voorkomende overtreding tot nu toe was dat de inrichting niet in werking was volgens de melding/vergunning. Dit project loopt nog door in 2024.

Administratieve controles pluimveehouderij

In verband met de maatregelen tegen vogelgriep (geen fysieke controle) is besloten om de pluimvee sector administratief te controleren. Er zijn ca. 30 pluimveebedrijven administratief gecontroleerd. In de meeste controles zijn overtredingen geconstateerd, zoals een niet gekeurde noodstroomaggregaat, ontbreken van automatische registratie op huisvestingssystemen enz. De meeste overtreding zijn binnen de gestelde termijn beëindigd. Sinds eind januari 2024 is het weer toegestaan om als toezichthouder pluimveebedrijven te bezoeken. Daarom is dit project afsloten en worden de nog af te handelen pluimveebedrijf als reguliere controle opgepakt.

Controles op de Natuurbeschermingswet bij agrarische bedrijven:

Dit was een pilot om tijdens de (reguliere) milieucontrole de verklaring van geen bedenkingen (vvgb) onderdeel Natuur mee te nemen. Gebleken is dat de extra inspanning voor de controle op de vvgb slechts een kleine plus op de uren van een reguliere controle betekent.

Kunstgrasvelden

Dit is naar aanleiding van een verzoek tot handhaving op kunstgrasvelden die zijn ingestrooid met rubber infiltraat afkomstig van personen- en bedrijfsautobanden. Hierbij is geïnventariseerd of de verenigingen voldoen aan de door de Branchevereniging sport en cultuurtechniek (BSNC) opgestelde "Handreiking Zorgplicht milieu voor kunstgrasvelden", het zorgplichtdocument. Uit de resultaten is gebleken dat sommige het wel en sommige het niet voor elkaar hadden. Verder waren de meeste verenigingen niet bekend met deze regelgeving. Het verzoek aan deze verenigingen/ gemeentes is nu om ervoor te zorgen dat sportvelden gaan voldoen aan de basis van het zorgdocument en de milieuregels. Hierop wordt bij een eerstvolgende controle gecontroleerd.

Loonwerkers

De activiteiten van loonwerkers in de agrarische sector zijn de laatste jaren veranderd. Veel loonwerkers hebben nu nevenactiviteiten. Meestal zijn deze activiteiten niet vergund of in strijd met het bestemmingsplan. Veel van deze activiteiten hebben betrekking op het innemen van afvalstoffen en/of opslag en transport van grond. Ook blijkt uit ervaring dat bij veel loonwerkers het naleefgedrag niet altijd goed is. Slechts 21% van de controles zijn afgerond. Dit komt met name omdat er bij veel bedrijven knelpunten zijn/ waren op het bestemmingsplan en dit eerst bij de gemeentes opgepakt moet worden.

Uitvraag zeer zorgwekkende stoffen (ZZS)

Dit project is het vervolg van de indicatieve uitvraag over ZZS in 2020/2021. In de vorm van een brief zijn veel bedrijven, waar mogelijk ZZS aanwezig zijn, toen gevraagd om een vragenlijst over ZZS in te vullen. Nu zijn deze bedrijven verzocht om veiligheidsbladen van hun producten en grondstoffen op te sturen. Uit deze veiligheidsbladen kan met behulp van een ZZS-Tool nagegaan worden of hierin ZZS zitten. Uit het resultaat van dit project is o.a. gebleken dat 85% van de gevraagde bedrijven ZZS binnen hun bedrijf hebben. In 2024 gaan wij hiermee verder bij bedrijven die niet in het eerste uitvraag zijn meegenomen.

Afhandeling klachten en meldingen ongewone voorvallen/ incidenten

Klachten/ meldingen	2021	2022	2023
Aantal	1335	1142	1159
Binnen termijn afgehandeld	85%	87%	89%

Vanaf 2019 tot en met 2022 was er een duidelijk dalende trend van klachten/ meldingen te zien. Dat kwam mogelijk door Corona, maar ook omdat we veel langdurige knelpunten hebben opgelost. Nu zie je een stabilisatie ten opzichte van 2022. In het algemeen gaan de meeste klachten over een beperkt aantal bedrijven binnen de Achterhoek. Deze bedrijven worden door

ons opgepakt als aandachtsbedrijven (zie kopje aandachtsbedrijven). Daarnaast zien we dat de meeste klachten over geur- en/ of geluidshinder gaan. Er zijn verder 16 ongewone voorvallen/ incidenten bij ons gemeld en opgepakt. Deze hebben niet geleid tot hele grote problemen en zijn naar tevredenheid opgelost. Dit zijn er overigens veel minder dan in 2022. Toen waren er 55.

Percentage klachten binnen termijn afgehandeld

De norm is dat klagers/melders binnen 3 werkdagen worden geïnformeerd over het vervolg van hun klacht en dat tenminste 86% van de klachten binnen 2 weken is afgerond. Dat wil zeggen dat of de klacht helemaal afgehandeld is of dat vervolgstappen zijn afgesproken (b.v. geluidsmeting bij geluidsklachten). Van de klachten die we in 2023 hebben ontvangen is 89% (1026) binnen de afgesproken termijn van 2 weken afgerond. Bij een overschrijden van de termijn gaat het vooral om klachten en meldingen van lang(er)lopende handhavingzaken.

Aandachtsbedrijven/ ondermijning

Dit betreft bedrijven die extra aandacht nodig hebben en daardoor vaak ook veel tijd kosten. Elk jaar vallen er bedrijven af, maar er komen ook wat bij. Onderstaande tabel geeft aan welke categorieën aandachtsbedrijven we toepassen en wat de aantallen per categorie zijn.

Aandachtsbedrijven met:	2021	2022	2023
een hoog risicoprofiel	20	27	19
een slecht naleefgedrag	12	10	6
veel klachten uit de omgeving	29	28	20
Gevaar voor ondermijning/ milieucriminaliteit	7	7	3
Totaal	68	77	48

Het aantal bedrijven is dus dynamisch en het kan ook een combinatie van bovenstaande categorieën zijn. Wat je ziet is dat het aantal bedrijven bij alle categorieën slinkt en daar zijn per categorie de volgende redenen voor:

Een hoog risicoprofiel:

Vanaf 2020 (bij de opstart van deze aandachtsbedrijvenlijst) groeide dit aantal tot en met 2022 omdat we in die jaren niet alle bedrijven inzichtelijk hadden. Dit inzicht is nu mede door de uitgevoerde controles veel beter geworden. Het aantal slinkt zelfs omdat de bedrijven naar aanleiding van onze eisen (o.a. door maatwerkvoorschriften) meer maatregelen genomen hebben, waardoor het risico duidelijk minder is geworden of omdat bedrijven ook gestopt zijn.

Een slecht naleefgedrag:

Door toezicht en waar nodig te nemen handavingsacties nemen bedrijven de benodigde maatregelen. Hierdoor laten bedrijven een betere naleving zien en vallen ze van deze lijst af. Er komen ook altijd nieuwe bij, maar dat aantal is in 2023 kleiner dan het aantal dat er af ging.

Veel klachten uit de omgeving

We hebben veel knelpunten in de afgelopen jaren (samen met de gemeentes) opgepakt en dat heeft resultaat gehad. Dat zie je terug in een vermindering van dit type aandachtsbedrijven.

Gevaar voor ondermijning/ milieucriminaliteit

De laatste jaren is er een goede samenwerking binnen de Achterhoek op het gebied van ondermijning. Dat heeft deels geleid tot het afronden van zaken rondom een aantal drugslabs binnen de Achterhoek. Daarom is het aantal in deze categorie ook minder in 2023. Dit zegt overigens helaas niets over de toekomst en de eventuele drugslabs die mogelijk nog aanwezig zijn en gevonden worden. Daarnaast hebben we in alle gemeentes meegeholpen bij diverse ondermijningsacties. Dat betrof allerlei werkzaamheden van aspectcontroles door ons zelf tot

aan het meelopen met multidisciplinaire controles met alle handhavingpartners. Zo hebben alle gemeentes ook het Keurmerk Veilig Buitengebied opgepakt, waar wij ook aan deelnemen.

Energiecontroles en beoordelingen

Erkende Maatregelenlijsten energiebesparing (EML)

Als een bedrijf meer dan 50.000 kWh elektriciteit of 25.000 m³ gas per jaar verbruikt, dan geldt een verplichting om de energiebesparende maatregelen uit te voeren die binnen 5 jaar terugverdiend kunnen worden. We hebben 418 EML controles afgerond., wat iets meer is dan de geplande 412. Echter er zijn daarnaast ook nog 224 opgestarte, lopende controles.

Na de controle wordt in een plan van aanpak aangegeven op welke termijn welke maatregelen genomen gaan worden. Hierop houden we toezicht. We merken dat ondernemers steeds meer aandacht hebben voor energiebesparingsmaatregelen. Dit zien we ook terug bij de controles. Vaak hebben ze dan al een aantal maatregelen genomen. Aan de andere kant zien we dat er een aantal bedrijven hardnekkig volhouden om niets te willen doen. Daar zetten we onze handhaving op in (met name via lasten onder dwangsom).

Informatieplicht energiebesparende maatregelen

De ondernemer is verplicht om door middel van een melding het bevoegd gezag te informeren welke energiebesparende maatregelen zijn getroffen. Deze wordt dan gebruikt om te controleren of aan boven genoemde energiebesparingsplicht is voldaan.

We sporen zoveel mogelijk bedrijven op die zich nog niet gemeld hebben en we dwingen dan af dat ze dat alsnog doen. Het aantal niet gemelde bedrijven wordt steeds kleiner. Helaas hebben we geen 100% inzicht in welke bedrijven moeten voldoen aan de registratieplicht. Dat is een landelijk probleem waar nog steeds geen oplossing voor is.

Toezicht op verplichting van minimaal energielabel C voor kantoorgebouwen

Per 1 januari 2023 moet elk kantoorgebouw (>100m²) minimaal energielabel C hebben. Als dit niet het geval is, mag het gebouw volgens het Bouwbesluit 2012, artikel 5.11 niet meer als kantoor worden gebruikt. We hebben in 2022 de voorbereidingen getroffen voor het toezicht hierop, waaronder het maken van een lijst voor de kantoorgebouwen die in de Achterhoek. In 2023 hebben we het toezicht opgestart en dit zal nog doorlopen in 2024. In totaal zijn 228 van de 387 kantoorgebouwen in de Achterhoek label C-plichtig. Al deze bedrijven hebben een brief ontvangen over deze plicht, waarin ze gevraagd zijn om aan te tonen dat ze er of aan voldoen of er aan gaan voldoen en per wanneer. Tot nu toe hebben 27 bedrijven aangetoond hieraan te voldoen.

Circulaire economie

De circulaire economie krijgt steeds meer landelijke en regionale aandacht. Binnen alle Gelderse omgevingsdiensten zijn in 2022 en 2023 m.b.v. een provinciale subsidie hiervoor mensen opgeleid om waar nodig en mogelijk gemeentes en bedrijven te kunnen ondersteunen. Bij de ODA zijn in 2023 4 medewerkers opgeleid en is een bijeenkomst over duurzaamheid en circulaire economie voor bedrijven georganiseerd.

Overige controles en handhaving

Slopen/ Asbest

We hebben in 2023 voor alle gemeentes asbestcontroles uitgevoerd, waarbij we niet alleen afgaan op ingediende asbestmeldingen maar ook op zoek zijn naar illegale asbestverwijdering via vrije veldcontroles. In totaal hebben we voor deze gemeentes 415 locaties bezocht, waarbij we regelmatig handhavend moesten optreden.

Toezicht bodem

Dit betreft controles op het gebied van bodemsaneringen (Wet bodembescherming) en grondtoepassingen (Besluit Bodemkwaliteit). We doen dit op basis van een risico- en

effectgerichte benadering, waarbij we net als bij asbest gebruik maken van vrije veldcontroles om illegale grondtoepassingen en opslagen te traceren.

Geluidmetingen

Dit betreft 107 geluidmetingen bij evenementen. Dit zijn er ruim meer dan voorgaande jaren (in 2022 waren dit er 53). Los van de coronacrisis zien we ook een toename in de wens om meer geluidsmetingen bij de gemeentes. De resultaten worden gedeeld met de gemeentes, waarna waar nodig actie genomen wordt naar de organisatie van het evenement. Verder komen vanuit de gemeentes steeds meer verzoeken binnen op het gebied van geluidsmetingen bij inrichtingen of in de openbare ruimte. Aan de ene kant omdat er steeds meer knelpunten op het gebied van geluid zijn (denk b.v. aan overlast van warmtepompen en airco's), aan de andere kant ook omdat we hebben laten zien dat we de kennis en kunde hiervoor hebben.

Vuurwerkcontroles

De ODA had de opdracht om 31 vuurwerkverkooppunten te controleren in 2023. Dit waren er vorig jaar nog 35. We zien dan ook al langer een daling vanwege meerdere stoppende vuurwerkverkooppunten. Hiervoor zijn controles uitgevoerd in het najaar op brandveiligheids- en installatietechnische aspecten (zoals veiligheidsafstanden, brandwerendheid van bouwdelen en keuring van de sprinkler) en eind december tijdens de verkoopdagen. Wat opvalt is dat, ondanks dat ondernemers al jaren weten wat de regels zijn, er altijd nog overtredingen plaats vinden.

Verzoeken tot handhaving

Wij krijgen verzoeken van derden om op een bedrijf te gaan handhaven. Deze verzoeken moeten beoordeeld worden en vervolgens wordt besloten om wel of niet te gaan handhaven. Van deze mogelijkheid werd tot 2022 steeds meer gebruik gemaakt, echter we zien nu een daling ten opzichte van 2022. Er zijn in 2023 12 verzoeken tot handhaving binnengekomen, terwijl dat in 2022 nog 22 waren.

Last onder dwangsom of bestuursdwang

Door de Landelijke Handhavingstrategie (LHS) meer toe te passen zijn de laatste jaren steeds meer (vooraankondigingen) lasten onder dwangsom of bestuursdwang opgelegd. Naast een aantal grote en vaak langlopende handhavingzaken betreft het over het algemeen zaken van kleinere overtredingen die allemaal of al opgelost zijn of snel opgelost kunnen worden. Het wil dus niet zeggen dat het allemaal leidt tot een daadwerkelijke dwangsom of bestuursdwang. De meeste bedrijven hebben voor het zover komt de overtreding(en) al opgelost. Over 2023 zijn er naast al lopende handhavingzaken vanuit eerdere jaren 94 handhavingzaken opgestart, waarvan 86 voor een last onder dwangsom en 8 voor een last onder bestuursdwang.

Strafrechtelijke handhaving door Buitengewoon Opsporingsambtenaren (BOA's)

Dit betreft diverse soorten misdrijven/ overtredingen. Er zijn 127 strafrechtelijke onderzoeken opgestart. Bij 40 onderzoeken is er uiteindelijk ingezet op een strafrechtelijk instrument, zijnde processen-verbaal (10), BSBm (9), SAM (3) en bij 18 onderzoeken is een strafrechtelijke waarschuwing (zowel schriftelijk als mondeling) uitgedeeld. Er zijn 87 zaken strafrechtelijk opgepakt waar het onderzoek in 2023 (nog) niet heeft geleid tot vervolging door de ODA.

2. Wat hebben we daarvoor gedaan

Verbeterde uitvoering toezicht

We werken met een risico & effectgerichte benadering, gebaseerd op steeds meer beschikbare informatie vooraf. Dit hebben we voor enkele branches vertaald naar specifieke brancheplannen. Hierin staan verschillende manieren van toezicht houden, zoals de traditionele reguliere controle, de aspectcontrole en de zelfcontrole (bedrijven vullen vooraf zelf een checklist in, waarna gekeken wordt waar de ODA zelf nog langs moet gaan voor een controle). Verder wordt

in een brancheplan ook beschreven welke overtredingen het meest voorkomen in zo'n branche en hoe je mogelijke overtredingen kunt voorkomen door bijvoorbeeld voorlichting. In 2023 hebben we een start gemaakt voor een nieuwe risicoanalyse in het kader van de Omgevingswet, gebaseerd op Milieu Belastende Activiteiten (MBA's) in plaats van inrichtingen. Deze nieuwe risicoanalyse zal de basis worden voor het Handhavingsuitvoeringsprogramma (HUP) 2025 en de daaropvolgende jaren.

Landelijke handhavingstrategie (LHS)/ naleefgedrag

Binnen de ODA wordt gewerkt met de LHS. Hierbij wordt per overtreding in stappen bekeken wat de vervolgacties moeten zijn. Dit kan betekenen dat zowel bestuursrechtelijk als strafrechtelijk opgetreden moet worden. Een belangrijk aspect hierbij is het naleefgedrag van het bedrijf (overigens ook een onderdeel van het risico- en effectgerichte toezicht).

Gebruik van strafrecht

In het kader van het vorige punt en de toetsing van overtredingen aan de hand van de LHS zijn de werkzaamheden in het kader van het strafrecht door de BOA's van belang. Daarom wordt er steeds gekeken naar een verbetering van de samenwerking met het OM, FP en de politie. De onderlinge contacten zijn goed, maar de verwachtingen en daarmee de werkafspraken en de -processen kunnen nog beter op elkaar worden afgestemd.

Ondermijning

Ondermijning is de vermenging van de onderwereld met de bovenwereld. Je kunt hierbij b.v. denken aan drugslabs in leegstaande bedrijfspanden maar ook aan fraudezaken en milieucriminaliteit. De ODA kan hierbij vaak helpen, o.a. omdat onze medewerkers de ogen en oren kunnen zijn voor het signaleren van deze zaken. Binnen de ODA hadden we in 2023 daarvoor 2 contactpersonen, waaronder de coördinator ondermijning die in nauw contact staan met de gemeentes en andere handhavingpartners. Wij nemen o.a. ook deel aan de gemeentelijke ondermijningsoverleggen. We merken dat we steeds vaker voor ondermijningsacties ingezet worden. Daarom zal vanaf 2024 het aantal contactpersonen uitgebreid worden naar 4.

3. Wat heeft het gekost

(bedragen in 1.000 euro's)

Overzicht baten en lasten Programma 2 Toezicht en Handhaving							
x € 1.000	Begr. 2023 Na wijz.			Realisatie 2023			Begr - rel
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Saldo
Programmaplan							
Programma 2 Toezicht en Handhaving	5.583	3.411	2.172	5.346	3.342	2.004	-168
Overzicht							
Algemene dekkingsmiddelen							
Overhead		1.701	-1.701		1.624	-1.624	77
Heffing vennootschapsbelasting							
Onvoorzien		43	-43		0	0	43
Saldo van baten en lasten	5.583	5.155	428	5.346	4.966	380	-48

De baten liggen iets onder de begroting. Dat komt o.a. door een groter ziekteverzuim aan het begin van het jaar door nasleep van corona en langdurige ziekten bij enkele toezichthouders en het niet op tijd in kunnen vullen van vacatures na het vertrekken van 3 toezichthouders. De lasten zijn gebaseerd op de salarislasten van het team toezicht en handhaving en de inhuur van derden. De netto-lasten zijn lager dan begroot. Dat komt met name omdat door het niet tijdig kunnen invullen van vacatures na het vertrek van 3 toezichthouders.

IV. Programma 3 – Specialismen

1. Wat hebben we bereikt

Het totaal aantal adviezen in het jaar 2023 is ten opzichte van 2022 toegenomen. Voor een verdere toelichting zie hieronder in paragraaf 2.

Percentage adviezen binnen de servicenorm van 4 weken (minimaal 80%)

80,7% van de adviezen zijn binnen de afgesproken 4 weken geleverd. Dit ligt boven de norm en is een verlaging ten opzichte van het jaar ervoor toen 85% van de adviezen binnen de servicenorm van 4 weken lag.

2. Wat hebben we daarvoor gedaan

Archeologie

In 2023 is het regulier archeologisch werk weer uitgevoerd, waaronder het geven van archeologische adviezen, beoordelen van opgravingsrapporten en het toetsen van archeologische bureauonderzoeken en booronderzoeken. Het aantal gegeven adviezen en beoordelingen is nagenoeg gelijk gebleven ten opzichte van 2022. Evenals vorig jaar was sprake van een relatief groot aantal grootschalige proefsleuvenonderzoeken en archeologische opgravingen.

Om de kwaliteit van de archeologietaken te borgen en te voldoen aan de kwaliteitscriteria is er samengewerkt met de archeologische dienst van de gemeente Zutphen.

Aanvullend heeft de ODA dit jaar een Achterhoekse Archeologiedag georganiseerd. Deze richtte zich op een breed publiek van geïnteresseerden uit de regio. Met een opkomst van 120 bezoekers was deze dag zeer goed bezocht. Tot slot is de ODA bezig met het ontwikkelen van een digitaal platform (storymapping) om het archeologisch verhaal van de Achterhoek op een toegankelijke manier te vertellen aan de inwoners van de regio.

Bodem

Naast reguliere taken zoals het geven van bodemadviezen in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen en het beoordelen van bodemrapporten is er in 2023 aandacht geweest voor de inwerkingtreding van de omgevingswet. Samen met de partners voeren we het overkoepelende project 'bodem in de Omgevingswet' uit. Het doel van dit project is kijken hoe de taken die we nu uitvoeren, onder de Omgevingswet worden uitgevoerd en welke taken erbij komen. Verder gaan we na of het nodig is om, voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet, nog lokale regels op te stellen.

Voor de Nota bodembeheer is samen met het vakberaad bodem een adviesbureau ingehuurd die een voorstel heeft gemaakt om de tekst van de nota zodanig aan te passen en aan te vullen dat deze opgenomen kan worden in het omgevingsplan.

Zowel met betrekking tot de voorbereiding van de Omgevingswet maar ook voor tal van andere onderwerpen zijn diverse bodemadviseurs van de ODA betrokken binnen verschillende landelijke en regionale overlegstructuren waarin we meedenken en meepraten om de regio achterhoek op een goede manier in te vertegenwoordigen. Denk hierbij aan het Gelders Ondergrond Overleg (GOO), maar ook de VNG of OD-NL. Binnen deze overleggen kunnen we kwijt waar we als gemeenten en als regio tegenaan lopen, worden inhoudelijke zaken besproken en kennis opgehaald en gedeeld. De opgedane kennis wordt vervolgens ook weer gedeeld met onze partners.

Externe veiligheid

In 2023 zijn de reguliere taken uitgevoerd zoals het geven van externe veiligheidsadviezen in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen en het beoordelen van externe veiligheid in omgevingsvergunningen (milieu). Daarnaast heeft de ODA zich beziggehouden met de volgende projecten:

- Werken aan de toekomst: in het kader van dit project zijn het afgelopen jaar verschillende activiteiten ontplooid om de aandacht voor externe veiligheid zowel intern als extern te vergroten. Voorbeelden van activiteiten zijn het verzorgen van gastcolleges op hogescholen, het organiseren van kennissessies voor gemeenten en het opzetten van een stageprogramma om studenten kennis te laten maken met externe veiligheid.
- De Adviesrobot: de ODA is samen met de Omgevingsdienst Regio Arnhem en adviesbureau Oostkracht10 bezig met het ontwikkelen van de Adviesrobot. Dit is een digitaal programma dat geautomatiseerde standaardadvisering voor externe veiligheid in Gelderland mogelijk maakt. Het doel van dit programma is om de afhandeling van simpele adviesaanvragen te automatiseren zodat meer tijd overblijft voor ingewikkelde adviesaanvragen.
- Gelders Externe Veiligheid Overleg (GEVO): net als voorgaande jaren neemt de ODA deel aan het GEVO. Dit is een regionale kennisschakel die partners en gemeenten van de zes Gelderse omgevingsdiensten informeert over landelijke en regionale ontwikkelingen op het gebied van externe veiligheid. De ODA vervult samen met de Omgevingsdienst Veluwe het voorzitterschap van dit overleg.

Juridisch

In 2023 zijn reguliere taken uitgevoerd als: het juridisch toetsen van omgevingsvergunningen, het opstellen en toetsen van handhavingsbesluiten, de ondersteuning van vergunningverleners en toezichthouders, het behandelen van bezwaarprocedures, voorlopige voorzieningen en (hoger)beroepsprocedures, het afhandelen van verzoeken tot handhaving, verstrekken informatie bij WOO verzoeken van de provincie, het bijhouden van jurisprudentie en nieuwe wetgeving en implementeren hiervan in de organisatie.

Daarnaast is juridisch bijgedragen aan:

- saneren van ontmantelde drugslabs en kostenverhaal
- implementatie van de Omgevingswet bij zowel de partners als ook binnen de eigen organisatie
- actualiseren DVO's en mandaten in verband met de Omgevingswet
- proces voor de wijziging van de gemeenschappelijke regeling
- nader afstemmen van werkprocessen tussen de ODA en gemeentelijke bezwaarcommissies van de partners
- bijdragen aan de behandeling van gemeentelijke WOO verzoeken

Geluid

In 2023 hebben de werkzaamheden binnen het werkveld geluid in hoofdzaak bestaan uit het geven van adviezen in het kader van melding- en vergunningprocedures en bij ruimtelijke procedures. Daarnaast is ondersteuning geboden aan de toezichthouders in situaties waarbij (complexere) geluidsmetingen zijn verricht en aan juristen bij zittingen van bezwarencommissies en de rechtbank.

Meldenswaardig is dat in 2023 de gemeenten Doetinchem en Bronckhorst het zonebeheer industrielawaai hebben overgedragen aan de Oda. Voor de industrieterreinen waar het zonebeheer al bij de Oda lag is gestart met het actualiseren van de zonebeheersmodellen. In 2023 zijn de modellen voor De Mars in Zutphen en bedrijvenpark A18 in Doetinchem geactualiseerd. Verder is tijd en energie gestoken in de voorbereiding op de komst van de Omgevingswet.

Luchtkwaliteit en geur

Naast reguliere taken zoals het geven van luchtkwaliteit- en geuradviezen in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen en het beoordelen van luchtkwaliteitsrapporten, is in 2022 voor zeven gemeenten de monitoring van de luchtkwaliteit uitgevoerd in het kader van het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL).

In voorkomende gevallen werden adviezen gegeven ten aanzien van geur bij de meer complexe milieuvergunningverlening of – handhaving bij bedrijven.

Een belangrijk deel van de beschikbare capaciteit is nodig geweest voor de beoordeling van de stikstofemissie van bouwvergunningaanvragen. Door de partners werden vragen uitgezet ten aanzien van de aanhaakverplichting die in 2023 gold ten aanzien van mogelijk verplichte natuurvergunningen als gevolg van de bouw van woningen en andere bouwprojecten in combinatie met het wegvallen van de bouwvrijstelling (bij benadering 300 adviesverzoeken). Hiertoe is beleid ontwikkeld en heeft dit in een enkel geval geleid tot het advies aan de partners om bij een bouwproject contact op te nemen met het bevoegde gezag (de provincie) ten aanzien van de Natuurwetgeving om te bezien of een vergunningtraject opgestart moet worden.

Milieueffect(boordelings)rapportages (MER)

Bij de beoordeling van bestemmingsplannen worden steeds vaker ook (vormvrije) milieu-effect beoordelingsrapportages opgesteld. De noodzaak voor- en de beoordeling van de kwaliteit van deze rapportages en eventueel inhoudelijke tekortkomingen werden teruggekoppeld aan de partners.

Licht

Er zijn steeds vaker klachten ten aanzien van deze voorheen nauwelijks aan de orde zijnde milieuproblematiek. Naast het opbouwen van expertise op dit gebied werden ook lichtadviezen aan de partners verstrekt.

Bestemmingsplannen

Naast het beoordelen van de noodzaak en de kwaliteit voor MER-rapportages werden ook ten aanzien van het verplichte onderdeel milieuzonering diverse (reguliere) adviezen verstrekt. Wanneer hierbij een geurproblematiek speelde ten aanzien van nabij gelegen agrarische bedrijven werden ook aan de hand van de V-Stacks rekenmethode voorgrond- en achtergrondgeurberekeningen opgesteld, aangezien hier naast de richtafstanden van de VNG-brochure, ook de wettelijke afstanden van de Wet geurhinder en veehouderij een rol spelen. In dit kader werd ook een advies aan het VNG uitgebracht ten aanzien van de mogelijke wijziging van de bestaande zonerings-systematiek door de VNG. Uiteraard spelen de bovengenoemde milieuaspecten afwisselend ook een rol bij de te beoordelen bestemmingsplannen, waarbij vaak in overleg met de andere specialisten (externe veiligheid, geluid) gezocht wordt naar een oplossing bij een complexe zoneringsproblematiek.

3. Wat heeft het gekost

(bedragen in 1.000 euro's)

Overzicht baten en lasten Programma 3 Advies							
x € 1.000	Begr. 2023 Na wijz.			Realisatie 2023			Begr - rel
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Saldo
Programmaplan							
Programma 3 Advies	2.186	1.514	672	2.593	2.008	585	-87
Overzicht							
Algemene dekkingsmiddelen							
Overhead		718	-718		806	-806	-88
Heffing vennootschapsbelasting							
Onvoorzien		18	-18		0	0	18
Saldo van baten en lasten	2.186	2.250	-64	2.593	2.814	-221	-157

De baten zijn toegenomen door extra werk. Ook aan de lasten kant zien we een stijging. Vooral bij de specialismen is de ODA genoodzaakt een beroep te doen op externe inhuur om aan de gevraagde werkzaamheden te kunnen voldoen.

V. Programma 4 - Stelseltaken

Het Gelders Stelsel is een samenwerkingsverband van de zeven Gelderse Omgevingsdiensten (OD's). De OD's verrichten in de nabijheid van gemeenten de Wabo-taken waarvoor zij robuuste taakuitvoering realiseren. Om deze robuustheid te garanderen zijn samenwerkingsafspraken gemaakt die zijn vastgelegd in stelselafspraken. Hiermee zijn de OD's in Gelderland onlosmakelijk met elkaar verbonden.

Er zijn stelselafspraken gemaakt over:

- Complexe vergunningverlening (ODRN);
- Toezicht en handhaving provinciale bedrijven (ODRA);
- Ketentoezicht (ODR);
- Coördinatie en kwaliteit, Informatievoorziening Gelderse Omgevingsdiensten (I-GO) (ODDV);
- Het Portaal - kenniscentrum en communicatie (OVIJ);
- Coördinatie Bestuurlijke strafbeschikking Milieu (ODNV);
- HRM, Bestuurlijk & Juridisch (ODA).

De dienst waar een stelseltaak is belegd, voert die taak uit mede ten behoeve van de overige diensten. Daarmee is de basis gelegd voor het Gelders Stelsel dat in samenhang functioneert. ODA voert de stelseltaken HRM, Bestuurlijk & Juridisch uit. Een paar lichten we eruit.

Complexe vergunningverlening

Op het grondgebied van de ODA liggen complexe gemeentelijke inrichtingen. De impact van complexe bedrijven is groot door bijvoorbeeld luchtuitstoot, geur- en geluidoverlast of omdat deze bedrijven met gevaarlijke stoffen of afval werken. De ODRN stelt voor de omgevingsdiensten in Gelderland en dus ook voor de ODA het milieudeel voor de omgevingsvergunning op voor dit type bedrijven. ODRN levert hiervoor de technische inhoud en alle onderdelen die te maken hebben met aspecten zoals externe veiligheid, geluid, lucht en geur. De totale regie van de procedure, zoals het versturen van brieven en het bewaken van wettelijke termijnen, ligt bij de lokale omgevingsdienst.

In 2023 is een pilot uitgevoerd waarbij de ODA voor twee complexe inrichtingen de vergunningverlening zelf heeft uitgevoerd. Deze pilot is inmiddels succesvol afgerond en de ODA is voornemen met ingang van 2024 alle vergunningverlening voor complexe gemeentelijke inrichting zelf uit te gaan voeren.

Ketentoezicht

De regie op deze taken ligt in het Gelders stelsel bij de Omgevingsdienst Rivierenland (ODR). De ODA heeft zelf de taken uitgevoerd en is daarbij ondersteund door de ODR. Het doel van ketentoezicht is het integraal in beeld brengen, voorkomen en bestuursrechtelijk aanpakken van risicovolle activiteiten en gedragingen met o.a. (afval)stoffen die kunnen leiden tot schade aan de leefomgeving en -ondermijning in de (afval)stoffenketens. Hiermee leveren we een bijdrage aan de effectieve aanpak van milieucriminaliteit.

Dit doen we via risico- en informatie gestuurde (keten) analyses en Diepgaand Administratief Toezicht (DAT). De analyses geven een gestructureerd en integraal beeld van de problematiek en geven richting aan vervolginterventies, ook voor gemeentes en andere ketenpartners. Resultaten in 2023 waren o.a. een drietal diepgaande administratieve onderzoeken bij afvalbedrijven en een dashboard die asbesttoezichthouders actuele inzichten geeft in asbestdata en een indicatie van mogelijke overtredingen/overtreders,.

P&O stelseltaak (ODA)

De ODA is verantwoordelijk voor de stelseltaak HRM. Vanuit een coördinerende rol vertegenwoordigt zij de HR-expertgroep, bestaande uit 7 HR adviseurs en een arbeidsjurist. De HR-expertgroep houdt zich bezig met gezamenlijke HR-thema's. Deze zijn gerelateerd aan het gezamenlijk arbeidsvoorwaardenreglement, de cao en de medezeggenschap. De HR-

expertgroep richt zich met name op kennisdeling. De cao wijzigingen bracht met zich mee dat thema's als het verlofsparen, vitaliteit en het thuiswerken in het bijzonder aandacht kregen.

Bestuurlijk & juridisch (ODA)

De expertgroep adviseert de directeuren over diverse thema's waaronder:

- Voorbereiding bestuurlijke besluitvorming
- Aanpassing mandaatregeling als gevolg van Omgevingswet
- Vereenvoudiging van procedures
- Samenwerking taskforce Omgevingswet

BSBm (Bestuurlijke Straf Beschikking milieu) ODNV)

De bevoegdheid voor de BSBm is toebedeeld aan de directeuren van de omgevingsdiensten en wordt uitgevoerd door BOA's. Binnen het stelsel was tot halverwege 2021 de coördinatie van de uitvoering van de BSBm's en het aanspreekpunt voor het OM belegd bij omgevingsdienst Noord Veluwe. Met het vertrek van de toenmalige directeur is deze taak overgedragen aan de directeur van de ODA, de uitvoering blijft bij Noord Veluwe.

Wat heeft het gekost

(bedragen in 1.000 euro's)

Overzicht baten en lasten Programma 4 Stelseltaken							
x € 1.000	Begr. 2023 Na wijz.			Realisatie 2023			Begr - rel
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Saldo
Programmaplan							
Programma 4 Stelseltaken	77	364	-287	107	399	-292	-5
Overzicht							
Algemene dekkingsmiddelen							
Overhead			0				
Heffing vennootschapsbelasting							
Onvoorzien			0				
Saldo van baten en lasten	77	364	-287	107	399	-292	-5

Voor een toelichting verwijzen wij u naar het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening.

VI. Programma 5 – Overige activiteiten en projecten

Commissie van Aartsen

Op 4 maart 2021 heeft de commissie van Aartsen het rapport "Om de leefomgeving" aan de demissionair staatsecretaris) aangeboden, waarin tien aanbevelingen worden gedaan om te komen tot een toekomstvast, effectief, slagvaardig en toekomstgericht VTH-stelsel. Aanvullend zijn twee vervolgrapporten aangeboden. Het rapport "Omgevingsdiensten in beeld" geeft een verzameling en analyse van alle relevante data van alle omgevingsdiensten die bij de commissie van Aartsen nog niet meegenomen waren en het rapport "Juridisch onderzoek aanbevelingen Adviescommissie Vergunningverlening" geeft een wijze waarop de aanbevelingen vanuit de commissie van Aartsen wettelijk opgevolgd zouden kunnen worden. Hierop is het Interbestuurlijke programma versterking VTH stelsel (IBT) opgezet waarin Omgevingsdienst Nederland (ODNL) en de individuele diensten werken aan bovengenoemde punten.

Onderzoek provincie Gelderland over robuustheid Gelders stelsel

De provincie Gelderland heeft in het kader van de doeltreffendheid en doelmatigheid een artikel 217a onderzoek uitgevoerd naar de Omgevingsdiensten in Gelderland. De centrale vraag was of de omgevingsdiensten voldoende robuust en toekomstbestendig zijn. De conclusie was volgens de onderzoekers dat dit nu onvoldoende het geval is door onvoldoende doorzettingsmacht, krapte op de arbeidsmarkt en niet naar behoren werkende informatie- en communicatielijnen. Naast dat de provincie 'weer' actief wil gaan deelnemen aan alle besturen van de omgevingsdiensten, hebben ze een vervolgonderzoek naar de robuustheid van het Gelders stelsel gedaan. Hierin worden een oordeel en aanbevelingen gegeven over de mate waarin het Gelders stelsel in staat is om ontwikkelingen, die binnen het eerder genoemde IBP worden uitgewerkt, in te vullen. Het rapport is in 2023 opgeleverd en besproken. Voor de uitkomsten is een plan van aanpak opgesteld waarin de ODA aangeeft hoe zij wil gaan voldaan aan deze robuustheidscriteria. Begin 2024 is het plan van aanpak aangeleverd bij de staatssecretaris.

Omgevingswet

De afgelopen jaren is de inwerkingtreding van de nieuwe Omgevingswet steeds uitgesteld. Op dit moment lijkt de minister te sturen op de inwerkingtreding op 1 januari 2024. Discussie over de inwerkingtreding richt zich enerzijds op de techniek (DSO), maar anderzijds ook vanwege de beschikbare middelen, tijd en vacatures die langdurig openstaan in het land bij zowel partners als ketenpartners. ODA bereidt zich samen met de (keten-)partners voor op de verschillende scenario's door o.a.:

- het oefenen met de Omgevingswet en de samenwerkingsafspraken binnen de Achterhoek;
- het wijzigen van het productenboek gebaseerd op de Omgevingswet;
- onderzoeken en adviseren over mogelijk te heffen milieuleges in de toekomst;
- het beleidsneutraal omzetten van DVO/mandaat.

Archiefbeheer

De ODA bereidt zich samen met de DIV-collega's van de partners en onze archiefinspecteur voor om de partners te ontzorgen in het beheren van het archief. De planning was om zo mogelijk al per 1 januari 2022 het archief in mandaat te beheren. Dit bleek echter te ambitieus. In 2022 hebben de DIV collega's de focus gelegd op de kwaliteit van registeren, alle ODA medewerkers die werken met het zaakstelsel heeft een opfriscursus genoten en er wordt gemonitord op registratie. Tijdens het proces bleek ook dat er een tekort aan DIV kennis is binnen de ODA, er een vacature hiervoor opgestart en deze is per 1 februari 2023 ingevuld. Met de geworven DIV adviseur hebben we kennis en kunde in huis om het Project Archief in beheer van de ODA af te kunnen ronden. Tevens zijn de DIV-collega's bezig geweest met het testen en valideren van een update van het zaakstelsel; OneGov. Sinds vorig jaar zijn wij overgegaan naar een Cloud

omgeving. Dit zorgt ervoor dat de ODA meerdere functionaliteiten in het zaakstelsel kan gebruiken en ook niet meer afhankelijk is Doetinchem, zoals het voorheen georganiseerd was.

Gelders Programma gemeentelijke complexe bedrijven

Er wordt binnen het Gelders stelsel bekeken of het toezicht op de gemeentelijke complexe bedrijven geplaatst kunnen worden onder een gezamenlijk Gelders programma. De komst van de Omgevingswet, de kwaliteitscriteria waaraan voldaan moet worden en de verbeterpunten vanuit de commissie van Aartsen worden hierin meegenomen.

Wat heeft het gekost

(bedragen in 1.000 euro's)

Overzicht baten en lasten Programma 5 Projecten							
x € 1.000	Begr. 2023 Na wijz.			Realisatie 2023			Begr - rel
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Saldo
Programmaplan							
Programma 5 Projecten	4	0	4	583	0	583	579
Overzicht							
Algemene dekkingsmiddelen							
Overhead			0				
Heffing vennootschapsbelasting							
Onvoorzien			0				
Saldo van baten en lasten	4	0	4	583	0	583	579

Voor een toelichting verwijzen wij u naar het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening.

VII. Financiële uitkomsten

1. Algemeen

De Omgevingsdienst Achterhoek verkrijgt haar inkomsten hoofdzakelijk uit bijdragen van de deelnemende partners. Daarnaast kan zij opbrengsten verkrijgen buiten de deelnemende partners.

2. Financiële resultaten

Onderstaand de financiële resultaten over 2023.

Omschrijving	2022 Realisatie Periode P12	2023 Begroting	2023 Realisatie	
x € 1.000				
LASTEN				
1	Personele kosten/Inhuur en diensten derden	8.066	8.014	8.488
2	Organisatiekosten	843	916	916
3	Organisatieontwikkeling en SPP	16	113	92
4	Bovenregionale taken	347	364	283
5	Organisatie ondersteuning	617	689	649
6	Algemene lasten	0	76	0
	Totaal Lasten	9.889	10.172	10.428
	BATEN			
21	Bijdragen van derden	480	81	690
25	Bijdragen deelnemers	9.025	10.091	10.186
	Totaal Baten	9.505	10.172	10.876
	Gerealiseerde resultaat	-384	0	448

Het was voor de ODA een bewogen jaar vanwege het interbestuurlijk programma versterking VTH. Dit vraagt veel van de organisatie en onze mensen. Ondanks de druk van het IPB zien een toenemende vraag naar onze dienstverlening en producten en dat is mooi. Tegelijkertijd bereiden we ons, ook vorig jaar volop voor op de omgevingswet. In toenemende mate zien we ook dat het heel moeilijk is om geschikte mensen te vinden. In combinatie met meer uitval door ziekte richting einde van het jaar neemt de gevoelde werkdruk dan verder toe.

Ten opzichte van vorig jaar hebben we minder beroep hoeven doen op inhuur om werk weg te zetten. Een (groot) gedeelte van onze trainees worden steeds beter ingewerkt en kunnen daardoor zelfstandig werk oppakken. Met het blijven zelf opleiden van trainees hopen we de afhankelijkheid richting externe inzet verder te verlagen.

De stijgende baten door de toenemende vraag van onze dienstverlening en onze werkzaamheden voor het IPB en energietoezicht leiden tot een positief resultaat van € 448.000. Voor een nadere toelichting op de verschillende onderdelen wordt verwezen naar de toelichting op de baten en lasten in de jaarrekening.

VIII. Paragrafen

Inleiding

In het Besluit Begroting en Verantwoording zijn zeven verplichte paragrafen opgenomen voor provincies, gemeenten en hun gemeenschappelijke regelingen. Deze zijn niet allemaal relevant voor de Omgevingsdienst Achterhoek. Om die reden zijn de paragrafen lokale heffingen, grondbeleid en verbonden partijen achterwege gelaten.

De volgende paragrafen worden achtereenvolgens behandeld:

1. Bedrijfsvoering
2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing
3. Financiering
4. Onderhoud kapitaalgoederen

1. Bedrijfsvoering

I-GO (informatievoorziening Gelderse Omgevingsdiensten)

De provincie heeft medio 2015 het initiatief genomen de informatievoorziening van, door en tussen de zeven omgevingsdiensten en de provincie te verbeteren. Dit is gebeurd door de ontwikkeling van een centrale Informatievoorziening (IGO). Inmiddels is I-GO in de beheerfase beland.

Formatie en Personeel

Hieronder een overzicht van de ontwikkeling van de bezetting van de ODA tot en met 31 december 2023 (in aantallen fte).

31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023
70,6 fte	75,56 fte	80,31 fte	89,5 fte

De arbeidsmarkt is krap. Dat geldt ook voor het vakgebied milieu. In het laatste onderzoek van het UWV is terug te zien hoe kansrijk een carrière in de milieu-branche is. Tegelijkertijd is het aantal opleidingen dat zorgt voor nieuwe aanwas schaars. De kans op uitstroom van medewerkers is groter vanwege het grote (financieel aantrekkelijke) aanbod van banen buiten de overheid. Ook de Oda heeft dit jaar te maken gehad met een grotere uitstroom dan voorgaande jaren. De vacatures die ontstaan zijn met moeite in te vullen. Daarom is er gezocht naar creatieve mogelijkheden om te kunnen blijven voldoen aan de vraag van onze partners. Een van de voorbeelden is het zelf opleiden van medewerkers. In 2022 zijn er wederom 4 HBO geschoolde medewerkers gestart die we zelf opleiden tot milieu vergunningverleners/juristen. De werkprocessen worden continu opnieuw tegen het licht gehouden zodat (her)organisatie leidt tot het optimaal benutten van ieders capaciteit(en).

Daarnaast zien we dat extra opdrachten vanuit de partners, met name op het gebied van specialisme een beroep doen op capaciteit. Om hierin te blijven voorzien is er extra capaciteit aangetrokken.

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuim percentage over 2023 is 5,6%. Dat is een behoorlijke afname ten opzichte van voorgaande jaren. Begin van het jaar we nog een relatief hoog ziekteverzuim (gelijk aan eind vorig jaar) vanwege o.a. structurele ziekte. Gaande het jaar is dit teruggelopen richting de norm. Deze daling zien we ook terug in de productiviteit.

P&O: kwaliteitscriteria en e-portfolio

Oda is in 2023 invulling blijven geven aan de KC 2.2. Voor de taken die de Oda uitvoert voor de partners is zij robuust. Dat houdt in dat aan de eisen die de KC 2.2. stelt wordt voldaan door;

- a. voldoende medewerkers in dienst te hebben die voldoen aan de KC 2.2. die gelden voor het betreffende deskundigheidsgebied.
- b. door van samenwerking met andere diensten uit het Gelders Stelsel
- c. externe partijen (inhuur).

Arbobeleid

Sinds 2022 heeft de ODA een extern arbo-adviseur die ODA ondersteund bij het uitwerken van een spoorboekje voor het plan van aanpak van de eerder uitgevoerde RI&E. Dit kreeg in 2023 een vervolg. Met de terugkeer van medewerkers naar de kantoorwerkplek in de gemeente Bronckhorst neemt ook de druk op de kantoorruimte toe. In 2023 zijn er daarom wederom gesprekken geweest met de gemeente Bronckhorst om te kijken hoe we hiervoor een oplossing voor kunnen vinden.

Dienstverleningsovereenkomsten (DVO's) ondersteunende diensten

Onderstaande partners verrichten voor ons de volgende ondersteunende diensten.

Partner	Ondersteunende dienst
Berkelland	Financiële administratie
Bronckhorst	Facilitaire zaken en huisvesting
Doetinchem	Informatisering en automatisering inclusief archief
Lochem	Personeels- en salarisadministratie

Om het verwachtingspatroon van de te leveren en te ontvangen diensten op elkaar af te stemmen, zijn hiervoor DVO's afgesloten.

Financiële rechtmatigheid

In dit stuk is de analyse op de begrotingsafwijkingen en daarmee de begrotingsrechtmatigheid te lezen. Voor de verantwoordingsgrens van de rechtmatigheid is vastgesteld op 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee € 321.780. In deze paragraaf worden echter afwijkingen van boven € 100.000 gepresenteerd.

Analyse begrotingsrechtmatigheid op grond van artikel 189, lid 3 van de Gemeentewet zijn alle begrotingsoverschrijdingen op lasten (en daarmee overeenstemmende balansmutaties) onrechtmatig. Bij de afweging van de vraag of van de begrotingsonrechtmatigheden meetellen in het rechtmatigheidsoordeel van de externe accountant zijn de criteria "passend binnen het door het bestuur uitgezette beleid", "sprake van compensatie door direct gerelateerde opbrengsten", "open-einde-regelingen" en "overschrijding geconstateerd vóór of na verantwoordingsjaar" van belang.

Uit analyse blijkt bij twee van de vijf programma's dat de lasten lager waren dan begroot na wijziging, dus formeel rechtmatig zijn. De overschrijdingen van de lasten van programma 4: stelsentaken vallen onder de toelichtingsgrens. De overschrijding op het resterende programma: 3 advies wordt onder dit overzicht toegelicht.

Overzicht baten en lasten Programma 3 Advies							
x € 1.000	Begr. 2023 Na wijz.			Realisatie 2023			Begr - rel
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Saldo
Programmaplan							
Programma 3 Advies	2.186	1.514	672	2.593	2.008	585	-87
Overzicht							
Algemene dekkingsmiddelen							
Overhead		718	-718		806	-806	-88
Heffing vennootschapsbelasting							
Onvoorzien		18	-18		0	0	18
Saldo van baten en lasten	2.186	2.250	-64	2.593	2.814	-221	-157

De overschrijding van de lasten (€ 564.000) binnen advies zit voornamelijk op kosten van derden, ofwel inhuur kosten. We zien dat het lastig is om (de juiste) mensen te vinden voor advies. Om aan de stijgende vraag te kunnen voldoen zijn we dus genoodzaakt geweest om expertise in te huren. Tegenover de hogere kosten staan ook hogere baten n.a.v. de werkvraag die onze partners aan ons stelt. Er is hier dus sprake van compensatie door direct gerelateerde opbrengsten. De conclusie is dan ook onrechtmatig, maar telt niet mee voor het oordeel.

De overige afwijkingen worden onder de volgende tabel toegelicht.

Jaar 2023; x 1.000 euro

x € 1.000	Taakveld	Begroting 2023		Begroting 2023 na wijz		Realisatie 2023		Begr-real
		Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Saldo
Programmaplan								
Programma 1 Vergunningverlening	7.4 Milieubeheer	2.050	1.515	2.322	1.701	2.247	1.568	58
Programma 2 Toezicht en handhaving	7.4 Milieubeheer	5.315	3.187	5.583	3.411	5.346	3.342	-168
Programma 3 Advies	7.4 Milieubeheer	1.927	1.405	2.186	1.514	2.593	2.008	-87
Programma 4 Stelseltaken	7.4 Milieubeheer	77	352	77	364	107	399	-5
Programma 5 Projecten	7.4 Milieubeheer	4	0	4		583		579
Overzichten								
Overhead	0.4 Overhead ondersteuning organisatie		2.841		3.104		3.110	-6
Algemene dekkingsmiddelen	0.5 Treasury		0					0
Bedrag onvoorzien	0.8 Algemene baten en lasten		73		78		0	78
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten normale bedrijfsvoering		9.373	9.373	10.172	10.172	10.876	10.428	448
Bijdrage deelnemers in het tekort 2022						298		
Toevoegingen en ontrekkingen aan de reserves							298	
Resultaat		9.373	9.373	10.172	10.172	11.174	10.726	448

Binnen programma 1 liggen de lasten € 133.00 onder begroting en dit heeft te maken met lagere personeelslasten binnen team vergunningverlening.

Binnen programma 2 bleven de baten €237.000 achter op begroting, zoals eerder tijdens het jaar aan het bestuur is medegedeeld. Zoals al beschreven stond in de toelichting van het programma komt het achterblijven o.a. door een groter ziekteverzuim aan het begin van het jaar door nasleep van corona en langdurige ziekten bij enkele toezichthouders en het niet op tijd in kunnen vullen van vacatures na het vertrekken van 3 toezichthouders.

Zoals eerder aangegeven is er binnen programma 3 een overschrijding in zowel de baten (€ 407.000), alsmede de lasten (€ 494.000) vanwege de stijgende vraag in specialistische adviezen. Om op korte termijn aan deze vraag te kunnen voldoen is deze expertise ingehuurd.

Binnen programma 5 is een duidelijke overschrijding in de baten van € 579.000. Dit komt voornamelijk door de ontvangen bedragen voor de specifieke uitkeringen IPB VTH en energietoezicht. Omdat de omvang van de uren en daarmee de opbrengsten vanuit de uitkeringen vooraf lastig te bepalen is, zijn deze bedragen niet opgenomen in de begroting.

Voorwaardencriterium

Het voorwaardecriterium gaat over de eisen die worden gesteld bij de uitvoering van de financiële beheershandelingen. De voorwaarden hebben betrekking op aspecten zoals: doelgroep, termijn, grondslag, administratieve bepalingen, normbedragen, bevoegdheden, bewijsstukken, recht, hoogte en duur. De overdrachten van onder andere subsidies en uitkeringen zijn bijvoorbeeld aan bepaalde voorwaarden verbonden. Het niet in acht nemen van deze voorwaarden kan leiden tot een onrechtmatigheid.

Binnen dit criterium is er geen onrechtmatigheid vastgesteld.

Het actuele M&O beleid is op dit moment opgesteld en moet nog door het bestuur worden vastgesteld.

2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

De wereld om ons heen verandert continu. Dat betekent dat er altijd ontwikkelingen zijn waar geen rekening mee is gehouden. Deze ontwikkelingen kunnen de ODA geld kosten. Het is daarom verstandig financiële middelen te reserveren voor eventuele tegenvallers. Hoeveel we moeten reserveren hangt af van de risico's die we lopen. Het Algemeen Bestuur van de ODA heeft daartoe in november 2015 een notitie vastgesteld waarin de risico's en de benodigde weerstandscapaciteit zijn bepaald. Overigens merken we dat het benoemen van de risico's al helpt bij het beperken van de gevolgen. We letten meer op de mogelijke risico's en proberen eerder in te grijpen.

Definities

Hieronder worden de begrippen weerstandscapaciteit, risico en weerstandsvermogen gedefinieerd. Voor de begrippen bestaan soms meerdere definities. Er is steeds gekozen voor de definitie die het meest algemeen in gebruik is of die het beste bij de ODA past.

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit middelen en mogelijkheden waarover de ODA beschikt om niet begrote kosten, die onverwachts en substantieel zijn, te dekken, zonder dat de begroting en het beleid aangepast hoeven te worden. Het gaat om die posten waaruit tegenvallers eventueel bekostigd kunnen worden, zoals de algemene reserve. Onderscheid wordt gemaakt in incidentele en structurele weerstandscapaciteit.

Onder incidentele weerstandscapaciteit wordt verstaan de capaciteit die de organisatie heeft om eenmalige tegenvallers op te vangen. Onder structurele weerstandscapaciteit verstaan we middelen die permanent inzetbaar zijn om structurele tegenvallers op te vangen.

Risico

Een risico is een onzekere en ongewenste gebeurtenis die een nadelig effect kan hebben op de ODA, de doelen die zijn gesteld of de financiële positie van de ODA.

Weerstandsvermogen

De beschikbare weerstandscapaciteit afgezet tegen de benodigde weerstandscapaciteit noemen we 'weerstandsvermogen'. Het weerstandsvermogen is toereikend wanneer financiële tegenvallers goed opgevangen kunnen worden.

Anders gezegd: Het weerstandsvermogen geeft aan hoe robuust de financiële positie van een organisatie is. Door voldoende aandacht aan het weerstandsvermogen te besteden, kan worden voorkomen dat elke financiële tegenvaller dwingt tot bezuinigingen of een hogere bijdrage van de deelnemers.

Om het weerstandsvermogen objectiever te kunnen beoordelen is door het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement (NAR) een waarderingstabel ontwikkeld:

Waarderingscijfer	Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
A	Groter dan 2,0	Uitstekend
B	Groter dan 1,4 maar kleiner dan 2,0	Ruim voldoende
C	Groter dan 1,0 maar kleiner dan 1,4	Voldoende
D	Groter dan 0,8 maar kleiner dan 1,0	Matig
E	Groter dan 0,6 maar kleiner dan 0,8	Onvoldoende
F	Kleiner dan 0,6	Ruim onvoldoende

Bepaling weerstandscapaciteit ODA

De weerstandscapaciteit bestaat uit middelen en mogelijkheden om niet begrote kosten, die onverwacht en substantieel zijn, op te vangen. Binnen de ODA is de beschikbare weerstandscapaciteit aan de hand van twee posten berekend:

- Post algemene lasten/onvoorzien (structurele weerstandscapaciteit, begroting 2023: € 78.000).
- Algemene reserve (incidentele weerstandscapaciteit, stand 31-12-2023: € 115.000).

Welk bedrag is er met de risico's gemoed?

Om tot een waardering van een risico te komen moeten de (financiële) gevolgen/impact van een risico worden geschat. Vaak is niet exact aan te geven wat de omvang van een risico in financiële zin zal zijn. Daarom maken we gebruik van onderstaande tabel:

Klasse	Omvang
1	€0-€25.000
2	€25.000-€75.000
3	€75.000-€200.000
4	€200.000-€500.000
5	> €500.000

Hoe groot is de kans dat het risico zich voordoet?

Voor elk risico is een inschatting gemaakt van de kans dat zich een risico voordoet. Daarbij is gebruik gemaakt van de volgende kans-klasse indeling:

Klasse	Waarschijnlijkheid	Kans	Referentiebeeld
1	Zeër klein	10%	1 keer per 10 jaar of >
2	Klein	30%	1 keer per 5-10 jaar
3	Gemiddeld	50%	1 keer per 2-5 jaar
4	Groot	70%	1 keer per 1-2 jaar
5	Zeër groot	90%	1 keer per jaar of <

Gekozen uitgangspunten voor inventarisatie van de risico's

Afspraken dienstverleningsovereenkomsten

Met de deelnemers worden afspraken gemaakt over de dienstverlening en de informatievoorziening over en weer voor de taakuitoefening. Afwijkende situaties per deelnemer kunnen de efficiency-doelstellingen onder druk zetten of kunnen leiden tot te weinig werk per medewerker. Het is ook van belang de afspraken met de andere 'OD's juridisch goed te verankeren.

Het risico bestaat uit dat er meer uren noodzakelijk zijn om de taken uit te voeren waardoor minder vraag naar producten ontstaat dan verwacht. Door regelmatig overleg met de partners wordt de kans hierop risico verkleind. Het risico schatten we op € 50.000 (klasse 2) en de kans dat zich dit voordoet op 30% (klein).

Taakuitvoering

Hieronder verstaan we het risico van aansprakelijkheidsstelling bij de reguliere taakuitoefening. Hiervoor zijn de gebruikelijke aansprakelijkheidsverzekeringen gesloten.

Het restrisico bestaat uit het betalen van schadevergoedingen waarbij het eigen risico voor de ODA blijft.

We schatten de omvang op € 12.500 (klasse 1) en de kans dat zich dit voordoet op 10% (zeer klein).

Deelnemers treden uit de gemeenschappelijke regeling

Mocht een van de deelnemers de keuze maken om uit de gemeenschappelijke regeling te treden, dan zal dit een groot (financieel) effect kunnen hebben op de ODA. We schatten de omvang op €1.000.000 en de kans dat zich dit voordoet op 10% (zeer klein).

Calamiteit bij bedrijf

De ODA kan het verwijt krijgen niet goed te hebben gehandeld, nalatig te zijn geweest of onvoldoende te hebben gecommuniceerd tijdens of na een calamiteit. Ook is het mogelijk dat de ODA het verwijt krijgt dat ze vooraf (dus voordat de calamiteit plaats vond) niet goed heeft gehandeld.

Het vertrouwen in de ODA bij opdrachtgevers en burgers neemt af; schadeclaims en negatieve pers. Voor financiële consequenties zie taakuitvoering.

Als beheersingsmaatregel stellen we hier tegenover het opstellen van een communicatieplan/protocol hoe te handelen bij calamiteiten, praktijksituaties simuleren, kwaliteitsborging producten en kennis blijven delen binnen omgevingsdiensten en met de partners. Het (rest)risico schatten we daarmee op nihil.

Rechtmatigheid

Het niet voldoen aan de rechtmatigheidseisen kan leiden tot juridische procedures en claims.

De ODA wordt geacht rechtmatig, d.w.z. overeenkomstig wet- en regelgeving te handelen en moet daarin de opdrachtgevers adviseren. Het onvoldoende rechtmatig functioneren doet afbreuk aan het imago en het vertrouwen in de ODA.

Bovendien vormt het rechtmatigheidsaspect onderdeel van de interne controle.

We schatten het (rest)risico op nihil.

Bezuinigingen bij de deelnemers

Het risico is dat het rijk bezuinigt op provinciale- en gemeentelijke uitkeringen (Provinciefonds /Gemeentefonds) en/of dat de partner zelf bezuinigingsmaatregelen doorvoert. Voor de ODA bestaat het risico dat provincie en gemeenten een deel van de rijks- of eigen bezuinigingen afwentelen op de ODA. In de eind 2016 vastgestelde verrekensystematiek zijn onder meer afspraken gemaakt, hoe we met tekorten omgaan wanneer deze worden veroorzaakt door bezuinigingen bij de partner. Ondanks deze afspraken schatten we het risico op €250.000 (klasse 4) en de kans dat het zich voordoet op 10% (klein).

Loon- en prijsontwikkelingen

Aan het einde van 2023 is een nieuwe cao vastgesteld wat zal resulteren in loonstijgingen voor 2024 en 2025: in totaal 6%. De daadwerkelijke verhoging bleef hiermee binnen het gestelde risico. Het risico hebben we ingeschat op € 150.000 (klasse 3) en de kans dat het zich voordoet op 50% (gemiddeld).

Eigen risico voor werknemersverzekeringen

De ODA is eigen risico drager voor de ziektewet, WW en premiedifferentiatie voor WGA (Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsgehandicapten).

De ODA betaalt het eigen risico en de premiedifferentiatie indien een medewerker ziek, verplicht uit dienst gaat of in de WGA komt.

We schatten het risico op € 50.000 (klasse 2) en de kans dat zich dit voordoet op 50% (gemiddeld).

Ziekteverzuim

De ODA werkt met een norm aan productie uren van 1.350. Omgerekend is dit 72% naar beschikbare uren. Indien het ziekteverzuim te hoog is, denk bijvoorbeeld aan de medewerkers die werkzaam zijn binnen het primair proces, zet dat de productieve norm onder druk en daardoor de opbrengsten. We schatten het risico op € 70.000 (klasse 2) en de kans dat dit zich voordoet op 50% (gemiddeld).

Het ziekteverzuim van de ODA over 2023 bedraagt 5,6%. Dit ligt boven het landelijk gemiddelde voor openbaar bestuur en overheidsdiensten (circa 5,0%; bron CBS). Wel stellen we vast dat het ziektepercentage vooral zichtbaar is in het primair proces.

Werkkostenregeling

Op 1 januari 2015 is de werkkostenregeling in werking getreden. Deze regeling begrenst het maximaal te besteden bedrag aan onbelaste vergoedingen en verstrekkingen voor de werknemers. Boven de vrije ruimte is loonbelasting in de vorm van een eindheffing van 80% verschuldigd. Deze regeling kan financiële gevolgen hebben voor de loonkosten. We gaan daar vooralsnog niet van uit.

We schatten het risico in op € 12.500 (klasse 1) en de kans dat zich dit voordoet op 30% (gemiddeld).

BTW

Het plafond van het BTW-compensatiefonds (BCF) is per 2015 gekoppeld aan de accrespercentages zoals deze volgen uit de normeringssystematiek voor het gemeentefonds. Het plafond wordt aangepast voor taakmutaties (zoals decentralisaties) die gepaard gaan met onttrekkingen of toevoegingen aan het BCF. Als het plafond wordt overschreden, komt het verschil ten laste van het gemeentefonds. Het risico is dat de gemeenten deze overschrijding (deels) gaan afwentelen op de ODA en daardoor minder producten gaan afnemen. Vooralsnog schatten we dit risico op nihil.

Vennootschapsbelastingplicht

Met ingang van 1 januari 2016 worden ook de lokale overheden belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting. Dit geldt in beginsel ook voor de gemeenschappelijke regelingen zoals de ODA. In 2016 zijn door de Omgevingsdiensten afspraken gemaakt met de Belastingdienst. De inschatting is dat de kans dat ODA vennootschapsbelasting moet betalen zeer klein is.

Productenboek

Het risico is dat de gehanteerde normen in het productenboek afwijken af van de werkelijkheid waardoor de kosten per product hoger of lager zijn dan vooraf verwacht.

Het is zaak de normen regelmatig te toetsen en bij te stellen waar nodig. In 2019 had de ODA een behoorlijk tekort. In 2020 hebben we een tijdschrijfanalyse uitgevoerd. Aan de hand hiervan bleek dat de productvergoeding voor specialistische ondersteuning onvoldoende kostendekkend was en zijn daarop de normen aangepast. We schatten het risico van onvoldoende dekking op € 50.000 (klasse 2) en de kans dat zich dit voordoet op 30% (klein).

Automatisering

Het risico is productieverlies door uitval en reparatie van de verschillende systemen waardoor meer uren noodzakelijk zijn om de taken te verrichten dan waarmee rekening is gehouden. We schatten het risico op € 12.500 (klasse 1) en de kans dat zich dit voordoet op 50% (gemiddeld).

Aanbestedingen

Het risico is dat aanbestedingen niet worden uitgevoerd volgens vastgesteld (Europese en ODA) inkoop- en aanbestedingsbeleid waardoor financiële middelen zijn benodigd voor rechtszaken en de consequenties van deze rechtszaken.

We schatten het risico op € 137.500 (klasse 3) en de kans dat zich dit voordoet op 10% (klein).

Outputmodel (medewerkers)

Het outputmodel vanaf 2017 vergt een geheel andere strategie in de bedrijfsvoering dan we tot dusverre gewoon zijn. De ODA wordt tot op zekere hoogte afhankelijk van de vraag van onze klanten (lees: de partners). Ook voor de medewerkers betekent dit een omslag. We zullen hiermee ervaring moeten opdoen.

Het beleid van onze partners kan leiden tot meer of minder vraag naar producten, incidenteel maar wellicht ook structureel. Het zal niet altijd vanzelfsprekend zijn dat de vraag naar de (soort) producten overeenkomt met de beschikbare capaciteit.

We zullen daarop tijdig moeten inspelen. De strategische personeelsplanning die regelmatig bijgesteld wordt, kan ons daarbij uitstekend van dienst zijn.

We schatten het risico op € 50.000 (klasse 2) en de kans dat zich dit voordoet op 30% (klein).

Gelders Stelsel

Er is een verbeterplan opgesteld op basis van de uitgevoerde evaluatie van het Gelders Stelsel. De mogelijke maatregelen zijn niet op geld doorgerekend. Mogelijk kunnen een aantal maatregelen leiden tot extra kosten voor de ODA. We schatten het risico op € 12.500 en de kans dat zich dit voordoet op 70% (groot).

Omgevingswet

De invoering van de Omgevingswet kan tot een andere taakverdeling tussen gemeenten, provincie en de ODA leiden. Het is zowel mogelijk dat dit tot meer als tot minder taken voor de ODA leidt die in de begroting zo mogelijk worden meegeraamd.

Het risico schatten we daarom op nihil.

Datalekken

Iedereen heeft recht op eerbiediging en bescherming van zijn persoonlijke levenssfeer en een zorgvuldige omgang met zijn persoonsgegevens. De regels hiervoor zijn vastgelegd in de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp). Hierin staat dat persoonsgegevens moeten worden beveiligd tegen verlies en tegen onrechtmatige verwerking. Een datalek moet worden gemeld aan de Autoriteit Persoonsgegevens als het leidt tot een aanzienlijke kans op ernstige nadelige gevolgen voor de bescherming van persoonsgegevens, of als het ernstige nadelige gevolgen heeft voor de bescherming van persoonsgegevens. Het datalek moet daarnaast ook worden gemeld aan de betrokkene indien het waarschijnlijk ongunstige gevolgen zal hebben voor diens persoonlijke levenssfeer. Bij overtreding van de meldplicht datalekken uit de Wbp kan de Autoriteit Persoonsgegevens een bestuurlijke boete opleggen. We schatten het risico op € 137.500 (klasse 3) en de kans dat zich dit voordoet op 10% (zeer klein)

Financieel effect van deze risico's

We willen het totale financiële effect van deze risico's weten. Dit hebben we nodig om vast te stellen of onze financiële buffer voldoende is. In de volgende tabel wordt het financiële effect berekend.

Niet alle risico's komen tegelijk voor. Ook zijn de gevolgen van de risico's niet altijd maximaal. Het geld dat nodig is om de risico's op te kunnen vangen is daarom minder dan alle risico's bij elkaar opgeteld. Een praktische methode om het effect te berekenen is het maximale risico te vermenigvuldigen met de kans dat het risico zich voordoet. We noemen dit het kwantificeren van de risico's. In de tabel kwantificering risico's zijn de eerder genoemde risico's gekwantificeerd.

Risico	Geschatte omvang	Geschatte kans (in %)	Financieel effect van de risico's
Afspraken dienstverleningsovereenkomsten	€ 50.000	30%	€ 15.000
Taakuitvoering	€ 12.500	10%	€ 1.250
Uitreden deelnemer GR	€1.000.000	10%	€100.000
Calamiteit bij bedrijf	nihil	0	€ 0
Rechtmatigheid	nihil	0	€ 0
Bezuinigingen bij de deelnemers	€ 250.000	10%	€ 25.000
Loon- en prijsontwikkelingen	€ 150.000	50%	€ 75.000
Eigen risico voor werknemersverzekeringen	€ 50.000	50%	€ 25.000
Ziekteverzuim	€ 70.000	50%	€ 35.000
Werkkostenregeling	€ 12.500	30%	€ 3.750
BTW	nihil		€ 0
Vennootschapsbelastingplicht	nihil		€ 0
Productenboek	€ 50.000	30%	€ 15.000
Automatisering	€ 12.500	50%	€ 6.250
Aanbestedingen	€ 137.500	10%	€ 13.750
Outputmodel	€ 50.000	30%	€ 15.000
Gelders Stelsel	€ 12.500	70%	€ 8.750
Omgevingswet	€ 0	0%	€ 0
Datalekken	€ 137.500	10%	€ 13.750
Totaal			€ 352.500

In de becijfering is rekening gehouden met de kans dat een risico zich voordoet. Het gaat dan om de **individuele** risico's en de kans dat dit (individuele) risico zich periodiek voordoet. De kans dat **alle** risico's zich op enig moment **tegelijktijd** voordoen is o.i. aanzienlijk lager. Daartoe hanteren we een dempingfactor van 0,5. Het totaal van de financiële risico's komt daardoor op € 176.250.

Weerstandsvermogen

Zoals hierboven becijferd, hebben we de benodigde weerstandscapaciteit bepaald op € 176.250.

De beschikbare weerstandscapaciteit is € 193.000. (Per 31-12-2023 is € 115.000 van de Algemene Reserve vrij besteedbaar + het in de gewijzigde begroting 2023 beschikbare bedrag voor onvoorzien van € 78.000).

Gebruiken we de formule en waarderingstabel (zie hiervoor) dan ziet dit er als volgt uit:

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$$

In bedragen: € 193.000 / € 176.250 = 1,1

Waarderingscijfer: C
Betekenis: Voldoende

Uit de analyse blijkt dat het weerstandsvermogen op basis van de berekening die voor ligt voldoende is.

Kengetallen en ratio's

Op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten dient een aantal financiële kengetallen in de jaarrekening te worden opgenomen. Deze kengetallen dienen om een beter inzicht te bieden in de financiële positie van de ODA. Het overzicht bevat de volgende kengetallen.

Verlooptabel Kengetallen en ratio's in procenten

Jaarverslag 2023 Kengetallen (in procenten)	Verloop van de kengetallen		
	Jaarrekening	Begroting	Jaarrekening
	2022	2023	2023
1a. Netto schuldquote	0	-3	-7
1b. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	0	-3	-7
2. Solvabiliteitsratio	-5	17	20
3. Structurele exploitatieruimte	-1	0	0
4. Grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
5. Belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

De netto schuld quote en de netto schuld quote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen geven inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuld quote is in balans; we hebben net zoveel uitzettingen dan schulden.

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de ODA in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Het percentage is in 2023 positief en beter dan 2022 en dit hangt samen met positieve resultaat 2023.

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt het onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. De meeste verschillen zijn van incidentele aard. Zie hiertoe het overzicht van de incidentele baten en lasten als onderdeel van de jaarrekening.

3. Financiering

De wet Financiering decentrale overheden (FIDO) verplicht gemeenschappelijke regelingen richtlijnen vast te stellen voor het beheer van de geldstromen en de risico's die daaraan zijn verbonden. Hiervoor heeft het algemeen bestuur op 15 december 2016 een geactualiseerd treasurystatuut vastgesteld. De wijzigingen betreffen onder meer het opnemen van het in 2014 ingevoerde schatkistbankieren en het schrappen van bepalingen die voor de ODA niet van toepassing zijn. Qua vormgeving is overgestapt van een beschrijvend statuut naar een artikelsgewijs opgebouwd treasurystatuut.

Treasuryfunctie

De uitvoering van de treasuryfunctie maakt onderdeel uit van de ondersteunende financiële diensten die de gemeente Berkelland voor de Omgevingsdienst Achterhoek verricht.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet geeft aan in welke mate in de financiering van investeringen mag worden voorzien in de vorm van kortlopende middelen. De kasgeldlimiet voor een GR volgens de Wet FIDO bedraagt 8,2% van het totaal van de primitieve begroting, voor 2023 is dit € 9.373.000. De kasgeldlimiet bedraagt dan € 815.451.

Tot nu toe heeft de ODA nog niet hoeven lenen. Aan de hand van de tijdige bevoorschotting worden de lopende activiteiten gefinancierd en is externe financiering niet nodig. Wel moet geconstateerd worden, dat bij een behoorlijke toename van activiteiten zoals in het jaar 2018, er een financieringsprobleem kan ontstaan omdat er pas aan het einde van het jaar wordt afgerekend met de partners. In dat geval zal de ODA actie ondernemen om het financieringsprobleem op te pakken.

4. Onderhoud kapitaalgoederen

Kapitaalgoederen zijn aankopen die een meerjarig gebruik dienen en die we meestal aanduiden als investeringen. Artikel 3 van de financiële verordening bepaalt dat nieuwe investeringen in de begroting moeten worden vermeld.

Mocht de Omgevingsdienst Achterhoek met investeringen worden geconfronteerd dan hanteren we de volgende afschrijvingstermijnen.

Voor investeringen hanteren we de volgende afschrijvingstermijnen.

- hardware: 3 jaar
- software: 5 jaar
- dienstvervoermiddelen: 7 jaar

Overigens bepaalt de financiële verordening (artikel 6) dat materiële vaste activa met economische waarde annuïtair worden afgeschreven.

In 2023 zijn er geen investeringen in kapitaalgoederen gedaan.

5. Wet open overheid (Woo)

De wet Open Overheid (Woo) is in werking getreden medio 2022 en vervangt de wet Openbaarheid van Bestuur WOB. Ook is de Wet Elektronische Publicaties afgelopen zomer in werking getreden. De ODA is een project gestart om de wetten te implementeren in het systeem, en daarmee het primaire proces, van de omgevingsdienst. Ook is de ODA in gesprek met de deelnemers om, omwille van toegankelijkheid, meer en gericht stukken openbaar te maken.

Daarnaast heeft de ODA de wens om meer data gedreven en informatie gestuurd te werken. We zijn gestart met het in kaart brengen van de informatiebehoefte c.q. verplichting bezien vanuit de Omgevingswet en de Woo. Aan de hand hiervan bepalen we welk niveau van datavolwassenheid en dataorganisatie nodig is om in de behoefte te voorzien en om aan de verplichtingen van de Woo te voldoen. Aansluitend bepalen we wat nodig is om op het gewenste niveau te komen.

Vooralsnog is er nog geen inschatting te geven over de beoogde kwaliteit en aantal documenten. Dat komt omdat we samen met onze deelnemers nog geen keuzes gemaakt hebben over wat we openbaar gaan maken. We weten ook nog niet wanneer we beginnen met openbaar maken.

JAARREKENING 2023

- **Balans per 31 december 2023**
- **Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling**
- **Grondslag voorziening**
- **Grondslagen voor de Rechtmatigheidsverantwoording**
- **Toelichting op de balans**
- **WNT-verantwoording**
- **Overzicht van baten en lasten**
- **Toelichting op overzicht van baten en lasten**

Balans per 31 december 2023

Bedragen x € 1.000

ACTIVA	Ultimo 2022	Ultimo 2023
Vaste activa		
Financiële activa		
- Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	2	2
Totaal vaste activa	2	2
Vlottende activa		
Voorraden		
- Onderhanden werk	0	0
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar:		
- Vorderingen op openbare lichamen	1622	1.335
- Rekening courant verhouding met het Rijk	1.049	1.783
	2.671	3.118
Liquide middelen		
- Banksaldi	5	6
	5	6
Overige vlottende activa		
- Overige vorderingen	10	
- De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voor financiering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	56	5
- Vooruitbetaalde bedragen		
	66	5
Totaal vlottende activa	2.742	3.129
TOTAAL ACTIVA	2.744	3.131
PASSIVA	Ultimo 2022	Ultimo 2023
Vaste Passiva		
Eigen vermogen:		
- Algemene reserve	150	115
- Bestemmingsreserve	100	50
- Gerealiseerd resultaat	-384	448
Voorzieningen	134	201
Totaal vaste passiva	0	814
Vlottende Passiva		
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar:		
- Banksaldi	991	1.185
- Crediteuren		
- Overige schulden		
Overlopende passiva		
- De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	1.271	368
- Nog te betalen bedragen	482	764
Totaal vlottende passiva	2.744	2.317
TOTAAL PASSIVA	2.744	3.131
Aan natuurlijke of rechtspersonen verstrekte borg- en of garantstellingen	0	0

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

Deze jaarrekening is samengesteld met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft.

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen de nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden als last genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming te weten vier jaar.

BALANS

ACTIVA

Vaste activa

De financiële vaste activa is gewaardeerd op basis van verkrijgingsprijs.

Financiële activa

Waarborgsommen

Betreffen betaalde waarborgsommen voor geleasede dienstauto's.

Vlottende activa

Vorraden

Het onderhanden werk is gewaardeerd tegen reeds gemaakte uren maal het geldende uurtarief.

Overige vlottende activa

De overige vlottende activa worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

PASSIVA

Vaste passiva

Voorzieningen

De voorziening harmonisatietoelagen betreft een voorziening voor verplichtingen samenhangend met rechten van voormalig provinciale medewerkers. De voorziening is gevormd ter hoogte van verkregen gelden die voor de medewerkers wordt aangewend.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Overlopende passiva

Deze passiva worden tegen de nominale waarde opgenomen.

RESULTAATBEPALING

De exploitatielasten van de Omgevingsdienst Achterhoek bestaan hoofdzakelijk uit bedrijfsvoeringskosten.

Er is geen sprake van een rechtstreeks risico voor de Omgevingsdienst omdat de deelnemers in de Gemeenschappelijke Regeling uiteindelijk garant staan voor de bijdragen aan de ODA.

De verdeling van de kosten vindt plaats op basis van de in de begroting 2023 afgesproken verdeelsleutel: De (verwachte) afname van de partners per programma.

Grondslag voorziening

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.

Voorzieningen worden gevormd indien er sprake is van:

- Verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten.
- Op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten.
- Kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.
- Middelen verkregen van derden, die specifiek besteed moeten worden, met uitzondering van de voorschotbedragen verkregen van Europese en Nederlandse overheidslichamen met een specifiek bestedingsdoel, die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.

De vorming van een voorziening, dan wel een dotatie aan een reeds bestaande voorziening, is als een last in het betreffende boekjaar verantwoord. Alle aanwendungen aan voorzieningen zijn rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht en in het verslagjaar niet ten laste van de exploitatie verantwoord.

Grondslagen voor de Rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening en op basis van de kadernota rechtmatigheid. Dat betekent dat:

- De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties, alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële-verhoudingswet;
- De financiële rechtmatigheid waaronder het voorwaarden criterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium omvat:
 - Voor het voorwaarden criterium bestaat de norm uit het normenkader zoals, met terugwerkende kracht, op 4 december 2023 door het algemeen bestuur is vastgesteld;
 - Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in de financiële verordening is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderscheidingen van baten, onderschrijdingen van lasten en

- onderschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan het bestuur zijn gemeld.
- Ten aanzien van het M&O criterium is de nota M&O beleid van onze organisatie leidend bij het voorkomen en opsporen van misbruik en oneigenlijk gebruik. Omdat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid zijn eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.
 - De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV alsmede onze eigen financiële verordening. Dit betekent dat:
 - Een verantwoordingsgrens van 3% (zijnde € 321.780) is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
 - Een rapporteringstolerantie van € 100.000 is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen.

Toelichting op de balans

ACTIVA

Vaste activa

Financiële activa

Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer (€ 2.000)
Het betreft hier betaalde waarborgsommen in het kader van lease van bedrijfsauto's.

De financiële vaste activa is gewaardeerd op basis van verkrijgingsprijs.

Vlottende activa

Vorraden

Onderhanden werk (€ 0)

Aangezien de onderhanden werk positie per jaareinde is verrekend met de deelnemers, maakt de "onderhanden werk positie" in 2023 onderdeel uit van de nog te ontvangen deelnemersbijdragen en is derhalve verantwoord onder de verantwoord onder de vorderingen op openbare lichamen.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Vorderingen op openbare lichamen (€ 1.335.000)

Het betreft vorderingen op enkele deelnemende gemeenten van de gemeenschappelijke regeling, op andere omgevingsdiensten en de Provincie.

Rekening courant verhouding met het Rijk (€ 1.783.000)

Saldo tegoed op het Ministerie van Financiën in het kader van schatkistbankieren van € 1.783.000.

Liquide middelen

Banksaldi (€ 6.000)

Het banksaldo van de lopende rekening bij de BNG per 31 december 2023.

Drempelbedrag schatkistbankieren

Van de verplichting om overtollige middelen bij het rijk aan te houden is een bepaald "drempelbedrag" uitgezonderd. Dit drempelbedrag is voor de ODA € 1.000.000. Voor ieder kwartaal over 2023 dient te worden toegelicht welk bedrag met inachtneming van het drempelbedrag door de ODA buiten 's Rijks schatkist is aangehouden. De ODA is in 2023 elk kwartaal onder het drempelbedrag gebleven.

Hieronder wordt de specificatie per kwartaal weergegeven

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)				
Verslagjaar				
(1)	Drempelbedrag	1.000	1.000	1.000
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3
			Kwartaal 4	

		Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen			
(2)		68	58	38	67
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	932	942	962	933
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	0	0	0	0
(1) Berekening drempelbedrag					
Verslagjaar					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	9.373			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	9.373			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat		-		
Minimumbedrag	Drempelbedrag		1.000	1.000	1.000
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	6.141	5.304	3.538	6.176
(5b)	Dagen in het kwartaal		90	91	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	68	58	38	67

Drempelbedrag kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet zorgt ervoor dat er niet te veel kortlopende leningen worden aangetrokken. De gemiddelde netto-vlottende schuld per kwartaal van een openbaar lichaam mag de kasgeldlimiet niet overschrijden. In 2023 is er in geen enkel kwartaal sprake geweest van een overschrijding. De ruimte onder de limiet was voor:

1 ^e kwartaal 2023	€ 2.459.000
2 ^e kwartaal 2023	€ 4.014.000
3 ^e kwartaal 2023	€ 1.809.000
4 ^e kwartaal 2023	€ 1.941.000

Overige vlottende activa

Overige vorderingen (€ 0)

Per 31-12-2023 zijn er, buiten de vorderingen op openbare lichamen, geen andere vorderingen.

De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel (€ 0)

Per 31 december 2023 staan er geen voorschotbedragen open.

Vooruitbetaalde bedragen (€ 5.000)

In 2022 zijn 100 Smartlockr licenties afgesloten en betaald. De licenties zijn geldig tot 30 maart 2025. De lasten voor 2024 en 2025 worden geparkeerd voor die boekjaren.

PASSIVA

Vaste passiva

Eigen vermogen

Algemene reserve (€ 115.000)

Bestemmingsreserve (€ 50.000)

Omschrijving	Saldo 1-1-2023	Bestemming resultaat 2022	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo 31-12-2023
Algemene reserve	150.340	-35.613	0	0	114.727
Gerealiseerd resultaat	-383.613	383.613			
Bijdrage deelnemers		-298.000			
Bestemmingsreserve omgevingswet	100.000	-50.000	0	0	50.000
Totaal	-133.273	0	0	0	164.727

Toelichting

Algemene reserve (€ 115.000)

Het saldo van de algemene reserve bedroeg per 1 januari 2023 afgerond € 150.000. Ter dekking van een deel van het nadelig resultaat van 2022 is € 35.000 onttrokken. Hierdoor is de reserve nu € 115.000.

Bestemmingsreserve (€ 50.000)

Bij de vaststelling van de jaarrekening 2020 is besloten om van het resultaat € 100.000 te reserveren voor uitgestelde opleidingen en aanpassing van systematiek en systemen met het oog op de invoering van de omgevingswet. Ter dekking van een deel van het nadelig resultaat van 2022 is € 50.000 onttrokken. Hierdoor is de reserve nu € 50.000.

Gerealiseerd resultaat (€ 448.000)

Het voordelig exploitatieresultaat over 2023 is € 448.000.

Voorzieningen

Verloop van de voorzieningen:

Omschrijving	Saldo	Toevoegingen	Vrij- gevallen	Aanwendungen	Saldo
	1-1-2023				31-12-2023
Voorziening harmonisatietoelagen	43.490		19.502		23.988
Voorziening spaarverlof	90.720	86.408			177.128
Totaal	134.210	86.408	19.502	0	201.116

Toelichting

De provincie heeft in 2014 enkele rechtspositionele verplichtingen, waaronder de harmonisatietoelagen, voor voormalige provinciale medewerkers die zijn overgegaan naar de ODA afgekocht. De ODA heeft daartoe in 2014 een bedrag van € 401.065 ontvangen. Voor harmonisatie van toeslagen resteert per 1 januari 2023 € 44.000.

In 2023 is € 20.000 vrijgevallen. Per einde boekjaar is de voorziening € 24.000.

Vanaf 2022 kunnen medewerkers vakantie-uren sparen. Aangezien erbij verlofsparen sprake is van arbeidskostengerelateerde verplichtingen die een niet voorspelbare opbouw en daarmee ook onvoorspelbare afbouw kennen, is hier een voorziening voor gevormd. In 2022 is € 91.000 afgezonderd, in 2023 is daar € 86.000 aan toegevoegd. Hiermee is de voorziening eind 2023 € 177.000.

Flottende passiva

Netto flottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Crediteuren (€ 1.185.000)

De belangrijkste crediteuren per 31 december 2023:

Omschrijving	Bedrag
Belastingdienst, loonheffing december 2023	€ 499.000
Gem. Doetinchem, SLA ICT samenwerking	€ 126.000
DPA Cauberg-Huygen, controles nov.-dec. 2023	€ 104.000
ABP, AOP december 2023	€ 96.000
Data Dolphins BV, inhuur sept. t/m nov. 2023	€ 56.000
Omgevingsdienst Regio Nijmegen, afrekening 2023	€ 50.000
Diverse kleine(re) crediteuren	€ 254.000
Totaal	€ 1.185.000

De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkering met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren (€ 368.000)

Het gaat hierbij om de volgende voorschotbedragen:

Omschrijving	Saldo 1-1-2023	Toevoegingen	Aanwendungen	Saldo 31-12-2023
RvO, Ondersteuning energiebesp. plicht F21	231.542	269.461	375.954	125.049
Min. Infra en waterstaat, IB programma VTH E93	67.077	297.290	121.442	242.925
Gem. Berkelland, bijdrage 1 ^e kw. 2023	477.587		477.587	0
Gem. Oude IJsselstreek, bijdrage 1 ^e kw. 2023	241.123		241.123	0
Gem. Winterswijk, bijdrage 1 ^e kw. 2023	254.009		254.009	0
Totaal	1.271.338	566.751	1.470.115	367.974

Nog te betalen bedragen (€ 764.000)

Omschrijving	Bedrag
Belastingdienst, btw 4 ^e kwartaal 2023	€ 477.000
Gemeente Doetinchem, afrekening 2023	€ 104.000
Gemeente Bronckhorst, afrekening 2023	€ 87.000
Gemeente Oost Gelre, afrekening 2023	€ 43.000
Diverse kleinere bedragen nog te betalen	€ 53.000
Totaal	€ 764.000

Niet uit de balans blijvende verplichtingen.

De gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Achterhoek heeft een huurverplichting voortvloeiend uit een 1-jarig huurcontract eindigend op 31 december 2024 met een optie tot jaarlijkse verlenging. De huur wordt jaarlijks geïndexeerd. De huurlasten voor 2024 bedragen € 177.000.

WNT-verantwoording 2023 Omgevingsdienst Achterhoek

De WNT is van toepassing op de Omgevingsdienst Achterhoek. Het voor de Omgevingsdienst Achterhoek toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2023 € 223.000,-. Dit betreft het algemeen WNT-bezoldigingsmaximum.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling

Gegevens 2023	
bedragen x € 1	P.G.M. van Oosterbosch
Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 t/m 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,89
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	106.977,84
Beloningen betaalbaar op termijn	17.365,92
<i>Subtotaal</i>	<i>123.563,21</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	198.470,00
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	123.563,21
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.
Gegevens 2022	
bedragen x € 1	P.G.M. van Oosterbosch
Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 t/m 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0.89
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	

Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	101.476,02
Beloningen betaalbaar op termijn	18.005,04
<i>Subtotaal</i>	<i>119.481,06</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	192.240,00
Bezoldiging	119.481,06

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12: niet van toepassing

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen: niet van toepassing

1d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.900 of minder: niet van toepassing

NAAM TOPFUNCTIONARIS	FUNCTIE
J.H.A van Oostrum	DB/AB vz
B.T.M. Porskamp	DB/AB
M. Eggink-Meuleman	DB/AB
S.L. Hiddinga	DB/AB
T.M.M. Kok	AB
H.G. Bulten	AB
G.J.M. Nijland	AB
G.E. Visser	AB
H.J.M. Verschure	AB
W.J.P. Pelgrom	AB
D.E. Vreugdenhil	AB

1e. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.900: niet van toepassing

1f. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.900 waarop de anticumulatiebepaling van toepassing is: niet van toepassing

1g. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van € 1.900 of minder waarop de anticumulatiebepaling van toepassing is

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen: niet van toepassing

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2023 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid dagelijks bestuur

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het dagelijks bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het algemeen bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en verordeningen van de ODA en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de algemeen bestuur op 4 december 2023 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de algemeen bestuur bepaald en bedraagt 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 321.780.

Over- en onderschrijding van baten of onderschrijdingen van lasten/ investeringen zijn onrechtmatig als deze afwijkingen niet tijdig in de (bijgestelde) begroting zijn verwerkt. Onder tijdig wordt verstaan: afwijkingen van de (bijgestelde) begroting worden bij de jaarrekening gemeld en toegelicht. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV van november 2023.

Bevinding

Het dagelijks bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties tot stand zijn gekomen boven de daarvoor gestelde grens. De geconstateerde afwijkingen² betreffen:

Begrotingscriterium (x € 1.000)	
1A. Overschrijding lasten programma's (of indien van toepassing een ander het bestuur vastgesteld autorisatieniveau)	€ 529
1B. Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	€ 0
2. Ongeautoriseerde reservemutaties p.s. veelal zijn dit ook getrouwe beeld fouten, die in de jaarstukken aangepast kunnen worden	€ 0
3.Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan het bestuur zijn gemeld (hangt af van de intern vastgelegde spelregels in bijvoorbeeld de financiële verordening art. 212 Gemeentewet over de planning & controlcyclus, budgetafwijkingen, budgetoverheveling etc.).	€ 0
<i>Totaal begrotingsonrechtmatigheden</i>	€ 529
4. Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geduid vermelden en verwijzen naar dit vooraf vastgestelde beleid.	€ 529
5.Resterend saldo aan begrotingsonrechtmatigheden (inhoudelijk hier toelichten en in de paragraaf bedrijfsvoering))	€ 0
Voorwaarden criterium	
Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed (inhoudelijk hier toelichten en in de paragraaf bedrijfsvoering))	€
M&O criterium	

Geen bevindingen	
Totaal van onrechtmatigheden	€ 529

Het totaal van de onrechtmatigheden is € 529.000. Deze komen voort uit overschrijdingen binnen de lasten programma's zowel op de lasten, alsmede op de baten. De toelichting op deze overschrijdingen kunt u terugvinden in de paragraaf bedrijfsvoering.

Daarnaast is in de paragraaf bedrijfsvoering op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met het algemeen bestuur aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het dagelijks bestuur ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

² De afwijkingen (fouten en/of onduidelijkheden als gedefinieerd in de notitie rechtmatigheidsverantwoording) worden alleen in de rechtmatigheidsverantwoording vermeld indien de door het algemeen bestuur gestelde verantwoordingsgrens voor rechtmatigheid is overschreden. Op basis van afspraken tussen het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur kunnen afwijkingen die lager zijn dan deze grens in de paragraaf bedrijfsvoering worden vermeld.

IX. Overzicht van baten en lasten

Baten en lasten per programma

Jaar 2023; x 1.000 euro

x € 1.000	Taakveld	Begroting 2023		Begroting 2023 na wijz		Realisatie 2023		Begr-real Saldo
		Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	
Programmaplan								
Programma 1 Vergunningverlening	7.4 Milieubeheer	2.050	1.515	2.322	1.701	2.247	1.568	58
Programma 2 Toezicht en handhaving	7.4 Milieubeheer	5.315	3.187	5.583	3.411	5.346	3.342	-168
Programma 3 Advies	7.4 Milieubeheer	1.927	1.405	2.186	1.514	2.593	2.008	-87
Programma 4 Stelseltaken	7.4 Milieubeheer	77	352	77	364	107	399	-5
Programma 5 Projecten	7.4 Milieubeheer	4	0	4		583		579
Overzichten								
Overhead	0.4 Overhead ondersteuning organisatie		2.841		3.104		3.110	-6
Algemene dekkingsmiddelen	0.5 Treasury		0					0
Bedrag onvoorzien	0.8 Algemene baten en lasten		73		78		0	78
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten normale bedrijfsvoering		9.373	9.373	10.172	10.172	10.876	10.428	448
Bijdrage deelnemers in het tekort 2022						298		
Toevoegingen en ontrekkingen aan de reserves							298	
Resultaat		9.373	9.373	10.172	10.172	11.174	10.726	448

De baten en lasten over de programma's zijn op directe wijze toegerekend aan de hand van de directe kosten en opbrengsten per productgroep. De baten en lasten zijn weergegeven aan de hand van het format dat met de Gelderse Omgevingsdiensten onderling is afgesproken.

Voor de toelichting op de programma's wordt verwezen naar de desbetreffende beleidshoofdstukken.

Baten en lasten naar kosten categorieën

Omschrijving		2022	2023	2023
x € 1.000		Realisatie	Begroting	Realisatie
		Periode P12		
LASTEN				
1	Personele kosten/Inhuur en diensten derden	8.066	8.014	8.488
2	Organisatiekosten	843	916	916
3	Organisatieontwikkeling en SPP	16	113	92
4	Bovenregionale taken	347	364	283
5	Organisatie ondersteuning	617	689	649
6	Algemene lasten	0	76	0
Totaal Lasten		9.889	10.172	10.428
BATEN				
21	Bijdragen van derden	480	81	690
25	Bijdragen deelnemers	9.025	10.091	10.186
Totaal Baten		9.505	10.172	10.876
Gerealiseerde resultaat		-384	0	448

X. Toelichting overzicht van baten en lasten

LASTEN (€ 256.000 nadelig)

Personeelskosten/ Inhuur en diensten derden (€ 474.000 nadelig)

De personele kosten en inhuur diensten derden bestaan uit de kosten van eigen personeel en de capaciteit van derden die wordt ingehuurd. Deze inhuur betreft zowel detacheringen als gerichte dienstverlening door bureaus. De capaciteit van derden is de flexibele schil naast de eigen capaciteit van de ODA. Opbrengsten uit detachering van medewerkers van de ODA komen ten gunste van deze post. De totale lasten vallen ruim € 474.000 hoger uit. Door toenemende werkzaamheden in combinatie het zeer lastig kunnen invullen van vacatures, het inzetten van trainees liggen de kosten hoger dan begroot. Hier staan echter deels ook hogere opbrengsten tegenover.

Organisatiekosten (€ 0)

De organisatiekosten zijn gelijk aan het begrote bedrag.

Organisatieontwikkeling en SPP (€ 21.000 voordelig)

De kosten hangen samen met de ontwikkeling van de informatievoorziening van de gemeenschappelijke Omgevingsdiensten in het Gelders stelsel. Er bleven middelen over op de ontwikkeling en beheer van I-Go een informatie uitwisselingsysteem. Daarnaast blijven er middelen over voor ontwikkelingen ICT voorzieningen. Het gros van de middelen is ingezet ten behoeve van Power BI en onze data ontwikkeling. De verwachting is dat we dit de aankomende jaren blijven doen.

Bovenregionale taken (€ 81.000 voordelig)

Bovenregionale taken x € 1.000	2022 Realisatie	2023 Begroting	2023 Realisatie
OD De Vallei - Kwaliteit en coördinatie stelsel	17	22	14
OD Rivierenland - Ketentoezicht	74	82	81
OD Veluwe en IJssel - Portaal en kenniscentrum	69	87	55
OD Regio Arnhem - Complexe handhaving, meetdienst en bezwaar en beroep	110	43	102
OD Noord Veluwe - Bestuurlijke Strafbeschikking Milieu	8	10	4
OD Achterhoek - Personeel en Organisatie	66	93	25
Diversen	3	27	2
Totaal	347	364	283

De totale uitgaven aan de partners in het stelsel bedragen € 283.000,-. Binnen de uitgaven is een onderscheid te maken tussen de pure bovenregionale taak die als organisatiekosten/overhead gelden en kosten die betrekking hebben op dienstverlening op de primaire processen vergunningverlening en toezicht en handhaving.

Organisatie ondersteuning (€ 40.000 voordelig)

Ondersteunende dienst (x € 1.000)	2022	2023	2023
Omschrijving	Realisatie	Begroting	Realisatie
Berkelland - Financieel (beheer)	39	45	37
Bronckhorst - Huisvesting en Fac. Ondersteuning	159	181	174
Doetinchem - Informatisering en automatisering	388	430	406
Lochem - Personeel- en salarisadministratie)	31	34	32
Totaal	617	689	649

De kosten vallen lager uit dan begroot omdat de lasten iets minder hard zijn gestegen dan verwacht en dan met het gerekende indexcijfer.

Algemene lasten (€ 76.000)

Deze post wordt gebruikt ter dekking van hogere kosten voor personele capaciteit en inhuur derden; als zodanig begroot om flexibel in te zetten. Werkelijke uitgaven vinden plaats op de andere kostencategorieën. Zit deels verwerkt in de personele lasten.

BATEN (€ 704.000 voordelig)

Bijdragen van derden (€ 609.000 voordelig)

Onder bijdrage derden zijn de opbrengsten verantwoord die buiten de reguliere partner werkzaamheden worden verkregen. Deze bestaat uit verschillende onderdelen. Ten eerste betreft het de inzet die we hebben geleverd voor project wnb (wet natuurbescherming) en asbestsanering. Daarnaast hebben we verdere inzet gepleegd op de coördinatie van de groene BOA's zoals dat eveneens was opgestart in 2020. Een project vanuit de Provincie. De ODA heeft subsidie ontvangen ter ondersteuning van de regionale archeologie voor de komende 4 jaar met een bedrag van € 20.000 per jaar.

Ook zijn er vanuit het ministeries twee specifieke uitkeringen ontvangen, namelijk een uitkering IPB (interbestuurlijk programma) en een uitkering energietoezicht. De onderstaande bedragen dekken de, in 2023 gemaakte, uren en daarmee kosten. De voornaamste uren zijn gemaakt vanuit werknemers die buiten de inhoudelijke teams vallen. Hierdoor is de "normale" productie onder druk komen te staan of teruggelopen. Tot slot zijn er uren gemaakt voor visitaties bij andere omgevingsdiensten in Nederland. Hiervoor heeft de ODA een vergoeding ontvangen.

Specificatie bijdrage derden (x € 1.000)	2023	2023
Omschrijving	Begroot	Realisatie
Bijdrage stelseltaak HRM - Gelders stelsel	81	59
Subsidie archeologie- bevordering en ondersteuning		20
Project WNB en asbestsanering		18
Bijdrage inzet groene BOA's		69
SPUK IPB		121
Visitaties IPB		27
SPUK energie		376
Totaal	81	690

Bijdragen deelnemers (€ 95.000 voordelig)

Bijdrage deelnemers

	Realisatie 2022	Begroting 2023	Realisatie 2023
Aalten	554	611	659
Berkelland	1.082	1.473	1.471
Bronckhorst	1.010	1.170	1.090
Doetinchem	1.164	1.286	1.182
Lochem	866	899	992
Montferland	636	662	744
Oost Gelre	1.219	1.296	1.253
Oude IJsselstreek	927	971	1.040
Winterswijk	741	824	839
Zutphen	687	742	740
Provincie	174	158	177
correctie workshops 2021	-34		
Totaal	9.026	10.091	10.186

De bijdrage van de partners was geraamd op € 10.091.000 en komt dit jaar hoger uit. We zien dat de vraag vanuit de partners sterk is toegenomen. De grootste stijging is zichtbaar binnen specialistische adviezen. De verschillen per partner zijn in de afzonderlijke partner rapportages toegelicht. Sommige partners hebben een iets lagere afrekening ontvangen omdat er ten onrechte een aantal bedrijven als zijnde provinciaal waren aangeduid. Een verrekening hiervan zal in 2024 plaatsvinden en de betreffende gemeenten worden hiervan op de hoogte gebracht.

Verrekening resultaat 2022

Vorig jaar sloot de ODA af met een negatief resultaat. De partners hebben, conform AB besluit, een bedrag betaald van in totaal € 298.000,-. De ODA heeft zelf € 86.000,- bijgedragen aan dit tekort. Dit bedrag is betaald vanuit eigen middelen, namelijk gedeeltelijk vanuit de algemene- en een bestemmingsreserve.

Incidentele baten en lasten

Tabel 2023 tbv jaarverslag

x € 1.000	
Baten	
Hogere bijdragen van deelnemers en derden; minus extra lasten personeel	230 I
Totaal voordelig	230
Kosten	
Lagere kosten bovenregionale taken	81 I
Lagere organisatiekosten/organisatieontwikkeling/ondersteuning	61 I
Algemene lasten	76 I
Totaal voordelig	218
Totaal per saldo voordelig	448

I = Incidenteel

S = Structureel

De meeste verschillen zijn van tijdelijke aard. Afwijkingen in omzet en personele inzet, tezamen met de inzet vanuit de ketenpartners, bezien we als communicerende vaten. Hogere vraag maken we mogelijk door inzet vanuit de flexibele schil die als het ware meebeweegt met meer of minder omzet. Door het lastig invullen van vacatures hebben we, naast de hogere vraag, ook voor deze gemiste capaciteit een beroep moeten doen op externe inzet om de werkzaamheden te kunnen verrichten. Per saldo leidt de hogere externe inzet bij aan een stijging in de personele lasten. Deze verklaren we door het hogere uurtarief dat betaald moet worden voor de externe inzet waardoor de dekkingsbijdrage op de vaste kosten minder wordt. Tegenover de hogere kosten staan ook meer baten in de partnerbijdrage en de bijdragen derden.

Met het zelf opleiden van trainees hopen we de afhankelijkheid van externe inzet voor de komende jaren te verminderen. Dat leidt nu tot extra kosten maar op termijn tot minder externe inzet. Dit zien we nu al terug bij trainees die de afgelopen jaren zijn begonnen. De lagere kosten voor ICT ontwikkelingen en informatievoorziening zijn ook van tijdelijke aard. Door de komst van Power BI zullen deze kosten in 2024 verder toenemen.

De hogere kosten vanwege de nieuwe cao uit 2023 (en daarmee de mogelijkheid om bovenwettelijke uren te blijven sparen) zijn van structurele aard. Structureel hogere kosten worden vertaald naar de begroting.

Aldus opgemaakt door het Dagelijks Bestuur van de Omgevingsdienst Achterhoek,
Bronckhorst, 13 juni 2023.

De secretaris,

Ir. P.G.M. van Oosterbosch

De voorzitter,

drs. J.H.A. van Oostrum

ACCOUNTANTSVERSLAG

gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst
Achterhoek

Boekjaar 2023

Aan het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling
Omgevingsdienst Achterhoek
Elderinkweg 2
7255 KA Hengelo (GLD)

13 juni 2024

Referentie: 2023-WHS-ODA-23.3

Geachte leden van het algemeen bestuur,

Accountantsverslag met betrekking tot de controle van de jaarrekening 2023

In overeenstemming met de opdracht tot de controle van de jaarrekening 2023 van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Achterhoek, zoals overeengekomen in onze opdrachtbevestiging d.d. 1 september 2023, bieden wij u hierbij het accountantsverslag zoals bedoeld in artikel 2:393 BW aan.

Het accountantsverslag bevat bevindingen en conclusies die naar aanleiding van onze werkzaamheden naar voren zijn gekomen. De geconstateerde aandachtspunten zijn nader uitgewerkt en waar nodig voorzien van aanbevelingen.

Wij zijn van voornemens om bij deze jaarrekening een goedkeurende controleverklaring af te geven, bestaande uit een goedkeurend oordeel ten aanzien van getrouwheid van de jaarrekening en de rechtmatigheidsverantwoording zoals deze door het Dagelijks Bestuur is afgegeven. Tevens ziet ons goedkeurend oordeel toe op de getrouwheid en de rechtmatigheid van de specifieke uitkeringen zoals opgenomen in de SiSa-bijlage.

Indien en voor zover de jaarrekening niet door het dagelijks bestuur wordt vastgesteld en niet wordt door het algemeen bestuur wordt goedgekeurd en leidt tot een aangepaste jaarrekening, dient ook bij deze aangepaste jaarrekening door ons toestemming te worden verleend tot het opnemen van onze controleverklaring.

Het accountantsverslag is uitsluitend opgesteld voor uw gebruik en mag daarom zonder onze toestemming niet aan derden ter inzage worden verstrekt.

Wij willen u bedanken voor de open en constructieve samenwerking bij het verrichten van onze controlewerkzaamheden. Daarnaast vertrouwen we erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en zijn graag bereid de inhoud van deze rapportage nader toe te lichten.

Met vriendelijke groet,
WHS Registeraccountants

Huub van Santvoort MSc RA
(Externe accountant WHS)

Inhoudsopgave

1. Managementsamenvatting	4
2. Opdracht, scope en uitkomsten	6
3. Financiële analyse	11
4. Aandachtspunten en bevindingen in de controle	14
5. Kwaliteit van de beheersorganisatie	20
6. Overige aangelegenheden	22
Bijlagen:	
A. Goedkeuringstolerantie en rapporteringstolerantie	26
B. Bevindingen controle SiSa-bijlage 2023	27
C. Foutenevaluatie en onzekerheden	28

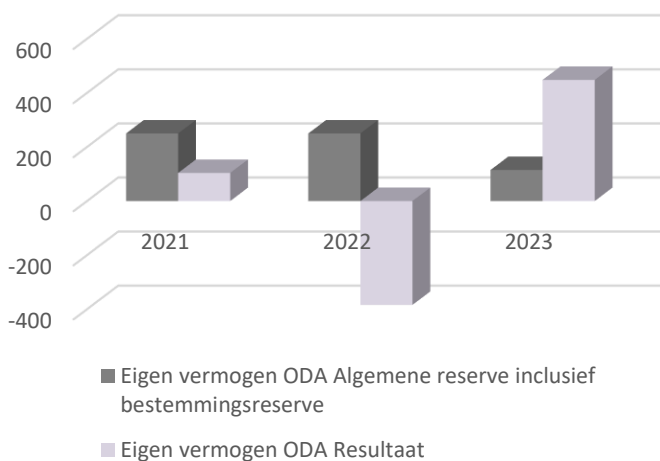
WHS Registeraccountants

Doelgericht samenwerken

1. Management samenvatting

1. Managementsamenvatting

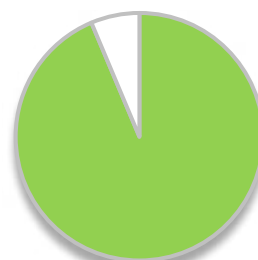
Eigen vermogen

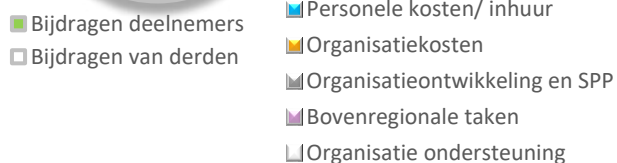
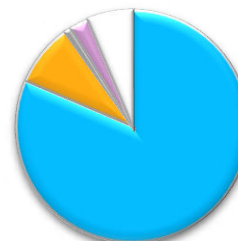
Resultaat 2023: € 448.000

Resultaat 2022: € -384.000

Baten

Lasten

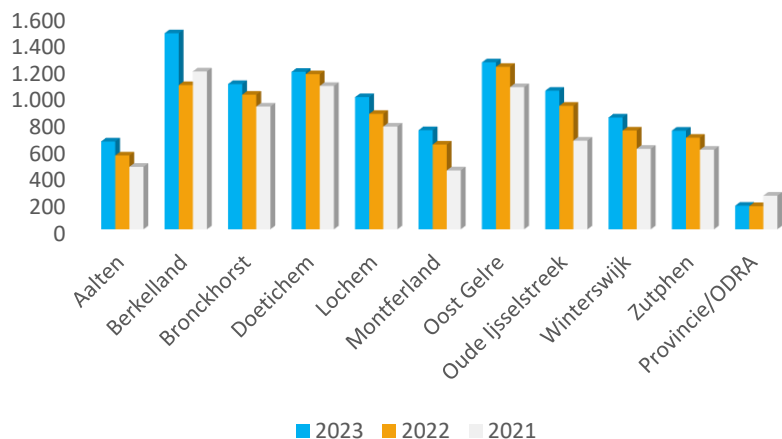

Financiële toelichting

Boekjaar 2023 is met een positief resultaat van € 448.000 afgesloten. De totale baten bedragen € 10.876.000 (begroot: € 10.172.000) en de totale lasten € 10.428.000 (begroot: € 10.172.000). Het resultaat over boekjaar 2023 wordt met veroorzaakt door de volgende factoren:

- ✓ Hogere bijdrage van deelnemers en derden minus extra lasten personeel ad € 230.000 (voordelig);
- ✓ Lagere kosten bovenregionale taken ad € 81.000 (voordelig);
- ✓ Lagere organisatiekosten ad € 61.000 (voordelig);
- ✓ Lagere algemene lasten ad € 76.000 (voordelig).

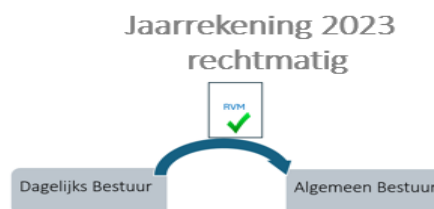
Bijdrage per deelnemer (x € 1.000)

Oordeel getrouwheid jaarrekening inclusief de getrouwheid en rechtmatigheid SISA

GOEDGEKEURD

Rechtmatigheidsverantwoording Dagelijks Bestuur

Het totaal eigen vermogen inclusief resultaat 2023 bedraagt ultimo 2023 € 613.000. Het eigen vermogen wordt met name gevormd door de dotatie van de winst in 2023 ad € 448.000. Conform de resultaatbestemming 2022 heeft er daarnaast in 2023 een extra deelnemersbijdrage plaatsgevonden ad € 298.000.

WHS Registeraccountants

Doelgericht samenwerken

2. Opdracht, scope en uitkomsten

2. Opdracht, scope en uitkomsten

Onze visie op het verloop van de controle

Ten aanzien van de jaarrekeningcontrole 2023 zijn wij in november 2023 gestart met de interim-controle. Tijdens de interim-controle is aandacht besteed aan de volgende materiële bedrijfsprocessen:

- ✓ Opbrengsten;
- ✓ Inkopen inclusief betalingsproces;
- ✓ Aanbestedingen;
- ✓ Lonen en salarissen;
- ✓ Automatisering;
- ✓ Schattings,- en afsluitproces.

Van deze processen is de opzet beoordeeld en het bestaan vastgesteld en waar mogelijk en efficiënt is de werking van de interne beheersingsmaatregelen getest. Op basis van onze tussentijdse controle is gebleken dat de processen binnen ODA in de basis op orde zijn. Wij hebben geen belangrijke tekortkomingen geconstateerd in de interne beheersing, voor zover dat relevant is voor onze jaarrekeningcontrole.

Tijdrovende onderwerpen zoals de controle op de aanbestedingen en de controle op de steekproeven van de baten hebben we zoveel mogelijk naar voren gehaald. Deze hebben we samen met uw organisatie zoveel mogelijk in november en december 2023 uitgevoerd. Hierdoor hebben we samen met u de werkzaamheden kunnen spreiden over het jaar en zodoende de druk bij de jaarrekeningcontrole grotendeels kunnen wegnemen.

In maart 2024 zijn wij vervolgens gestart met de controle van de jaarrekening. De concept jaarrekening was financieel gereed voor onze controle. De dossiervorming als basis voor onze controle was grotendeels volledig op het moment van de start van onze controle en is gedurende onze controle aangevuld.

Wij hebben de samenwerking tussen uw organisatie en WHS Registeraccountants als goed, prettig en constructief ervaren.

Controleopdracht

De opdracht tot controle van de jaarrekening is uitgevoerd conform de met u gemaakte afspraken die zijn vastgelegd in de opdrachtbevestiging d.d. 1 september 2023. De jaarrekeningcontrole is gericht op het uitbrengen van een onafhankelijk oordeel omtrent de getrouwheid (inclusief de rechtmatigheidsverantwoording van het Dagelijks Bestuur) van de jaarrekening 2023 van ODA. Dit is inclusief de getrouwheid en de rechtmatigheid van de specifieke uitkeringen zoals opgenomen in de SiSa-bijlage. Daarbij hebben wij gecontroleerd of de jaarrekening in alle van materieel belang zijnde opzichten is opgesteld in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en tot stand is gekomen in overeenstemming met de begroting en de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader.

Opzet en reikwijdte controle

Onze controle is gericht op het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat. Niet uitgesloten is dat afwijkingen voorkomen die voor de jaarrekening als geheel niet van belang zijn.

De gehanteerde materialiteit bij het uitvoeren van de jaarrekeningcontrole is € 107.260. Bij het rapporteren van de afwijkingen is in lijn met het controleprotocol een rapportagedrempel van € 85.800 gehanteerd. In de bijlage is een overzicht opgenomen met alle gecorrigeerde en ongecorrigeerde verschillen.

2. Opdracht, scope en uitkomsten

Ons onderzoek richt zich niet specifiek op het ontdekken van fraude. De primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en ontdekken van fraude berust bij de directie van de gemeenschappelijke regeling. De accountant is niet verantwoordelijk en aansprakelijk voor de preventie van fraude.

Goedkeurende verklaring getrouwheid en rechtmatigheid

Wij hebben de controle van de jaarrekening 2023 van ODA afgerond. Naar aanleiding van de door ons uitgevoerde controlewerkzaamheden hebben we geen ongecorrigeerde fouten en onzekerheden geconstateerd rondom getrouwheid en of rechtmatigheid. Om deze reden zijn wij van voornemens om een goedkeurende verklaring af te geven ten aanzien van getrouwheid en rechtmatigheid.

Grondslagen

De accountantscontrole omvat onder meer een onderzoek door middel van deelwaarnemingen, het controleren van de grondslagen van de financiële verslaggeving en van belangrijke schattingen die bij het opmaken van de jaarrekening zijn gehanteerd.

Wij hebben met het management de aanvaardbaarheid van de gehanteerde waarderingsgrondslagen en de consistente toepassing daarvan besproken. In dit kader komen tevens zaken aan de orde die een significante invloed hebben op de kwaliteit van de jaarverslaggeving, zoals nieuwe of gewijzigde waarderingsgrondslagen, schattingen, onzekerheden en bijzondere transacties.

Naar onze mening zijn de door het management en dagelijks bestuur gekozen waarderingsgrondslagen aanvaardbaar en consistent toegepast met betrekking tot de significante jaarrekeningposten en bijzondere transacties. In het verslagjaar 2023 zijn geen wijzigingen doorgevoerd in de keuze of de toepassing van belangrijke verslaggevingsgrondslagen.

Jaarverslag en overige gegevens

Wij hebben het jaarverslag en de overige in de jaarstukken opgenomen informatie gelezen en op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen uit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of deze informatie materiële afwijkingen bevat. Met deze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten uit het BBV en de Nederlandse standaard 720. Bij onze beoordeling hebben wij geen materiële afwijkingen geconstateerd. Tevens bevestigen wij dat het jaarverslag voldoet aan de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

Managementinzicht en schattingen

Schattingen op basis waarvan sommige jaarrekeningposten worden bepaald, zijn gebaseerd op inzichten van het management. Binnen de jaarrekening van ODA heeft dit met name betrekking op de waardering van de vorderingen en de volledigheid van de voorzieningen. Wij hebben de belangrijkste gehanteerde factoren en veronderstellingen getoetst op basis waarvan de afzonderlijke oordelen en schattingen zijn gevormd. Wij hebben vastgesteld dat dit aanvaardbaar is in het kader van de jaarrekening als geheel.

2. Opdracht, scope en uitkomsten

Administratieve Organisatie en Interne Beheersing

In het kader van de controle van de jaarrekening 2023 hebben wij onder meer werkzaamheden verricht ten aanzien van de Administratieve Organisatie en Interne Beheersing (hierna te noemen: AO/IB). Hierbij is tevens de geautomatiseerde gegevensverwerking betrokken, voor zover van belang voor de jaarrekeningcontrole. Tijdens de uitvoering hebben wij ons gericht op de opzet en het bestaan van de AO/IB en de daarin opgenomen maatregelen van interne beheersing.

In hoofdstuk 5 hebben wij onze bevindingen naar aanleiding van deze werkzaamheden opgenomen.

Geautomatiseerde gegevensverwerking

Op grond van artikel 393 lid 4, Titel 9 Boek 2 BW rapporteren wij onze bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking in dit verslag. Hierbij dient opgemerkt te worden dat de accountantscontrole van de jaarrekening niet specifiek is gericht op de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking.

Wij zijn van mening dat voldoende maatregelen zijn getroffen om de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking en informatievoorziening te waarborgen.

Fraude en naleving wet- en regelgeving

Het voorkomen van fraude en het borgen van de integriteit van het handelen van de organisatie en de medewerkers zijn belangrijke aandachtspunten binnen overheidsorganisaties. Bewustzijn en alertheid, in alle gremia van de organisatie is en blijft daarbij een belangrijke pijler. Vastleggen van beleid, van uitgangspunten en codificatie van gedragsregels zijn belangrijk, maar het gaat er ook om dat het thema blijft leven in de dagelijkse praktijk van medewerkers, management en bestuur.

Voor het uitoefenen van deze verantwoordelijkheid maakt het management gebruik van diverse beheersingsmaatregelen, zoals interne richtlijnen en gedragscodes, controle technische functiescheiding en periodieke rapportages over financiën. Met deze maatregelen geeft ODA op passende wijze invulling aan haar verantwoordelijkheid, waarbij fraude helaas nooit volledig valt te voorkomen, juist vanwege het opzettelijke karakter en de activiteiten van verhulling die meestal met fraude gepaard gaan.

Wij adviseren u om de frauderisicoanalyse periodiek te agenderen in uw management bestuur. Dit draagt bij aan het actueel houden van het inzicht in de kwetsbare plekken in uw organisatie. Mogelijke gespreksonderwerpen zijn de aard, frequentie en diepgang van de uitgevoerde frauderisicoanalyses, de uitkomst daarvan en de manier waarop de organisatie de frauderisico's opvolgt en monitort.

2. Opdracht, scope en uitkomsten

WHS Registeraccountants

Doelgericht samenwerken

WHS Registeraccountants

Doelgericht samenwerken

3. Financiële analyse

3. Financiële analyse

Analyse van het resultaat

Het resultaat over 2023 toont een positief saldo van € 448.000. In de jaarrekening is in de paragraaf “Overzicht van baten en lasten” een analyse opgenomen van het gerealiseerde resultaat ten opzichte van de gewijzigde begroting. Hieruit blijkt dat het behaald resultaat met name een incidenteel karakter heeft en hoofdzakelijk veroorzaakt wordt door onderstaande posities:

- ✓ Hogere bijdrage van deelnemers en derden minus extra lasten personeel ad € 230.000 (voordelig)
- ✓ Lagere kosten bovenregionale taken ad € 81.000 (voordelig);
- ✓ Lagere organisatiekosten ad € 61.000 (voordelig);
- ✓ Lagere algemene lasten ad € 76.000 (voordelig).

Voor een meer gedetailleerd overzicht van en een nadere toelichting op de afwijkingen ten opzichte van de begroting verwijzen wij u naar de toelichtingen per programma zoals opgenomen in de jaarrekening 2023.

Analyse van het eigen vermogen

Het totaal eigen vermogen inclusief resultaat 2023 bedraagt ultimo 2023 € 613.000. Het eigen vermogen wordt met name gevormd door de dotatie van het positief resultaat in 2023 ad € 448.000. Conform de resultaatbestemming 2022 heeft er daarnaast in 2023 een extra bijdrage van de deelnemers plaatsgevonden ter hoogte van € 298.000.

Weerstandsvermogen

De weerstandscapaciteit bestaat uit middelen en mogelijkheden waarover de ODA beschikt om niet begrote kosten, die onverwachts en substantieel zijn, te dekken, zonder dat de begroting en het beleid aangepast hoeven te worden. Het gaat om die posten waaruit tegenvallers eventueel bekostigd kunnen worden, zoals de algemene reserve.

Het weerstandsvermogen op basis van de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing zoals opgenomen in de jaarstukken 2023 bedraagt 1.1. Op basis van de door het management onderkende risico's (zie toelichting paragraaf Weerstandsvermogen van het jaarverslag) is de weerstandratio als voldoende te bestempelen.

Financiële ratio's

Als onderdeel van de paragraaf Weerstandsvermogen zijn financiële kengetallen opgenomen conform artikel 11 van het BBV. Tevens is daar een inhoudelijke toelichting opgenomen ten aanzien van de ontwikkeling.

De solvabiliteitsratio geeft hierbij inzicht in de mate waarin een organisatie zelfstandig aan haar verplichtingen kan voldoen. Het solvabiliteitspercentage voor uw gemeenschappelijke regeling bedraagt per 31 december 2023 20% (2022: -5%). De stijging van de solvabiliteitsratio is met name het gevolg van het positief resultaat 2023. De solvabiliteitsratio van de ODA kan als gezond beschouwd worden.

3. Financiële analyse

Financiering

Zoals blijkt uit de paragraaf Financiering is in 2023 de kasgeldlimiet niet overschreden. Er is daarnaast geen sprake van een overschrijding van de renterisiconorm aangezien er geen sprake is van langlopende externe leningen.

Schatkistbankieren

Vanaf de invoering van de wet verplicht schatkistbankieren zijn alle decentrale overheden (provincies, gemeenten, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen in de vorm van een openbaar lichaam) verplicht om hun overtollige middelen in de schatkist aan te houden. ODA heeft in de toelichting bij de jaarrekening adequaat gerapporteerd over het schatkistbankieren. Hierbij blijkt dat het drempelbedrag niet is overschreden.

WHS Registeraccountants

Doelgericht samenwerken

4. Aandachtspunten en bevindingen in de controle

4. Aandachtspunten en bevindingen in de controle

Vanuit onze controle van de jaarrekening van de ODA hebben wij een aantal onderwerpen en/of bevindingen die wij specifiek aan u willen melden. Deze onderwerpen zijn het meest significant geweest voor onze controle. Onderstaand is een uiteenzetting van deze onderwerpen opgenomen. Waar nodig geacht hebben wij verbetervoorstellen gedaan aan uw organisatie.

4.1 Omzetverantwoording

In de producten- en dienstencatalogus zijn producten opgenomen die worden afgerekend op werkelijk bestede uren of producten tegen vaste prijs (normuren). De registratie van de uitgevoerde werkzaamheden vindt vervolgens plaats in de applicatie OpenWave. Vanuit het perspectief van onze jaarrekeningcontrole ligt voornamelijk het risico dat de baten bijdragen deelnemers niet juist of volledig zijn verantwoord dan wel niet juist zijn toegerekend aan de deelnemers.

Wij stellen hierbij allereerst vast dat de organisatie diverse interne controlemaatregelen heeft getroffen om deze risico's al te minimaliseren/mitigeren. Hiertoe voert de organisatie onder andere de volgende checks uit:

- ✓ Productiviteitsanalyses;
- ✓ Kwaliteitschecks op de juiste en volledige zaakregistratie;
- ✓ Periodieke afstemming met de deelnemende partijen ten aanzien van budgetten, overschrijdingen, en onderschrijdingen.

Tijdens onze controle hebben we kennis genomen van deze documenten en waar nodig geacht meegenomen in onze controlewerkzaamheden.

Om voldoende controlezekerheid te verkrijgen rondom de getrouwheidsaspecten van de baten hebben wij daarnaast aanvullende werkzaamheden verricht. Dit betreffen onder andere:

- ✓ Detailanalyses op de juiste zaakregistratie in OpenWave (waaronder de controle op juistheid van deelnemer en productcode);
- ✓ Vaststelling van de juistheid van de in rekening gebrachte tarieven en normuren;
- ✓ Vaststelling van de daadwerkelijke prestatielevering;
- ✓ Juistheid van de Onderhanden Werk Positie en de toerekening naar de verschillende deelnemers;
- ✓ Vaststelling van de volledigheid van de in rekening gebrachte lasten.

Op basis van bovenstaande werkzaamheden stellen we vast dat er geen materiele afwijkingen zijn geconstateerd.

4.2 Getrouwheid van de rechtmatigheidsverantwoording

Met ingang van verslagjaar 2023 is ODA zelf verantwoordelijk voor de rechtmatigheidsverantwoording en moet het Dagelijks Bestuur een (onderbouwde) mededeling doen omtrent de naleving van de rechtmatigheid. De wetswijziging is niet alleen een technische verandering maar ook een cultuurverandering die effect heeft op de bedrijfsvoering van de organisatie.

4. Aandachtspunten en bevindingen in de controle

De rechtmatigheidsverantwoording ziet primair toe op de volgende aspecten:

- Begrotingscriterium: de financiële handelingen passen binnen het kader van de geautoriseerde begroting;
- Voorwaarden criterium: De voorwaarden in wet- en regelgeving worden nageleefd, zoals de aanbestedingen;
- M&O (Misbruik & Oneigenlijk) er vindt een toetsing plaats op juistheid en volledigheid van gegevens die door derden zijn verstrekt met het oog op het voorkomen van misbruik en oneigenlijk gebruik van regelingen (M&O criterium).

ODA is in 2023 tijdig gestart met de voorbereidingen, in continue afstemming met ons als accountant. Zo zijn de financiële verordening, controleverordening en controleprotocol (inclusief het normenkader) geactualiseerd en vastgesteld. De verantwoordingsgrens voor de rechtmatigheidsverantwoording is hierbij vastgesteld op 3% van de totale lasten van de gemeenschappelijke regeling, inclusief eventuele toevoegingen aan de reserves en bedraagt € 321.780. De rapporteringsgrens is vastgesteld op € 100.000.

In de rechtmatigheidsverantwoording van ODA concludeert het Dagelijks Bestuur dat de baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens. Op basis van onze werkzaamheden komen wij tot dezelfde conclusie.

Actualisatie van de financiële verordening en controleverordening verdient nog aandacht!

De financiële verordening en de controleverordening moeten op basis van artikel 212 en 213 van de Gemeentewet geactualiseerd worden. Dit is met name nodig door de verschuiving van de rechtmatigheidsverantwoording van de accountant naar het dagelijks bestuur.

In 2023 zijn deze verordeningen door ODA geactualiseerd en op 4 december 2023 vastgesteld door het Algemeen Bestuur. Echter constateren wij dat deze verordeningen (nog) niet zijn geactualiseerd op basis van de modelverordeningen zoals vrijgegeven door de VNG. Hierdoor staan er op dit moment nog onjuistheden en of onvolkomenheden in de huidige verordeningen. Zo wordt er in de financiële verordening nog aangegeven dat de accountant verantwoordelijk is voor de rechtmatigheidscontrole, terwijl dit vanaf 2023 belegd is bij het Dagelijks Bestuur. Wij verzoeken u dan ook om deze verordeningen in 2024 te actualiseren op basis van de modelverordeningen van het VNG en vervolgens vast te laten stellen door uw Algemeen Bestuur.

4.3 Risico op onrechtmatigheden binnen de Europese aanbestedingen (tevens onderdeel van de rechtmatigheidsverantwoording)

Als gevolg van de complexiteit van de EU aanbestedingsregels bestaat de kans dat niet overal waar een Europese aanbesteding had plaats moeten vinden dit ook is gebeurd. Dit heeft tot gevolg dat de financiële consequenties van de aanbesteding onrechtmatig zijn en mogelijk dienen te worden opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording. Om deze reden hebben wij in 2023 hiervoor een verhoogd risico in ons dossier aangemaakt.

4. Aandachtspunten en bevindingen in de controle

Ter vaststelling van de rechtmatigheid omtrent Europese aanbestedingen hebben wij uw organisatie gevraagd een spendanalyse uit te voeren. Hierbij is voor de gehele inkoopmassa over 2023 getoetst of voldaan is aan de Europese aanbestedingsrichtlijnen. Tijdens de controle op de Europese aanbestedingen zijn hierbij geen onregelmatigheden geconstateerd.

4.4 Risico op management override

Risico op het doorbreken van de AO/IB door het management, hetgeen een standaard risico is vanuit onze beroepsregels. Dit risico ziet bij ODA met name toe op de schattingsposten in de voorzieningen, overlopende activa en overlopende passiva. Om het risico te verkleinen hebben wij de schattingsposten en handmatige boekingen buiten de reguliere boekingsgang om in detail gecontroleerd. Hierbij zijn geen onregelmatigheden geconstateerd.

4.5 Risico op een onjuiste dan wel onvolledige WNT verantwoording

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingevoerd. Op basis van deze wet is de bezoldiging van topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector in dienstverband en bij ontslag wettelijk gemaximeerd.

Voor de bezoldiging van topfunctionarissen geldt naast de maximering een publicatieverplichting in de jaarrekening. Dit geldt eveneens voor bezoldiging van niet-topfunctionarissen, indien zij de maximale bedragen van topfunctionarissen overschrijden.

Gezien de complexiteit van de WNT-regelgeving en het feit dat er relatief gezien een lage materialiteit aan gekoppeld is, zien we hierin een verhoogd risico. Om het risico te mitigeren hebben wij tijdens de controle gebruik gemaakt van het werkprogramma WNT, waarin alle vereisten staan opgenomen zoals vermeld in het WNT controleprotocol 2023. Dit betreffen werkzaamheden en vastleggingen gericht op de naleving van de WNT-eisen en de controle van de juistheid en volledigheid van de WNT-verantwoording. Bij de controle op de WNT-verantwoording van ODA hebben wij geen onregelmatigheden geconstateerd.

De naleving van de anticumulatiebepaling maakt geen onderdeel meer uit van de controle van de accountant. De WNT-toezichthouders kunnen hier wel zelfstandig onderzoek naar doen en zo nodig handhavend optreden. Om die reden hebben alle accountants hiervoor een paragraaf ter benadrukking van aangelegenheden in de controleverklaring opgenomen. Dit hebben wij daarom ook bij de ODA gedaan.

4.6 SiSa-verantwoording

Gemeenten en provincies kunnen extra geld krijgen om specifiek beleid van de Rijksoverheid uit te voeren. Dit zijn specifieke uitkeringen. De verantwoording over de besteding van dit geld verloopt via de SiSa-systematiek. Voor ODA ziet dit toe op de volgende 2 uitkeringen:

- E93 Regeling specifieke uitkering Interbestuurlijk programma VTH;
- F21 Eenmalige specifieke uitkeringen ten behoeve van extra ondersteuning voor toezicht op en handhaving van de energiebesparingsplicht.

4. Aandachtspunten en bevindingen in de controle

Wij hebben de in de SiSa-bijlage van de jaarrekening genoemde specifieke uitkeringen gecontroleerd met inachtneming van de Nota verwachtingen accountantscontrole 2023. De hierbij geconstateerde fouten en onzekerheden dienen op grond van het Bado in het verslag van bevindingen te worden opgenomen indien de navolgende rapporteringstolerantie per specifieke uitkering wordt overschreden:

- € 12.500 indien de omvangbasis kleiner dan of gelijk aan € 125.000 is;
- 10% indien de omvangbasis groter dan € 125.000 en kleiner dan of gelijk aan € 1.000.000 is;
- € 125.000 indien de omvangbasis groter dan € 1.000.000 is.

Op grond van ons onderzoek hebben wij bij de specifieke uitkeringen geen fouten en/of onzekerheden geconstateerd die de voor SiSa geldende rapporteringstolerantie overschrijden.

De SiSa-bijlage dient door ODA samen met een aantal andere verplicht voorgeschreven verantwoordingsstukken voor 15 juli aanstaande elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd. Door middel van een voorgeschreven tabel dienen wij te rapporteren over onze bevindingen ten aanzien van de in de jaarrekening opgenomen SiSa-bijlage.

In bijlage B bij dit rapport zijn deze bevindingen in de voorgeschreven tabel opgenomen. U kunt deze tabel hanteren ten behoeve van verzending naar het CBS.

4. 7 Voorziening verlofsparen met ingang van boekjaar 2023

Met de invoering van de cao gemeenten 2021-2023 kunnen medewerkers vanaf 1 januari 2023 bovenwettelijke vakantie-uren sparen. Met dit 'verlofsparen' kunnen medewerkers passend bij hun levensfase hun bovenwettelijke vakantie-uren inzetten op een manier die aansluit bij hun persoonlijke levens- en carrièreplanning en het vitaliteitsbeeld. Deze vakantie-uren verjaren niet. Dit kan gaan leiden tot verlofstuwmeren die bijvoorbeeld ingezet gaan worden om eerder met pensioen te gaan. Aangezien er bij verlofsparen sprake is van arbeidskosten gerelateerde verplichtingen die een niet voorspelbare opbouw en daarmee ook onvoorspelbare afbouw kennen, dient hier een voorziening voor gevormd te worden.

ODA heeft de financiële gevolgen van deze wijziging in beeld gebracht en verwerkt in de jaarrekening. De hoogte van de opgenomen voorziening verlofsparen in de jaarrekening van ODA bedraagt hierbij € 201.000.

Gecorrigeerde controleverschil ad € 91.000 inzake voorziening verlofsparen
Bij onze controle hadden we vastgesteld dat de voorziening in de concept jaarrekening met € 91.000 te hoog was verantwoord. Deze is vervolgens in de definitieve jaarrekening gecorrigeerd.

4. Aandachtspunten en bevindingen in de controle

4.8 Niet-financiële beheershandelingen

Handelingen en beslissingen van niet-financiële aard vallen buiten de scope van de rechtmatigheidscontrole door de accountant. De accountant toetst deze handelingen en beslissingen niet inhoudelijk door gegevensgericht onderzoek. Volstaan wordt in dit kader met het beoordelen van het interne systeem van risicoafwegingen. Binnen dit systeem moeten voorwaarden zijn geschapen om risico's goed te kunnen beoordelen en in de tijd te kunnen volgen.

Wij hebben ons een beeld gevormd over de wijze van totstandkoming van de inventarisatie van de risico's en de getrouwe weergave van de hieruit mogelijk voortvloeiende financiële gevolgen in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing van het jaarverslag.

Daarnaast hebben wij gericht geïnformeerd naar de lopende procedures waarbij ODA betrokken is, teneinde indicaties te verkrijgen over de eventuele risico's op dit vlak. Op grond hiervan beschikken wij niet over aanwijzingen die een nader onderzoek naar de (financiële) gevolgen noodzakelijk maakt.

Misbruik en oneigenlijk gebruik

In de externe en interne regelgeving zijn diverse bepalingen opgenomen die erop zijn gericht om misbruik en oneigenlijk gebruik te voorkomen. Er zijn geen bevindingen die invloed hebben op de rechtmatigheid van baten en lasten en balansmutaties.

WHS Registeraccountants

Doelgericht samenwerken

5. Kwaliteit van de beheersorganisatie

5. Kwaliteit van de beheersorganisatie

5.1 Interne beheersing

Bij de planning en uitvoering van de controle van de jaarrekening 2023 van uw gemeenschappelijke regeling hebben wij de interne beheersmaatregelen, welke onderdeel uitmaken van de administratieve organisatie, in onze overwegingen betrokken. Wij hebben de opzet en het bestaan van de interne beheersmaatregelen onderzocht, voor zover wij dit in het kader van de jaarrekening noodzakelijk achten en niet met het doel om een oordeel over de effectiviteit van de interne beheersing te geven.

Wij merken volledigheidshalve op dat wij de werking van de interne beheersmaatregelen niet hebben getest. Wij hebben onze controleaanpak voor de jaarrekeningcontrole 2023 op een gegevensgerichte manier ingestoken. Onderdeel van deze controleaanpak is het uitvoeren van gegevensgerichte detailtesten, waarbij wij de getrouwheid en rechtmatigheid van transacties binnen de reguliere processen door ons wordt vastgesteld en het uitvoeren van (data-)analyse op de verantwoorde baten en lasten. Onze volledig gegevensgerichte controleaanpak is onder meer ingegeven door de meer stringente eisen welke aan interne beheersmaatregelen worden gesteld. Hierdoor is een meer gegevensgerichte controleaanpak voor ons en voor u op dit moment efficiënter.

Op basis van onze tussentijdse controle is gebleken dat de processen binnen ODA in de basis op orde zijn. Wij hebben geen belangrijke tekortkomingen geconstateerd in de interne beheersing, voor zover dat relevant is voor onze jaarrekeningcontrole.

5.2 Fraude en naleving wet- en regelgeving

Het dagelijks bestuur is primair verantwoordelijk voor het voorkomen van fraude, het naleven van wet- en regelgeving en voor een cultuur van eerlijkheid en integriteit en dient zowel preventieve als repressieve beheersingsmaatregelen te nemen om de kans op fraude en overtreding van wet- en regelgeving zo veel mogelijk te beperken. Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het toezicht op het dagelijks bestuur in de uitvoering van deze taken.

Voor het uitoefenen van deze verantwoordelijkheid maakt het management gebruik van diverse beheersingsmaatregelen, zoals interne richtlijnen en gedragscodes, controle technische functiescheiding en periodieke rapportages over financiën.

Ten behoeve van onze jaarrekeningcontrole identificeren wij, in het kader van NV COS 240/250, de risico's met betrekking tot fraude en overtreding van wet- en regelgeving en vormen wij ons een beeld van de interne beheersingsmaatregelen die gericht zijn op het voorkomen en signaleren van (materiële) fraude en niet naleving van wet- en regelgeving. Voor zover relevant voor onze controle voeren wij gegevensgerichte controlewerkzaamheden uit. Onze controle is echter niet specifiek gericht op het signaleren van fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving. In het kader van onze controle hebben wij geen bevindingen te melden met betrekking tot fraude.

WHS Registeraccountants

Doelgericht samenwerken

6. Overige aangelegenheden

7. Overige aangelegenheden

7.1 Bevestiging onafhankelijkheid

In overeenstemming met Nederlandse wet- en regelgeving, waaronder de Verordening inzake Onafhankelijkheid (ViO) van de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA), dient de externe accountant mogelijke conflicten met betrekking tot zijn onafhankelijkheid, zowel in wezen als in schijn, onder de aandacht te brengen van het Dagelijks Bestuur en Dagelijks Bestuur. Wij bevestigen dat onze onafhankelijke positie ten opzichte van de ODA in overeenstemming met de Nederlandse wettelijke en beroepsvoorschriften is gewaarborgd. Wij zijn van mening dat onze objectiviteit gedurende het afgelopen jaar niet is aangetast.

7.2 Stelsel van waarborgen om onafhankelijke positie te waarborgen

WHS Registeraccountants beschikt over een stelsel van maatregelen om onze onafhankelijke positie bij controlecliënten te waarborgen. Het stelsel van maatregelen is een integraal onderdeel van de bestuurlijke organisatie en van het voor de gehele organisatie van toepassing zijnde stelsel van kwaliteitsbeheersingsmaatregelen. Bijgaande niet-limitatieve opsomming geeft u een indruk van de maatregelen die bijdragen aan het waarborgen van onze onafhankelijke positie:

- Schriftelijke onafhankelijkheidsbepalingen waarin alle bestaande onafhankelijkheidsvereisten en de risico's ten aanzien van de bedreiging van de onafhankelijkheid en de daaraan gerelateerde waarborgen zijn verwerkt;
- Procedures voor tijdige bekendmaking van de voorschriften en de daarin aangebrachte wijzigingen aan alle partners en werknemers bij WHS Registeraccountants;
- Procedures voor de organisatie van periodieke training inzake de toepassing van de onafhankelijkheidsvoorschriften;

- Procedures die erop gericht zijn dat onze gevolmachtigden en werknemers in specifieke casussen en omstandigheden de onafhankelijkheidsvoorschriften naleven;
- De benoeming van professionals op seniorniveau die verantwoordelijk zijn voor het continu actualiseren van de procedures en voorschriften, de tijdige bekendmaking ervan en het adequaat functioneren van het gehele stelsel van waarborgen;
- Procedures voor een schriftelijke rapportage per controlecliënt waarin is vastgelegd of sprake is van omstandigheden die de onafhankelijkheid van de accountant die de controleopdracht uitvoert bedreigen, op welke wijze met potentiële bedreigingen is omgegaan en indien er bedreigingen zijn gesignaleerd, welke maatregelen dan zijn genomen om deze bedreiging voor de onafhankelijkheid weg te nemen. De vastlegging van deze beoordeling inclusief een gemotiveerde conclusie (de zogenoemde onafhankelijkheidsevaluatie) wordt in het dossier opgenomen;
- Procedures voor het interne toezicht in relatie tot de toetsing en bewaking van de naleving van de onafhankelijkheidsvoorschriften. De opzet en werking van ons stelsel van maatregelen worden periodiek door de externe toezichthouder getoetst.

De opzet en werking van ons stelsel van maatregelen worden periodiek door de externe toezichthouder getoetst

WHS Registeraccountants

Doelgericht samenwerken

7. Overige aangelegenheden

7.3 Persoonlijke, zakelijke of financiële relaties

Wij hebben een evaluatie gemaakt van persoonlijke, zakelijke en financiële relaties tussen WHS Registeraccountants, haar partners en haar medewerkers en de ODA, die van invloed kunnen zijn op onze onafhankelijkheid. Bij deze evaluatie zijn ons geen zaken gebleken welke aan u gerapporteerd dienen te worden.

7.4 Geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid

De Nederlandse onafhankelijkheidsregels vereisen dat de eindverantwoordelijke accountant de met governance belaste organen informeert over geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid die WHS Registeraccountants, een bestuurder of interne toezichthouder van WHS Registeraccountants of een lid van het controleteam heeft ontvangen van of verstrekt aan de ODA of een bij de ODA betrokken persoon. Hierbij is een drempel van € 100 opgenomen in de regels. Wij zijn van mening dat de verstrekte en ontvangen geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid gepast zijn en derhalve niet tot een bedreiging voor de onafhankelijke uitvoering van de controleopdracht hebben geleid. Volledigheidshalve merken wij op dat wij geen geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid hebben verstrekt/ontvangen die een (geschatte) waarde van meer dan € 100 hebben.

7.5 Disclaimer en beperking in gebruik

Dit verslag is alleen bestemd voor het Algemeen Bestuur en Dagelijks Bestuur en mag niet in zijn geheel of gedeeltelijk worden verstrekt of aangehaald zonder onze schriftelijke toestemming vooraf. Er wordt geen verantwoordelijkheid aan een derde partij geaccepteerd, omdat dit verslag daar niet voor opgesteld en bedoeld is. Dientengevolge nemen wij geen enkele verplichting of plicht van zorg aan ieder ander persoon aan wie dit verslag getoond of in zijn handen komt, op ons.

De in dit verslag aan de orde gestelde onderwerpen zijn door ons geconstateerd gedurende onze controleopdracht waarvan wij van mening zijn dat zij uw aandacht behoeven. Het is geen allesomvattend verslag van alle geconstateerde zaken en in het bijzonder kunnen wij niet verantwoordelijk worden gesteld voor het rapporteren van alle bedrijfsrisico's of tekortkomingen in het systeem van interne beheersing. Elke conclusie, opinie of opmerking in dit verslag is verstrekt in de context van onze controleverklaring over de jaarrekening als geheel.

Evenzo geldt dat de opmerkingen, bevindingen en aanbevelingen met betrekking tot het systeem van interne beheersing niet gelezen dienen te worden als een afzonderlijke opinie van het systeem van interne beheersing en haar werking.

WHS Registeraccountants

Doelgericht samenwerken

Bijlagen

Bijlage A: Goedkeuringstolerantie en rapporteringstolerantie

De met u afgesproken goedkeurings- en rapporteringstoleranties

Op grond van het Bado stelt het algemeen bestuur de goedkeuringstolerantie en rapporteringstolerantie vast die de accountant bij zijn jaarrekeningcontrole dient te hanteren.

Op grond van de jaarrekening 2023 bedraagt de goedkeuringstolerantie voor fouten afgerond € 107.260 (1% van de lasten) en voor onzekerheden € 321.780 (3% van de lasten). Als de goedkeuringstolerantie niet wordt overschreden, kan een goedkeurende controleverklaring afgegeven worden. Deze goedkeuringstolerantie is een kwantitatief criterium. De uiteindelijke oordeelsvorming is echter altijd een combinatie van kwalitatieve en kwantitatieve afwegingen.

Het rapporteringsbedrag, de maatstaf die geldt voor het rapporteren van fouten en onzekerheden, is door het algemeen bestuur vastgesteld op 80% van de goedkeuringstolerantie en bedraagt hierdoor € 85.800.

Bevestiging onafhankelijke positie

De onafhankelijkheid van de accountant behoort tot het fundament van zijn beroep. In de maatschappelijke discussie over kwaliteitsverbetering van de controle speelt de onafhankelijkheid van accountants een belangrijke rol. Hierbij is op alle assurance opdrachten onder Nederlands recht de Verordening inzake Onafhankelijkheid (ViO) van toepassing.

Wij hebben alle aspecten geanalyseerd die onze onafhankelijkheid gedurende het jaar zouden kunnen bedreigen. Wij kunnen u bevestigen dat we zowel als organisatie en als controleteam onafhankelijk zijn van de GR Omgevingsdienst Achterhoek.

Goedkeurings-tolerantie	Goedkeurend	Beperking	Oordeel-onthouding	Afkeurend
Fouten in de jaarrekening (% lasten)	$\leq 1\%$	$> 1 < 3\%$	-	$\geq 3\%$
Onzekerheden in de controle (% lasten)	$\leq 3\%$	$> 3 < 10\%$	$\geq 10\%$	-

Bijlage B: Bevindingen controle SiSa-bijlage 2023

De SiSa-bijlage die opgenomen is in de jaarrekening is opgesteld door GR Omgevingsdienst Achterhoek. Wij hebben deze SiSa-bijlage gecontroleerd op basis van de nota verwachtingen accountantscontrole SiSa 2023. Hierbij stellen wij de juistheid van de gegevens in de SiSa-bijlage vast. Wij benadrukken dat u als organisatie zelf verantwoordelijk bent voor de volledigheid van de te verantwoorden indicatoren, zoals opgenomen in de SiSa-bijlage. Bij onze controle zijn geen fouten geconstateerd. Het is volgens de nota verwachtingen accountantscontrole voorgescreven dat wij de geconstateerde fouten en onzekerheden per regeling rapporteren door middel van onderstaande verplichte tabel. Deze tabel dient door uw organisatie samen met een aantal andere verplicht voorgescreven verantwoordingsdocumenten voor 15 juli aanstaande elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd.

In overeenstemming met de Nota verwachtingen accountantscontrole SiSa is de tabel leeg als er geen bevindingen zijn.

Nr	Volgnr	Specifieke uitkering of overig	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
E93	1	Regeling specifieke uitkering Interbestuurlijk programma VTH	Fout		
E93	2	Regeling specifieke uitkering Interbestuurlijk programma VTH	Onzekerheid		
F21	1	Eenmalige specifieke uitkeringen ten behoeve van extra ondersteuning voor toezicht op en handhaving van de energiebesparingsplicht	Fout		
F21	2	Eenmalige specifieke uitkeringen ten behoeve van extra ondersteuning voor toezicht op en handhaving van de energiebesparingsplicht	Onzekerheid		

Bijlage C: Foutenevaluatie en onzekerheden

(Niet-) gecorrigeerde controleverschillen

In de onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van de gecorrigeerde en niet-gecorrigeerde controleverschillen boven de rapportagedrempel van € 85.800.

Aard van de controleverschil	Getrouwheid X € 1.000	Rechtmatigheid id X € 1.000
(Niet) gecorrigeerde fouten	N.V.T.	N.V.T.
Gecorrigeerde fouten - Te hoog opgenomen voorziening Spaarverlof	90	N.V.T.

WHS Registeraccountants

Doelgericht samenwerken

WHS Registeraccountants

Kievitsven 24, 5249 JJ Rosmalen

www.whsregisteraccountants.nl

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Achterhoek te Hengelo

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de in deze jaarstukken opgenomen jaarrekening 2023 van gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Achterhoek te Hengelo gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in deze jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Achterhoek op 31 december 2023 en het resultaat over 2023 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV);

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2023;
- het overzicht van baten en lasten over 2023;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen, , waaronder de rechtmatigheidsverantwoording van het dagelijks bestuur over de financiële rechtmatigheid van baten, lasten en balansmutaties over 2023; en
- de SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol en het normenkader dat is vastgesteld door het algemeen bestuur van Omgevingsdienst Achterhoek d.d. 4 december 2023 en de Regeling controleprotocol Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) 2023 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Achterhoek zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij Assurance opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en de rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op €107.260 waarbij de bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie voor fouten 1% bedraagt en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in de Regeling Controleprotocol WNT 2023. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan het algemeen bestuur tijdens onze controle geconstateerde materiële afwijkingen rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve of WNT-redenen relevant zijn.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met de Regeling Controleprotocol WNT 2023 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarrapport opgenomen andere informatie

De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de voor de gemeenschappelijke regeling van toepassing zijnde vereisten in de Gemeentewet en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde vereisten

Ingevolge artikel 213 lid 3 (b) Gemeentewet hebben wij onderzocht of de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen als bedoeld in artikel 17 Financiële-verhoudingswet (hierna: de specifieke uitkeringen) rechtmatig tot stand zijn gekomen. In de jaarrekening is verantwoordingsinformatie opgenomen over deze specifieke uitkeringen (de SiSa-bijlage).

Naar ons oordeel zijn de baten en lasten, alsmede de balansmutaties over 2023 met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - Regeling Informatieverstrekking SiSa.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen, in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - de Regeling Informatieverstrekking SiSa. In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Het is onze verantwoordelijkheid een redelijke mate van zekerheid te krijgen voor ons oordeel ingevolge artikel 213 lid 3 (b) Gemeentewet. Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en de Nota Verwachtingen Accountantscontrole 2023, zoals opgenomen in de Nota procedure aanlevering SiSa-verantwoordingsinformatie 2023 in bijlage 2 van de Regeling Informatieverstrekking SiSa. Wij hebben bij de controle van de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen dezelfde materialiteit toegepast als bij de controle van de jaarrekening.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren of de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening en de accountantscontrole

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en algemeen bestuur

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het d.d. 4 december 2023 door het algemeen bestuur vastgestelde normenkader en voor het getrouw toelichten van de financiële rechtmatigheid in de jaarrekening.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is als kaderstellend en controlerend orgaan op grond van de Wet Gemeenschappelijke regeling verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de organisatie.

Onze verantwoordelijkheid voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol inclusief het normenkader dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op d.d. 4 december 2023, de Regeling Controleprotocol Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) 2023, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de organisatie;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere

exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan omtrent de financiële positie. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiële betekenis zijn voor de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Rosmalen, 13 juni 2024
WHS Registeraccountants

H.H. van Santvoort MSc RA

Bestemming resultaat ODA 2023

De ODA sluit 2023 af met een positief resultaat van € 448.000. Dit resultaat dient bestemd te worden en daarbij hanteren we de spelregels zoals die 2020 zijn afgesproken in het AB. Daarom voegen we € 50.000 toe aan de algemene reserve. Met deze toevoeging komt de algemene reserve uit op € 165.000,-. Tezamen met de ruimte in de begroting ad € 78.000, die meetelt voor het weerstandsvermogen, komt het weerstandsvermogen uit op € 243.000. Dit is ruim onder het afgesproken maximum bedrag behorende bij de kwalitatieve eis van 'niet meer dan uitstekend'.

Het grootste gedeelte van het positieve resultaat hangt samen met de opbrengsten vanuit het SPUK IPB. Deze uren zijn voornamelijk vanuit de staf gemaakt en hebben dus geen declarabele uren gekost.

Naast de onzekerheden die het interbestuurlijk programma versterking van VTH met zich meebrengen, speelt er op dit moment veel bij de ODA. Op het moment van schrijven zijn we druk bezig met het onderzoeken van ruimere (nieuwe) huisvesting. Momenteel hebben we 30 werkplekken in Hengelo gld voor zo'n 100 collega's. Dit is een probleem waar wij al jaren tegen aanlopen en op korte termijn gaan oplossen. We merken dat steeds minder collega's, vanwege het gebrek aan werkplekken, naar kantoor komen. Dit gaat uiteraard kosten met zich meebrengen.

Wij zien ook dat de partner gemeenten voor een financiële uitdaging staan de aankomende jaren. Om deze reden stellen wij voor om het restant van het resultaat á € 398.000 te reserveren voor onze (nieuwe) huisvesting.

Bestemming resultaat

Verekening batig saldo	
<u>Te bestemmen resultaat</u>	
Batig saldo ODA 2022	448.000
<u>Te financieren uit eigen middelen</u>	
Aanvullen algemene reserve conform afspraak	50.000
Bestemmingsreserve huisvesting	<u>398.000</u>
Uit te keren aan de deelnemende parnters	0

Voorstel aan het ALGEMEEN BESTUUR

Datum voorstel:	20 juni 2024
Datum AB-vergadering:	4 juli 2024
Behandeld door:	R. Woestenenk
Mede-adviseur:	K. Blekkink
Directeur ODA:	P. van Oosterbosch

Onderwerp: huisvesting Omgevingsdienst Achterhoek
Voorstel: Uw bestuur wordt voorgesteld in te stemmen met: - het uitwerken van het voorstel om de huisvesting te verplaatsen naar het Hanzepand, te Doetinchem;- het algemeen bestuur hierover in Q3 bijeen te laten komen voor de besluitvorming;
Samenvatting:
Advies secretaris/Directeur Omgevingsdienst Achterhoek:

Inleiding/aanleiding

In de afgelopen jaren is de ODA gegroeid omdat onze partners extra taken hebben ingebracht en er zijn extra wettelijke taken bijgekomen. De ODA groeit zo efficiënt mogelijk om het hele ingebrachte takenpakket uit te kunnen voeren. We zijn sinds de start in 2013 van ongeveer 60 naar ruim 100 medewerkers gegaan. Op dit moment hebben wij 30 werkplekken in Hengelo gld voor onze ruim 100 collega's. Dit is een bezettingsgraad van 30%, terwijl 70% (en in piekmomenten zelfs tussen 76% - 97%) arbo technisch wenselijk is. Dit is een probleem waar wij al jaren tegen aanlopen en op korte termijn moeten én gaan oplossen. We merken dat steeds minder collega's, vanwege het gebrek aan werkplekken en ruimte, naar kantoor komen. Dit heeft een nadelig effect op het werkplezier van onze collega's. In tijden waarin de arbeidsmarkt krap is, is aantrekkelijk werkgeverschap een belangrijke vereiste om vacatures vervuld te krijgen. Ook leidt deze arbeidsmarktkrapte ertoe dat het zelf opleiden van nieuwe medewerkers noodzakelijk is. Iets dat niet binnen de huidige huisvesting past.

Sinds een aantal jaar hebben wij dit probleem bij Bronckhorst aangekaart, maar hier is tot op heden geen oplossing uitgekomen. Er ligt nu wel een voorstel, maar daarover moet intern nog besloten worden. Bij een positief besluit gaat het nog enkele jaren duren voordat de ODA van extra werkplekken gebruik kan maken. Om die reden zijn wij verder gaan kijken en hebben we, met veel geluk, een geschikte ruimte gevonden in het Hanzepand in Doetinchem. Onlangs hebben wij een eerste voorstel ontvangen. Hieronder ziet u een vergelijking tussen de verwachte kosten per werkplek, op basis van 80 werkplekken, van de gemeente Bronckhorst en het Hanzepand in Doetinchem. De kosten voor de verbouwing zijn hierin niet meegenomen omdat de huidige inschatting is dat we deze kunnen dekken uit de bestemmingsreserve zoals voorgesteld in de bestemming van het resultaat.

	Hanzepand Doetinchem	Gemeente Bronckhorst
Huurkosten per jaar	€ 240.000,00	€ 472.000,00
Huurosten per jaar, per werkplek*	€ 3.000,00	€ 5.900,00

*uitgaande van 80 werkplekken, bedragen zijn excl btw

Beoogd effect

Allereerst wil ODA hiermee invulling geven aan wat arbo technisch wenselijk is en het neveneffect daarbij is dat de structurele kosten voor huisvesting lager zullen uitvallen dan de uitbreiding binnen de gemeente Bronckhorst.

Inhoudelijke keuzes

Deze worden uitgewerkt in het voorstel dat in Q3 ter besluitvorming aan het algemeen bestuur zal worden voorgelegd.

Financiële aspecten

Deze worden uitgewerkt in het voorstel dat in Q3 ter besluitvorming aan het algemeen bestuur zal worden voorgelegd.

Communicatie/procedure

Deze worden uitgewerkt in het voorstel dat in Q3 ter besluitvorming aan het algemeen bestuur zal worden voorgelegd.

Vaststelling

Aan het algemeen bestuur zal in het nog te plannen overleg in Q3 2024 het uitgewerkte voorstel voor de nieuwe huisvesting worden voorgelegd.

Voorstel aan het Algemeen Bestuur

Datum verzending:	11 april 2024
Datum AB-vergadering:	4 juli 2024
Behandeld door:	R. Woestenenk
Mede-adviseur:	
Manager ODA:	P. van Oosterbosch

Onderwerp: Begroting 2025

Voorstel:

1. Kennis te nemen van de inhoud van de Begroting 2025;
2. Kennis te nemen van het concept besluit van het Algemeen Bestuur d.d. 4 juli 2024 met daarin de volgende beslispunten:
 - Het tarief voor 2025 vast te stellen op € 113 per uur en dit tarief te verwerken in de normproducten.
 - De meerjarenraming 2026 – 2028 voor kennisgeving aan te nemen.
 - De bevoorschotting overeenkomstig bijlage 1 van de begroting vast te stellen.
 - Het dagelijks bestuur te machtigen over de post onvoorzien (€ 79.000) te beslissen.
3. De Begroting 2025 aan te bieden aan de raden en provinciale staten vóór 15 april 2024 (oude regeling) of vóór 30 april 2024 (nieuwe regeling).

Bijlage(n):

- Begroting 2025

Inleiding/aanleiding

Jaarlijks stelt de ODA een begroting op. Deze wordt tijdig voorgelegd zodat raden en provinciale staten hun zienswijze kenbaar kunnen maken.

Eerder zijn de begrotingsuitgangspunten al vastgesteld door het AB in december 2023.

Samen met een actualisatie van de beleids- en kosten ontwikkelingen wordt van daaruit de begroting opgesteld voor 2025.

Geactualiseerd beeld

- De bijdrage van de deelnemers gaat met +/- € 577.000 omhoog vergeleken met de begroting 2024. Dit is een prijseffect door een indexatie van de kosten, zoals opgenomen in de begroting uitgangspunten:

Zowel de loonindex als de prijsindex baseren we op de externe berichtgeving aan de hand van de septembercirculaire. Deze geeft voor 2024 een loonindexatie aan van 5,3% en een prijsindexatie aan van 2,0%. De loonindex is gecorrigeerd met het verschil (0,8%) van de definitieve cao stijging van 2024 en de verwachte stijging (index 2024).

Mochten bij nader inzien de indexaties toch duidelijk anders uitpakken dan kunnen deze, zo nodig, in de begrotingswijziging 2024 meegenomen worden. Deze (mogelijke) begrotingswijziging is een wijziging die, op basis van artikel 28 lid 10 van de GR, niet voor zienswijze naar de gemeenten en de Provincie hoeft.

Kortom:

De loonindex te bepalen op 6,1%;

De prijsindex te bepalen op 2,0%.

Omgevingsdienst
Achterhoek

Begroting 2025

Meerjarenbegroting 2026 - 2028

Begroting 2025

Meerjarenbegroting 2026 - 2028

Datum: 11 april 2024

Status: Concept

© *Omgevingsdienst Achterhoek*

Omgevingsdienst
Achterhoek

Elderinkweg 2, 7255 KA Hengelo (Gld)

info@odachterhoek.nl

www.odachterhoek.nl

www.gelderseomgevingsdiensten.nl

@omgevingsdienstachterhoek

AANBIEDINGSBRIEF	3
INLEIDING	6
I. DE BELEIDSBEGROTING.....	7
II.PROGRAMMA 1 – VERGUNNINGVERLENING.....	10
III.PROGRAMMA 2 – TOEZICHT EN HANDHAVING.....	11
IV.PROGRAMMA 3 – ADVIES	13
V.PROGRAMMA 4 – STELSEL TAKEN.....	14
VI.PROGRAMMA 5 – PROJECTEN	16
VII.DE PARAGRAFEN.....	17
PARAGRAAF BEDRIJFSVOERING	17
PARAGRAAF WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING	18
PARAGRAAF FINANCIERING	25
PARAGRAAF ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN	25
VIII.DE FINANCIËLE BEGROTING	26
OVERZICHT VAN LASTEN EN BATEN	26
TOELICHTING FINANCIËLE BEGROTING.....	26
FINANCIËLE MEERJARENBEGRADING 2026 – 2028.....	29
OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN PER TAAKVELD.....	29
OVERZICHTEN OVERHEAD EN ONVOORZIEN	30
GEPROGNOSTICEERDE BALANS	31
IX.BESLUIT ALGEMEEN BESTUUR.....	32
BIJLAGE I: BEVOORSCHOTTING DOOR DE PARTNERS 2025.....	33

Aanbiedingsbrief

Voor het komende begrotingsjaar bied ik u de begroting 2025 en de meerjarenbegroting 2026-2028 van de Omgevingsdienst Achterhoek aan.

De ODA voert in de Achterhoek voor gemeenten en provincie WABO-taken uit, zoals vergunningverlening, toezicht en handhaving en advies, met name gericht op milieu.

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Vorig jaar hebben we al aangekondigd dat hiermee de nodige processen, producten en diensten gaan veranderen. Onveranderd blijft het doel van onze uitvoeringstaken: Zorgen voor een schone, gezonde en veilige leefomgeving.

Samen met onze partners hebben we ons zo goed mogelijk voorbereid op de Omgevingswet. De gevolgen hiervan voor de begroting in 2024 en 2025 zijn moeilijk in te schatten. Door monitoring van onze producten en diensten in 2024 gaan we meer inzicht te krijgen. We starten daar halverwege 2024 mee zodat de allereerste kinderziekten geen tot weinig invloed hebben op de nieuwe normen.

Door de uitgebreide samenwerking en voorbereiding met onze partners zijn de eerste beelden in 2024 niet verontrustend. Toch moet er nog veel gebeuren, ook door het rijk en onze leveranciers, om de processen en aanvraagprocedures beter en klantvriendelijker in te richten.

Daarnaast is de ODA gestart met een nieuwe risico-analyse die gebaseerd is op de Omgevingswet. In de loop van 2024 worden de effecten hiervan bekend voor de begroting 2025 en verder.

Het interbestuurlijk programma versterking VTH stelsel (IBP), naar aanleiding van het rapport van de commissie Van Aartsen 'Om de leefomgeving' loopt door tot september 2024 waarbij de doelen eind 2025 gerealiseerd moeten zijn. In 6 pijlers wordt gewerkt aan verbeterplannen. Pijler 1 gaat onder andere over robuustheid. Hiervoor heeft het Algemeen bestuur voor 1 april 2024 Plan van Aanpak ingediend bij de staatssecretaris. De ODA is na het rapport van Van Aartsen gestart met de nodige verbeteracties. Het Plan van Aanpak kunnen we deels uitvoeren en deels wachten we de reactie van de staatssecretaris hierop af.

Ondanks de criteria lijkt er een achterliggende agenda te zijn om tot minder Omgevingsdiensten te komen. Een van onze zorgen is dat er bij een eventuele fusie veel capaciteit en kosten verloren gaat aan het fusieproces dat zeker enkele jaren in beslag neemt. Dat gaat ten koste van de inzet om milieurisico's te voorkomen.

Veel andere verbeteracties omarmen we omdat die een waardevolle bijdrage leveren aan kennisdeling in een steeds complexere samenleving waarbij we in versneld tempo te maken krijgen met bijvoorbeeld meer Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) zoals nu PFAS, maar ook andere problemen met nieuwe materialen die aan het einde van hun levensduur komen zoals kunstgrasvelden, zonnepanelen, batterijen en accu's. Wij dragen daar al jaren ons steentje aan bij met de kennis die in de Achterhoek ontwikkeld is.

Op dit moment loopt de kabinetsformatie nog. Daarmee is de landelijke koers nog niet scherp. Dit kan gevolgen hebben voor de prioriteiten van gemeenten en provincie. Toch gaan we ervan uit dat veiligheid, gezondheid en duurzaamheid belangrijke thema's blijven. Op onderdelen kunnen er wijzigingen komen, zoals bijvoorbeeld rond stikstof.

Gemeenten staan voor groten uitdagingen, zoals de energietransitie, vluchtelingenopvang en huisvesting. ODA probeert met innovatie en slim gebruik van data de beschikbare capaciteit en middelen zo goed mogelijk in te zetten. We blijven dit doen voor onze Achterhoek.

Nieuwe begrotingsopzet wordt voorbereid

De hiervoor genoemde invloeden gaan we verwerken in een nieuwe begrotingsopzet. Dat is nog niet gebeurd in deze begroting voor 2025. We streven dan ook naar een begrotingswijziging in het voorjaar van 2025 waarin de geschetste ontwikkelingen verwerkt zijn.

Met vriendelijke groet,
Namens het Dagelijks Bestuur van de Omgevingsdienst Achterhoek

Petra van Oosterbosch
Directeur

INLEIDING

Bestuursorganen

De ODA is opgericht op 7 november 2012, de eerste vergadering van het Algemeen Bestuur van de ODA. De ODA kent twee bestuursorganen namelijk het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur.

De voorzitter wordt door en uit het algemeen bestuur gekozen.

Op 1 januari 2024 waren de besturen als volgt samengesteld:

Algemeen Bestuur:

Lid	Functie	Gemeente/ Provincie	Plaatsvervanger	Functie
T.M.M. Kok	Wethouder	Aalten	A.B. Stapelkamp	Burgemeester
J.H.A. van Oostrum	Burgemeester vz	Berkelland	A.K. van Gijssel	Wethouder
W.J.P. Pelgrom	Wethouder	Bronckhorst	E.M. Gosselink	Wethouder
H.G. Bulten	Wethouder	Doetinchem	L.T.M. Steintjes	Wethouder
M. Eggink-Meuleman	Wethouder	Lochem	S.W. van 't Erve	Burgemeester
G.J.M. Nijland	Wethouder	Montferland	J.R. Mos	Wethouder
B.T.M. Porskamp	Wethouder	Oost Gelre	J.B.M. Hoenderboom	Wethouder
S.L. Hiddinga	Wethouder	Oude IJsselstreek	O.E.T. van Dijk	Burgemeester
G.E. Visser	Wethouder	Winterswijk	B.J.J. Bengevoord	Burgemeester
H.J.M. Verschure	Wethouder	Zutphen	S.J.H.G. Wannet*	Wethouder
D.E. Vreugdenhil	Gedeputeerde	Gelderland	P. van 't Hoog	
Secretaris				
P.G.M. van Oosterbosch	Directeur	ODA	R. Reinders	Afdelingshoofd

Dagelijks Bestuur:

Lid	Functie	Gemeente/ Provincie	Plaatsvervanger	Functie	Gemeente
J.H.A. van Oostrum	Burgemeester vz	Berkelland			
B.T.M. Porskamp	Wethouder	Oost Gelre			
M. Eggink	Wethouder	Lochem			
S.L. Hiddinga	Wethouder	Oude IJsselstreek			
P.G.M. van Oosterbosch	Directeur	ODA	R. Reinders	Afd.hoofd	ODA

I. DE BELEIDSBEGROTING

Het Programmaplan

Het programmaplan van de Omgevingsdienst is opgebouwd uit de volgende programma's:

- Programma 1 – Vergunningverlening
- Programma 2 – Toezicht en Handhaving
- Programma 3 - Advies
- Programma 4 – Stelseltaken
- Programma 5 - Projecten

Overzicht van baten en lasten per taakveld

x € 1.000	Taakveld	2025	
		Baten	Lasten
Programmaplan			
Programma 1 Vergunningverlening	7.4 Milieubeheer	€ 2.516	€ 1.838
Programma 2 Toezicht en handhaving	7.4 Milieubeheer	€ 6.124	€ 3.746
Programma 3 Advies	7.4 Milieubeheer	€ 2.398	€ 1.657
Programma 4 Stelseltaken	7.4 Milieubeheer		
Eigen stelseltaak		€ 80	€ 97
Kosten Gelders stelsel van Omgevingsdiensten			€ 282
Programma 5 Projecten	7.4 Milieubeheer	€ 5	€ -
Overzichten			
Overhead	0.4 Overhead ondersteuning organisatie		€ 3.424
Algemene dekkingsmiddelen	0.5 Treasury		€ -
Bedrag onvoorzien	0.8 Algemene baten en lasten		€ 79
Saldo van baten en lasten		€ 11.123	€ 11.123
Toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves		€ -	€ -
Resultaat		€ 11.123	€ 11.123

Vanwege alle onzekerheden die momenteel rondom de omgevingsdienst Achterhoek spelen is besloten om de begroting 2025 summier en beleidsarm te houden. Dat betekent dat er los van de gebruikelijke salaris- en prijsindexatie nagenoeg geen nieuw beleid is verwerkt in de begroting 2025. Op het moment dat de uitkomsten van ons plan van aanpak IPB en het meten van effecten van de verandering vanwege de invoering van de omgevingswet bekend zijn, zullen wij deze vertalen naar een begrotingswijziging.

Outputfinanciering

De ODA werkt op basis van outputfinanciering. Een belangrijk uitgangspunt hierbij is dat de opdrachtgever betaalt voor geleverde producten tegen vooraf bepaalde prijzen. De begroting wordt gebaseerd op een geraamd aantal producten in uren tegen de daarvoor geldende tarieven. Uiteindelijk betalen de partners de door hen daadwerkelijk afgenomen producten en dienstverlening. De afrekening vindt plaats aan de hand van een jaarafrekening waarbij de eerder in rekening gebrachte voorschotten worden verrekend.

Met de komst van de omgevingswet zal het productenboek van de ODA over 2024 gaan veranderen. Sommige producten worden opgeknipt in onderliggende onderdelen, andere producten zullen mogelijk vervallen en regiewerk zal daarvoor in de plaats komen, bijvoorbeeld voor vooroverleg. De wijziging leidt tot een veranderde omzetcombinatie van aantallen en productprijzen. Hiermee kan ook de uiteindelijke omzet wijzigen van de ODA. Op basis van ervaring zullen we dit goed kunnen inrichten maar tijdelijke onbalans tussen kosten en omzet is mogelijk. Vanaf de zomer gaan we tijdschrijven om de veranderingen door de omgevingswet inzichtelijk te maken. De uitkomsten hiervan zullen we vertalen in het productenboek en laten vaststellen door het bestuur. Na de vaststelling zal de begroting 2025 wijzigen.

Nieuw beleid

De begroting 2025 wordt gebaseerd op de begroting 2024 met als vertrekpunt het bestaande beleid 2023. Beleidswijzigingen die consequenties hebben voor de begroting 2024 (en volgende jaren), worden in de begroting 2025 verwerkt dan wel via de eerste begrotingswijziging 2024.

Van nieuw beleid is sprake wanneer de OD Achterhoek nieuwe taken krijgt toebedeeld. Voor 2025 kan daarbij worden gedacht aan b.v. de volgende thema's:

Omgevingswet

Per 1 januari 2024 is de omgevingswet van start gegaan. Wij merken langzamerhand steeds meer de effecten van deze verandering op onze productie, workload en doorlooptijden. Om dit juist te vertalen naar ons productenboek en realistische normen, zal vanaf de zomer er tijd geschreven gaan worden om te monitoren wat de effecten zijn. Daarnaast zullen wij kritisch naar de aantallen kijken.

Informatiemanagement

- Gegevensmagazijn uitbouwen

Een omgevingsdienst is een data gedreven organisatie. Het beschikken en het zorgvuldig beheren van data en informatie is daarom van groot belang voor de ODA. Met de komst van de Omgevingswet wordt informatie alleen nog maar belangrijker. Om te kunnen voorzien in deze toenemende informatiebehoefte is er meer tijd en aandacht nodig voor het uitbouwen en het beheren van het gegevensmagazijn van de ODA. Ook wordt informatieveilig en privacy steeds belangrijker.

- Samenwerking informatiemanagement

De ODA is als omgevingsdienst op het gebied van informatiemanagement kwetsbaar vanwege de kleine omvang van de organisatie. Daarom blijven we zoeken naar samenwerkingsmogelijkheden. Dat kan binnen het Gelders Stelsel of op landelijk niveau binnen ODNL. Dit zodat de ODA minder kwetsbaar is op het gebied van informatiemanagement en om gebruik te maken van elkaars kennis.

- Business Intelligence

De ODA is sinds enkele maanden bezig om haar data beter te beheren, te analyseren en daarmee te kunnen presenteren. We zijn druk doende om een datawarehouse op te zetten om alle data juist te kunnen ontsluiten. Daarnaast zijn we bezig om onze informatievoorziening te verwerken in PowerBI, om zodoende te zorgen voor tijdiger inzicht (en sturing) voor onze partners.

Personeelsformatie

Op 27 september 2023 heeft het DB ingestemd met een herschikking van taken om zodoende een extra managementlaag van teamleiders mogelijk te maken. Door herschikking van taken kunnen 5 teamleiders worden aangesteld waarbij de formatie in de begroting 2025 uitgebreid wordt met slechts 1 fte.

In het 10-jarige bestaan van de ODA is de organisatie gegroeid van 65 naar 90 medewerkers in vaste dienst. De organisatiestructuur is daarop nooit aangepast. Het management bestaat uit een directeur en 2 afdelingshoofden. Ze zijn samen verantwoordelijk voor de strategische kant van de organisatie en als direct leidinggevend voor de personele zaken. Het is noodzakelijk om meer capaciteit vrij te maken voor mens en strategie. Daarom wordt een wijziging van de organisatiestructuur voorgesteld waarbij 5 teamleiders worden aangesteld.

Indexatie

Zowel de loonindex als de prijsindex baseren we op de externe berichtgeving aan de hand van de septembercirculaire. Deze geeft voor 2025 een loonindexatie aan van 5,3% en een prijsindexatie aan van 2,0%. Omdat er nog geen begrotingswijziging voor 2024 heeft plaatsgevonden nemen we het verschil (0,8%) in percentage van het definitieve CAO akkoord en het opgenomen percentage in de begroting 2024 mee in de loonindexatie. Dit betekent dat in de begroting 2025 is gerekend met een loonindex van 6,1 procent.

Weerstandsvermogen/Onvoorzien

De relatie tussen weerstandsvermogen en benodigde weerstandscapaciteit is in een verhoudingsnorm weer te geven. In het Algemeen Bestuur van 9 november 2016 is besloten om te streven naar een voldoende weerstandscapaciteit.

Tot slot

Het blijft de opmaat naar een begroting; gebaseerd op een inschatting naar de kennis van dit moment. Eventuele wijzigingen nemen we mee in een mogelijke begrotingswijziging 2024 of 2025. In de partner- en bestuursrapportages zullen we de daadwerkelijke ontwikkeling ten opzichte van afgesproken doelen, kaders en eventuele risico's inzichtelijk maken.

Procedure

Voor de aanbidding en vaststelling van de (ontwerp) begroting geldt de volgende procedure.

1. Het dagelijks bestuur zendt de ontwerp begroting 2025 vóór 15 april 2024 aan provinciale staten en aan de gemeenteraden.
2. Provinciale staten en de gemeenteraden kunnen hun zienswijzen over de ontwerp begroting indienen bij het dagelijks bestuur van de Omgevingsdienst.
3. Het dagelijks bestuur verzamelt de zienswijzen en biedt de ontwerp begroting voorzien van de zienswijzen aan het algemeen bestuur.
4. Het algemeen bestuur stelt de begroting 2025 vervolgens vóór 1 augustus 2024 vast.
5. Onmiddellijk na vaststelling van de begroting door het algemeen bestuur zendt deze de begroting ter kennisname aan provinciale staten en de gemeenteraden.
6. Het dagelijks bestuur zendt de begroting binnen twee weken na vaststelling, maar in elk geval vóór 1 augustus (nieuwe termijn) aan de minister.

II. PROGRAMMA 1 – VERGUNNINGVERLENING

1. Wat willen we bereiken?

Vergunningaanvragen binnen de wettelijke termijnen afhandelen en dat de verleende vergunningen bijdragen aan een veilige leefomgeving en handhaafbaar zijn. Meldingen worden beoordeeld op juistheid en volledigheid.

Vergunningverlening is lastig te plannen omdat dit voor een groot deel afhankelijk is van aanvragen van de bedrijven. De volgende prioriteiten hanteren we:

- aanvragen worden op volgorde van binnenkomst opgepakt;
- aanvragen krijgen altijd voorrang voor ambtshalve wijzigingen;
- bij piekaanbod krijgen reguliere procedures voorrang boven uitgebreide procedures, omdat in de meeste gevallen bij een (korte) reguliere procedure de vergunning na het verlopen van de proceduretermijn van rechtswege van kracht wordt.

Daarnaast verliezen door diverse oorzaken afgegeven vergunningen hun actualiteit. Voorbeelden zijn:

- jurisprudentie en wijzigingen in wet- en regelgeving;
- wijzigingen in de meest milieuvriendelijke technieken die een bedrijf kan toepassen op basis van Europese regelgeving (BREF's en BBT);
- wijzigingen in Nederlandse BBT-informatiedocumenten (best beschikbare technieken);

2. Wat gaan we daarvoor doen?

- Meedenken in mogelijkheden en oplossingen, waarbij de belangen van de aanvrager, de omgeving en de gemeenten/provincie afgewogen worden.
- De inzet van menskracht en deskundigheid zodanig plannen dat producten met kwaliteit en integraal tot stand komen. Het klantgericht werken staat hierbij centraal.
- Het uitvoeren van afspraken met de opdrachtgevers.
- Kennis van medewerkers up to date houden
- Prioriteiten stellen en het maken van meetbare doelstelling voor vergunningverlening en de actualisatie daarvan
- Klanttevredenheidsonderzoek uitvoeren.

3. Wat mag het kosten?

Overzicht baten en lasten Programma 1 Vergunningverlening			
x € 1.000	Begroting 2025		
	Baten	Lasten	Saldo
Programmaplan			
Programma 1 Vergunningverlening	2.516	1.838	678
Overzicht			
Algemene dekkingsmiddelen			
Overhead		868	-868
Onvoorzien		20	-20
Saldo van baten en lasten	2.516	2.726	-210

III. PROGRAMMA 2 – TOEZICHT EN HANDHAVING

1. Wat willen we bereiken?

Toezicht

De ODA houdt toezicht op de naleving van milieuregelgeving. Hiervoor worden milieubelastende activiteiten gecontroleerd aan de hand van omgevingsplannen, een omgevingsvergunning of een melding. Als er voor de betreffende activiteit geen benodigde vergunning is verleend of wanneer er geen benodigde melding is ingediend, wordt erop toegezien dat dit alsnog gebeurt. Maar nog belangrijker: we zien er op toe dat bedrijven de (landelijke) regels op het gebied van milieu naleven.

Naast het toezicht op bedrijven worden in het uitvoeringsprogramma 2025 ook andere aspecten van toezicht meegenomen. Hierbij moet je denken aan bodemtoezicht, toezicht op evenementengeluid, toezicht op asbestsloop en toezicht op aspecten zoals vuurwerk en energiebesparing. Verder blijft ook ondermijning de komende jaren een grote rol spelen bij onze werkzaamheden.

Milieuklachten- en meldingen

De ODA neemt door burgers en/of bedrijven ingediende milieuklachten in behandeling en geeft daar een vervolg aan. Het indienen van klachten gaat via het meldpunt voor milieuklachten in Gelderland. Dit kan zowel telefonisch als digitaal.

Handhaving, bezwaar en beroep

De inzet vanuit de ODA is met name gericht op toezicht met daarin het bewustmaken van het naleven van de regelgeving. Maar helaas leidt alleen toezicht niet altijd tot het beoogde resultaat. Dan moeten we de naleving van de regels afdwingen door gebruik te maken van bestuursrechtelijke en/ of strafrechtelijke handhavingsinstrumenten. De afhandeling van de in dit kader ingediende bezwaar- en beroepschriften wordt ook door de ODA verzorgd.

2. Wat gaan we daarvoor doen?

Risico-, effect en naleefgericht toezicht op bedrijven

We werken met een risico & effectgerichte benadering, gebaseerd op steeds meer beschikbare informatie vooraf. Dit hebben we voor enkele branches vertaald naar specifieke brancheplannen.

Hierin staan verschillende manieren van toezicht houden, zoals de traditionele reguliere controle, de aspectcontrole en de zelfcontrole (bedrijven vullen vooraf zelf een checklist in, waarna gekeken wordt waar de ODA zelf nog langs moet gaan voor een controle). Verder wordt in een brancheplan ook beschreven welke overtredingen het meest voorkomen in zo'n branche en hoe je mogelijke overtredingen kunt voorkomen door bijvoorbeeld voorlichting.

In 2024 gaan we een nieuwe risicoanalyse opstellen in het kader van de Omgevingswet, gebaseerd op Milieu Belastende Activiteiten (MBA's) in plaats van inrichtingen. Deze nieuwe risicoanalyse zal de basis worden voor het Handhavingsuitvoeringsprogramma (HUP) 2025 en de daaropvolgende jaren.

Projectmatige en niet geplande werkzaamheden

Naast het uitvoeren van regulier werk worden taken ook projectmatig opgepakt. Deze projecten hebben bijvoorbeeld betrekking op de branchegerichte aanpak of op stelseltaken zoals ketentoezicht.

Daarnaast vinden waar nodig ook niet geplande werkzaamheden plaats. Deze werkzaamheden ontstaan als gevolg van wensen van onze partners op dat moment, landelijke ontwikkelingen, klachten en/ of onvoorziene voorvallen/ incidenten. Ons uitvoeringsprogramma is daarom flexibel opgesteld, waardoor waar nodig ook verschuivingen van werkzaamheden binnen de ODA plaats kunnen vinden.

Ondersteuning bij het voorkomen en bestrijden van ondermijning

Ook in 2025 zal er weer aandacht worden besteed aan ondermijning. Ondermijning is de vermenging van de onderwereld met de bovenwereld. In de Achterhoek hebben wij er helaas ook regelmatig mee te maken. Denk daarbij aan de drugslabs en

hennepkwekerijen die zijn aangetroffen en waar lozingen of dumpingen van (gevaarlijke) afvalstoffen op bodems, in mestkelders, etc. hebben plaatsgevonden. Daar wordt o.a. de expertise van de ODA met betrekking tot handhaving en het veilig stellen van de omgeving in de praktijk gebracht. De ODA helpt verder door de ogen en oren te zijn voor het signaleren van dit soort zaken en het meegaan met de politie en gemeentes naar verdachte situaties en bedrijven.

Landelijke Handhaving Strategie Omgevingswet (LHSO)

In ons werkproces is de LHSO geïmplementeerd. Deze werkwijze is onze basis voor de inzet van handhaving, waarbij we rekening houden met het mogelijk aanwezige specifieke handhavingbeleid bij onze partners.

Gebruik van strafrecht

In het kader van de toetsing van overtredingen aan de hand van de LHS zijn de werkzaamheden in het kader van het strafrecht door de BOA's steeds meer van belang. Verder wordt er ook gekeken naar een verbetering van de samenwerking met het OM, FP en de politie. De onderlinge contacten zijn goed, maar de verwachtingen en daarmee de werkafspraken en de -processen worden komend jaren nog beter op elkaar afgestemd.

Programmasturing complexe bedrijven:

In 2024 is binnen het Gelders stelsel gestart met een gezamenlijk Gelders programma voor de gemeentelijke complexe bedrijven. Hiermee willen we een kwalitatief betere en uniforme werkwijze creëren voor de bedrijven met de grootste milieurisico's.

Uitstoot van stikstof (N)

Op dit moment is de stikstofdiscussie helemaal actueel. Gezien de protesten en de politieke onenigheid zal dit ook niet direct tot duidelijkheid leiden. Wat dit voor toezicht en handhaving gaat betekenen is dan ook onduidelijk. Mogelijk houdt dit voor ons wel in dat de komende jaren ons wordt gevraagd om bij specifieke bronnen extra toezicht te gaan houden. Denk daarbij aan de grotere veehouderijen of de fabrieken met grote stookinstallaties.

3. Wat mag het kosten?

Overzicht baten en lasten Programma 2 Toezicht en Handhaving			
x € 1.000	Begroting 2025		
	Baten	Lasten	Saldo
Programmaplan			
Programma 2 Toezicht en Handhaving	6.124	3.746	2.378
Overzicht			
Algemene dekkingsmiddelen			
Overhead		1.772	-1.772
Onvoorzien		41	-41
Saldo van baten en lasten	6.124	5.559	565

IV. PROGRAMMA 3 – ADVIES

1. Wat willen we bereiken?

Het verstrekken van (milieu)advies over het ontwikkelen, inrichten en beheren van een duurzame leefomgeving. Enerzijds zijn de adviezen een onderdeel van de vergunning- en handhavingsprocedures en anderzijds zijn de adviezen gericht op ruimtelijke processen waarbij voor alle relevante aspecten een beoordeling wordt gegeven over de (on)mogelijkheden van een ruimtelijke ontwikkeling.

Het betreft adviezen op het gebied van archeologie, constructie, geluid, bodem, lucht, geur, licht, externe veiligheid, milieueffectrapportage, milieuzonering, ecologie natuurbeschermingswet, water, en juridische ondersteuning.

2. Wat gaan we daarvoor doen?

- Meedenken in mogelijkheden en oplossingen, waarbij de belangen van de aanvrager, de omgeving en de gemeenten/provincie in het oog worden gehouden.
- Het verstrekken van gevraagde specialistische en juridische adviezen aan in- en externe opdrachtgevers.
- De inzet van menskracht en deskundigheid zodanig plannen dat producten met kwaliteit en integraal tot stand komen. Het klantgericht werken staat hierbij centraal.
- Binnen afgesproken termijnen leveren van advies dat voldoet aan gevraagde en/of geformuleerde afspraken
- Kennis van medewerkers up to date houden.

3. Wat mag het kosten?

Overzicht baten en lasten Programma 3 Advies			
x € 1.000	Begroting 2025		
	Baten	Lasten	Saldo
Programmaplan			
Programma 3 Advies	2.398	1.657	741
Overzicht			
Algemene dekkingsmiddelen			
Overhead		784	-784
Onvoorzien		18	-18
Saldo van baten en lasten	2.398	2.459	-61

V. PROGRAMMA 4 – STELSEL TAKEN

Inleiding

De individuele Gelderse omgevingsdiensten zijn niet voor alle opgedragen taken voldoende "robuust". Om die robuustheid wel te garanderen, is een Gelders stelsel ontwikkeld. Omgevingsdiensten waar bovenregionale taken zijn belegd, zorgen voor de uitvoering daarvan ten behoeve van alle Gelderse omgevingsdiensten.

De volgende bovenregionale taken zijn als volgt belegd:

Bovenregionale taak	Belegd bij
Kwaliteit en coördinatie Gelders stelsel	Omgevingsdienst De Vallei (ODDV)
Ketentoezicht	Omgevingsdienst Rivierenland ODR)
Portaal en kenniscentrum	Omgevingsdienst Veluwe en IJssel ODVIJ)
Complexe vergunningverlening	Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN)
Complexe handhaving, meetdienst en bezwaar en beroep	Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA)
Personeel en Organisatie	Omgevingsdienst Achterhoek (ODA)
BSBm (Bestuurlijke Straf Beschikking milieu)	Omgevingsdienst Noord Veluwe (ODNV)

1. Wat willen we bereiken?

In Gelderland hebben gemeenten en provincie gekozen voor een samenhangend stelsel van uitvoeringsdiensten waarin nabijheid, samenhang, kwaliteit en efficiency belangrijke uitgangspunten zijn. De keus om zo veel mogelijk in de regio en daarmee in de eigen organisatie te blijven werken, maakt samenwerking tussen de uitvoeringsdiensten nodig en gewenst. Nodig omdat niet in alle regio's de uitvoering van alle taken robuust en volgens de landelijk opgestelde en vereiste kwaliteitscriteria 2.2 mogelijk is. Samenwerking is gewenst omdat het een goede manier is om kwalitatief goede producten tegen een redelijke prijs te leveren.

2. Wat gaan we daarvoor doen?

Kwaliteit en coördinatie Gelders stelsel

Om het Gelders stelsel van zeven uitvoeringsdiensten blijvend, op een kwalitatief goed niveau te laten functioneren, is het van groot belang duurzaam met elkaar in gesprek te zijn. De uitvoeringsdienst De Vallei voert daarover de regie. Jaarlijks bepalen de uitvoeringsdiensten samen op grond van welke indicatoren de kwaliteit wordt gemonitord.

Ketentoezicht

De regio Rivierenland is verantwoordelijk voor de analyses, de keuze van de ketens en de uitvoeringsplanning. De ketenprogramma's worden uitgevoerd in samenwerking met de medewerkers van de verschillende omgevingsdiensten. In overleg met de ODR worden projecten bepaald voor de inzet op ketentoezicht. Hiervoor is vanuit de ODA capaciteit beschikbaar gesteld.

Portaal en kenniscentrum

De Omgevingsdienst Veluwe-IJssel (OVIJ) fungeert als portaal en kenniscentrum. De OVIJ verzorgt de gemeenschappelijke contacten vanuit het stelsel met andere organisaties zoals het OM. Daarmee hebben deze organisaties in Gelderland één aanspreekpunt. Vanuit het kenniscentrum wordt ondersteuning geleverd aan het Gelders stelsel op het gebied van opleidingen. Zij krijgen hiervoor input vanuit de expertgroep HRM. Uitgangspunt is de beschikbare capaciteit zo efficiënt mogelijk in te zetten.

Complexe vergunningverlening

Sinds 1 januari 2018 ligt het mandaat voor vergunningverlening bij provinciale bedrijven bij de Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN). Op het grondgebied van de ODA liggen ook complexe gemeentelijke inrichtingen. Binnen het stelsel is afgesproken dat de ODRN over de complexe industriële vergunningen adviseert aan de ODA. De ODA coördineert het vergunningenproces, onderhoudt alle contacten en doet de administratieve

afhandeling. In 2023 wordt er een pilot uitgevoerd met als doel om met ingang van 2024 de complexe vergunningverlening redelijkerwijs weer vanuit de ODRN terug te brengen richting de ODA.

Complexe handhaving

Complexe handhaving op het gebied van provinciale bedrijven (zie ook bij beleidsbegroting), vuurwerk en het toezicht op bodemsaneringen worden uitgevoerd door de Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA). De ODA is voor de complexe handhaving bij gemeentelijke bedrijven robuust en voert deze taken zelf uit. We maken daarbij waar nodig wel gebruik van de meetdienst van de ODRA.

Personeel en Organisatie

Bij de oprichting van de Gelderse Omgevingsdiensten is afgesproken dat de taken en voorzieningen op het gebied van HRM zoveel mogelijk voor alle zeven omgevingsdiensten gemeenschappelijk worden geregeld. Het gaat er daarbij niet alleen om dat beleid en instrumenten zoveel mogelijk gelijk zijn, maar ook dat gezamenlijk en gecoördineerd wordt gemanaged op loopbaanontwikkeling.

In brede zin moeten we denken aan: evaluatie van bestaande regelingen (o.a. reiskosten, IKB), arbeidsmarktcommunicatie en de gesprekkencyclus. Onze gemeenschappelijke arbeidsvoorwaarden liggen vast in de lokale arbeidsvoorwaardenregeling Gelderse Omgevingsdiensten (LAGO) en het Arbeidsvoorwaardenreglement Gelderse Omgevingsdiensten (AvR).

De ODA fungeert als trekker van de stelseltaak HRM. Vanuit deze rol coördineren we het Centraal Lokaal Overleg (CLO) en leveren we de ondersteuning voor het CLO. Door de inwerkingtreding van de WNRA ligt hier ook een rol grotere rol voor de OR. Ook coördineren we de taken van de Expertgroep HRM. Deze expertgroep is gezamenlijk verantwoordelijk voor de invulling en uitvoering van P&O-taken. We worden hierbij ondersteund door een arbeidsjurist. Het grote voordeel van deze gezamenlijke aanpak is dat niet elke Omgevingsdienst "het wiel hoeft uit te vinden". Kosten (vooral personele inzet) die hiervoor door de ODA worden gemaakt, worden verdeeld over de zeven omgevingsdiensten.

Bestuurlijke Straf Beschikking milieu (BSBm)

De stelseltaak coördinatie BSBm is belegd bij de Omgevingsdienst Noord-Veluwe. Dit gaat om de 'grijze' BSBm en de aansturing en coördinatie van de 'grijze' boa's (buitengewoon opsporingsambtenaren) die in dienst zijn van de Gelderse omgevingsdiensten. Voor deze taak wordt gebruik gemaakt van een centrale registratie. Ook de afstemming met het Openbaar Ministerie wordt door de ODNV gedaan. Daarnaast is er een vervangingspoule voor inzet en continuïteit bij de Gelderse omgevingsdiensten.

3. Wat mag het kosten?

Overzicht baten en lasten Programma 4 Stelseltaken			
x € 1.000	Begroting 2025		
	Baten	Lasten	Saldo
Programmaplan			
Programma 4 Stelseltaken	80	379	-299
Overzicht			
Algemene dekkingsmiddelen			
Overhead			
Onvoorzien			
Saldo van baten en lasten	80	379	-299

VI. PROGRAMMA 5 – PROJECTEN

Inleiding

In dit programma staan projecten die een incidenteel karakter hebben.

1. Wat willen we bereiken?

Projecten worden meestal gestart om een impuls te geven aan nieuwe onderwerpen of zaken die onvoldoende zijn geborgd in het primaire proces. Vooralsnog hebben we voor 2025 alleen nog maar de Omgevingswet als project die overigens al langer loopt. Maar hier komen zeker nog wel wat projecten bij.

Wat gaan we daarvoor doen?

Omgevingswet

Per 1 januari 2024 is de omgevingswet van start gegaan. Wij merken langzamerhand steeds meer de effecten van deze verandering op onze productie, workload en doorlooptijden. Om dit juist te vertalen naar ons productenboek en realistische normen, zal vanaf de zomer er tijd geschreven gaan worden om te monitoren wat de effecten zijn. Daarnaast zullen wij kritisch naar de aantallen kijken.

Resultaten:

- Landelijk wordt het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) ingericht. Diverse ODA systemen en applicaties worden hierop aangesloten.
- Inhoud en kennis:
 - medewerkers onderhouden hun kennis en blijven bij met de ontwikkelingen.
 - waar mogelijk ondersteunen we partners met kennis over ons vakgebied
 - we kunnen input leveren bij omgevingsvisie- en planvorming.
- De interne- en externe werkprocessen van de ODA zijn geoptimaliseerd. Dit gaat om de eigen werkprocessen en ook de gezamenlijke werkprocessen met (keten)partners.

2. Wat mag het kosten?

Om de succesvolle implementatie van de omgevingswet in 2025 juist door te rekenen zullen we in 2024 de normuren monitoren en ons (norm)producten en daarmee het productenboek aanpassen gaande het jaar. Dit betekent wel dat de begroting van 2025 en de opvolgende jaren begin 2025 gewijzigd zullen worden aan de hand van de dan bekende wijzigingen.

VII. DE PARAGRAFEN

Inleiding

In het Besluit Begroting en Verantwoording zijn zeven verplichte paragrafen opgenomen voor provincies, gemeenten en hun gemeenschappelijke regelingen. Deze zijn niet allemaal relevant voor de omgevingsdienst Achterhoek. Om die reden zijn de paragrafen lokale heffingen, grondbeleid en verbonden partijen achterwege gelaten.

De volgende paragrafen worden achtereenvolgens behandeld:

1. Bedrijfsvoering
2. Risicobeheer en weerstandsvermogen
3. Financiering
4. Onderhoud kapitaalgoederen

PARAGRAAF BEDRIJFSVOERING

Kwaliteit

Voor de beoordeling van kwaliteit zijn de kwaliteitscriteria 2.2 de uitgangspunten. Periodiek worden zowel de procescriteria als de criteria voor de kritieke massa (op basis van capaciteit, kennis en ervaring van de medewerkers) gemonitord. Daaruit blijkt dat we aan veel maar niet altijd alle kwaliteitscriteria volledig voldoen. We hebben ons als doel gesteld om robuust te zijn op alle deskundigheidsgebieden waarvoor de ODA aan de lat staat. Daarnaast streven we ernaar dat onze medewerkers zoveel mogelijk individueel voldoen. Ons opleidingsplan en andere acties zijn daarop gericht.

Informatiebeleid en ICT

De ODA heeft een aantal systemen in gebruik. Voorbeelden van deze systemen zijn een vergunningen, toezicht- en handhavingssysteem), een systeem waar documenten worden opgeslagen en een systeem die de informatie van de ODA op de kaart toont. Al deze systemen staan in verbinding met elkaar. De komst van de Omgevingswet en de huidige AVG wetgeving stellen specifieke eisen aan enerzijds gegevensuitwisseling en anderzijds aan het beheer van gegevens. Om aan de regelgeving te kunnen voldoen zijn er regelmatig aanpassingen aan de systemen nodig.

Binnen het Gelders Stelsel is er een kernregistratie waarmee we binnen Gelderland informatie over bedrijven uitwisselen. Dit centrale systeem kan ook gebruikt worden voor koppelingen met bijvoorbeeld landelijke gegevensbanken, zoals Inspectieview Milieu (IVM). Bij de aanschaf van een nieuw systeem wordt ook steeds gekeken naar wat er gezamenlijk binnen het stelsel kan worden opgepakt.

Organisatieondersteuning

De ondersteuning is nu deels belegd bij 4 partners. Dit is vastgelegd in dienstverleningsovereenkomsten met een relatief korte looptijd. Dit om telkens te beoordelen of de samenwerking met de huidige partners nog wel de beste keuze is. Een korte looptijd houdt andere opties voor de toekomst open.

PARAGRAAF WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING

De wereld om ons heen verandert snel. Dat betekent dat er altijd ontwikkelingen zijn waar geen rekening mee is gehouden. Neem als voorbeeld de corona. Deze ontwikkelingen kunnen geld kosten. Het is daarom verstandig financiële middelen te reserveren voor eventuele tegenvallers.

Hoeveel we moeten reserveren hangt af van de risico's die we lopen.

Het algemeen Bestuur van de ODA heeft daartoe in november 2015 een notitie

vastgesteld waarin de risico's en de benodigde weerstandscapaciteit zijn bepaald.

Overigens merken we dat het benoemen van de risico's al helpt bij het beperken van de gevolgen. We letten meer op de mogelijke risico's en proberen eerder in te grijpen.

Definities

Hieronder worden de begrippen weerstandscapaciteit, risico en weerstandsvermogen gedefinieerd. Voor de begrippen bestaan soms meerdere definities. Er is steeds gekozen voor de definitie die het meest algemeen in gebruik is of die het beste bij de ODA past.

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit middelen en mogelijkheden waarover de ODA beschikt om niet begrote kosten, die onverwachts en substantieel zijn, te dekken, zonder dat de begroting en het beleid aangepast hoeven te worden. Het gaat om die posten waaruit tegenvallers eventueel bekostigd kunnen worden, zoals de algemene reserve. Onderscheid wordt gemaakt in incidentele en structurele weerstandscapaciteit. Onder incidentele weerstandscapaciteit wordt verstaan de capaciteit die de organisatie heeft om eenmalige tegenvallers op te vangen. Onder structurele weerstandscapaciteit verstaan we middelen die permanent inzetbaar zijn om structurele tegenvallers op te vangen.

Risico

Een risico is een onzekere en ongewenste gebeurtenis die een nadelig effect kan hebben op de ODA, de doelen die zijn gesteld of de financiële positie van de ODA.

Weerstandsvermogen

De beschikbare weerstandscapaciteit afgezet tegen de benodigde weerstandscapaciteit noemen we 'weerstandsvermogen'. Het weerstandsvermogen is toereikend wanneer financiële tegenvallers goed opgevangen kunnen worden.

Anders gezegd: Het weerstandsvermogen geeft aan hoe robuust de financiële positie van een organisatie is. Door voldoende aandacht aan het weerstandsvermogen te besteden, kan worden voorkomen dat elke financiële tegenvaller dwingt tot bezuinigingen of een hogere bijdrage van de deelnemers.

Om het weerstandsvermogen objectiever te kunnen beoordelen is door het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement (NAR) een waarderingstabel ontwikkeld:

Waarderingscijfer	Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
A	Groter dan 2,0	Uitstekend
B	Groter dan 1,4 maar kleiner dan 2,0	Ruim voldoende
C	Groter dan 1,0 maar kleiner dan 1,4	Voldoende
D	Groter dan 0,8 maar kleiner dan 1,0	Matig
E	Groter dan 0,6 maar kleiner dan 0,8	Onvoldoende
F	Kleiner dan 0,6	Ruim onvoldoende

Bepaling weerstandscapaciteit ODA

De weerstandscapaciteit bestaat uit middelen en mogelijkheden om niet begrote kosten, die onverwacht en substantieel zijn, op te vangen. Binnen de ODA kan de beschikbare weerstandscapaciteit uit twee posten worden berekend:

- Post onvoorzien (structurele weerstandscapaciteit) begroting 2025: € 79.000;
- Algemene reserve (incidentele weerstandscapaciteit) stand 1-1-2023: € 115.000;

De verwachting is dat de algemene reserve met het positieve jaarrekening resultaat 2023 aangevuld gaat worden naar € 150.000.

Welk bedrag is er met de risico's gemoeid?

Om tot een waardering van een risico te komen moeten de (financiële) gevolgen/impact van een risico worden geschat. Vaak is niet exact aan te geven wat de omvang van een risico in financiële zin zal zijn. Daarom maken we gebruik van onderstaande tabel:

Klasse	Omvang
1	€0-€25.000
2	€25.000-€75.000
3	€75.000-€200.000
4	€200.000-€500.000
5	> €500.000

Hoe groot is de kans dat het risico zich voordoet?

Voor elk risico is een inschatting gemaakt van de kans dat zich een risico voordoet. Daarbij is gebruik gemaakt van de volgende kans-klasse indeling:

Klasse	Waarschijnlijkheid	Kans	Referentiebeeld
1	Zeër klein	10%	1 keer per 10 jaar of >
2	Klein	30%	1 keer per 5-10 jaar
3	Gemiddeld	50%	1 keer per 2-5 jaar
4	Groot	70%	1 keer per 1-2 jaar
5	Zeër groot	90%	1 keer per jaar of <

Gekozen uitgangspunten voor inventarisatie van de risico's

Afspraken dienstverleningsovereenkomsten

Met de deelnemers worden afspraken gemaakt over de dienstverlening en de informatievoorziening over en weer voor de taakuitoefening. Afwijkende situaties per deelnemer kunnen de efficiency-doelstellingen onder druk zetten of kunnen leiden tot te weinig werk per medewerker. Het is ook van belang de afspraken met de andere 'OD's juridisch goed te verankeren.

Het risico bestaat uit dat er meer uren noodzakelijk zijn om de taken uit te voeren waardoor minder vraag naar producten ontstaat dan verwacht. Door regelmatig overleg met de partners wordt de kans hierop risico verkleind. Het risico schatten we op € 50.000 (klasse 2) en de kans dat zich dit voordoet op 30% (klein).

Taakuitvoering

Hieronder verstaan we het risico van aansprakelijkheidsstelling bij de reguliere taakuitoefening. Hiervoor zijn de gebruikelijke aansprakelijkheidsverzekeringen gesloten. Het restrisico bestaat uit het betalen van schadevergoedingen waarbij het eigen risico voor de ODA blijft.

We schatten de omvang op € 12.500 (klasse 1) en de kans dat zich dit voordoet op 10% (zeer klein).

Deelnemers treden uit de gemeenschappelijke regeling

Mocht een van de deelnemers de keuze maken om uit de gemeenschappelijke regeling te treden, dan zal dit een groot (financieel) effect kunnen hebben op de ODA. We schatten de omvang op €1.000.000 en de kans dat zich dit voordoet op 10% (zeer klein).

Calamiteit bij bedrijf

De ODA kan het verwijt krijgen niet goed te hebben gehandeld, nalatig te zijn geweest of onvoldoende te hebben gecommuniceerd tijdens of na een calamiteit. Ook is het mogelijk dat de ODA het verwijt krijgt dat ze vooraf (dus voordat de calamiteit plaats vond) niet goed heeft gehandeld.

Het vertrouwen in de ODA bij opdrachtgevers en burgers neemt af; schadeclaims en negatieve pers. Voor financiële consequenties zie taakuitvoering.

Als beheersingsmaatregel stellen we hier tegenover het opstellen van een communicatieplan/protocol hoe te handelen bij calamiteiten, praktijksituaties simuleren, kwaliteitsborging producten en kennis blijven delen binnen omgevingsdiensten en met de partners. Het (rest)risico schatten we daarmee op nihil.

Rechtmatigheid

Het niet voldoen aan de rechtmatigheidseisen kan leiden tot juridische procedures en claims.

De ODA wordt geacht rechtmatig, d.w.z. overeenkomstig wet- en regelgeving te handelen en moet daarin de opdrachtgevers adviseren. Het onvoldoende rechtmatig functioneren doet afbreuk aan het imago en het vertrouwen in de ODA.

Bovendien vormt het rechtmatigheidsaspect onderdeel van de interne controle.

We schatten het (rest)risico op nihil.

Bezuinigingen bij de deelnemers

Het risico is dat het rijk bezuinigt op provinciale- en gemeentelijke uitkeringen (Provinciefonds /Gemeentefonds) en/of dat de partner zelf bezuinigingsmaatregelen doorvoert. Voor de ODA bestaat het risico dat provincie en gemeenten een deel van de rijks- of eigen bezuinigingen afwentelen op de ODA. In de eind 2016 vastgestelde verrekensystematiek zijn onder meer afspraken gemaakt, hoe we met tekorten omgaan wanneer deze worden veroorzaakt door bezuinigingen bij de partner. Ondanks deze afspraken schatten we het risico op €250.000 (klasse 4) en de kans dat het zich voordoet op 10% (klein).

Loon- en prijsontwikkelingen

Aan het einde van 2023 is een nieuwe cao vastgesteld wat zal resulteren in loonstijgingen voor 2024 en 2025: in totaal 6%. De daadwerkelijke verhoging bleef hiermee binnen het gestelde risico. Het risico hebben we ingeschat op € 150.000 (klasse 3) en de kans dat het zich voordoet op 50% (gemiddeld).

Eigen risico voor werknemersverzekeringen

De ODA is eigen risico drager voor de ziektewet, WW en premiedifferentiatie voor WGA (Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsgehandicapten).

De ODA betaalt het eigen risico en de premiedifferentiatie indien een medewerker ziek, verplicht uit dienst gaat of in de WGA komt.

We schatten het risico op € 50.000 (klasse 2) en de kans dat zich dit voordoet op 50% (gemiddeld).

Ziekteverzuim

De ODA werkt met een norm aan productie uren van 1.350. Omgerekend is dit 72% naar beschikbare uren. Indien het ziekteverzuim te hoog is, denk bijvoorbeeld aan de medewerkers die werkzaam zijn binnen het primair proces, zet dat de productieve norm onder druk en daardoor de opbrengsten. We schatten het risico op € 70.000 (klasse 2) en de kans dat dit zich voordoet op 50% (gemiddeld).

Het ziekteverzuim van de ODA over 2023 bedraagt 5,6%. Dit ligt boven het landelijk gemiddelde voor openbaar bestuur en overheidsdiensten (circa 5,0%; bron CBS). Wel stellen we vast dat het ziektepercentage vooral zichtbaar is in het primair proces.

Werkkostenregeling

Op 1 januari 2015 is de werkkostenregeling in werking getreden. Deze regeling begrenst het maximaal te besteden bedrag aan onbelaste vergoedingen en verstrekkingen voor de werknemers. Boven de vrije ruimte is loonbelasting in de vorm van een eindheffing van 80% verschuldigd. Deze regeling kan financiële gevolgen hebben voor de loonkosten. We gaan daar vooralsnog niet van uit.

We schatten het risico in op € 12.500 (klasse 1) en de kans dat zich dit voordoet op 30% (gemiddeld).

BTW

Het plafond van het BTW-compensatiefonds (BCF) is per 2015 gekoppeld aan de accrespercentages zoals deze volgen uit de normeringssystematiek voor het gemeentefonds. Het plafond wordt aangepast voor taakmutaties (zoals decentralisaties) die gepaard gaan met onttrekkingen of toevoegingen aan het BCF. Als het plafond wordt overschreden, komt het verschil ten laste van het gemeentefonds. Het risico is dat de gemeenten deze overschrijding (deels) gaan afwentelen op de ODA en daardoor minder producten gaan afnemen.

Vooralsnog schatten we dit risico op nihil.

Vennootschapsbelastingplicht

Met ingang van 1 januari 2016 worden ook de lokale overheden belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting. Dit geldt in beginsel ook voor de gemeenschappelijke regelingen zoals de ODA. In 2016 zijn door de Omgevingsdiensten afspraken gemaakt met de Belastingdienst. De inschatting is dat de kans dat ODA vennootschapsbelasting moet betalen zeer klein is.

Productenboek

Het risico is dat de gehanteerde normen in het productenboek afwijken af van de werkelijkheid waardoor de kosten per product hoger of lager zijn dan vooraf verwacht. Het is zaak de normen regelmatig te toetsen en bij te stellen waar nodig. In 2019 had de ODA een behoorlijk tekort. In 2020 hebben we een tijdschrijfanalyse uitgevoerd. Aan de hand hiervan bleek dat de productvergoeding voor specialistische ondersteuning onvoldoende kostendekkend was en zijn daarop de normen aangepast. We schatten het risico van onvoldoende dekking op € 50.000 (klasse 2) en de kans dat zich dit voordoet op 30% (klein).

Automatisering

Het risico is productieverlies door uitval en reparatie van de verschillende systemen waardoor meer uren noodzakelijk zijn om de taken te verrichten dan waarmee rekening is gehouden. We schatten het risico op € 12.500 (klasse 1) en de kans dat zich dit voordoet op 50% (gemiddeld).

Aanbestedingen

Het risico is dat aanbestedingen niet worden uitgevoerd volgens vastgesteld (Europese en ODA) inkoop- en aanbestedingsbeleid waardoor financiële middelen zijn benodigd voor rechtszaken en de consequenties van deze rechtszaken.

We schatten het risico op € 137.500 (klasse 3) en de kans dat zich dit voordoet op 10% (klein).

Outputmodel (medewerkers)

Het outputmodel vanaf 2017 vergt een geheel andere strategie in de bedrijfsvoering dan we tot dusverre gewoon zijn. De ODA wordt tot op zekere hoogte afhankelijk van de vraag van onze klanten (lees: de partners). Ook voor de medewerkers betekent dit een omslag. We zullen hiermee ervaring moeten opdoen.

Het beleid van onze partners kan leiden tot meer of minder vraag naar producten, incidenteel maar wellicht ook structureel. Het zal niet altijd vanzelfsprekend zijn dat de vraag naar de (soort) producten overeenkomt met de beschikbare capaciteit.

We zullen daarop tijdig moeten inspelen. De strategische personeelsplanning die regelmatig bijgesteld wordt, kan ons daarbij uitstekend van dienst zijn.

We schatten het risico op € 50.000 (klasse 2) en de kans dat zich dit voordoet op 30% (klein).

Gelders Stelsel

Er is een verbeterplan opgesteld op basis van de uitgevoerde evaluatie van het Gelders Stelsel. De mogelijke maatregelen zijn niet op geld doorgerekend. Mogelijk kunnen een aantal maatregelen leiden tot extra kosten voor de ODA. We schatten het risico op € 12.500 en de kans dat zich dit voordoet op 70% (groot).

Omgevingswet

De invoering van de Omgevingswet kan tot een andere taakverdeling tussen gemeenten, provincie en de ODA leiden. Het is zowel mogelijk dat dit tot meer als tot minder taken voor de ODA leidt die in de begroting zo mogelijk worden meegeraamd. Het risico schatten we daarom op nihil.

Datalekken

Iedereen heeft recht op eerbiediging en bescherming van zijn persoonlijke levenssfeer en een zorgvuldige omgang met zijn persoonsgegevens. De regels hiervoor zijn vastgelegd in de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp). Hierin staat dat persoonsgegevens moeten worden beveiligd tegen verlies en tegen onrechtmatige verwerking. Een datalek moet worden gemeld aan de Autoriteit Persoonsgegevens als het leidt tot een aanzienlijke kans op ernstige nadelige gevolgen voor de bescherming van persoonsgegevens, of als het ernstige nadelige gevolgen heeft voor de bescherming van persoonsgegevens. Het datalek moet daarnaast ook worden gemeld aan de betrokkene indien het waarschijnlijk ongunstige gevolgen zal hebben voor diens persoonlijke levenssfeer. Bij overtreding van de meldplicht datalekken uit de Wbp kan de Autoriteit Persoonsgegevens een bestuurlijke boete opleggen. We schatten het risico op € 137.500 (klasse 3) en de kans dat zich dit voordoet op 10% (zeer klein)

Financieel effect van deze risico's

We willen het totale financiële effect van deze risico's weten. Dit hebben we nodig om vast te stellen of onze financiële buffer voldoende is. In de volgende tabel wordt het financieel effect berekend.

Niet alle risico's komen tegelijk voor. Ook zijn de gevolgen van de risico's niet altijd maximaal. Het geld dat nodig is om de risico's op te kunnen vangen is daarom minder dan alle risico's bij elkaar opgeteld. Een praktische methode om het effect te berekenen is het maximale risico te vermenigvuldigen met de kans dat het risico zich voordoet. We noemen dit het kwantificeren van de risico's. In de tabel kwantificering risico's zijn de eerder genoemde risico's gekwantificeerd.

Risico	Geschatte omvang	Geschatte kans (in %)	Financieel effect van de risico's
Afspraken dienstverleningsovereenkomsten	€ 50.000	30%	€ 15.000
Taakuitvoering	€ 12.500	10%	€ 1.250
Uitreden deelnemer GR	€1.000.000	10%	€100.000
Calamiteit bij bedrijf	nihil	0	€ 0
Rechtmatigheid	nihil	0	€ 0
Bezuinigingen bij de deelnemers	€ 250.000	10%	€ 25.000
Loon- en prijsontwikkelingen	€ 150.000	50%	€ 75.000
Eigen risico voor werknemersverzekeringen	€ 50.000	50%	€ 25.000
Ziekteverzuim	€ 70.000	50%	€ 35.000
Werkkostenregeling	€ 12.500	30%	€ 3.750
BTW	nihil		€ 0
Vennootschapsbelastingplicht	nihil		€ 0
Productenboek	€ 50.000	30%	€ 15.000
Automatisering	€ 12.500	50%	€ 6.250
Aanbestedingen	€ 137.500	10%	€ 13.750
Outputmodel	€ 50.000	30%	€ 15.000
Gelders Stelsel	€ 12.500	70%	€ 8.750
Omgevingswet	€ 0	0%	€ 0

Datalekken	€ 137.500	10%	€ 13.750
Totaal			€ 352.500

In de becijfering is rekening gehouden met de kans dat een risico zich voordoet. Het gaat dan om de **individuele** risico's en de kans dat dit (individuele) risico zich periodiek voordoet. De kans dat **alle** risico's zich op enig moment **tegelijktijd** voordoen is o.i. aanzienlijk lager. Daartoe hanteren we een dempingfactor van 0,5. Het totaal van de financiële risico's komt daardoor op € 176.250.

Weerstandsvermogen

Zoals hierboven becijferd, hebben we de benodigde weerstandscapaciteit bepaald op € 176.250.

De beschikbare weerstandscapaciteit is € 193.000. (Per 31-12-2023 is € 115.000 van de Algemene Reserve vrij besteedbaar + het in de gewijzigde begroting 2023 beschikbare bedrag voor onvoorzien van € 78.000).

Gebruiken we de formule en waarderingstabel (zie hiervoor) dan ziet dit er als volgt uit:

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$$

In bedragen: € 193.000 / € 176.250 = 1,1

Waarderingscijfer: C

Betekenis: Voldoende

Uit de analyse blijkt dat het weerstandsvermogen op basis van de berekening die voor ligt voldoende is.

Kengetallen

Het BBV schrijft voor dat in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing een verplichte basisset van vijf financiële kengetallen moet worden opgenomen. Doel van deze kengetallen is inzicht te verschaffen of de begroting structureel en duurzaam in evenwicht is.

Kengetallen (in procenten)	2023	2024	2025
	Jaarrek	Begroting	Begroting
1a. Netto schuldquote	-7	-2	-3
1b. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-7	-2	-3
2. Solvabiliteitsrisico	22	13	21
3. Structurele exploitatieruimte	0	0	0
4. Grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
5. Belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

De netto schuld quote en de netto schuld quote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen geven inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen.

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de ODA in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Het percentage is relatief laag. Dit komt met name door een hoog bedrag aan kortlopende passiva en een laag eigen vermogen. Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt het onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Aangezien de geraamde structurele lasten in evenwicht zijn met de geraamde structurele baten is er geen structurele exploitatieruimte.

PARAGRAAF FINANCIERING

Treasuryfunctie

De wet Financiering decentrale overheden (FIDO) verplicht de gemeenschappelijke regeling richtlijnen vast te stellen voor het beheer van de geldstromen en de risico's die daaraan zijn verbonden. De treasuryfunctie maakt onderdeel uit van de ondersteunende financiële diensten die de gemeente Berkelland voor de Omgevingsdienst Achterhoek verricht.

Risicobeheer

De ODA heeft een eenvoudige rol op treasurygebied. De behoefte is:

- het aantrekken van langlopende geldleningen voor investeringen ten behoeve van de bedrijfsvoering;
- het overbruggen van de mate van bevoorschotting door de deelnemers.

Zodra grotere investeringen in de bedrijfsvoering worden gedaan ontstaat behoefte aan een langlopende financiering.

Ook de ODA heeft te maken met het zogenaamde "schatkistbankieren". De rekeningcourant tegoeden van de ODA bij de Bank Nederlandse Gemeenten worden dagelijks afgeroomd ten gunste van 's-Rijks kas.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet geeft aan in welke mate in de financiering van investeringen mag worden voorzien in de vorm van kortlopende middelen. Volgens de Wet Financiering Decentrale Overheden (FIDO) bedraagt de kasgeldlimiet 8,5% van het totaal van de lasten van de primitieve begroting. De totale lasten belopen € 11.123.000. De kasgeldlimiet bedraagt voor 2024: € 945.000.

PARAGRAAF ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN

De paragraaf "onderhoud kapitaalgoederen" heeft tot doel aan te tonen hoe de ODA de instandhouding van haar kapitaalgoederen waarborgt.

Kapitaalgoederen zijn aankopen die een meerjarig gebruik dienen en die we meestal aanduiden als investeringen. Artikel 3 van de financiële verordening bepaalt dat nieuwe investeringen in de begroting moeten worden vermeld.

Voor het up-to-date houden van software zijn zoveel mogelijk onderhoudscontracten afgesloten met de leveranciers. De hieraan verbonden kosten worden geacht te zijn begrepen in de vergoeding welke de ondersteunende partner ontvangt van de ODA. Voor investeringen hanteren we de volgende afschrijvingstermijnen.

- hardware: 3 jaar
- software: 5 jaar
- dienstvervoermiddelen: 7 jaar

Overigens bepaalt de financiële verordening (artikel 7) dat materiële vaste activa met economische waarde lineair worden afgeschreven.

VIII. DE FINANCIËLE BEGROTING

Overzicht van lasten en baten

Onderstaand de financiële begroting 2024 van de ODA met toelichting.

Omschrijving		2023	2024	2025
x € 1.000		Realisatie	Begroting	Begroting
	LASTEN			
1	Personele kosten/Inhuur en diensten derden*	8.488	8.334	8.869
2	Organisatiekosten	1.007	938	957
3	Organisatieontwikkeling en SPP	92	116	118
4	Bovenregionale taken	305	373	380
5	Organisatie ondersteuning	649	706	720
6	Algemene lasten	0	78	79
	Totaal Lasten	10.541	10.544	11.123
	BATEN			
21	Bijdragen van derden	690	83	85
25	Bijdragen deelnemers	10.186	10.461	11.038
	Totaal Baten	10.876	10.544	11.123
	Resultaat reguliere bedrijfsvoering	335	0	0

Toelichting financiële begroting

LASTEN

Conform de vastgestelde begrotingsuitgangspunten zijn de salarislasten verhoogd met 6,1%. De overige kosten zijn geïndexeerd met 2,0%. Overige mutaties ontstaan vanuit ontwikkelingen die hieronder verder toegelicht worden.

1. Personeelskosten/Inhuur derden (€ 8.869.000)

De loonsom bestaat uit de loonsommen van het management, de managementondersteuning en van de primaire processen vergunningverlening, advies en toezicht en handhaving. Daarnaast bestaan de kosten uit de externe inhuur en diensten derden, de zgn. flexibele schil. Deze flexibele schil hebben we nodig om verschillen in de vraag te kunnen opvangen voldoen en daarin flexibel mee te bewegen. De personeelskosten betreft een indexatie op basis van het coa akkoord en de ophoging van 1 fte in de rol van teamleider, zoals eerder in het stuk is toegelicht.

2. Organisatiekosten (€ 957.000)

De organisatiekosten bestaan uit personele organisatiekosten (opleidingen, bedrijfskleding, personeelsbijeenkomsten enz.) en bedrijfsvoeringskosten (verzekeringen, accountant, abonnementen, ICT licenties).

Naast de indexatie zijn de kosten verhoogd rekening houdend met de uitbreiding van het aantal werknemers met corresponderende kosten zoals bijvoorbeeld opleidingen, arbo, reis- en verblijfkosten.

3. Organisatieontwikkeling en strategische personeelsplanning (€ 118.000)

Betreft het beschikbare budget voor organisatieontwikkeling voor 2024. Het betreft budget voor verbetering van werkprocessen, veelal ICT gerelateerd. De gezamenlijke projectkosten I-GO, worden hieruit gedekt.

4. Bovenregionale taken (€ 380.000)

Een aantal bovenregionale taken is belegd bij verschillende omgevingsdiensten. Hieronder een overzicht welke taken dit betreffen en welke omgevingsdiensten die taken uitvoeren.

Bovenregionale taken x € 1.000	2023 realisatie	2024 Begroting	2025 Begroting
OD De Vallei - Kwaliteit en coördinatie stelsel	14	23	23
OD Rivierenland - Ketentoezicht	81	83	85
OD Veluwe en IJssel - Portaal en kenniscentrum	79	90	91
OD Regio Nijmegen - Complexe vergunningverlening	0	0	0
OD Regio Arnhem - Complexe handhaving, meetdienst en bezwaar en beroep	102	45	46
OD Noord Veluwe - Bestuurlijke Strafbeschikking Milieu	4	11	11
OD Achterhoek - Personeel en Organisatie	25	95	95
Diversen	0	28	28
Totaal	305	373	380

De bijdrage voor de stelseltaken liggen in lijn met de begroting 2023. De kosten voor de ODRN en een gedeelte van de ODRA (bouwtaken) zijn overgeheveld naar het budgetonderdeel diensten derden. Deze werkzaamheden zien we als uitbesteding, hebben een directe relatie met de omzet en passen wat dat betreft beter bij diensten derden als onderdeel van de flexibele schil.

5. Organisatie ondersteunende diensten (€ 720.000)

Ondersteunende dienst x € 1.000	2023 realisatie	2024 Begroting	2025 Begroting
Berkelland - Financieel (beheer)	37	46	47
Bronckhorst - Facilitair, Huisvesting en Telefonisch Informatie Punt	174	185	189
Doetinchem - Informatisering en automatisering en archief	406	441	449
Lochem - Personeel (salarisadministratie en organisatie)	32	34	35
Totaal	649	706	720

De toename in de begroting 2023 is vooral zichtbaar bij hogere doorbelasting vanuit huisvesting Bronckhorst en de ICT ondersteuning. Met de uitbreiding van het aantal werknemers zullen we ook rekening moeten houden met hogere kosten voor gebruik van laptops, mobiele telefonie, ondersteuning, verbruik en huisvestingskosten.

6. Algemene lasten (€ 79.000)

De raming onder de algemene lasten bestaat uit een bedrag voor onvoorzien van € 79.000.

BATEN

21. Bijdragen van derden (€ 85.000)

Het bedrag van € 85.000 is de bijdrage van de andere omgevingsdiensten voor de stelseltaak P&O die bij de ODA is belegd. Het bedrag is verlaagd omdat de inzet voor de algemene stelseltaak is verminderd.

25. Bijdragen deelnemers (€ 11.038.000)

De omzet bestaat uit de verwachte afname van de producten. Voor toezicht en handhaving is de bijdrage in lijn met het handhaving uitvoeringsprogramma (Hup 2024) die met de partners is besproken. Vergunningverlening en specialismen zijn vraag gestuurd en baseren we op verwachtingen gebaseerd op het verleden.

Belangrijke kanttekening: het blijft een outputbegroting; er wordt uiteindelijk afgerekend op basis van de daadwerkelijke afname. De bijdrage is bepaald aan de hand van een uurtarief van € 113,-.

Opgemerkt dient te worden dat dit een stijging is ten opzichte van 2024 van € 7,- en dit is in lijn met de stijgende lasten

Bijdrage partners per productgroep

	Vergunningen	Toezicht & Handhaving	Specialismen	Totaal
Aalten	177.300	379.600	109.600	666.500
Berkelland	358.000	851.100	404.200	1.613.300
Bronckhorst	358.600	763.900	158.800	1.281.300
Doetinchem	356.900	748.000	302.700	1.407.600
Lochem	223.000	607.100	154.000	984.100
Montferland	142.100	442.700	138.700	723.500
Oost Gelre	329.900	686.800	400.600	1.417.300
Oude IJsselstreek	244.100	468.000	348.000	1.060.100
Winterswijk	151.400	523.200	226.800	901.400
Zutphen	174.400	481.900	155.000	811.300
Provincie/ODRA	-	171.900	-	171.900
Totaal	2.515.700	6.124.200	2.398.400	11.038.300

Afrekensystematiek

Iedere opdrachtgever betaalt uiteindelijk voor de producten die hij afneemt.

Indien aan het einde van het jaar ODA een positief of negatief resultaat behaalt, wordt de vastgestelde verrekensystematiek toegepast.

Financiële Meerjarenbegroting 2026 – 2028

Omschrijving		2025	2026	2027	2028
x € 1.000		Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	LASTEN				
1	Personele kosten/Inhuur en diensten derden	8.869	8.869	8.869	8.869
2	Organisatiekosten	957	957	957	957
3	Organisatieontwikkeling en SPP	118	118	118	118
4	Bovenregionale taken	380	380	380	380
5	Organisatie ondersteuning	720	720	720	720
6	Algemene lasten	79	79	79	79
	Totaal Lasten	11.123	11.123	11.123	11.123
	BATEN				
21	Bijdragen van derden	85	85	85	85
25	Bijdragen deelnemers	11.038	11.038	11.038	11.038
	Totaal Baten	11.123	11.123	11.123	11.123
	Resultaat voor bestemming	0	0	0	0
26	Mutaties reserves	0	0	0	0
	Resultaat na bestemming (+ is voordelig)	0	0	0	0

Toelichting

Beleid

Het beleid zoals dat is geformuleerd in de begroting 2024 is vertrekpunt voor het opstellen van de begroting 2025 en de meerjarenraming 2026 – 2028.

Beleidswijzigingen waartoe wordt besloten na 1 januari 2024 worden via begrotingswijzigingen verwerkt in de begroting 2025 en volgende jaren.

Loon- en prijsontwikkelingen

Voor de jaren 2026 t/m 2028 zijn de lonen en prijzen constant verondersteld.

Overzicht van baten en lasten per taakveld

Met ingang van de begroting 2018 is het volgens het nieuwe BBV verplicht om een overzicht van baten en lasten per taakveld op te nemen.

x € 1.000	Taakveld	2025	
		Baten	Lasten
Programmaplan			
Programma 1 Vergunningverlening	7.4 Milieubeheer	€ 2.516	€ 1.838
Programma 2 Toezicht en handhaving	7.4 Milieubeheer	€ 6.124	€ 3.746
Programma 3 Advies	7.4 Milieubeheer	€ 2.398	€ 1.657
Programma 4 Stelseltaken	7.4 Milieubeheer		
Eigen stelseltaak		€ 80	€ 97
Kosten Gelders stelsel van Omgevingsdiensten			€ 282
Programma 5 Projecten	7.4 Milieubeheer	€ 5	€ -
Overzichten			
Overhead	0.4 Overhead ondersteuning organisatie		€ 3.424
Algemene dekkingsmiddelen	0.5 Treasury		€ -
Bedrag onvoorzien	0.8 Algemene baten en lasten		€ 79
Saldo van baten en lasten		€ 11.123	€ 11.123
Toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves		€ -	€ -
Resultaat		€ 11.123	€ 11.123

De kosten van de ODA zijn verdeeld over de programma's waarbij de directe kosten en opbrengsten zijn toegerekend aan de programma. De overhead wordt afzonderlijk gepresenteerd.

Overzichten overhead en onvoorzien

Overhead (x € 1.000)	Begr. 2025
Personeelskosten management en staf	1.629
Organisatiekosten	957
Inhuur organisatieontwikkeling	118
Organisatie ondersteuning	720
Overige	
Totaal	3.424

Algemeen/onvoorzien (x € 1.000)	Begr. 2025
Onvoorzien	79
Totaal	79

Geprognosticeerde balans

De uiteenzetting van de financiële positie bevat naast een overzicht van de geraamde baten en lasten per programma ook een geprognosticeerde begin- en eindbalans voor het begrotingsjaar.

Balans per 31 december			
Bedragen x € 1.000			
ACTIVA	Ultimo 2023	Begroot 2024	Begroot 2025
Vaste activa			
Financiële activa			
- Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	2	2	2
Totaal vaste activa	2	2	2
Vlottende activa			
Voorraden			
- Onderhanden werk	0	0	0
	0	0	0
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar:			
- Vorderingen op openbare lichamen	1313	920	1056
- Rekening courant verhouding met het Rijk	1.783	360	360
Liquide middelen	3.096	1.280	1.416
- Banksaldi	6		
	6		
Overige vlottende activa			
- Overige vorderingen			
- De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voor financiering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	5	28	28
- Vooruitbetaalde bedragen			
	5	28	28
Totaal vlottende activa	3.107	1.308	1.444
TOTAAL ACTIVA	3.109	1.310	1.446
PASSIVA	Ultimo 2023	Begroot 2024	Begroot 2025
Vaste Passiva			
Eigen vermogen:			
- Algemene reserve	115	114	150
- Bestemmingsreserve	50	50	150
- Gerealiseerd resultaat	335		
Voorzieningen	292	100	100
Totaal vaste passiva	792	264	400
Vlottende Passiva			
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar:			
- Banksaldi		0	0
- Overige schulden	1.185	350	350
Overlopende passiva			
- De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	368		
- Nog te betalen bedragen	764	696	696
Totaal vlottende passiva	2.317	1.046	1.046
TOTAAL PASSIVA	3.109	1.310	1.446
Aan natuurlijke of rechtspersonen verstrekte borg- en of garantstellingen	0	0	0

IX. BESLUIT ALGEMEEN BESTUUR

Het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Achterhoek;
gelezen het voorstel van de Dagelijks Bestuur van 11-4-2023;

BESLUIT:

1. De begroting 2025 vast te stellen.
2. Het tarief voor 2025 vast te stellen op € 113 per uur en dit tarief te verwerken in de normproducten.
3. De meerjarenraming 2025 – 2027 voor kennisgeving aan te nemen.
4. De bevoorschotting overeenkomstig bijlage 1 vast te stellen.
5. Het dagelijks bestuur te machtigen over de post onvoorzien (€ 79.000) te beslissen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van het Algemeen Bestuur op 4-7-2024.

De secretaris,

De voorzitter,

Ir. P.G.M. van Oosterbosch

drs. J.H.A. van Oostrum

Bijlage 1: Bevoorschotting door de partners 2025

	Vergunningen	Toezicht & Handhaving	Specialismen	Totaal
Aalten	177.300	379.600	109.600	666.500
Berkelland	358.000	851.100	404.200	1.613.300
Bronckhorst	358.600	763.900	158.800	1.281.300
Doetinchem	356.900	748.000	302.700	1.407.600
Lochem	223.000	607.100	154.000	984.100
Montferland	142.100	442.700	138.700	723.500
Oost Gelre	329.900	686.800	400.600	1.417.300
Oude Ijsselstreek	244.100	468.000	348.000	1.060.100
Winterswijk	151.400	523.200	226.800	901.400
Zutphen	174.400	481.900	155.000	811.300
Provincie/ODRA	-	171.900	-	171.900
Totaal	2.515.700	6.124.200	2.398.400	11.038.300

De termijnen worden bij aanvang van het kwartaal als voorschot opgevraagd als volgt:

Per 1-01-2024 cumulatief 25%
Per 1-04-2024 cumulatief 60%
Per 1-07-2024 cumulatief 80%
Per 1-10-2024 cumulatief 100%

Mocht er sprake zijn van een begrotingswijziging dan worden de voorschotten herzien aan de hand van de gewijzigde bijdrage per partner.

Voorstel aan het Algemeen Bestuur

Datum voorstel:	1 juni 2024
Datum DB-vergadering:	13 juni 2024
Behandeld door:	R. Woestenenk
Mede-adviseur:	
Verantwoordelijke ODA:	P. van Oosterbosch

Inleiding/Aanleiding

De zienswijzen zijn deels ingebracht en aanvullend geïnventariseerd ter voorbereiding op het Algemeen Bestuur van 4 juli 2024.

Ingebrachte zienswijze

Bronckhorst

We willen uw aandacht vragen voor de financiële ontwikkelingen en opgaven van gemeenten. We verwachten dat we als gemeente harde keuzes moeten gaan maken om het financieel te kunnen bolwerken. We zien deze ontwikkelingen als een gezamenlijke opgave voor zowel onze partners als onszelf.

U heeft als gemeenschappelijke regeling een eigen begrotingsverantwoordelijkheid en legt verantwoording af aan het algemeen bestuur. We willen u vragen om de mogelijkheden te onderzoeken voor een financieel scenario voor de jaren 2025-2028 dat kan bijdragen aan een beperking van kostenstijgingen dan wel mogelijke kostenbesparingen voor deelnemende gemeenten.

We roepen u dan ook op om pro-actief te agenderen hoe we als partners komen tot een koers die recht doet aan.

Oost Gelre

1. de ODA niet met een begrotingswijziging 2025 mag komen waarmee de gemeentelijke bijdrage in 2025 zal stijgen, niet anders dan gerelateerd aan de reguliere werkzaamheden en de gevraagde dienstverlening;
2. de ODA voor de jaren 2026 en verder kritisch moet kijken naar besparingen waarmee een forse stijging van de gemeentelijke bijdrage kan worden gedempt.

Oude IJsselstreek

De afgevaardigde in het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Achterhoek mee te geven in te stemmen met de concept jaarstukken 2023 en (de beleidsuitgangspunten van) de begroting 2025 waarbij als zienswijze wordt ingebracht dat de gemeente gezien de onduidelijke financiële situatie niet op voorhand instemt met de gehanteerde indexaties.

Winterswijk

1. ten aanzien van de concept jaarstukken 2023 Omgevingsdienst Achterhoek geen zienswijze in te dienen.
2. ten aanzien van de conceptbegroting 2025 Omgevingsdienst Achterhoek een zienswijze in te dienen met de opdracht aan de Omgevingsdienst Achterhoek om bij de opstelling van de definitieve begroting 2025 en verder te zoeken naar bezuinigingsmogelijkheden.

De ODA is bezig met een wijziging van de organisatiestructuur. Dit leidt tot een stijging van de bijdrage die wordt gevraagd aan de gemeenten ondanks dat sprake is van een beleidsarme begroting. Voorgesteld wordt om de ODA kritisch te laten kijken naar de kosten van de bedrijfsvoering.

Partners met voorstel voor kennisgeving aannemen en geen zienswijze

Aalten
Berkelland
Doetinchem
Lochem
Montferland
Zutphen
Provincie Gelderland

Concept reactie

Het algemeen bestuur heeft met belangstelling kennis genomen van de zienswijze waarin wordt opgeroepen tot het bezuinigen. Omgevingsdienst Achterhoek is opgericht om zo efficiënt mogelijk om te gaan met de maatschappelijke middelen die beschikbaar worden gesteld door de gemeenten. Daarom kijkt ODA continue kritisch met de ambtelijk opdrachtgevers naar haar uitgaven.

Echter, de leefomgeving kampt met verschillende uitdagingen op het gebied van water, bodem en lucht. Zorgen vanuit de samenleving over een gezonde, veilige en duurzame leefomgeving nemen toe. Daarnaast loopt het Interbestuurlijk programma versterking VTH vanuit het ministerie van IenW waarin verschillende verbeterpunten zullen moeten worden doorgevoerd om een gezonde, veilige en duurzame leefomgeving ook voor de toekomst te kunnen borgen.

In de afgelopen jaren is de ODA gegroeid omdat onze partners extra taken hebben ingebracht en er zijn extra wettelijke taken bijkomen. De ODA groeit zo efficiënt mogelijk om het hele ingebrachte takenpakket uit te kunnen voeren.

Omgevingsdienst
Achterhoek

Eerste bestuursrapportage 2024

*Bestuursrapportage over de eerste periode van 2024
(januari 2024 tot en met april 2024)*

Inhoud

Inleiding	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
1. Algemene ontwikkelingen	4
2. Vergunningverlening	5
2.1 Ontwikkelingen	5
2.2 KPI's	5
2.3 Financiën	5
3. Toezicht & handhaving	6
3.1 Ontwikkelingen	6
3.2 KPI's	6
3.3 Financiën	7
4. Specialismen	8
4.1 Ontwikkelingen	8
4.2 KPI's	8
4.3 Financiën	8
5. Bovenregionale taken	9
6. Financiën en personeel	10

Inleiding

In de eerste Bestuursrapportage (Berap) van 2024 van de Omgevingsdienst Achterhoek (ODA) laten we de voortgang zien van de eerste 4 maanden van dit jaar.

Via de managementrapportages houden we onze ambtelijke contactpersonen op de hoogte van de resultaten van uw eigen organisatie.

De invoering van de Omgevingswet heeft gevolgen voor werkprocessen en normering van de producten en diensten die we aan onze partners leveren. We hebben afgesproken om de processen te monitoren en nieuwe normen te gaan vaststellen.

Inmiddels is de Omgevingswet enkele maanden van kracht. Het aantal ingediende aanvragen is nog zeer beperkt en er moeten nog zaken verder ontwikkeld worden. Daarom zullen we blijven monitoren. Gelukkig zijn grote knelpunten, dankzij een goede voorbereiding samen met onze partners, tot nu toe uitgebleven.

Voor 1 april hebben we het Plan van Aanpak ingediend hoe en hoever de ODA gaat voldoen aan de robuustheidscriteria van het Interbestuurlijk Programma voor januari 2026. De beoordeling van het Plan van Aanpak en de terugkoppeling daarop zal pas na de zomer plaatsvinden.

In de tussentijd blijft ODA werken aan verbeteren van de kwaliteit, zoals we hebben afgesproken na het verschijnen van het rapport van Van Aartsen. Een deel van deze verbeteringen komt terug in ons Plan van Aanpak. Voor andere onderdelen van het Plan van Aanpak wachten we de brief van de (nieuwe) staatssecretaris af. Dit om te voorkomen dat we overbodige stappen zetten.

De nieuwe risicoanalyse is ongeveer gereed en wordt voorgelegd aan onze ambtelijk opdrachtgevers. Daarna wordt deze vertaald naar de uitvoeringsprogramma's en moet dan bestuurlijk afgestemd worden met onze partners en het bestuur.

Het werven en/of opleiden van medewerkers gaat voorspoedig voor de meeste functies. Het opleiden vraagt uiteraard capaciteit van ervaren medewerkers en de nieuwe mensen zijn niet direct volledig inzetbaar.

De ODA is vanaf de start in 2013 jaarlijks gegroeid. Deels komt dat doordat er meer taken ingebracht worden of meer advies gevraagd wordt door de partners. Deels ook door overheveling van taken. Bijvoorbeeld door wijziging van bevoegd gezag zoals bij de invoering van de Omgevingswet. Gevolg hiervan is dat de ODA meer werkplekken nodig heeft. Dat was al zo vóór Corona, maar is nu helemaal nijpend. We brengen in beeld hoe we dit kunnen invullen en wat dit betekent.

Alle nieuwe ontwikkelingen in onze steeds complexere samenleving hebben grote invloed op klimaat, milieu, gezondheid en samenleving. Door kennis te delen, beschikbare data en informatie slim te combineren en goed samen te werken met diverse organisaties spelen we zo goed mogelijk hierop in. Zo realiseren we een maximale inzet van de beschikbare capaciteit en middelen om te zorgen voor een gezonde, veilige en leefbare Achterhoek.

Petra van Oosterbosch
Directeur Omgevingsdienst Achterhoek.

1. Algemene ontwikkelingen

1.1 Algemene ontwikkelingen

- We hebben samen met onze partners in concept een vernieuwde **risicoanalyse en PVTH-uitvoeringsbeleid** opgesteld die de eerdere risicoanalyse van 2017 gaat vervangen. Dit betreft een doorontwikkelde risicogerichte aanpak van milieutaken binnen de Omgevingsdienst Achterhoek. Hiermee komt de aanpak ook in overeenstemming met de uitgangspunten van de Omgevingswet. Deze wordt eerst ter goedkeuring voorgelegd aan de ambtelijke opdrachtgevers. Daarna wordt deze vertaald naar de uitvoeringsprogramma's en het resultaat daarvan moet dan weer bestuurlijk afgestemd worden met onze partners en het bestuur.
- Op 20 en 21 maart 2024 zijn onze jaarlijkse **raadsbijeenkomsten** geweest. Helaas viel de opkomst wat tegen. Maar de raadsleden die er waren, bleken zeer geïnteresseerd en de avonden waren daarmee ook zeer interactief en leerzaam.

2. Vergunningverlening

2.1 Ontwikkelingen

- Bij vergunningverlening zien we dat er voldoende werk is voor de huidige bezetting waarbij we nog steeds vacatures hebben open staan. Met behulp van vorig jaar opgeleide trainees en nieuwe medewerkers die in het afgelopen jaar zijn gestart lijkt het probleem van de grote achterstanden langzaam opgelost te kunnen worden.
- Door nieuwe jurisprudentie en hoge werkdruk bij de Provincie Gelderland zijn er lange tijd weinig verklaringen van geen bedenkingen (vvgb's) in het kader van de Wet natuurbescherming afgehandeld. We zien ze nu mondjesmaat wel bij ons binnenkomen, waardoor steeds meer de (door het wachten op de vvgb) langlopende uitgebreide procedures afgehandeld kunnen worden.
- 1 januari 2024 is de Omgevingswet van kracht geworden en geïmplementeerd in de organisatie. Ondanks een intensieve en goede voorbereiding in 2023 blijkt dat dit een moeizaam proces is waarbij veel tijd gaat zitten in het efficiënt inrichten van de verschillende processtappen.
- We zien dat het aantal aanvragen achterblijft bij voorgaande jaren. Dit komt omdat veel aanvragers de aanvraag nog in 2023 hebben ingediend. Daarnaast is aanvragen van een vergunning of het doen van melding in het DSO (Digitaal Stelsel Omgevingswet) voor aanvragers een lastig proces waarbij veelvuldig een beroep wordt gedaan op vergunningverleners van de ODA om hen hierbij te begeleiden.

2.2 KPI's

Tijdigheid vergunningen

Tijdigheid van een besluit binnen de wettelijke termijn is van belang voor zowel partners als burgers en bedrijven vanuit het oogpunt van een goede service en het voorkomen van ongewenste situaties door van rechtswege afgegeven WABO vergunningen. Met de wettelijke termijn wordt hierbij bedoeld de wettelijk maximale tijdsduur (inclusief eventuele verlengingen) tussen inboeken van een aanvraag en het afgeven van de definitieve beschikking. Dit kan een fatale termijn (waarbij het daarna van rechtswege verleend is) of een termijn van orde zijn.

In het Gelders Stelsel is een kritische prestatie indicator (KPI) bepaald voor het tijdig verlenen van vergunningen. Deze **KPI is gesteld op 90 %** WABO vergunningaanvragen binnen wettelijke termijn t.o.v. alle WABO vergunningaanvragen.

De KPI tijdigheid vergunningen over 2024 bedraagt tot nu toe 57% en ligt daarmee ruim onder de doelstelling (90%). Dit komt omdat we nog steeds bezig zijn met een inhaalslag voor oudere vergunningen. Daarnaast is op 1 januari 2024 is de Omgevingswet van kracht geworden en geïmplementeerd in de organisatie. Ondanks een intensieve en goede voorbereiding in 2023 blijkt dat dit een moeizaam proces is waarbij veel tijd gaat zitten in het efficiënt inrichten van de verschillende processtappen.

2.3 Financiën

Baten Vergunningverlening x € 1.000	Realisatie 2023	Begroting 2024 T1	Realisatie 2024 T1
Vergunningverlening	710	633	384
Complexe verg.verl. ODRN	43	101	36
Totaal	753	734	420

Toelichting tabel:

- De baten blijven achter op de begroting. Zoals al onder 2.1 toegelicht wordt dit veroorzaakt doordat het aantal aanvragen achterblijft ten opzichte van vorig jaar. Daarnaast is de implementatie van de vergunningverleningsprocessen een tijdrovend proces.

3. Toezicht & handhaving

3.1 Ontwikkelingen

- We hebben samen met onze partners in concept een vernieuwde risicoanalyse en PVTH-uitvoeringsbeleid opgesteld die de eerdere risicoanalyse van 2017 gaat vervangen. Dit betreft een doorontwikkelde risicogerichte aanpak van milieutaken binnen de Omgevingsdienst Achterhoek. Hiermee komt de aanpak ook in overeenstemming met de uitgangspunten van de Omgevingswet. Deze wordt eerst ter goedkeuring voorgelegd aan de ambtelijke opdrachtgevers. Daarna wordt deze vertaald naar de uitvoeringsprogramma's en het resultaat daarvan wordt bestuurlijk afgestemd worden met onze partners en het bestuur.
- De Omgevingswet leidt tot veel extra zoekwerk vanwege de veranderde wet- en regelgeving.
- In 2024 is begonnen met de uitvoering van een gezamenlijk programma binnen het Gelders stelsel voor gemeentelijke complexe bedrijven.
- Er zijn op dit moment 54 aandachtsbedrijven, waarvan:
 - 26 vanwege een hoger risico;
 - 21 vanwege klachten en/ of bezwaren vanuit de buurt.
 - 6 vanwege een slecht naleefgedrag;
 - 1 vanwege ondermijning.

Deze zijn bij de partners bekend en worden regelmatig besproken. Ten opzichte van eind vorig jaar zijn er 16 aandachtsbedrijven minder. Dit komt met name omdat we deze bedrijven meer aandacht hebben gegeven en daarmee een aantal knelpunten hebben kunnen oplossen.

3.2 KPI's

KPI Toezicht en handhaving	Werkelijk 2023	Norm 2024	Werkelijk 2024
Toezicht - Volledige naleving na 1e controle (ODA)	83%	60%	88%
Tijdigheid afhandelen klachten/meldingen	85%	80%	85%
Aantal klachten/meldingen	315	-	268
Aantal Handhavingszaken	63	-	26

Naleefgedrag

Het percentage volledige naleving is iets minder dan vorig jaar na 1 trimester, maar ligt veel hoger dan de gewenste afgesproken percentage vanuit het verleden. Dat is al meerdere jaren zo en de oorzaak hiervan is het gerichte branchegericht werken, waarbij we onder andere ook aan voorlichting doen met bijvoorbeeld het schrijven van brieven vooraf bij wetswijzigingen en het uitdelen van brochures over diverse milieuaspecten.

Klachten/ meldingen

In het Gelders Stelsel is een kritische prestatie indicator (KPI) bepaald voor het tijdig afhandelen van de klacht/ melding binnen ten minste 2 weken. Dat wil zeggen dat de klacht dan geheel is afgehandeld of dat er vervolgstappen zijn afgesproken. De norm is gesteld op 80% en in het eerste trimester is net zoals vorig jaar het werkelijke percentage 85%.

Handhavingszaken

Het aantal handhavingszaken is veel minder dan vorig jaar. Dat komt omdat voorgaande jaren een groot aantal (kleinere) handhavingszaken zijn afgerond die al langer liepen en door capaciteitsproblemen eerder nog niet allemaal waren opgepakt. Het aantal is echter ook afhankelijk van wat er binnenkomt en dit wil dus ook nog niet alles zeggen over het vervolg van 2024.

3.3 Financiën

Baten Toezicht en Handhaving x € 1.000	Realisatie 2023	Begroting 2024 T1	Realisatie 2024 T1
Toezicht Hup	1.116	1.605	1.619
Handhaving	174	93	109
Afdoen Klachten en meldingen	78	67	86
Totaal	1.368	1.765	1.814

Toelichting tabel:

De baten lopen iets voor op de begroting.

4. Specialismen

4.1 Ontwikkelingen

- Het aantal adviesaanvragen neemt nog steeds toe. De verwachting is dat met de komst van de Omgevingswet dit nog verder zal toenemen. Daarnaast zien we dat de problematiek waarover advies wordt gevraagd steeds complexer wordt.
- Ten behoeve van deelnamen aan onder andere Omgevingstafels en het leveren van een bijdrage aan het opstellen van Omgevingsplannen is er steeds meer behoefte aan meer integrale advisering. De ODA is bezig om processen in te richten rond deze integrale advisering.
- In het eerste trimester is weer de jaarlijkse monitoring luchtkwaliteit voor de diverse gemeentes gedaan.
- Door uitbreiding van capaciteit worden achterstanden die er waren in een snel tempo een weggewerkt. Dit speelt name bij advisering rond Geluid, MER en milieuzonering.

4.2 KPI's

KPI Specialisme	Werkelijk 2023	Norm 2024	Werkelijk 2024
Juridisch houdbaar	100%	90%	100%
Tijdige advisering	72%	80%	65%

Juridisch houdbaar

We zorgen er voor dat de beschikkingen, die door de OD behandeld zijn (op het gebied van zowel vergunningen als handhaving) kwalitatief goed zijn en in eventuele juridische procedures 'overeind' blijven. Wanneer een bevoegd gezag telkens door de rechter wordt terechtgewezen, zegt dat iets over de kwaliteit van de beschikkingen.

In het Gelders Stelsel is een kritische prestatie indicator (KPI) bepaald voor juridische kwaliteit. Deze KPI is gesteld op 90 % beschikkingen, waarbij de bezwaren/ beroep in juridische procedures ongegrond worden verklaard of worden ingetrokken ten opzichte van alle beschikkingen waarbij juridische procedures gevolgd zijn.

De KPI juridisch (juridische houdbaarheid) over de eerste 4 maanden van 2024 bedraagt **100%**. Dit ligt boven de doelstelling (90%).

Tijdige advisering

Tijdigheid van af te geven adviezen is van belang voor zowel de partners als de burgers en bedrijven vanuit het oogpunt van goede service en het voorkomen van ongewenste situaties door niet meegenomen externe adviezen. Met externe adviezen bedoelen we de adviezen die op verzoek van de partners afgegeven worden (dus interne adviezen binnen de OD worden hier buiten beschouwing gelaten). Met de afgesproken termijn wordt hierbij de termijn bedoeld die de partners vooraf met de OD's hebben afgesproken.

In het Gelders Stelsel is deze kritische prestatie indicator (KPI) bepaald op 80%. De KPI tijdige advisering over de eerste 4 maanden van 2024 bedraagt **71,7%**. Dit ligt iets onder de doelstelling (80%).

4.3 Financiën

Baten Specialismen x € 1.000	Realisatie 2023	Begroting 2024 T1	Realisatie 2024 T1
Specialistische Adviezen	719	691	698
Totaal	719	691	698

Toelichting tabel:

- De baten specialismen lopen iets voor de op de begroting, net als vorig jaar.

5. Bovenregionale taken

Vergunningverlening en toezicht & handhaving bij provinciale bedrijven (ODRN)

Vergunningverlening bij provinciale bedrijven ligt formeel bij de Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN) en toezicht & handhaving bij de Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA).

Ketentoezicht

Voor de bovenregionale Ketenhandhaving is een programma 'jaarplan ketentoezicht 2024 Gelderse omgevingsdiensten' opgesteld.

De ODA voert zelf de taken uit en wordt daarbij ondersteund door de ODR. Over het hele jaar 2024 zijn er uren hiervoor beschikbaar.

Stelseltaak HRM

Vanuit de Stelseltaak HRM coördineren we het Centraal Overleg met de vakbonden en de HR expertgroep die actief is met diverse projecten en kennisdeling. De projecten lopen volgens planning. Daarnaast is HR aangehaakt bij de voorbereiding van de Omgevingswet. De krapte op de arbeidsmarkt blijft een probleem dat op Gelders niveau de aandacht heeft. De HR expertgroep heeft gewerkt en werkt aan de zichtbaarheid van de Gelderse Omgevingsdiensten als werkgever. Daarin zoekt zij zo veel mogelijk samenwerking met OD-NL. We pakken samen diverse andere ontwikkelingen op binnen het Gelders stelsel, zoals de gesprekkencyclus en implementatie van de nieuwe overlegstructuur met OR en CLO en meer.

6. Financiën en personeel

Baten en lasten

In onderstaande tabel geven we het overzicht van de baten en lasten over de eerste 4 maanden 2023. De baten zijn, conform outputfinanciering, gebaseerd op de geleverde diensten en producten aan de partners. De realisatie 2023 is afgezet tegen 2 grootheden: de vergelijkbare periode van vorig jaar en de periode begroting. De periode begroting houdt rekening met een gewogen verdeling van de omzet (=productie) naar seizoen. Een groter gedeelte van de omzet verwachten we in de laatste 4 maanden. Omdat de kosten wel in gelijke mate doorlopen, betekent dit over de eerste 4 maanden wel een begroot tekort zoals blijkt uit de begroting T1 (begroot -€ 246.000).

Omschrijving		2023	2024	2024
x € 1.000		Realisatie	Begroting	Realisatie
		periode T1	periode T1	periode T1
	LASTEN			
1	Personele kosten/Inhuur en diensten derden	2.451	2.778	3.003
2	Organisatiekosten	420	313	322
3	Organisatieontwikkeling en SPP	0	38	0
4	Bovenregionale taken	93	124	40
5	Organisatie ondersteuning	210	235	180
6	Algemene lasten	0	26	0
	Totaal Lasten	3.174	3.515	3.545
	BATEN			
21	Bijdragen van derden	68	28	412
25	Bijdragen deelnemers	2.863	3.191	2.887
	Totaal Baten	2.931	3.219	3.299
	Gerealiseerde resultaat	-243	-296	-246

Het resultaat ad min € 246.000 is iets beter dan begroot en is een combinatie van iets lagere opbrengsten maar ook hogere kosten op het gebied van personeel.

De bijdrage deelnemers ligt een iets achter op de begroting. Dit zit voornamelijk bij vergunningen en komt voort uit de opstart met de omgevingswet. De bijdrage derden ligt iets hoger en wordt vooral gevormd door de ODA inzet voor de specifieke uitkeringen voor IPB VTH en energietoezicht.

De kosten voor personele inzet en diensten derden hoger dan de begroting.

De huidige cijfers geven een iets tegenvallende kostendekkendheid van de ODA, zoals verwacht en begroot. Ten opzichte van de begroting liggen we T1 ca. € 50.000 voor. We gaan er vanuit dat de kostendekkendheid zal verbeteren en we conform begroting zullen realiseren.

Personeelsbestand en ziekteverzuim

Personeelsgegevens

	Begroting 2024	Werkelijk Op 1 mei 2024
Ziekteverzuim	5,5%	7,1%

Het ziekteverzuim iets hoger dan verwacht. Echter, ten opzichte van 2023 is er sprake van een kleine daling in het ziekteverzuim, voornamelijk binnen toezicht en handhaving.

Voorstel aan het ALGEMEEN BESTUUR

Datum voorstel:	28 mei 2024
Datum AB-vergadering:	4 juli 2024
Behandeld door:	De heer G. Groot Roessink
Directeur ODA:	Mevrouw P. van Oosterbosch

Onderwerp: derde wijziging Gemeenschappelijke regeling ODA

Voorstel:

Uw bestuur wordt gevraagd het wijzigingsbesluit derde wijziging Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Achterhoek versie oktober 2023 vast te stellen.

Bijlage(n):

1. De geconsolideerde versie van de nieuwe GR met de opgenomen wijzigingen

Advies secretaris/directeur Omgevingsdienst Achterhoek:

- Het bestuur wordt geadviseerd om de tekstuele wijziging vanuit de gemeente Winterswijk door te voeren in de tekst.
- Het bestuur wordt geadviseerd de zienswijze van de provincie niet over te nemen en dit onderdeel mee te nemen in de herziening van de begrotingssystematiek zoals opgenomen in de acties binnen het plan van aanpak vanuit het Interbestuurlijk programma versterking VTH.

Procedure

Uw bestuur heeft op 18 oktober 2023 het concept-wijzigingsbesluit tussentijds vastgesteld en ODA opdracht geven om dit voor zienswijzen voor te leggen aan de partners.

De gemeenteraden hebben in meerderheid, ten minste tweederde dan de deelnemers conform artikel 34, eerste lid van de regeling, ingestemd met het wijzigingsbesluit.

Tekstuele wijziging

Vanuit de gemeente Winterswijk is een tekstuele aanvulling voorgesteld in de tekst bij artikel 24.a. lid 3 "...kaderstellende (toevoeging: komma) strategische...".

Deze tekstuele wijziging is doorgevoerd in de geconsolideerde versie van de derde wijziging Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Achterhoek, versie oktober 2023.

Zienswijze provincie

Op 6 maart 2024 heeft de Provinciale Staten van Gelderland als zienswijze meegegeven aan Omgevingsdienst Achterhoek, Omgevingsdienst Rivierenland, Omgevingsdienst Regio Arnhem en Omgevingsdienst Regio Nijmegen om middels een vast format uniformiteit als uitgangspunt te nemen bij het opstellen van de P&C-documenten, te werken met vaste aanlevermomenten en dit te verwerken in de conceptbesluiten en bijbehorende stukken.

Deze voorgestelde uniformiteit is binnen de Gelderse Omgevingsdiensten besproken, maar gezien de specifiek afgestemde procedures per regio is het niet wenselijk dit proces te wijzigen. Wel kan dit worden meegenomen binnen de Omgevingsdienst Achterhoek wanneer de begrotingssystematiek en -cyclus wordt herzien vanuit het Interbestuurlijk programma versterking VTH.

Nog in routing

Van twee gemeenten hebben we nog geen formeel bericht ontvangen. Zo zijn bij de gemeenten Aalten en Lochem de wijziging in routing gebracht bij de gemeenteraden en wordt geen zienswijze verwacht.

Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Achterhoek

Bijgewerkt tot en met de 3e wijziging
Oktober 2023

Intitulé

Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Achterhoek.

Regeling op grond van artikel 51 eerste lid van de Wet gemeenschappelijke regelingen

De colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Aalten, Berkelland, Bronckhorst, Doetinchem, Lochem, Montferland, Oost-Gelre, Oude IJsselstreek, Winterswijk en Zutphen en het college van Gedeputeerde Staten van Gelderland, ieder voor zover het hun bevoegdheden betreft;

Overwegingen:

De deelnemers oefenen bevoegdheden uit op grond van onder andere de Omgevingswet, waaronder bevoegdheden tot het beslissen op aanvragen om omgevingsvergunningen, het houden van toezicht en het beslissen over bestuursrechtelijke handhaving van wettelijke voorschriften.

De minister van VROM heeft aangedrongen op de vorming van omgevingsdiensten op regionale schaal en de provincie verzocht een proces te organiseren waarin dat gestalte krijgt.

Naar aanleiding daarvan hebben de colleges van alle Gelderse gemeenten en het college van gedeputeerde staten op 3 november 2009 een intentieverklaring ondertekend. In die intentieverklaring zijn als uitgangspunten opgenomen:

- dat de op te richten omgevingsdiensten de vorm van een openbaar lichaam op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen krijgen;
- dat de omgevingsdiensten zelf geen beleidstaken uitvoeren en dat de bestuurlijke bevoegdheden door de bevoegde gezagen zelf moeten worden uitgevoerd;
- dat voor wat de omvang van het werkterrein van de omgevingsdiensten betreft de samenwerking wordt gebaseerd op de bestaande regionale samenwerkingsverbanden in Gelderland (de Gelderse maat).

De deelnemers hebben in het licht van de Intentieverklaring gezamenlijk besloten tot oprichting van een omgevingsdienst die de juridische vorm heeft van een openbaar lichaam in de zin van de Wet gemeenschappelijke regelingen. Deze omgevingsdienst is onderdeel van een stelsel van omgevingsdiensten in de provincie Gelderland, waarbij bepaalde taken op bovenregionale schaal kunnen worden belegd.

De gemeenschappelijke regeling omgevingsdienst Achterhoek is in werking getreden op 7 november 2012.

Gelet op:

- De wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen van 1 juli 2022, alsmede enkele tekstuele correcties van de regeling;
- de inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1 januari 2024;
- de inwerkingtreding van de Wet normalisatie rechtspositie ambtenaren van 1 januari 2020;
- het schrappen van niet meer van toepassing zijnde artikelen uit de regeling;

De gemeenteraden van de gemeenten Aalten, Berkelland, Bronckhorst, Doetinchem, Lochem, Montferland, Oost-Gelre, Oude IJsselstreek, Winterswijk en Zutphen en Provinciale Staten van Gelderland hebben toestemming verleend als bedoeld in artikel 51, tweede lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen.

De bepalingen in de Wet gemeenschappelijke regelingen, de Provinciewet en de Gemeentewet;

Besluiten:

De gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Achterhoek te wijzigen, zodat zij als volgt komt te luiden;

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1. Begripsomschrijvingen

1. In deze regeling wordt verstaan onder:

- a. basistaken: taken als bedoeld in artikel 13.12 van het Omgevingsbesluit;
- b. bovenregionale taken: taken die ten behoeve van de deelnemers en van deelnemers aan andere omgevingsdiensten in Gelderland worden verricht, niet zijnde complexe taken;
- c. burgemeester en wethouders: de colleges van burgemeester en wethouders van de deelnemende gemeenten;
- d. complexe taken: basistaken ten aanzien van complexe activiteiten zijnde:
 - vergunningplichtige milieubelastende activiteiten die zijn of worden ingedeeld in milieucategorie 4.2 en hoger als bedoeld in de VNG-uitgave Bedrijven en milieuzonering, editie 2009; of
 - milieubelastende activiteiten waarop de Richtlijn industriële emissies van toepassing is; of
 - overige milieubelastende activiteiten die vallen onder provinciaal bevoegd gezag.
- e. deelnemers: de bestuursorganen die deze regeling hebben vastgesteld;
- f. directeur: directeur van het openbaar lichaam;
- g. Gedeputeerde Staten: het college van Gedeputeerde Staten van Gelderland;
- h. Gelders stelsel: samenwerking van alle Gelderse omgevingsdiensten in de provincie Gelderland waarbij onderlinge afspraken worden gemaakt over het beleggen van taken;
- i. gemeenteraden: de raden van de gemeenten waartoe burgemeester en wethouders behoren;
- j. openbaar lichaam: het openbaar lichaam Omgevingsdienst Achterhoek;
- k. Provinciale Staten: Provinciale Staten van Gelderland;
- l. regeling: de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Achterhoek;
- m. Wet: Wet gemeenschappelijke regelingen.

2. Onder openbaar lichaam worden tevens de organen (algemeen bestuur, dagelijks bestuur en voorzitter) en de medewerkers van het openbaar lichaam verstaan.

3. Onder deelnemers worden tevens begrepen de rechtspersonen waarvan deelnemers bestuursorgaan zijn.

4. Uitgezonderd van de complexe taken zijn de volgende vergunningplichtige milieubelastende activiteiten die zijn of worden ingedeeld in milieucategorie 4.2 en hoger als bedoeld in de VNG-uitgave Bedrijven en milieuzonering, editie 2009:
- het exploiteren van een ippc-installatie voor het houden van pluimvee of varkens als bedoeld in de Richtlijn industriële emissies categorie 6.6;
 - activiteiten ten behoeve van cultuur, sport en recreatie (SBI 9321, 931.1 t/m 931.10, 931.B t/m 931.D en 93299);
 - het exploiteren van een rangeerterrein (SBI 491, 492.2);
 - activiteiten ten behoeve van trafostations (SBI 35.C4 en 35.C5) en de schakelstations van het 380 KV hoogspanningsnet;
 - agrarische activiteiten waarbij mest wordt verwerkt als nevenactiviteit, waarbij die mest uitsluitend afkomstig is uit de eigen activiteiten;
 - activiteiten met een helikopterstandplaats als nevenactiviteit (SBI 5223.B);
 - activiteiten met betrekking tot betonmortel en -waren (SBI 23611, 2363, 2364, 2365 en 2369), voor zover er geen sprake is van een ippc-installatie;
 - activiteiten met betrekking tot rioolwaterzuiveringen (SBI 3700), voor zover er geen sprake is van een ippc-installatie.

Artikel 2. Belangen

De regeling is ingesteld ter gemeenschappelijke behartiging van de belangen van de deelnemers ter zake van vergunningverlening, toezicht en handhaving en advisering in het kader van het omgevingsrecht. Onder de belangen van de deelnemers wordt tevens begrepen het belang van een goede samenwerking tussen de omgevingsdiensten in Gelderland.

Artikel 3. Openbaar lichaam

1. Er is een openbaar lichaam, genaamd Omgevingsdienst Achterhoek, afgekort ODA.
2. Het openbaar lichaam is statutair gevestigd in de gemeente Bronckhorst.
3. Het bestuur van het openbaar lichaam bestaat uit het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter.

Hoofdstuk 2. Taken, bevoegdheden en bijdragen

Artikel 4. Basistaken

1. Ter behartiging van het belang genoemd in artikel 2 brengen de deelnemers de uitvoering van de basistaken onder bij het openbaar lichaam, met dien verstande dat provincie Gelderland de uitvoering van de taken bedoeld in artikel 13.12, eerste lid, onder a, b en c van het Omgevingsbesluit onderbrengt bij de Omgevingsdienst Regio Nijmegen.
2. Deelnemers kunnen ook de uitvoering van de coördinerende, adviserende en ondersteunende taken in verband met de basistaken onderbrengen bij het openbaar lichaam.
3. Over het uitvoeren van de taken bedoeld in het eerste en twee lid worden afzonderlijke dienstverleningsovereenkomsten gesloten tussen de deelnemer en het openbaar lichaam.

Artikel 5. Plustaken (overige taken) in het omgevingsrecht

1. Ter behartiging van het belang genoemd in artikel 2 kunnen de deelnemers de uitvoering van plustaken in het omgevingsrecht onderbrengen bij het openbaar lichaam. Plustaken zijn in ieder geval de Omgevingswet-taken voor zover niet behorend tot de in artikel 4 genoemde basistaken, taken betreffende de Huisvestingswet, de Leegstandswet, de Algemene Plaatselijke Verordening dan wel de daarvoor in de plaats getreden wet- en regelgeving.
2. Deelnemers kunnen ook de uitvoering van de coördinerende, adviserende en ondersteunende taken in verband met de plustaken onderbrengen bij het openbaar lichaam.
3. Het besluit van een deelnemer tot het deelnemen aan de regeling bevat een opgave van de taken bedoeld in het eerste en tweede lid.
4. Over het uitvoeren van de taken bedoeld in het eerste en tweede lid worden afzonderlijke dienstverleningsovereenkomsten gesloten tussen een deelnemer en het openbaar lichaam.

Artikel 6. Verzoektaken

1. Op verzoek van een deelnemer voert het openbaar lichaam andere uitvoerende, coördinerende, adviserende en ondersteunende taken uit op het gebied van het omgevingsrecht.
2. Voor de uitvoering van deze verzoektaken geeft de deelnemer, indien nodig, afzonderlijk opdracht hiertoe aan het openbaar lichaam en/of wordt daarover een individuele werkafpraak gemaakt.

Artikel 7. Bovenregionale taken en complexe taken

1. Het openbaar lichaam is gehouden het werk met betrekking tot de milieubelastende activiteiten die vallen onder de bovenregionale taken en complexe taken die niet in overeenstemming met de VTH Kwaliteitscriteria, versie 2.3, dan wel de daarvoor in de plaats getreden nieuwe versie of andere wet- en regelgeving, kunnen worden uitgevoerd door het openbaar lichaam, te laten uitvoeren door andere omgevingsdiensten in Gelderland aan wie de taken zijn toebedeeld.
2. Het openbaar lichaam is gehouden de in het eerste lid genoemde taken die het openbaar lichaam toebedeeld heeft gekregen, uit te voeren voor andere omgevingsdiensten in Gelderland.
3. De taken worden uitgevoerd tegen vergoeding van de tussen de omgevingsdiensten overeengekomen kosten.
4. Over de uitvoering van de taken genoemd in het eerste lid kunnen samenwerkingsovereenkomsten worden gesloten tussen het openbaar lichaam en andere omgevingsdiensten in Gelderland.
5. Over de uitvoering van de taken genoemd in het eerste lid kunnen in daarvoor in het bijzonder aangewezen gevallen samenwerkingsovereenkomsten worden gesloten tussen de omgevingsdienst en andere publiekrechtelijke rechtspersonen.

Artikel 8. Bevoegdheden

1. De deelnemers dragen geen publiekrechtelijke bevoegdheden over aan het openbaar lichaam.
2. De deelnemers beslissen ieder afzonderlijk over de verlening van mandaat, volmacht en machtiging aan het openbaar lichaam.

Artikel 9. Beperking privaatrechtelijke bevoegdheden

Het openbaar lichaam is behoudens instemming van de deelnemers niet bevoegd tot:

- a. het vestigen van opstal-, pand- en hypotheekrechten;
- b. het afgeven van garanties of andere waarborgen;
- c. het in erfpacht aannemen of uitgeven van roerende of onroerende zaken;
- d. het in eigendom aannemen of uitgeven van onroerende zaken;
- e. commerciële dienstverlening aan private partijen.

Artikel 10. Bijdragen

1. De deelnemers dragen bij aan de kosten van het goed functioneren van het openbaar lichaam en het uitvoeren van de bij hem ondergebrachte taken, als bedoeld in artikel 4 en artikel 5.
2. In de begroting wordt aangegeven de, door elke deelnemer voor het jaar waarop de begroting betrekking heeft, verschuldigde bijdrage.
3. Daarenboven vergoedt een deelnemer de kosten voor het op zijn verzoek uitvoeren van taken als bedoeld in artikel 6.
4. Het algemeen bestuur stelt regels vast over de wijze waarop de door de deelnemers verschuldigde bijdragen worden bepaald. Een besluit tot vaststelling van de regels behoeft tweederde meerderheid van de uitgebrachte stemmen.
5. De deelnemers dragen er steeds zorg voor dat het openbaar lichaam te allen tijde over voldoende middelen beschikt om aan al zijn verplichtingen jegens derden te voldoen.
6. De deelnemers betalen de bijdragen als bedoeld in het eerste lid van dit artikel per kwartaal vooruit, te weten respectievelijk vijfentwintig, vijfendertig, twintig en twintig procent van de verschuldigde bijdrage conform de voor dat jaar vastgestelde begroting.

Hoofdstuk 3. Algemeen bestuur

Artikel 11. Samenstelling en stemverhouding

1. Het algemeen bestuur bestaat uit 11 leden, waaronder de voorzitter.
2. Elke deelnemer wijst uit zijn midden een lid van het algemeen bestuur aan.
3. Elke deelnemer wijst uit zijn midden een plaatsvervangend lid van het algemeen bestuur aan.
4. De leden van het algemeen bestuur hebben elk één stem.

Artikel 12. Aanwijzing, schorsing en ontslag leden algemeen bestuur

1. Als tussentijds een vacature in het algemeen bestuur ontstaat, wijst de deelnemer in zijn eerstvolgende vergadering of ten spoedigste daarna een nieuw lid aan.
2. Een lid van het algemeen bestuur kan door de deelnemer die hem heeft aangewezen ontslag worden verleend of worden geschorst als dit lid het vertrouwen van die deelnemer niet meer bezit. Het ontslag gaat onmiddellijk in.
3. Van elke aanwijzing, schorsing of ontslag geeft de deelnemer die het aangaat terstond kennis aan de voorzitter.
4. Het lidmaatschap van het algemeen bestuur eindigt van rechtswege zodra het lid geen lid meer is van de deelnemer die hem heeft aangewezen.
5. Het eerste tot en met vierde lid zijn van overeenkomstige toepassing op plaatsvervangende leden.

Artikel 13. Werkwijze

1. Het algemeen bestuur vergadert zo dikwijls als de voorzitter dat nodig oordeelt of twee leden van het algemeen bestuur daarom verzoeken, alsmede indien het dagelijks bestuur daarom verzoekt, doch ten minste tweemaal per jaar.
2. In de vergadering van het algemeen bestuur kan slechts worden beraadslaagd en besloten als ten minste de helft van de leden aanwezig is.
3. Indien het vereiste aantal leden niet aanwezig is, schrijft de voorzitter een nieuwe vergadering uit waarop het tweede lid niet van toepassing is. Tussen de twee vergaderingen zit minimaal een werkdag.
4. In een vergadering als bedoeld in het derde lid kan alleen worden beraadslaagd en besloten over andere aangelegenheden dan die waarvoor de oorspronkelijke vergadering was belegd indien meer dan de helft van de leden aanwezig is, de voorzitter niet meegerekend.
5. Het algemeen bestuur stelt een reglement van orde vast voor zijn vergaderingen en andere werkzaamheden.

Artikel 14. Bevoegdheden

1. Het algemeen bestuur stelt de begroting en de jaarrekening vast.
2. Het algemeen bestuur kan besluiten tot oprichting van en deelneming in rechtspersonen met inachtneming van het bepaalde in artikel 55a van de Wet.
3. Het algemeen bestuur kan, met uitzondering van de bevoegdheden tot het vaststellen van de begroting, de wijziging van de begroting, het vaststellen van de jaarrekening en het besluit tot oprichting van en deelneming in rechtspersonen, bevoegdheden overdragen aan het dagelijks bestuur, tenzij de aard van de bevoegdheid zich hiertegen verzet.

4. Het algemeen bestuur kan instructies geven voor de werkwijze van het dagelijks bestuur.
5. Het algemeen bestuur beslist over alle andere aangelegenheden waarvoor de bevoegdheid niet op grond van de Wet of deze regeling aan het dagelijks bestuur of aan de voorzitter toekomt.

Hoofdstuk 4. Dagelijks bestuur

Artikel 15. Samenstelling en stemverhouding

1. Het dagelijks bestuur bestaat naast de voorzitter uit drie andere leden.
2. De leden van het dagelijks bestuur hebben ieder een stem. Ingeval van het staken van de uitgebrachte stemmen is de uitgebrachte stem van de voorzitter beslissend.

Artikel 16. Aanwijzing, schorsing en ontslag leden dagelijks bestuur

1. Het algemeen bestuur wijst uit zijn midden de leden van het dagelijks bestuur aan. Het algemeen bestuur wijst daarbij uit deze leden ook een plaatsvervangend voorzitter van het dagelijks bestuur aan.
2. Het lidmaatschap van het dagelijks bestuur eindigt zodra het lidmaatschap van het algemeen bestuur eindigt of wanneer een ontslag uit het dagelijks bestuur ingaat.
3. Als tussentijds een vacature in het dagelijks bestuur ontstaat, wijst het algemeen bestuur in zijn eerstvolgende vergadering of zo spoedig mogelijk daarna een nieuw lid aan.
4. Een lid van het dagelijks bestuur kan te allen tijde een verzoek tot ontslag indienen. Een verzoek daartoe wordt schriftelijk ingediend bij het algemeen bestuur. Het ontslag gaat in zodra het algemeen bestuur het verzoek heeft ingewilligd en in zijn opvolging is voorzien.
5. Het algemeen bestuur kan een lid van het dagelijks bestuur, waaronder begrepen de voorzitter, ontslag verlenen of schorsen als dat lid het vertrouwen van het algemeen bestuur niet meer bezit. Het ontslag gaat onmiddellijk in.

Artikel 17. Werkwijze

1. Het dagelijks bestuur vergadert zo dikwijls als de voorzitter dit nodig oordeelt of een lid van het dagelijks bestuur hierom verzoekt.
2. Het dagelijks bestuur stelt een reglement van orde vast voor zijn vergaderingen en zendt dat ter kennisneming aan het algemeen bestuur.
3. In de vergadering van het dagelijks bestuur kan slechts worden beraadslaagd en besloten als meer dan de helft van de leden aanwezig is.
4. Indien het vereiste aantal leden niet aanwezig is, schrijft de voorzitter een nieuwe vergadering uit waarop het derde lid niet van toepassing is. Tussen de twee vergaderingen zit minimaal een werkdag.

5. In een vergadering als bedoeld in het vierde lid kan alleen worden beraadslaagd en besloten over andere aangelegenheden dan die waarvoor de oorspronkelijke vergadering was belegd indien meer dan de helft van de leden aanwezig is.
6. De vergaderingen van het dagelijks bestuur zijn niet openbaar.

Artikel 18. Bevoegdheden

1. Het dagelijks bestuur is belast met en bevoegd tot het voeren van het dagelijks bestuur, waaronder in ieder geval wordt verstaan:
 - a. het voorbereiden van al hetgeen aan het algemeen bestuur ter beraadslaging en besluitvorming wordt voorgelegd;
 - b. het uitvoeren van de besluiten van het algemeen bestuur;
 - c. het voorstaan van de belangen van de regeling en het openbaar lichaam bij andere overheden, instellingen en diensten waarmee, of personen met wie contact met het dagelijks bestuur van belang is;
 - d. het beheer van activa en passiva van het openbaar lichaam;
 - e. het nemen van alle conservatoire maatregelen, zowel in als buiten rechte, en het doen van alles wat nodig is ter voorkoming van verjaring en verlies van recht en bezit.
2. Het dagelijks bestuur bepaalt de wijze waarop de directeur bij verhindering of ontstentenis wordt vervangen.
3. Het dagelijks bestuur stelt voor de directeur een instructie vast die ten minste de taken van de directeur en de aansturing van het personeel betreft.
4. Het dagelijks bestuur is belast met het aangaan van arbeidsovereenkomsten naar burgerlijk recht, het ontslaan en schorsen van het personeel, waaronder begrepen de directeur.
5. Het dagelijks bestuur is bevoegd regels vast te stellen over de arbeidsvoorwaarden voor de directeur alsmede het overige personeel van het openbaar lichaam.
6. Het dagelijks bestuur is bevoegd alle overige regelingen vast te stellen die noodzakelijk zijn.
7. Het dagelijks bestuur is bevoegd tot het aangaan van privaatrechtelijke rechtshandelingen met uitzondering van privaatrechtelijke handelingen als bedoeld in artikel 55a van de Wet en artikel 9 van de regeling.
8. Het dagelijks bestuur is bevoegd namens het openbaar lichaam, het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur rechtsgedingen, bezwaarprocedures of administratief beroepsprocedures te voeren of handelingen ter voorbereiding daarop te verrichten, tenzij het algemeen bestuur, voorzover het het algemeen bestuur aangaat, in voorkomende gevallen anders beslist.

Hoofdstuk 5. Voorzitter

Artikel 19. Voorzitter

1. Het algemeen bestuur wijst uit zijn midden de voorzitter aan.
2. Het algemeen bestuur wijst uit zijn midden een plaatsvervangend voorzitter aan die de voorzitter vervangt bij diens verhindering of ontstentenis.
3. De voorzitter kan te allen tijde een verzoek tot ontslag indienen. Een verzoek daartoe wordt schriftelijk ingediend bij het algemeen bestuur. Het ontslag gaat in zodra het algemeen bestuur het verzoek heeft ingewilligd en in zijn opvolging is voorzien.
4. Het algemeen bestuur kan een aanwijzing tot voorzitter of plaatsvervangend voorzitter intrekken.
5. Als tussentijds de functie van de voorzitter vacant wordt, wijst het algemeen bestuur in zijn eerstvolgende vergadering of zo spoedig mogelijk daarna de nieuwe voorzitter aan.
6. De voorzitter is lid van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur.

Artikel 20. Bevoegdheden

1. De voorzitter is belast met de leiding van de vergaderingen van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur.
2. De voorzitter ondertekent de stukken die van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur uitgaan.
3. De voorzitter vertegenwoordigt het openbaar lichaam in en buiten rechte. Hij kan de vertegenwoordiging opdragen aan een door hem aan te wijzen gemachtigde.

Artikel 21. Vervallen

Hoofdstuk 6. Informatie en verantwoording

Artikel 22. Dagelijks bestuur en voorzitter ten opzichte van het algemeen bestuur

1. De leden van het dagelijks bestuur zijn tezamen en ieder afzonderlijk aan het algemeen bestuur verantwoording verschuldigd voor het door hen gevoerde bestuur.
2. Zij geven gevraagd en ongevraagd aan het algemeen bestuur alle inlichtingen die voor een juiste beoordeling van het door het dagelijks bestuur te voeren en gevoerde bestuur nodig is.
3. Zij geven tezamen en ieder afzonderlijk inlichtingen aan het algemeen bestuur wanneer dit bestuur of een of meer leden daarvan hierom verzoekt.

Artikel 23. Informatieplicht

Artikel 23.a. Informatieplicht : algemeen- en dagelijks bestuur ten opzichte van de gemeenteraden en Provinciale Staten

1. Het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter geven aan de gemeenteraden en Provinciale Staten gevraagd en ongevraagd alle inlichtingen die voor een juiste beoordeling van het door het bestuur gevoerde en te voeren beleid nodig is.
2. Het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter verstrekken aan de gemeenteraden en Provinciale Staten alle inlichtingen die door een of meer leden van die gemeenteraden of Provinciale Staten worden verlangd.
3. Een lid van het algemeen bestuur geeft alle inlichtingen waarom is verzocht door een of meer leden van de gemeenteraad van de deelnemer die hem heeft aangewezen, respectievelijk een of meer leden van Provinciale Staten in het geval het lid is aangewezen door Gedeputeerde Staten. Hij is bovendien aan de gemeenteraad of Provinciale Staten verantwoording verschuldigd voor het door hem gevoerde bestuur.
4. Een verzoek om inlichtingen wordt schriftelijk ingediend bij het betreffende bestuursorgaan.
5. Inlichtingen, als bedoeld in dit artikel worden digitaal verstrekt.

Artikel 23.b. Informatieplicht: leden algemeen bestuur ten opzichte van deelnemers

1. Een lid van het algemeen bestuur verschaft de deelnemer die hem als lid heeft aangewezen alle inlichtingen die door die deelnemer of door een of meer leden van die deelnemer worden verlangd.
2. Alvorens de gevraagde inlichtingen zoals bedoeld in het eerste lid te verstrekken, kan het lid zich daarover laten adviseren door het dagelijks bestuur.
3. Een lid van het algemeen bestuur is de deelnemer die hem als lid heeft aangewezen verantwoording verschuldigd voor het door hem in het algemeen bestuur gevoerde beleid op de in het reglement van orde voor de vergaderingen van die deelnemer aangegeven wijze.

Artikel 24 Zienswijzeprocedure, participatie en evaluatie

Artikel 24.a. Uitbrengen van zienswijze door de raad

1. Voorafgaand aan het nemen van de in het derde lid van dit artikel genoemde besluiten door het bestuur worden de raden van de deelnemende gemeenten en provinciale staten van de provincie Gelderland gedurende 8 weken in de gelegenheid gesteld om een zienswijze naar voren brengen. Zienswijzen dienen schriftelijk naar voren te worden gebracht.
2. Als op grond van het eerste lid zienswijzen naar voren zijn gebracht, dan stelt het dagelijks bestuur voorafgaand aan het nemen van een besluit, de raden van de deelnemende gemeenten, provinciale staten van de provincie Gelderland en, indien het een besluit van het algemeen bestuur betreft, het algemeen bestuur van de Omgevingsdienst schriftelijk en gemotiveerd in kennis van het oordeel over de zienswijze, alsmede van de eventuele conclusies die het daaraan verbindt.
3. De raden van de deelnemende gemeenten en provinciale staten van de provincie Gelderland worden in de gelegenheid gesteld om zienswijzen in te dienen over besluiten tot het vaststellen, wijzigen of intrekken van kaderstellende, strategische en meerjarenplannen.
4. Het eerste lid is niet van toepassing op beschikkingen zoals bedoeld in artikel 1:3, tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht, het besluit tot het vaststellen of wijzigen van de begroting en besluiten zoals bedoeld in afdeling 3.4 van de Awb.

Artikel 24.b. Participatie ingezetenen en belanghebbenden

De regeling voorziet niet in participatie door ingezetenen en belanghebbenden. De deelnemende gemeente- en provinciebesturen bepalen ieder voor zich of, en zo ja, op welke wijze ingezetenen en belanghebbenden bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid op grond van deze regeling worden betrokken.

Artikel 24.c. Evaluatie

1. Deze regeling kan eens in de vier jaar worden geëvalueerd.
2. Een evaluatie vindt plaats in het laatste jaar van een raadsperiode.
3. Het algemeen bestuur regelt de wijze waarop de evaluatie plaatsvindt.
4. Het algemeen bestuur kan bepalen dat een aanvullende evaluatie plaatsvindt die afwijkt van de in het eerste en tweede lid genoemde termijnen.

Hoofdstuk 7. Directeur

Artikel 25. Directeur

1. De directeur is ambtelijk secretaris van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur en staat het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur bij de uitoefening van hun taak terzijde.
2. De directeur is in de vergadering van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur aanwezig.
3. De directeur ondertekent mede de stukken die van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur uitgaan.
4. De directeur is hoofd van de ambtelijke organisatie.

Hoofdstuk 7a. Gelderse Omgevingsdiensten (Gelders stelsel)

Artikel 26. Samenwerking Gelderse omgevingsdiensten

1. De voorzitter heeft regelmatig overleg met de voorzitters van de besturen van de andere omgevingsdiensten in Gelderland.
2. De directeur heeft regelmatig overleg met de directeuren van de andere omgevingsdiensten in Gelderland.
3. De overleggen hebben als doel het bevorderen van een goede samenwerking tussen de diensten.
4. Het samenwerkingsverband tussen alle Gelderse omgevingsdiensten wordt aangeduid als: Gelders stelsel.

Hoofdstuk 8. Vervallen

Artikel 27 Vervallen.

Hoofdstuk 8. Financiële bepalingen

Artikel 28. Begrotingsprocedure

1. De vaststelling van de begroting door het algemeen bestuur, zoals bedoeld in artikel 58, eerste lid, van de Wet geschiedt, niet eerder dan nadat Provinciale Staten en de gemeenteraden van de deelnemers in de gelegenheid zijn gesteld hun zienswijzen in te dienen over het ontwerp.
2. Onverminderd het bepaalde in artikel 59, eerste lid, van de Wet zorgt het dagelijks bestuur vóór 30 april van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor zij dient voor de in dat lid bedoelde toezending van de ontwerpbegroting vergezeld van een behoorlijke toelichting.
3. In de begroting wordt de door elk van de deelnemers over het desbetreffende jaar verschuldigde bijdrage opgenomen.

4. Het dagelijks bestuur houdt bij het opstellen van de ontwerpbegroting rekening met de door Provinciale Staten en de gemeenteraden opgestelde begrotingsrichtlijnen.
5. De ontwerpbegroting wordt door de deelnemers voor eenieder ter inzage gelegd en algemeen verkrijgbaar gesteld. Van de terinzagelegging en de verkrijgbaarstelling wordt openbaar kennisgegeven.
6. Provinciale Staten en de gemeenteraden vergaderen niet eerder dan twee weken na de openbare kennisgeving over de ontwerpbegroting. Zij kunnen binnen 12 weken na toezending van de ontwerpbegroting hun zienswijze over de ontwerpbegroting bij het dagelijks bestuur naar voren brengen. Het dagelijks bestuur voegt deze zienswijzen, voorzien van zijn reactie, toe aan de ontwerpbegroting zoals deze aan het algemeen bestuur wordt aangeboden.
7. Terstond na de vaststelling van de begroting zendt het algemeen bestuur de begroting aan Provinciale Staten en de gemeenteraden, die ter zake bij de minister hun zienswijze naar voren kunnen brengen.
8. Het dagelijks bestuur zendt de begroting binnen twee weken na de vaststelling, doch in ieder geval vóór 15 september aan de minister.
9. Het eerste tot en met achtste lid zijn van overeenkomstige toepassing op besluiten tot wijziging van de begroting met uitzondering van de in die leden vermelde data.
10. Het eerste tot en met achtste lid zijn niet van toepassing op besluiten tot wijziging van een begroting waarbij sprake is van een situatie dat een deelnemer lopende een begrotingsjaar meer producten of andere producten afneemt dan in een begroting is voorzien en die niet leiden tot een verhoging van de bijdragen van de andere deelnemers of als er een verschuiving plaatsvindt binnen de begrotingsposten die niet leidt tot een verhoging van de bijdragen van de deelnemers.
11. Een wijziging van de begroting zoals omschreven in het 10de lid wordt vastgesteld door het algemeen bestuur. Provinciale Staten en de gemeenteraden worden over een vastgestelde wijziging geïnformeerd.
12. Het algemeen bestuur stelt vast of er sprake is van een wijziging van de begroting zoals bedoeld in het 10de lid.
13. Een besluit tot vaststelling of wijziging van de begroting behoeft tweederde meerderheid van de uitgebrachte stemmen.

Artikel 29. Jaarrekening

1. De vaststelling van de jaarrekening als bedoeld in artikel 58, derde lid, van de Wet geschiedt vóór 1 juli volgend op het jaar waarop deze betrekking heeft.
2. Het dagelijks bestuur zorgt voor de toezending van de ontwerpjaarrekening vergezeld van een behoorlijke toelichting aan Provinciale Staten en de gemeenteraden en wel voor 30 april van het jaar volgend op het jaar waarop de jaarrekening betrekking heeft.

3. Provinciale Staten en de gemeenteraden kunnen binnen 12 weken na toezending van de ontwerpjaarrekening hun zienswijzen over de ontwerpjaarrekening bij het dagelijks bestuur naar voren brengen. Het dagelijks bestuur voegt deze zienswijzen voorzien van zijn reactie toe aan de ontwerpjaarrekening zoals deze aan het algemeen bestuur wordt aangeboden.
4. Vaststelling van de jaarrekening strekt het dagelijks bestuur tot decharge, behoudens later in rechte gebleken valsheid in geschrifte of andere onregelmatigheden.
5. In de jaarrekening wordt de door elk van de deelnemers over het desbetreffende jaar werkelijk verschuldigde bijdrage opgenomen.
6. Verrekening van het verschil tussen hetgeen op grond van artikel 10 van deze regeling is bepaald enerzijds en hetgeen op basis van de rekening is verschuldigd anderzijds vindt plaats zo spoedig mogelijk na de vaststelling van de jaarrekening.
7. Terstond na de vaststelling van de jaarrekening zendt het algemeen bestuur de jaarrekening aan Provinciale Staten en de gemeenteraden, die hierover bij de minister hun zienswijze naar voren kunnen brengen.
8. Het dagelijks bestuur zendt de vastgestelde jaarrekening binnen twee weken na de vaststelling doch in ieder geval vóór 15 juli aan de minister.

Artikel 30. Verdeling saldo

1. Een batig saldo van de jaarrekening wordt toegevoegd aan de algemene reserves van het openbaar lichaam tot een maximum van het bedrag dat conform het door het algemeen bestuur bepaalde weerstandsvermogen nodig is. Het algemeen bestuur beslist of een batig of nadelig saldo van de begroting of jaarrekening:
 - a. geheel of gedeeltelijk ten gunste of ten laste van bestaande reserves zal worden gebracht, of
 - b. geheel of gedeeltelijk ten gunste of ten laste van de deelnemers zal worden gebracht naar rato van de begroting.
2. Indien besloten wordt een batig of nadelig saldo geheel of gedeeltelijk ten gunste of ten laste van de deelnemers te brengen geschiedt dit op basis van de begrote omzet per deelnemer van het jaar waarop de jaarrekening betrekking heeft.
3. Het dagelijks bestuur doet een voorstel tot verdeling van een batig exploitatiesaldo aan het algemeen bestuur en de deelnemers tegelijkertijd met het verzenden van de jaarrekening in overeenstemming met artikel 29 tweede lid juncto artikel 28 tweede lid.
4. Het besluit, zoals bedoeld in het tweede lid, sub b, van dit artikel, behoeft tweederde van de uitgebrachte stemmen.

Artikel 30A Financieel beheer

Het algemeen bestuur stelt nadere regels vast met betrekking tot de organisatie van de administratie en het beheer van de vermogenswaarden. Deze regels dienen te waarborgen dat aan de eisen van rechtmatigheid, doelmatigheid, verantwoording en controle wordt voldaan.

Hoofdstuk 9. Archief

Artikel 31. Zorg en beheer archief

1. Ten aanzien van de zorg voor en het beheer van de archiefbescheiden van het openbaar lichaam, alsmede ten aanzien van het toezicht op het beheer stelt het algemeen bestuur een archiefverordening vast.
2. De aan de uitvoering van het eerste lid verbonden kosten komen ten laste van het openbaar lichaam.
3. Voor de bewaring van de op grond van artikel 12 van de Archiefwet 1995 over te brengen archiefbescheiden is het Erfgoedcentrum Achterhoek Liemers te Doetinchem de archiefbewaarplaats.
4. Het dagelijks bestuur is belast met de uitvoering van de zorg en het beheer als bedoeld in het eerste lid.

Hoofdstuk 10. Toetreding, uittreding, wijziging en opheffing

Artikel 32. Toetreding

1. De deelnemers zijn bevoegd te beslissen over toetreding van nieuwe deelnemers tot de regeling. Het algemeen bestuur wordt in de gelegenheid gesteld hierover zijn zienswijze bekend te maken.
2. De deelnemers regelen de voorwaarden voor toetreding.
3. Het verzoek tot toetreding wordt schriftelijk ingediend bij het dagelijks bestuur.

Artikel 33. Uittreding

1. Een deelnemer kan uittreden uit de regeling na een daartoe strekkend besluit van de deelnemer.
2. Het besluit tot uittreding wordt niet later genomen dan een jaar voorafgaand aan de datum waarop de uittreding plaatsvindt. Uittreding is slechts mogelijk per 1 januari van enig jaar.
3. De gevolgen van de uittreding worden geregeld in een tussen het openbaar lichaam en de uittredende deelnemer te sluiten vaststellingsovereenkomst, waarin onder andere de resterende financiële verplichtingen van de uittredende deelnemer worden vastgelegd.
4. Het algemeen bestuur stelt regels vast ten aanzien van de wijze waarop de gevolgen van de uittreding worden bepaald en in een vaststellingsovereenkomst worden vastgelegd.
5. In de regels als bedoeld in het zesde lid wordt in ieder geval opgenomen dat ten behoeve van de vaststelling van de uittredingskosten een onafhankelijke registeraccountant wordt ingeschakeld. De opdracht daartoe wordt verstrekt door het algemeen bestuur in overleg met de uittredende deelnemer.

6. Over de vaststellingsovereenkomst als bedoeld in het derde lid wordt besloten door het algemeen bestuur. Het besluit tot vaststelling van de vaststellingsovereenkomst als bedoeld in het derde lid behoeft tweederde van de uitgebrachte stemmen.
7. De kosten van het opstellen van de vaststellingsovereenkomst komen voor rekening van de uittreedende deelnemer.
8. Nadat de vaststellingsovereenkomst tussen het openbaar lichaam en de uittreedende deelnemer is vastgesteld, is de uittreedende deelnemer gehouden om binnen 6 maanden de daarin voor de uittreedende deelnemer omschreven financiële verplichtingen aan het openbaar lichaam te voldoen.
9. Het dagelijks bestuur ziet toe op de uittreding, de nakoming van de vaststellingsovereenkomst en de vereffening van de financiële verplichtingen.

Artikel 34. Wijziging en opheffing

1. De regeling kan tussentijds worden gewijzigd of opgeheven als ten minste tweederde van de deelnemers daartoe besluit.
2. Deelnemers en het algemeen bestuur zijn bevoegd een wijziging in de regeling aan de deelnemers in overweging te geven via een daartoe strekkend voorstel. Het dagelijks bestuur zendt het voorstel van het algemeen bestuur daartoe toe aan de deelnemers.
3. Ingeval van opheffing van de regeling stelt het algemeen bestuur vooraf, na overleg met de deelnemers, een liquidatieplan vast waarin in ieder geval wordt aangegeven wat de gevolgen zijn die de beëindiging heeft voor het personeel en de wijze waarop het positieve of negatieve saldo van het openbaar lichaam over de deelnemers wordt verdeeld. Het besluit tot vaststelling van het liquidatieplan behoeft tweederde van de uitgebrachte stemmen.
4. Het dagelijks bestuur is belast met de vereffening van de financiële verplichtingen.
5. Indien nodig blijven de bestuursorganen van de regeling na het tijdstip van de opheffing in functie totdat de liquidatie is voltooid.

Hoofdstuk 11. Klachten

Artikel 35. Klachtenregeling

Het algemeen bestuur stelt, met inachtneming van hoofdstuk 9, titel 9.1 van de Algemene wet bestuursrecht, een interne klachtenregeling vast.

Hoofdstuk 12. Slot- en overgangsbepalingen

Artikel 36. Vervallen

Artikel 37. Informatievoorziening

1. Het openbaar lichaam zorgt ervoor dat de deelnemers op ieder moment kunnen beschikken over informatie met betrekking tot de in hoofdstuk 2 van deze regeling genoemde taken waarvoor zij het bevoegde bestuursorgaan zijn.
2. Ten aanzien van de taken als bedoeld in hoofdstuk 2 van deze regeling geldt dat de wijze van benadering en ontsluiting van de op die taken betrekking hebbende informatie door het openbaar lichaam is afgestemd met die van de andere omgevingsdiensten in Gelderland.

Artikel 38. Inwerkingtreding

1. De regeling treedt in werking een dag nadat deze op de voorgeschreven wijze bekend is gemaakt.
2. Gedeputeerde Staten dragen zorg voor de in artikel 26, eerste lid van de Wet bedoelde publicatie in het Provinciaal blad van Gelderland.
3. Het eerste en tweede lid zijn van toepassing op besluiten tot wijziging of opheffing van de regeling, alsmede op besluiten tot toetreding en uitreding.

Artikel 39. Duur van de regeling

De regeling wordt aangegaan voor onbepaalde tijd.

Artikel 40 Vervallen.

Artikel 41. Citeertitel

Deze regeling kan worden aangehaald als: gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Achterhoek.

Omgevingsdienst Achterhoek
T.a.v. de directie
Elderinkweg 2,
7255 KA HENGELO

Omgevingsdienst Achterhoek
21 MAART 2024
Documentnummer:
Zaaknummer:

Datum
19 maart 2024

Zaaknummer
2023-007339

Onderwerp
Zienswijze Kaderbrief 2025 en
gewijzigde GR ODR

Inlichtingen bij
Sjoerd de Jong
026 359 8126
post@gelderland.nl

Blad
1 van 2

Geachte mevrouw Van Oosterbosch,

Met deze brief informeren wij u over de uitkomst van de behandeling van de gewijzigde gemeenschappelijke regeling van de ODA in de besluitvormende vergadering van Provinciale Staten van 6 maart 2024 (agendapunt 11 van deze vergadering).

Zienswijze gewijzigde gemeenschappelijke regeling

Provinciale Staten hebben tijdens de vergadering, in afwijking van het voorstel van Gedeputeerde Staten, besloten een zienswijze ten aanzien van de wijzigingsvoorstellen van de ODA in te dienen. Bij de behandeling van dit agendapunt hebben de Staten het amendement *uniformiteit als uitgangspunt* aangenomen (indieners van het amendement waren de fracties Partij voor de Dieren, BBB, SGP, 50PLUS en JA21). Met het amendement brengen Provinciale Staten hun wens naar voren naar uniforme planning- en controldocumenten van de Gelderse omgevingsdiensten (hanteren van een format) en vaste aanleverdata voor deze documenten (bij zienswijzprocedure). Dit amendement ziet dus niet op het voorstel tot wijziging van de tekst van de gemeenschappelijke regeling, maar op de uitvoering van de zienswijzprocedure in het kader van de p&c-cyclus.

Markt 11 | 6811 CG Arnhem
Postbus 9090 | 6800 GX Arnhem

026 359 99 99
post@gelderland.nl
www.gelderland.nl

BNG Bank Den Haag
NL74BNGH0285010824
BIC-code BNG Bank: BNGHNL2G

Btw-nummer: NL001825100.B03
KvK-nummer: 51468751

 provincie
Gelderland

Datum
19 maart 2024

Zaaknummer
2023-007339

Blad
2 van 2

Ten slotte

Het aangenomen amendement en statenbesluit is bij deze brief gevoegd. Wij zijn benieuwd naar uw reactie op de hierboven beschreven zienswijze/deze brief.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

Eric Peters
Teammanager Financieel Beleid

Datum vergadering
6 maart 2024

PS-nummer
2024-PM

Provinciale Staten van Gelderland

Gelezen de Statenbrief van Gedeputeerde Staten van 9 januari 2024 betreffende de wijziging van de Gemeenschappelijke regelingen van de ODA, ODR, ODRA en ODRN;

Gelet op artikel 51, derde lid van de Wet gemeenschappelijke regelingen;

Besluiten

Als zienswijze mee te geven aan ODA, ODR, ODRA en ODRN om middels een vast format uniformiteit als uitgangspunt te nemen bij het opstellen van P&C-documenten, te werken met vaste aanlevermomenten en dit te verwerken in de conceptbesluiten en bijbehorende stukken.

Provinciale Staten van Gelderland

voorzitter

griffier
Plaatsvervangend

24 A 6

Aangenomen

V: BBB, VVD, PvdA, GL, CDA, D66, PvdD, JA21, SP, FvD, 50+

T: PVV, SGP, CU, Volt

Partij voor
de Dieren

Uniformiteit als Uitgangspunt

Vergadering Provinciale Staten op 6 maart 2024

Amendement (art. 32 Reglement van Orde)

Op PS2024-42 "Zienswijze wijziging gemeenschappelijke regeling vier omgevingsdiensten"

De indiener stelt voor om het voorliggende besluit als volgt te wijzigen:

- Onder Besluiten dat vetgedrukt is de volgende zin te verwijderen:

"Geen zienswijze in te dienen ten aanzien van de wijzigingsvoorstellen van ODA, ODR en ODRA en ODRN en de conceptbesluiten en bijbehorende stukken voor kennisgeving aan te nemen."

- De volgende zin toe te voegen:

"Als zienswijze mee te geven aan ODA, ODR, ODRA en ODRN om middels een vast format uniformiteit als uitgangspunt te nemen bij het opstellen van P&C-documenten, te werken met vaste aanlevermomenten en dit te verwerken in de conceptbesluiten en bijbehorende stukken."

Toelichting:

Het is onwenselijk dat de vier omgevingsdiensten ieder een eigen format gebruiken voor de P&C-documenten en dit op verschillende momenten wel of niet aan Provinciale Staten sturen. Door één lijn te trekken wordt de voorspelbaarheid en vergelijkbaarheid verbeterd.

Lester van der Pluijm,
Partij voor de Dieren

Dave te Woerd,
BBB

Gerben Hillebrand,
JA21

Lourens van Bruchem,
SGP

Anton van Straten,
50Plus

JAARVERSLAG 2023

Klachten tegen het bestuur en medewerkers Omgevingsdienst Achterhoek

1 Inleiding

In de vergadering van 19 juni 2017 van het Algemeen bestuur van de Omgevingsdienst Achterhoek is de "Regeling voor klachten tegen het bestuur en medewerkers van de Omgevingsdienst Achterhoek 2017" vastgesteld.

Jaarlijks brengt de klachtencoördinator aan het Dagelijks Bestuur verslag uit van alle klachten die in het voorafgaande jaar binnen de ODA zijn behandeld.

2 Algemeen

In artikel 6 lid 2 van de regeling staat dat het verslag informatie bevat over het aantal en de aard van de klachten dat in behandeling is genomen, een weergave van de wijze waarop alle klachten zijn behandeld en de getroffen maatregelen. Persoonlijke gegevens worden niet vermeld.

3 Jaarverslag

A. Aantal

In het jaar 2023 zijn geen klachten ingediend tegen bestuurders van de Omgevingsdienst Achterhoek en geen klachten tegen medewerkers van de Omgevingsdienst Achterhoek.

B. Procedure

Het managementteam is gevraagd om een toelichting. Navraag bij de medewerkers blijkt dat er uitingen van ongenoegen over procedures direct zijn besproken waardoor een formele klacht is uitgebleven.

C. Beoordeling klachten

Klachten zijn over het jaar 2023 uitgebleven.

D. Conclusie

In het jaar 2020 zijn formele klagers actief geïnformeerd over de procedure van de klachtenregeling. Destijds zijn drie klachten ingediend waarbij de voorkeur werd gegeven aan een persoonlijk gesprek met de medewerkers of de verantwoordelijk manager. Na afloop van deze gesprekken hebben de klagers de afweging gemaakt de formele klachten in te trekken.

Vanaf 2021 merkt de organisatie dat een persoonlijk gesprek op grond van geuite ongenoegen er direct voor zorgt dat een klager gehoord wordt en geen behoefte heeft een formele klachtenprocedure te starten.

JAARVERSLAG

Datum
11-04-2024

Pagina
1 van 2

Ons kenmerk
Jaarverslag klachten 2023

Uw kenmerk
-

Behandeld door
G. Groot Roessink
(klachtencoördinator)

Postadres en e-mail
Omgevingsdienst Achterhoek
Elderinkweg 2
7255 KA Hengelo (Gld)

Afschrift aan
- Dagelijks bestuur ODA
- Algemeen bestuur ODA

Bijlage
geen

4 Procedure

- Het jaarverslag wordt in de vergadering van 11 april 2024, voorgelegd aan het Dagelijks Bestuur van de Omgevingsdienst Achterhoek.
- Het jaarverslag wordt vervolgens in de vergadering van 4 juli 2024, ter kennis name aangeboden aan het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Achterhoek.
- Het jaarverslag wordt, door de klachtencoördinator gepubliceerd op de website van de Omgevingsdienst Achterhoek.

Datum
11-04-2024

Pagina
2 van 2

Ons kenmerk
Jaarverslag klachten 2023

Aldus vastgesteld in de vergadering van het Dagelijks Bestuur
Omgevingsdienst Achterhoek d.d. 11 april 2024.

De voorzitter,

De secretaris,

J.H.A. van Oostrum

P.G.M. van Oosterbosch

Omgevingsdienst Achterhoek
t.a.v. dagelijks bestuur
Elderinkweg 2
7255 KA HENGELLO (GLD)

Doetinchem : woensdag 24 januari 2024
Ons kenmerk : 2024-U-0017/EM/HV
Onderwerp : auditverslag 2023
Bijlage : -1-

Geacht dagelijks bestuur,

In de tweede helft van 2023 heeft bij u in de organisatie een audit op het informatiebeheer plaatsgevonden. U bent daarover eind mei 2023 geïnformeerd.

De audit 2023 richtte zich op de toegankelijkheid van informatie. Een van de hoofdvragen van de Kritische Prestatie Indicatoren Archief (Archief KPI's) en dan met name het 5^e deelgebied was de basis voor deze audit. De toetsing spitste zich toe op het hebben van een metadataschema en de aanwezigheid van een procedure conversie en migratie.

In het vierde kwartaal van 2023 hebben de afrondende auditgesprekken met de verantwoordelijke medewerkers plaatsgevonden.

Op grond van de huidige Archiefverordening breng ik als streekarchivaris verslag uit aan het dagelijks bestuur over het toezicht op de informatiehuishouding binnen uw organisatie.

Overeenkomstig bovengenoemde verordening legt het dagelijks bestuur over het gevoerde informatiebeheer verantwoording af aan het algemeen bestuur. Het voorliggende auditverslag maakt – samen met een door uw organisatie opgesteld verbeterplan – onderdeel uit van die verantwoording.

Archief KPI's

De basis van het auditverslag is terug te vinden in de Archief KPI's die door de VNG zijn opgesteld en in 2020 zijn geactualiseerd.

In de Archief KPI's staan 8 hoofd- en deelvragen die in zijn totaliteit het geheel aan informatie- en archiefvraagstukken vanuit archiefwettelijke verplichtingen behandelen (zie:

https://vng.nl/sites/default/files/2020-05/horizontale-verantwoording_20200430.pdf).

Aandachtsgebied audit 2023

Het auditverslag 2023 heeft betrekking op het '5e en 6e deelgebied van de Archief KPI's' en wel op *Ordering, authenticiteit, context, toegankelijkheid en duurzaamheid archiefbescheiden*. De toetsing zoomt ditmaal in op het hebben van een metadataschema en de aanwezigheid van een procedure conversie en migratie.

De hoofd- en deelvragen van de Archief KPI's zijn:

- a. *Is de context van archiefbescheiden voldoende gewaarborgd?*

Met als deelvraag: *is het metadataschema per informatiesysteem conform de artikelen 17-19, 23 en 24 van de Archiefregeling?*

(Hoofdstuk 5 'Ordering, authenticiteit, context, toegankelijkheid en duurzaamheid archiefbescheiden')

En

- b. *Is de authenticiteit van archiefbescheiden voldoende gewaarborgd?*

Met als deelvraag: *heeft de organisatie een procedure conversie en migratie?*

(Hoofdstuk 6.2 'Converteren en migreren')

Bevindingen

In de audit zijn twee hoofdvragen gesteld die zich richten op de aanwezigheid van metadataschema's voor informatiesystemen en applicaties die archiefwaardige informatie bevatten én het hebben van een procedure voor conversie en migratie.

Het algemene advies is om aandacht te houden voor het op- en vaststellen van metadataschema's voor informatiesystemen en applicaties. Daarnaast is het voor het duurzaam toegankelijk houden van informatie eveneens noodzakelijk om een procedure voor conversie en migratie te hebben en toe te passen.

Zowel een metadataschema als een procedure voor conversie en migratie zorgen voor het op orde houden van de informatie. Daar komt bij dat metadataschema's voor blijvende bewaring in aanmerking komen.

Voor het complete auditverslag met aanbevelingen verwijs ik naar het Excelformulier in bijlage 1.

Vervolg

Met belangstelling zie ik uw reactie op dit verslag tegemoet en word ik geïnformeerd over uw verantwoording aan het algemeen bestuur en de toezending van het verslag aan de interbestuurlijk toezichthouder archieven.

Vanzelfsprekend ben ik bereid om het verslag nader toe te lichten.

Met vriendelijke groet,

Femia Siero,
Streekarchivaris

Erfgoedcentrum Achterhoek Liemers
t.a.v. mevrouw F. Siero

Kopie:

- interbestuurlijk toezichthouder archieven
- archiefinspecteur

Onderwerp:

Geachte mevrouw Siero,

Wij hebben uw inspectieverslag in goede orde mogen ontvangen. In deze brief leest u onze reactie.

Inspectieverslag

Zoals u weet zijn we sinds 2022 aan het investeren in het opzetten van een kleinschalige archief afdeling separaat aan de administratie. Er wordt ook ingezet op het vergaren van DIV-kennis door middel van opleiding. Verder is er geïnvesteerd in een adviseur DIV. Team archief houdt zich momenteel bezig met Plan van aanpak verbetering informatiebeheer ODA, naar aanleiding van uitvoeren van een interne audit op basis van de Archief KPI's die door de VNG zijn opgesteld en in 2020 zijn geactualiseerd.

Hieronder worden de aandachtspunten uit het inspectieverslag toegelicht.

1. metadataschema's vaststellen voor informatiesystemen en applicaties

Binnen team archief gaan we stap voor stap de organisatorische inbedding borgen. Een van de onderdelen is metadataschema's voor informatiesystemen en applicaties die archiefwaardige informatie bevatten op- en vaststellen. Naar verwachting starten we hiermee tweede helft van 2024. We volgen daarbij de ontwikkelingen van de werkgroep MDTO Achterhoek in het opstellen van een standaard met metagegevens en passen deze toe voor de eigen organisatie.

2. Procedure voor conversie en migratie

De checklist uit de Handreiking e-depot voor zorgdragers aangesloten bij Erfgoedcentrum Achterhoek en Liemers uit februari 2020 wordt ingevuld bij het uitvoeren van een migratie zoals het migratietraject van OneGov naar de cloud. De checklist wordt voor alle conversies en migraties gebruikt.

Verantwoording Algemeen Bestuur

Uw inspectieverslag en onze reactie daarop zal in het overleg met het Algemeen Bestuur op 4 juli 2024 worden geagendeerd. Hierna zal uw verslag worden doorgestuurd aan de interbestuurlijk toezichthouder archieven.

Verzenddatum

Uw kenmerk:
2024-U-0017/EM/HV

Kenmerk DSO:
-

Kenmerk ODA:
-

Kenmerk bevoegd gezag:
-

Behandeld door:
M.C Heringa
G. Groot Roessink

Postadres en e-mail:
menno.heringa@odachterhoek.nl

Afschrift aan:
-

Bijlage
-

Omgevingsdienst
Achterhoek

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
het Dagelijks Bestuur,
namens deze

De heer J.H.A. van Oostrum
voorzitter Omgevingsdienst Achterhoek

Omgevingsdienst Achterhoek
www.odachterhoek.nl

> Retouradres Postbus 20901 2500 EX Den Haag

De voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

**Ministerie van
Infrastructuur en
Waterstaat**

Rijnstraat 8
2515 XP Den Haag
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

T 070-456 0000
F 070-456 1111

Ons kenmerk
IENW/BSK-2024/149117

Bijlage(n)

1

Datum 27 juni 2024
Betreft Voortgang versterking VTH-stelsel juni 2024

Geachte voorzitter,

Met deze brief wordt de Kamer geïnformeerd over de voortgang van de versterking van het stelsel van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH). Het VTH-stelsel speelt een essentiële rol in het waarborgen van een veilige, schone en gezonde leefomgeving. Nu de afloop van het interbestuurlijk programma versterking VTH-stelsel (IBP VTH) per oktober a.s. in zicht komt, wordt goed zichtbaar welke stappen zijn gezet om het VTH-stelsel te verbeteren en te versterken.

In voorliggende brief wordt ingegaan op de voortgang van het IBP VTH waaronder het bestuurlijk besluit over de financieringssystematiek van omgevingsdiensten en de borging en het vervolg van het IBP VTH. Daarnaast wordt - mede namens de minister van Justitie en Veiligheid (JenV) - ingegaan op de opvolging van de aanbevelingen uit de review IBP VTH door mevrouw Sorgdrager en de heer Van Aartsen en de voorbereiding van een wetswijziging om de stelselverantwoordelijkheid verder te instrumenteren. Ook wordt de Kamer geïnformeerd over de aanpak milieucriminaliteit, de voortgang van het robuust worden van omgevingsdiensten, de openbaarmaking van inspectieresultaten van de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) en de toezegging over de landelijke vergunningenstrategie. Tot slot wordt een beleidsreactie op het rapport van de ILT over geluid gegeven.

Voortgangsrapportage IBP VTH

Met deze brief ontvangt de Kamer de voortgangsrapportage van het IBP VTH waarin de stand van zaken van alle individuele projecten is opgenomen (bijlage 1). Deze is vastgesteld door het bestuurlijk overleg IBP VTH van 20 juni jl. Hiermee is voldaan aan de toezeggingen, zoals toegezegd tijdens de begrotingsbehandeling op 23 januari 2024¹.

Het ministerie stelt vast dat er grote voortgang is geboekt. Zo is het model mandaatbesluit voor omgevingsdiensten vastgesteld. Dit helpt de omgevingsdiensten om op zo onafhankelijk mogelijke wijze hun taken uit te kunnen uitvoeren. De handreiking regionale beleidscyclus is opgeleverd en

¹ Kamerstuk 36410 XII; 36410 A; 36410 J, nr. B

beschrijft een systematische aansturing van de VTH-taken. Het doel van de handreiking is om de capaciteit van de omgevingsdienst gericht in te zetten om in de gehele regio het meeste rendement te behalen en de grootste impact voor de leefomgeving te realiseren.

Financieringssystematiek omgevingsdiensten

De commissie Van Aartsen² constateerde dat de financiering van de omgevingsdiensten niet passend is in het licht van slagvaardigheid en effectiviteit. In pijler 1 IBP VTH (robuuste omgevingsdiensten en financiering) is een financieringssystematiek ontwikkeld om de financiering van omgevingsdiensten stabiel, slagvaardiger en effectiever te organiseren. Hierbij zijn alle betrokken partijen (gemeenten, provincies, omgevingsdiensten en het Rijk) meerdere malen geconsulteerd. De definitieve rapportage Financieringssystematiek omgevingsdiensten is voorgelegd aan het Bestuurlijk Overleg IBP VTH van 20 juni 2024 en aldaar goedgekeurd. In de brief van 19 maart 2024³ is toegezegd uw Kamer te informeren over de rapportage Financieringssystematiek. De rapportage is bij deze brief gevoegd (bijlage 2).

Met de in de rapportage voorgestelde aanpak wordt een grote stap voorwaarts gezet. De belangrijkste winstpunten zijn: koppeling tussen de regionale opgave en de begrote deelnemersbijdrage, stabiliteit in de financiering, meer gezamenlijkheid en een sterker stelsel, efficiëntere omgevingsdiensten en landelijk inzicht. Deze systematiek is volgens het huidige stelsel echter niet (wettelijk) afdwingbaar. Er is dus overtuigingskracht nodig bij de implementatie van deze systematiek.

Op een tweetal punten is gekozen voor een keuzemogelijkheid voor de bevoegde gezagen (provincies en gemeenten). Het gaat dan om de wijze van afrekening van de uitvoering van de basistaken (en bij voorkeur ook de milieugerelateerde plustaken). Hier hebben partijen de keuze om dit op basis van begroting of gerealiseerde uren te doen. Als het gaat om de wijze van dekking van de bedrijfsvoeringskosten hebben partijen de keuze om dit met een vaste bijdrage of als opslag in de uurtarieven te doen.

Borging en vervolg IBP VTH

Op 30 september 2024 loopt het IBP VTH af. In de afgelopen anderhalf jaar heeft het IBP VTH veel georganiseerd, acties in gang gezet en veel producten opgeleverd ter versterking van het VTH-stelsel. Daarnaast is de grote verdienste van het IBP VTH dat de samenwerking tussen alle partijen sterk verbeterd is. Waar eerder sprake was van weinig contact en verbinding heeft het IBP VTH veel energie gestopt in de wijze van samenwerking tussen partijen, het neerzetten van vele momenten voor contact en ontmoeting en het daarmee creëren van een bestendige verbinding tussen alle partijen in het VTH-stelsel. Hierdoor weten partijen elkaar te vinden en werken ze nauw samen aan het gezamenlijke doel om het VTH-stelsel te versterken: er is een VTH-community tot stand gekomen die partijen en mensen verbindt. Partijen hebben grote waardering voor de inzet van het IBP VTH hiervoor.

Voor een groot deel zijn de voorgenomen acties en producten afgerond. Een aantal acties is nog niet afgerond. Voor zowel de afgeronde als de nog niet afgeronde acties geldt dat het belangrijk is om heldere afspraken te maken over

² <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2021/03/04/rapport-om-de-leefomgeving-omgevingsdiensten-als-gangmaker-voor-het-bestuur>

³ Kamerstuk 22343, nr. 394.

de borging van deze producten na beëindiging van het IBP VTH. Daarnaast moet worden geborgd hoe bovengenoemde intensieve samenwerking door partijen wordt vastgehouden.

In het Bestuurlijk Overleg IBP VTH van 6 maart 2024 heeft de staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) aangegeven dat zij het initiatief neemt om een voorstel te doen voor de borging van afgeronde en nog af te ronden producten en werkzaamheden van het IBP VTH. Samen met alle partijen in het IBP VTH is dit voorstel uitgewerkt en aan het Bestuurlijk Overleg IBP VTH van 20 juni jl. voorgelegd. Voor een groot deel van het voorstel geldt dat er bestuurlijke overeenstemming is hoe zaken richting de toekomst worden geborgd. Voor een aantal resterende punten, zoals bijvoorbeeld de uitgangspunten voor de financiering van de informatievoorziening (pijler 3 IBP VTH), geldt dat deze de komende tijd verder worden uitgewerkt en in september a.s. aan het Bestuurlijk Overleg IBP VTH worden voorgelegd. De komende maanden werken alle partijen hard aan de verdere uitwerking.

Opvolging aanbevelingen review IBP VTH

Op 19 maart jl. is de review van het IBP VTH door mevrouw Sorgdrager en de heer Van Aartsen aan de Kamer aangeboden⁴. Hieronder volgt de beleidsreactie op de review en wordt aangegeven hoe aandacht wordt gegeven aan de acht aanbevelingen van mevrouw Sorgdrager en de heer Van Aartsen over de opvolging van het IBP VTH.

Het IBP VTH heeft de afgelopen anderhalf jaar veel gebracht en in beweging gezet. Het ministerie van IenW sluit zich aan bij de bevinding van de review dat de partijen elkaar beter weten te vinden. We zien inmiddels als resultaat dat veel acties en producten door het IBP VTH zijn opgeleverd ter versterking van het VTH-stelsel. In de brief van 19 maart jl. is aangegeven dat de implementatie van plannen en producten uit het IBP VTH niet zijn verplicht of opgelegd, omdat dit niet past binnen het huidige VTH-stelsel. Mevrouw Sorgdrager en de heer Van Aartsen spreken hun zorgen uit over het vrijblijvende karakter dat hiermee ontstaat. De partijen in het VTH-stelsel hebben heldere afspraken gemaakt over de borging van de producten van het IBP VTH. Deze zijn vastgelegd in bovengenoemde, bijgevoegde en bestuurlijk vastgestelde notitie. Hiermee voorkomen partijen dat de energie verdwijnt na afronding van het IBP VTH.

Een succesvolle opvolging van het IBP VTH is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van alle partijen in het VTH-stelsel. Hiervoor is het noodzakelijk dat alle partijen in het algemeen belang handelen voor de verdere versterking van het VTH-stelsel en niet enkel redeneren vanuit eigen belangen.

Stelselverantwoordelijkheid

Mevrouw Sorgdrager en de heer Van Aartsen bevelen aan om een meer uitgebreide invulling van stelselverantwoordelijkheid vast te leggen. Voor het pakken van meer regie en het verder instrumenteren van de rol van de staatssecretaris als stelselverantwoordelijke is een wetswijziging nodig. Dit wordt hieronder toegelicht.

Versterking Omgevingsdienst NL

⁴ Kamerstuk 22343, nr. 394

De review bevat ook meerdere aanbevelingen over de versterking van Omgevingsdienst NL en het stelsel van de omgevingsdiensten. Alle partijen in het VTH-stelsel erkennen dat het VTH-stelsel gebaat is bij een sterke positie van Omgevingsdienst NL om overkoepelende taken die alle omgevingsdiensten betreffen op te pakken. Hiervoor is een stevige governance en een passende rechtsvorm nodig. Omgevingsdienst NL werkt dit op dit moment uit. Daarnaast worden gesprekken gevoerd over de financiering van deze taken.

Mevrouw Sorgdrager en de heer Van Aartsen refereren aan de in hun ogen noodzakelijke verkleining van het aantal omgevingsdiensten. Hierbij staat het belang van robuuste omgevingsdiensten voorop. Vorig jaar heeft het Bestuurlijk Overleg IBP VTH hiervoor robuustheidscriteria vastgesteld waaraan omgevingsdiensten op 1 april 2026 moeten voldoen. Onder het kopje 'Voortgang robuustwording van de omgevingsdiensten' wordt de stand van zaken nader toegelicht.

Strafrechtelijke handhaving

In de review worden verder aanbevelingen gedaan die betrekking hebben op de strafrechtelijke opsporing en handhaving. Mevrouw Sorgdrager en de heer Van Aartsen bevelen aan de Strategische Milieukamer (SMK) een wettelijke basis te geven en de capaciteit van het OM ten behoeve van het vervolgen van milieucriminaliteit uit te breiden. Formalisering van de SMK draagt bij aan een betere prioritering in de aanpak van milieucriminaliteit en zo wordt de beschikbare opsporingscapaciteit effectiever ingezet. Daarom is deze aanbeveling reeds opgepakt en op dit moment wordt gewerkt aan het formaliseren van de SMK met een instellingsbesluit. De concepttekst is inmiddels besproken met de leden van de SMK en de betrokken beleidsdepartementen. Het besluit zal daarna ter goedkeuring en ondertekening aan alle betrokken bewindspersonen worden voorgelegd. Voorts is geïnvesteerd in de capaciteit bij het Openbaar Ministerie (OM). Het OM krijgt sinds 2023 structureel 2 miljoen euro voor de aanpak van milieucriminaliteit. Dit is om de basis op orde te krijgen. Met de betrokken vakdepartementen zal nog nader overleg worden gevoerd over de effecten in de keten bij het OM voortkomend uit de versterking van de bijzondere opsporingsdiensten.

Mevrouw Sorgdrager en de heer Van Aartsen bevelen voorts aan om een bijzondere opsporingsdienst in te richten voor de strafrechtelijke handhaving van milieureggeving in plaats van financiering van een aantal fte's bij de politie. De strafrechtelijke handhaving van milieureggeving beleggen bij een bijzondere opsporingsdienst is een ingrijpende maatregel waarvan op dit moment niet duidelijk is welke voor- en nadelen daaraan kleven. Voor nu wordt ingezet op de in gang gezette verbeteringen binnen de milieupolitie door de politie. In het kader van het IBP VTH zijn maatregelen opgenomen om de aanpak te versterken. Voor de politie is hiernaar verwezen in de Veiligheidsagenda 2023-2026⁵. In dat kader heeft de korpsleiding van de politie met het College van procureurs-generaal heldere afspraken gemaakt om de bezetting van de 406 fte die voor de strafrechtelijke aanpak van milieucapaciteit formatief zijn ingericht op orde te krijgen en zo effectief mogelijk op die taak in te zetten door daar centraal binnen de politie op te sturen. De doelstelling daarvan is, op basis van de regionale doorvertaling van de prestatieafspraken uit de Veiligheidsagenda 2023-2026, om 48 criminele samenwerkingsverbanden die zich met milieucriminaliteit bezig

⁵ Kamerstuk 28 684, nr. 717

houden per jaar aan te pakken. De politie heeft zich gecommitteerd aan de naleving van die afspraken. Dit is mede verankerd in de landelijke strategie van de politie op de aanpak van milieucriminaliteit (Politiemilieutaak 2.0). Het versterkte landelijk sturingsmodel dat per 1 maart 2024 formeel is geïmplementeerd bij de politie vormt een belangrijk onderdeel van de afspraken tussen de korpsleiding en het College. Het model zorgt voor landelijke sturing met mandaat op de inzet van de milieucapaciteit die is verdeeld over de regionale eenheden. Het effect van dit sturingsmodel zou in de loop van 2024 zichtbaar moeten worden. In 2025 zal ik u berichten of het nieuwe sturingsmodel aan de verwachting voldoet.

Indirecte lozingen

Als laatste geeft de review aandacht aan indirecte lozingen. Dit onderwerp is behandeld in de Kamerbrief 'Voortgang waterkwaliteitsbeleid en KRW'⁶. Hierin is onderzoek aangekondigd naar de effectiviteit van het VTH-stelsel binnen de afvalwaterketen. Als onderdeel hiervan zal IenW samen met de waterschappen, omgevingsdiensten en Rijkswaterstaat de effectiviteit van het huidige VTH-stelsel voor indirecte lozingen beschouwen en tevens kijken waar de verbetermogelijkheden liggen.

Veel lozingsvergunningen zijn jaren geleden verleend. Het is van belang om regelmatig vast te stellen of deze nog actueel zijn in het licht van de vereiste bescherming van de waterkwaliteit, ook met het oog op het tijdig bereiken van de KRW-doelen. Rijkswaterstaat kampt met een capaciteitsgebrek voor het beoordelen en herzien van lozingsvergunningen. Daarom geeft Rijkswaterstaat prioriteit aan de lozingsvergunningen die naar verwachting het meest relevant zijn voor het behalen van de KRW-doelen in 2027. De waterschappen (voor lozingen op de regionale wateren) en omgevingsdiensten (voor indirecte lozingen) hebben een aanzienlijke opgave bij het actualiseren van in het verleden verleende lozingsvergunningen⁷.

Aanpak milieucriminaliteit

In 2023 is de aanpak van milieucriminaliteit benoemd in de Veiligheidsagenda. Door haar lokale verankering is de politie bij uitstek in staat om lokale signalen van milieucriminaliteit in te winnen, op te werken en hierop opsporingsonderzoeken uit te voeren. Verder voegt het korps haar brede opsporingscapaciteiten toe aan multidisciplinaire onderzoeksteams met omgevingsdiensten, ILT en de NVWA en de landelijke programmatische aanpak van focusthema's van de SMK die door deze landelijke bijzondere opsporingsdiensten worden aangevoerd. Alle (mogelijk) op te starten opsporingsonderzoeken naar milieucriminaliteit bij de politie en de andere partners in de Landelijke Milieukamer (LMK) worden voortdurend inzichtelijk gemaakt voor het Functioneel Parket ten behoeve van een optimale werkverdeling over de opsporingsdiensten door de rechercheofficier als bevoegd gezag.

Motie van het lid Bamenga c.s. over stelselverantwoordelijkheid VTH-stelsel milieu (28089, nr. 278)

Zoals aangegeven in de Kamerbrief van 19 maart jl. blijkt uit alle onderzoeken, de bevindingen van het IBP VTH, de review van mevrouw Sorgdrager en de heer Van Aartsen en diverse oproepen onder andere vanuit de Kamer dat met de huidige bevoegdheden onvoldoende gestuurd wordt op de kwaliteit van de uitvoering door

⁶ Kamerstuk 27625, nr. 661

⁷ Kamerstuk 27625, nr. 661

de omgevingsdiensten. In die brief is geconstateerd dat – om de stelselverantwoordelijkheid waar te kunnen maken – de regelgeving ten aanzien van de sturingsmogelijkheden op doelmatigheid en kwaliteit van de uitvoering van de VTH-basistaken aanpassing behoeft. Om die reden is gestart met de voorbereiding van een wetwijziging om de stelselverantwoordelijkheid van de staatssecretaris van IenW verder te instrumenteren. In het navolgende wordt ingegaan op de stand van zaken zoals toegezegd tijdens het tweeminutendebat Externe Veiligheid van 21 maart 2024⁸. Ook wordt een beeld gegeven van de opties die in kaart zijn gebracht, zoals verzocht in de motie van het lid Bamenga c.s.⁹ en in het licht van de motie van het lid Van der Graaf¹⁰. In dit stadium kan dat enkel nog op hoofdlijnen worden gedaan.

De verschillende opties voor het verder instrumenteren van de stelselverantwoordelijkheid moeten nog in hun onderlinge samenhang via het Beleidskompas worden geanalyseerd. Omdat wijziging van regelgeving tijd kost wordt hierbij ook nadrukkelijk gekeken naar wat de volgtijdelijkheid van de opties kan zijn met als doel een zo snel mogelijk resultaat. De opties die in kaart zijn gebracht, variëren van kleinere aanpassingen van het bestaande VTH-stelsel tot wijzigingen die een kleinere of grotere stelselwijziging tot gevolg hebben. Het gaat dan om wijzigingen die betrekking hebben op de volgende thema's:

- Versterking van de horizontale verantwoording door burgemeester en wethouders aan de gemeenteraden en door gedeputeerde staten aan provinciale staten;
- Versterking van de omgevingsdiensten als organisatie door eisen te stellen aan de kwaliteit van de uitvoering van de VTH-taken door omgevingsdiensten of eventuele andere onderwerpen;
- Financiering van de uitvoering van de VTH-taken;
- Verdeling van bevoegdheden;
- Prioritering, coördinatie en afstemming tussen de verschillende betrokken partijen binnen en tussen omgevingsdiensten.

Daarnaast wordt onderzocht of op de kwaliteit van de uitvoering van de taken, en de naleving hiervan, van de nu reeds bestaande en de hierboven genoemde regels gestuurd kan worden. Als dat niet het geval is, is het voornemen om ook daarvoor wijziging van regelgeving voor te bereiden.

Binnen de thema's zijn er verschillende mogelijkheden die elk een verschillende mate van ingrijpendheid tot gevolg hebben. Met de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) worden de mogelijkheden onderzocht waarna een voorstel wordt voorgelegd aan alle partijen in het VTH-stelsel. De Kamer wordt voor het einde van het jaar geïnformeerd over de voortgang.

Voortgang robuust wording van de omgevingsdiensten (TZ202403-071)

Zoals hierboven aangegeven, is een belangrijke mijlpaal en resultaat van het IBP VTH de vaststelling van de robuustheidscriteria en een zestal kritische prestatie indicatoren (kpi's) voor de omgevingsdiensten met als doel dat uiterlijk 1 april 2026 alle omgevingsdiensten robuust zijn.

⁸ [Tweeminutendebat Externe Veiligheid, 21 maart 2024](#)

⁹ Kamerstuk 28089, nr. 278

¹⁰ Kamerstuk 22343, nr. 380

Over het proces is de Kamer in december jl. geïnformeerd¹¹. Inmiddels hebben 24 omgevingsdiensten op basis van de zelftoets en de beoordeling van de staatssecretaris van IenW omgevingsdiensten een plan van aanpak ingediend waarin de te nemen maatregelen staan beschreven om uiterlijk 1 april 2026 robuust te zijn. Twee omgevingsdiensten hebben aangegeven robuust te zijn en twee omgevingsdiensten hebben nog geen plan van aanpak ingediend. Ook is in het eerste kwartaal van 2024 met alle omgevingsdiensten het gesprek gevoerd over het proces om te komen tot een robuuste omgevingsdienst.

De ingediende plannen van aanpak zijn de afgelopen maanden zorgvuldig beoordeeld om vast te stellen of de omgevingsdiensten op 1 april 2026 robuust zullen zijn. Een eerste reactie is dat de omgevingsdiensten de plannen zorgvuldig hebben opgesteld. Op korte termijn worden de omgevingsdiensten geïnformeerd over de eerste bevindingen en het vervolgproces.

Voor de monitoring van het proces om te komen tot robuuste omgevingsdiensten heeft een extern bureau een monitoringsinstrument ontwikkeld. De Kamer wordt met behulp van het ontwikkelde instrument twee keer per jaar geïnformeerd over de voortgang van robuust worden van de omgevingsdiensten.

Openbaarmaking inspectieresultaten door de ILT

In de voortgangsbrief versterking VTH-stelsel van 10 januari 2023¹² is de Kamer geïnformeerd over de openbaarmaking van inspectieresultaten en een pilot bij de ILT vooruitlopend op verwachte fasering van openbaarmaking vanuit de Wet open overheid (Woo). Als onderdeel van de pilot zijn enkele onherroepelijke bestuursrechtelijke handhavingsbesluiten op het terrein van risicobedrijven door de ILT actief openbaar gemaakt. De pilot heeft de ILT waardevolle inzichten opgeleverd over de procesgang, benodigde systemen, publicatieplatform en de totale doorlooptijd vanwege het zorgvuldig doorlopen van vereiste procedures. De ILT gaat door met het openbaar maken van de inspectieresultaten op het terrein van (Seveso) risicobedrijven als onderdeel van het reguliere werkproces. De lessen uit de pilot worden bovendien betrokken bij de verdere implementatie van de Woo binnen de ILT. Hierbij worden stapsgewijs steeds meer informatiecategorieën actief openbaar gemaakt.

Ook de omgevingsdiensten hebben in de tussentijd verder gewerkt en ervaring opgedaan met het openbaar maken van resultaten van inspecties. In de context van het Interprovinciaal Overleg (IPO) is besproken dat omgevingsdiensten binnen afzienbare tijd alle handhavingsbesluiten actief openbaar zullen gaan maken. De planning is dat openbaarmaking rond de zomer van 2024 is geïmplementeerd bij de Seveso-omgevingsdiensten voor wat betreft de handhavingsbesluiten bij Seveso-inrichtingen. Er wordt naar gestreefd dat in het begin van 2025 handhavingsbesluiten ten aanzien van alle Omgevingswet-gerelateerde overtredingen actief worden gepubliceerd.

Landelijke vergunningenstrategie (TZ202209-004)

Tijdens het commissiedebat VTH van 13 september 2022 is toegezegd¹³ om de Kamer de landelijke vergunningenstrategie te sturen zodra deze gereed is. Deze toezegging is herhaald in de Kamerbrieven van 16 januari en 16 maart 2023.¹⁴

¹¹ Kamerstuk 22343, nr. 390

¹² Kamerstuk 22343, nr. 351

¹³ TZ202209-004

¹⁴ Kamerstukken 22 343 en 28 663, nr. 351 en 352.

Met deze brief wordt deze toezegging nagekomen. Omgevingsdienst NL heeft de landelijke vergunningenstrategie inmiddels gereed in de vorm van de zogenoemde LVS-tool. De LVS-tool stelt omgevingsdiensten in staat de ontvangen aanvragen en meldingen van milieubelastende activiteiten te beoordelen en te prioriteren op vooraf vastgestelde risico's. Met de LVS-tool kan elke omgevingsdienst haar eigen vergunningenbeleid vaststellen in overleg met de bevoegd gezagen. Omdat de landelijke vergunningenstrategie een digitale tool betreft, staat in de voetnoot een link naar de website van Omgevingsdienst NL.¹⁵

Beleidsreactie thematisch onderzoek ILT geluid

De ILT heeft haar derde thematische onderzoek naar het VTH-stelsel milieu in het kader van het IBP VTH afgerond. De ILT voert deze thematische onderzoeken onafhankelijk uit. Met deze brief wordt het onderzoek van de ILT toegezonden met de beleidsreactie van de minister (bijlage 3).

De minister is de ILT erkentelijk dat zij met dit onderzoek wijst op het belang van bescherming tegen geluidhinder. Geluid zorgt op veel plekken in Nederland voor hinder en slaapverstoring. De ILT heeft onderzocht hoe het VTH-stelsel functioneert op het gebied van geluid, met als doel verbeterpunten in de uitvoering zichtbaar te maken. Hierbij is specifiek gekeken naar de wet- en regelgeving die gold tot en met 31 december 2023, voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet. De ILT heeft de resultaten van het onderzoek gebundeld in een zevental conclusies, die hieronder worden besproken.

Op enkele punten moet het rapport worden genuanceerd en aangevuld. De thematische en signalerende onderzoeken van de ILT zijn een onderdeel van de alternatieve invulling van het door de commissie Van Aartsen aanbevolen rijkstoezicht op de omgevingsdiensten. Het voorliggende onderzoek zoomt grotendeels in op VTH rondom luchtvaart- en wegverkeerslawaaï. Dit is geen onderdeel van het VTH-stelsel milieu zodat goed gekeken moet worden of de aanbevelingen geëxtrapoleerd kunnen worden naar het functioneren van het VTH-stelsel milieu.

Verder stelt het ministerie van IenW vast dat er met het rapport een onevenwichtig beeld kan ontstaan van het beschermingsniveau van de wet- en regelgeving voor geluid onder de Omgevingswet. Om hier gefundeerde uitspraken over te kunnen doen, moet naar het oordeel van het ministerie van IenW de gehele systematiek en de wijzigingen die doorgevoerd zijn in de regelgeving onder de Omgevingswet in vergelijking met de regels onder de Wet geluidhinder in samenhang in beschouwing genomen worden, hetgeen in deze rapportage echter niet het geval is. .

Conclusie 1: Vergunningverlening en toezicht op het gebied van geluid richt zich vooral op het niet overschrijden van geluidnormen

Hoewel een groot deel van de omgevingsdiensten het functioneren van het VTH-stelsel op het gebied van geluid als voldoende beoordeelt, schrijft de ILT dat een substantiële groep omwonenden geluidhinder ervaart. Omgevingsdiensten merken op dat de wet- en regelgeving onvoldoende handvatten zou bieden om geluidhinder te voorkomen of beperken. Aangegeven wordt dat de wet- en regelgeving geen rekening houdt met cumulatie van geluidsbronnen en is

¹⁵ [LVS-tool voor risicogerichte aanpak bij vergunningverlening milieu - Omgevingsdienst NL.](#)

gebaseerd op gemiddelden en niet op geluidspieken.

Met de op 1 januari jl. in werking getreden Omgevingswet is echter vastgelegd dat bevoegde gezagen cumulatief geluid verplicht dienen mee te nemen bij de beoordeling van noodzakelijke geluidwering. Verder volgt uit wetenschappelijk onderzoek dat geluidnormering op basis van jaargemiddelde blootstelling de beste manier is om op gezondheidseffecten te sturen. Ook de World Health Organisation (WHO) hanteert jaargemiddelde belasting als uitgangspunt voor de gezondheidskundige beoordeling van geluidniveaus.

Behoudens deze nuanceringen in de toelichting van de conclusie, onderschrijft het ministerie van IenW deze conclusie.

Conclusie 2: De groep burgers die geluidhinder ervaart, zal toenemen

Volgens de ILT zal een groeiende bevolking, de toenemende vraag naar woningen en meer verkeer steeds vaker leiden tot botsende belangen. Geluid dient dan ook meer aandacht te krijgen in het toedelen van activiteiten aan functies in de fysieke leefomgeving. Daarnaast is eerlijke communicatie over te verwachten geluidhinder van belang.

Geluid moet altijd een onderdeel uitmaken van de belangenafweging die bevoegd gezagen maken. Hierbij is het noodzakelijk om te realiseren dat geluidhinder te correleren is aan het geluidniveau, maar dat ook de beleving van geluid een rol speelt. Op dit moment wordt onderzoek gedaan naar de beleving van vliegtuiggeluid. Dit onderzoek, dat wordt uitgevoerd in het kader van de Programmatische Aanpak Meten (en Berekenen) van Vliegtuiggeluid, moet er toe leiden dat er beter gestuurd kan worden op de ervaren hinder.

Conclusie 3: Fragmentatie in het VTH-stelsel leidt tot beperkte samenwerking en kennisuitwisseling op het gebied van geluid

Volgens ILT staat een integrale aanpak van geluidsbronnen bij omgevingsdiensten vaak nog in de kinderschoenen. Informatie en overzicht voor omwonenden van de milieu- en gezondheidsschade is gebrekkig. De informatie-uitwisseling tussen partijen is vaak nog beperkt. Er is behoefte aan meer uniformiteit.

Het ministerie van IenW wijst erop dat het aan de bevoegde gezagen is om hun eigen afwegingen te maken binnen de kaders van de regelgeving. Wel bestaan er naast de toelichtingen bij de regelgeving enkele uniforme vormen van toelichting. Zo heeft de Nederlandse Stichting Geluidhinder in 2022 in opdracht van IenW de handreiking 'Lokale aanpak geluidhinder wegverkeer' uitgebracht, specifiek gericht op de vormgeving van lokaal geluidbeleid.

Aan verbetering van de informatievoorziening van het VTH-stelsel in het algemeen wordt gewerkt in pijler 3 van het IBP VTH. Na het aflopen van het IBP VTH, wordt de Kamer over de uitkomsten hiervan geïnformeerd.

Conclusie 4: Versnippering van verantwoordelijkheden en bevoegdheden staat een goede afhandeling van klachten over geluidhinder in de weg

ILT geeft aan, dat het voor een omwonende die geluidsoverlast ervaart niet altijd duidelijk is waar dit gemeld kan worden omdat wet- en regelgeving per geluidbron verschillend is. De klachtenprocedures worden als lang ervaren. De aanpak van geluidsoverlast verschilt bovendien per gemeente en provincie. Verder blijkt dat niet alle omgevingsdiensten het overzicht hebben van de (hoeveelheid) klachten

die zij ontvangen over geluidhinder.

Het verzamelen en registreren van gegevens alsook het behandelen van klachten over de naleving van de Omgevingswet, is een verplichting op grond van diezelfde Omgevingswet. Het feit dat niet alle omgevingsdiensten dit overzicht hebben, vindt het ministerie van IenW zorgelijk en is aanleiding om in gesprek te gaan met provincies, gemeenten en Omgevingsdienst NL.

Over de klachtenafhandeling rondom luchtvaartgeluid heeft op 17 november 2022 een rondetafelgesprek plaatsgevonden tussen de Ombudsman, de minister van IenW en verschillende belanghebbenden. De Ombudsman heeft in dat gesprek aangegeven dat bij een goede klachtenafhandeling serieus op de meldingen ingegaan moet worden, een reactie niet te lang op zich mag laten wachten en - als bekend is dat er problemen zijn - er proactief op gehandeld moet worden. Hij heeft geadviseerd dat de partijen die de meldingen afhandelen in hun eigen omgeving kijken hoe het proces verbeterd kan worden. Ook zag de Ombudsman een rol voor de ILT. Dat betreft met name de afhandeling van meldingen die niet gerelateerd zijn aan een daadwerkelijke overtreding, en waarop de ILT dus niet handhavend op hoeft te treden. De Ombudsman heeft geadviseerd alsnog verder op deze meldingen in te gaan. De ILT heeft destijds aangegeven om niet alleen te kijken of een binnengekomen melding wettelijk of niet wettelijk is, maar ook in gesprek met bewoners en bewonersgroepen te gaan. Met de ILT wordt gesproken over deze toezegging.

Conclusie 5: Om geluidhinder tegen te gaan, zijn nieuwe vormen van VTH nodig

Volgens de ILT biedt de bestaande wet- en regelgeving in sommige situaties onvoldoende prikkels om geluidhinder te voorkomen en beperken. In de door de ILT gegeven toelichting wordt niet concreet onderbouwd welke regelgeving dit betreft en waarom zij niet voldoet. Zonder deze onderbouwing kan het ministerie van IenW helaas geen vervolgstappen uit deze conclusie trekken. Daarom worden alle betrokken partijen opgeroepen om optimaal gebruik te maken van de handvatten die de regelgeving omtrent geluidhinder reeds biedt.

Conclusie 6: Expertise over geluid is de komende jaren onvoldoende geborgd

ILT geeft aan dat er onvoldoende personeel is dat geluidstaken, waarvoor specifieke kennis en vaardigheden nodig zijn, uit kan voeren. Omgevingsdiensten en andere VTH-partijen vissen hierdoor in elkaars personeelsvijver. Bevoegd gezagen hebben daarnaast minder kennis in huis over geluid dan de omgevingsdiensten, wat het lastig maakt het werk van de omgevingsdienst inhoudelijk te controleren. Dit komt de samenwerking niet ten goede.

Het personeelsgebrek bij omgevingsdiensten en andere VTH-partijen is een belangrijk aandachtspunt in de versterking van het VTH-stelsel. Het IBP VTH heeft inmiddels een arbeidsmarktcampagne voor alle omgevingsdienst opgezet. Ook is de discrepantie in deskundigheid tussen de bevoegd gezagen en omgevingsdiensten in het IBP VTH opgepakt via de actie van het outcome gericht rapporteren.

Conclusie 7: Er is onvoldoende afstemming tussen vergunningverlening en toezicht/handhaving

De ILT concludeert dat de vergunningverlener een onderzoek verplichting in de

vergunning opneemt, wanneer nog niet duidelijk is wat de daadwerkelijke geluidsbelasting zal zijn. Een bedrijf is dan verplicht om een akoestisch rapport op te stellen na ingebruikname. In praktijk blijkt dat niet altijd gecheckt wordt door een toezichthouder of aan een door de vergunningverlener in de vergunning opgelegde onderzoekverplichting is voldaan. De ILT stelt dat een afstemmingsmoment tussen vergunningverlener en toezichthouder dit kan voorkomen. Het ministerie van IenW is met de ILT van oordeel dat het van belang is dat er goed toezicht wordt gehouden op de vergunningsvoorschriften, maar benadrukt dat afstemming ook een onderdeel is van goed toezicht houden.

Tot slot

Met deze brief is de Kamer geïnformeerd over de voortgang van de versterking van het VTH-stelsel en is een aantal toezeggingen en moties beantwoord.

Hoogachtend,

DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,

Mark Harbers

> Retouradres Postbus 20901 2500 EX Den Haag

Algemeen Bestuur van Omgevingsdienst Achterhoek
T.a.v. de voorzitter en de secretaris
per e-mail

Bestuurskern
Dir Omgevingsveiligheid &
Milieurisico's
Cluster E

Den Haag
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

Contactpersoon
postbusVTH@minienw.nl

Ons kenmerk
IENW/BSK-2024/185520

Uw kenmerk
-

Datum 26 juni 2024
Betreft Voortgang robuuste omgevingsdiensten

Geachte heer van Oostrum en mevrouw van Oosterbosch,

Voor 1 april 2024 heeft u een plan van aanpak ingediend waarin u aangeeft welke stappen uw omgevingsdienst gaat zetten om uiterlijk 1 april 2026 robuust te zijn. Over de zelftoets, het plan van aanpak en eventuele behoefte aan ondersteuning heeft u in het eerste kwartaal van dit jaar gesprekken gevoerd met ambtenaren van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW). Met deze brief deel ik met u de stand van zaken van het proces om te komen tot robuuste omgevingsdiensten, onze algemene ervaringen van de gevoerde gesprekken en onze inzet betreft de gevraagde ondersteuning.

Plannen van aanpak

Een belangrijke mijlpaal en resultaat van het interbestuurlijk programma versterking VTH-stelsel (IBP VTH) is de gezamenlijke vaststelling van de robuustheidscriteria en een zestal kritische prestatie indicatoren (kpi's) voor de omgevingsdiensten met als doel dat uiterlijk 1 april 2026 alle omgevingsdiensten robuust zijn.

Op 1 oktober 2023 hebben alle omgevingsdiensten hun zelftoets robuuste omgevingsdiensten aangeleverd. Vanuit haar stelselverantwoordelijkheid heeft de staatssecretaris van IenW deze zelftoetsen per omgevingsdienst beoordeeld. Eind december 2023 zijn alle omgevingsdiensten van de resultaten op de hoogte gesteld met het verzoek om uiterlijk 1 april 2024 een plan van aanpak op te stellen.

Nagenoeg alle omgevingsdiensten hebben op 1 april 2024 een plan van aanpak ingediend waarin de te nemen maatregelen staan beschreven om uiterlijk 1 april 2026 robuust te zijn.

IenW heeft TwynstraGudde gevraagd om ondersteuning bij het beoordelen van de plannen van aanpak en het opstellen van een monitoringsinstrument. Samen met een begeleidingscommissie, bestaande uit vertegenwoordigers van IPO, VNG, Omgevingsdienst NL en IBP VTH, is TwynstraGudde met deze opdracht aan de slag gegaan. Een eerste analyse laat zien dat alle omgevingsdiensten samen met hun bestuur veel aandacht hebben besteed aan het plan van aanpak. Inmiddels is er een eerste beeld welke omgevingsdiensten op 1 april 2026 robuust kunnen zijn

en welke omgevingsdiensten dat mogelijk niet zijn. Dit is een bevestiging van het beeld dat ambtenaren van IenW begin dit jaar hebben opgehaald in gesprek bij de omgevingsdiensten.

Bestuurskern
Dir Omgevingsveiligheid &
Milieurisico's
Cluster E

Het geven van een juist oordeel vraagt om een zorgvuldige aanpak waarvoor tijd benodigd is. Eind augustus a.s. komt de begeleidingscommissie een laatste keer bij elkaar waarna TwynstraGudde hun advies met monitoringsinstrument oplevert. Begin september a.s. laat de staatssecretaris van IenW elke omgevingsdienst weten wat de bevindingen zijn, hoe de haalbaarheid van het plan van aanpak wordt ingeschat en hoe de monitoring er de komende twee jaar uit gaat zien.

Datum
26 juni 2024

Ons kenmerk
IENW/BSK-2024/185520

Wij willen onze bevindingen graag in een gesprek met u toelichten en, als onderdeel van de monitoring, kijken naar de eerste resultaten van het plan van aanpak die behaald zijn. Begin juli a.s. nemen wij contact op voor het maken van een afspraak in september a.s. De uitkomsten van deze gesprekken zijn tevens input om de Kamer te kunnen informeren over de voortgang van het robuust worden van de omgevingsdiensten.

Beeld gesprekken omgevingsdiensten

Inmiddels is met de voorzitters en secretarissen van alle omgevingsdiensten een gesprek gevoerd over de zelftoets, de verwachtingen van het plan van aanpak en eventuele gewenste ondersteuning vanuit de omgevingsdienst.

Wij hebben deze gesprekken als zeer waardevol ervaren. In de gesprekken is naar voren gekomen dat iedereen trots is op de eigen omgevingsdienst. Alle omgevingsdiensten hebben aangegeven dat de vergroting van de interactie tussen alle partijen binnen het VTH-stelsel en de vergroting van de bestuurlijke aandacht voor de omgevingsdiensten een verdienste van het IBP VTH is. Men wil graag versterking en meer coördinatiekracht van Omgevingsdienst NL waarbij Omgevingsdienst NL tevens een rol kan spelen het bij het structureren van kennis en kennisdeling om opgaven te kunnen realiseren.

Veel omgevingsdiensten hebben aangegeven dat de staatssecretaris van IenW de regie moet nemen in de ontwikkeling van een digitaal stelsel en geld beschikbaar moet stellen voor versterking van de capaciteit en kennis.

In meerdere gesprekken is naar voren gekomen dat de nabijheid van de omgevingsdienst prevaleert boven een optimale schaalgrootte. Hiermee hebben meerdere omgevingsdiensten laten weten dat zij vooralsnog geen plannen voor fusies hebben. Wel zoeken de omgevingsdiensten elkaar meer op voor samenwerking op bepaalde onderdelen.

Ondersteuningsbehoefte

In de gesprekken is ook gevraagd naar de behoefte aan ondersteuning voor het proces om te komen tot een robuuste omgevingsdienst. Hoewel in de gesprekken en in de plannen van aanpak nauwelijks ingegaan is op een ondersteuningsbehoefte, bleek na een extra oproep via de mail er toch behoefte te zijn aan financiële ondersteuning. In totaal vragen alle omgevingsdiensten gezamenlijk ruim € 9 miljoen aan voor het uitvoeren van activiteiten met name voor het voldoen aan de kpi's 2 t/m 5. Op dit moment zijn we intern aan het kijken hoe en in welke mate we hierin tegemoet kunnen komen.

Hierbij maken we onderscheid tussen activiteiten/te ontwikkelen producten gekoppeld aan het voldoen aan de kpi's 2 t/m 5 van de robuustheidscriteria en fusies. Hierbij wordt gedacht aan een bedrag van 200.000 – 250.000 euro per omgevingsdienst voor het voldoen aan de robuustheidscriteria en een bedrag van 500.000 euro extra in het geval van een fusie. We geven hier in september a.s. meer duidelijkheid over waarbij onze inzet is om de middelen nog dit jaar beschikbaar te kunnen stellen. Hoe dit exact vorm te geven, is als gevolg van de uitwerking van het Hoofdlijnenakkoord van het nieuwe kabinet nog niet duidelijk.

Bestuurskern
Dir Omgevingsveiligheid &
Milieuresico's
Cluster E

Datum
26 juni 2024

Ons kenmerk
IENW/BSK-2024/185520

Naast een ondersteuning aan de individuele omgevingsdiensten zijn we met Omgevingsdienst NL in gesprek voor (structurele) financiering voor onder andere versterking van Omgevingsdienst NL, het opzetten van de kennisinfrastructuur en visitaties.

Hierbij dient opgemerkt te worden dat we vooralsnog voor de versterking van het VTH-stelsel 18 miljoen euro aan Rijksmiddelen beschikbaar hebben. Op dit moment wordt met alle partijen in beeld gebracht hoe een inzet van deze middelen eruit kan komen te zien voor 2025 en verder waarbij onder andere kennisinfrastructuur en informatievoorziening belangrijke elementen zijn. Het is aan de nieuwe bewindspersoon om deze inzet goed te keuren.

Tot slot

In de afgelopen maanden heeft u veel werk verzet om tijdig de plannen van aanpak op te stellen en de benodigde uit te voeren activiteiten om robuust te worden in beeld te brengen. Hiervoor spreek ik mijn grote waardering uit. Begin september a.s. ontvangt u de beoordeling van de staatssecretaris van IenW van uw plan van aanpak. Tegelijkertijd bent u aan de slag met het uitvoeren van de plannen van aanpak. Hierover gaan mijn ambtenaren graag met u in gesprek vanaf september a.s. Er wordt contact met u opgenomen om een afspraak hiervoor te maken.

Met vriendelijke groet,

De directeur-generaal Milieu en Internationaal,

Afke van Rijn

Geachte mevrouw Heijnen en/of de heer Harbers,

Vanuit de Opdrachtgeversboard Gelders Stelsel Omgevingsdiensten (kortweg: opdrachtgeversboard) maken wij ons zorgen over de toekomst van dit stelsel, respectievelijk de daarin acterende omgevingsdiensten en de waarborgen welke wij als gemeentelijke opdrachtgevers van de verschillende omgevingsdiensten aan onze inwoners kunnen en moeten bieden ten aanzien van de veiligheid van de leefomgeving. In deze brief brengen we deze zorgen graag bij u onder de aandacht.

Met vele andere betrokkenen in de discussie over de toekomst van het VTH-stelsel zijn wij als opdrachtgeversboard unaniem van mening dat goed functionerende omgevingsdiensten van essentieel belang zijn bij het garanderen van een veilige en schone leefomgeving voor onze inwoners. Mede daarom zijn wij content met de beweging welke in het Interbestuurlijk Programma (IBP) in de verschillende pijlers is ingezet. Wel maken wij ons zorgen over de impact van de geformuleerde robuustheidscriteria op de verschillende omgevingsdiensten binnen het Gelders Stelsel.

In de geformuleerde robuustheidscriteria is het zogenoemde omzetcriterium wellicht zowel het meest eenvoudig te controleren als het minst gemakkelijk te halen. Zeker in de Gelderse context, waarin een zestal gemiddeld genomen wat kleinere diensten samenwerken in het Gelders Stelsel, is het voor de afzonderlijke diensten in veel gevallen vrijwel onmogelijk om eigenstandig aan dit criterium te voldoen. Dat zou betekenen dat de komende jaren een proces van verdergaande samenwerking op gang zou moeten komen, waarbij de aandacht onevenredig gaat naar de daarmee samenhangende problematiek in plaats van naar de leefomgeving. Kort gezegd, naast het meest makkelijk te controleren en het moeilijkst te behalen, zegt het omzetcriterium op zichzelf weinig over de geleverde kwaliteit ten behoeve van de leefomgeving.

Voor ons als hoeders van de opdrachtgeversrol van gemeenten aan de verschillende Gelderse omgevingsdiensten is dat geen wenkend perspectief. Ten eerste omdat wij van mening zijn dat ten dienste van een veilige en schone leefomgeving de kwaliteit van de verschillende omgevingsdiensten centraal moet staan. Ten tweede omdat provincie, gemeenten en omgevingsdiensten met de invoering en implementatie van de omgevingswet al een stevige systeemverandering voor de kiezen hebben gekregen, waarbij het onwenselijk zou zijn daar bovenop al te veel energie te steken in stelseldiscussies of fusieperikelen. Het moet nu gaan om de leefomgeving, de inwoner, de ruimte voor ondernemerschap en de inhoudelijke afwegingen welke daarbij horen.

Vanuit dat perspectief willen wij uw aandacht niet zozeer vragen voor de verdere uitwerking en doorvoering van de in de zes pijlers van het IBP uitgedachte maatregelen. Wel vragen wij uw aandacht voor de tijdshorizon enerzijds en de financierbaarheid anderzijds.

In de rol als opdrachtgever aan de verschillende omgevingsdiensten zijn de Gelderse gemeenten verschillend in het bij de dienst belegde takenpakket. Deze verschillen zijn zichtbaar tussen regio's, maar ook binnen bestaande samenwerkingen. Wij vinden het cruciaal om – naast duidelijkheid over de plannen van aanpak van de verschillende diensten om te kunnen voldoen aan de geformuleerde criteria voor robuustheid – ook ruimte te laten voor een specifiek lokale invulling van rol en taakopvatting van de omgevingsdienst. Tegelijkertijd zien wij ook dat voor het waarborgen van een schone en veilige leefomgeving verdere samenwerking noodzakelijk is.

Onze vraag is om ons de tijd te geven te verkennen welke vormen van samenwerking de verschillende Gelderse gemeenten het best passen, om zo toe te groeien naar een dekkend stelsel van robuuste omgevingsdiensten welke elk afzonderlijk berekend zijn op hun taak. Al te veel haast maakt dat wij vrezen dat de aandacht te veel gaat naar samenwerking of samenvoegen van diensten en te weinig naar de opgave ten dienste van onze inwoners.

Daarenboven vragen wij aandacht voor de financierbaarheid van een en ander. Een robuust stelsel van omgevingsdiensten vraagt – linksom of rechtsom – om verdere investeringen van de verschillende opdrachtgevers. Wij stellen vast dat gemeenten tegen de grenzen van hun mogelijkheden aanlopen. De financiële situatie van gemeenten is de komende jaren uiterst ingewikkeld, om niet te zeggen ronduit penibel, wat maakt dat raden telkens voor de vraag komen te staan welke opgave wel en welke opgave ook niet van extra middelen voorzien kunnen worden. Als de afweging dan is tussen een abstracte opdracht als het versterken van het VTH-stelsel en een direct zichtbare bezuiniging op het bibliotheekwerk, de jeugdzorg of een sportvoorziening, dan is de keuze voor veel raden snel gemaakt. Wij dringen er dan ook op aan om in elk perspectief op de toekomst van het VTH-stelsel en de rol van omgevingsdiensten daarbij aandacht te houden voor de financierbaarheid door gemeentelijke opdrachtgevers.

Als vanzelfsprekend zijn wij bereid onze zorgen en gedachten over de toekomst van het Gelders Stelsel met u te bespreken.

Namens de Opdrachtgeversboard Gelders Stelsel Omgevingsdiensten,

Maarten van den Bos, voorzitter.